

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2023 – Numri: 68

Tiranë – E mërkurë, 26 prill 2023

PËRMBAJTJA

	Faqe
Vendim i Kuvendit nr. 30/2023, datë 13.4.2023	Për miratimin e fondit për financimin e partive pjesëmarrëse në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të vitit 2023..... 7935
Vendim i Kuvendit nr. 31/2023, datë 13.4.2023	Për mosmiratimin e projektvendimit “Për ngritjen e komisionit hetimor të Kuvendit ‘Për verifikimin e ligjshmërisë së procedurave të ndjekura nga institucionet shtetërore, për: (i) verifikimin e projektit dhe të investitorit të portit të Durrësit; (ii) për negocimin dhe ruajtjen e interesit publik; si dhe (iii) lidhjen e marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe <i>Eagle Hills Real Estate Development Company sh.a.</i> , dhe <i>Nshmi Development L.L.C</i> ”..... 7935
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 250, datë 20.4.2023	Për disa shtesa në vendimin nr. 1128, datë 30.12.2020, të Këshillit të Ministrave, “Për zbatimin nga Republika e Shqipërisë të vendimeve të Këshillit të Bashkimit Evropian, për vendosjen, ndryshimin dhe shfuqizimin e masave shtrënguese ndërkombëtare, të ndryshuara”, të ndryshuar..... 7935
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 252, datë 20.4.2023	Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2023–2030, të planit të saj të veprimit 2023–2025 e të pasaportës së indikatorëve..... 8079
Urdhër i ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr. 250, datë 18.4.2023	Për mënyrën e krijimit, organizimit dhe funksionimit të spitalit ditor dhe spitalit bashkiak publik..... 8141
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 14, datë 21.3.2023	Me objekt shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-1080 (185), datë 12.5.2022, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si të papajtuësëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë..... 8142
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 118, datë 4.4.2023	Mbi kërkesën e shoqërisë “ECO-ELB” sh.a, për rinovimin e licencës në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali i përpunimit të mbetjeve urbane, me kapacitet të instaluar 2850 kw..... 8152

Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 119, datë 4.4.2023	Mbi fillimin e procedurës për rinovimin e licencës së shoqërisë “AEE” sh.p.k., në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.....	8153
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 120, datë 4.4.2023	Mbi fillimin e procedurës për shqyrtimin e ndryshimeve në rregulloren e procedurave për lidhjet e reja dhe modifikimin e lidhjeve ekzistuese me rrjetin e transmetimit, marrëveshjen e operimit në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 87, datë 20.4.2018.....	8154
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 121, datë 4.4.2023	Mbi rinovimin e licencës së shoqërisë “Furnizuesi i Tregut të Lirë” (FTL) sh.a., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.....	8160
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 122, datë 4.4.2023	Mbi zgjatjen e vendimmarrjes së Bordit të ERE-s, në lidhje me kërkesën e shoqërisë “Furnizuesi i Tregut të Lirë” (FTL) sh.a. për rinovimin e licencës në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.....	8161
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 123, datë 4.4.2023	Mbi licencimin e shoqërisë “Sun Energy Solutions” sh.p.k., në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltai me kapacitet të instaluar 2 mw, në fshatin Sheq Marinas, Topojë, Bashkia Fier.....	8162
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 124, datë 4.4.2023	Mbi miratimin e licencimit të shoqërisë “Energy24” sh.p.k në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.....	8163
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 125, datë 4.4.2023	Mbi një ndryshim në vendimin e Bordit të ERE-s nr. 58, datë 31.3.2022, “Mbi licencimin e shoqërisë “HEC Terfoja sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga HEC “Terfoja”, me kapacitet të instaluar 1980 kw”.....	8164
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 126, datë 4.4.2023	Mbi dhënien e autorizimit nga ERE për ndryshimin e ortakut që kontrollon interesat e shoqërisë “M&K Energy Trading Co” sh.p.k.....	8165
Kërkesë e Agjencisë Shtetërore për Shpronësimin nr. 113/6, datë 18.4.2023	Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, qe preken nga ndërtimi i segmentit rrugor “Ndërtim rruga lidhëse e aeroportit ndërkombëtar të Vlorës (VIA) autostrada Fier–Vlorë”.....	8166

**VENDIM
Nr. 30/2023****PËR MIRATIMIN E FONDIT PËR
FINANCIMIN E PARTIVE
PJESËMARRËSE NË ZGJEDHJET PËR
ORGANET E QEVERISJES VENDORE
TË VITIT 2023**

Në mbështetje të nenit 78 të Kushtetutës, si dhe nenit 88, pika 1, të ligjit nr. 10019, datë 28.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË****VENDOSI:**

I. Fondi i alokuar nga buxheti i shtetit për financimin e partive pjesëmarrëse në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të vitit 2023 do të jetë në vlerën 100 milionë lekë.

II. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

**KRYETARE
Lindita Nikolla**

Miraturar në datën 13.4.2023.

**VENDIM
Nr. 31/2023****PËR MOSMIRATIMIN E
PROJEKTVENDIMIT “PËR NGRITJEN E
KOMISIONIT HETIMOR TË KUVENDIT
‘PËR VERIFIKIMIN E LIGJSHMËRISË
SË PROCEDURAVE TË NDJEKURA NGA
INSTITUCIONET SHTETËRORE, PËR:
(I) VERIFIKIMIN E PROJEKTIT DHE
TË INVESTITORIT TË PORTIT TË
DURRËSIT; (II) PËR NEGOCIMIN DHE
RUAJTJEN E INTERESIT PUBLIK; SI
DHE (III) LIDHJEN E MARRËVESHJES
KUADËR NDËRMJET KËSHILLIT TË
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË
SHQIPËRISË DHE *EAGLE HILLS REAL
ESTATE DEVELOPMENT COMPANY
SHA, DHE *NSHMI DEVELOPMENT
L.L.C*”***

Në mbështetje të nenit 78 të Kushtetutës dhe nenit 55 të Rregullores së Kuvendit,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË****VENDOSI:**

I. Mosmiratimin e projektvendimit “Për ngritjen e komisionit hetimor të Kuvendit ‘Për verifikimin e ligjshmërisë së procedurave të ndjekura nga institucionet shtetërore, për: (i) verifikimin e projektit dhe të investitorit të Portit të Durrësit; (ii) për negociimin dhe ruajtjen e interesit publik; si dhe (iii) lidhjen e marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe *Eagle Hills Real Estate Development Company* sh.a., dhe *Nshmi Development L.L.C*”.

II. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

**KRYETARE
Lindita Nikolla**

Miraturar në datën 13.4.2023.

**VENDIM
Nr. 250, datë 20.4.2023****PËR DISA SHITESA NË VENDIMIN
NR. 1128, DATË 30.12.2020,
TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE,
“PËR ZBATIMIN NGA REPUBLIKA E
SHQIPËRISË TË VENDIMEVE TË
KËSHILLIT TË BASHKIMIT EVROPIAN,
PËR VENDOSJEN, NDRYSHIMIN DHE
SHFUQIZIMIN E MASAVE
SHTRËNGUESE NDËRKOMBËTARE,
TË NDRYSHUARA”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 3, pika 3, shkronja “c”, e 6, pikat 2 dhe 5, të ligjit nr. 72/2019, “Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, me propozimin e ministrit për Evropën dhe Punët e Jashtme, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. Në vendimin nr. 1128, datë 30.12.2020, të Këshillit të Ministrave, të ndryshuar, bëhen shtesat e mëposhtme:

1. Pas pikës 29, të kreut I, shtohet pika 30, me këtë përmbajtje:

“30. Vendimin e Këshillit të Bashkimit Evropian (CFSP) 2011/101, ‘Për vendosjen e masave kufizuese në funksion të situatës në Zimbabve’, të ndryshuar, sipas aneksit 30.”.

2. Pas aneksit 29, bashkëlidhur vendimit, shtohet aneksi 30, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

II. Ngarkohen organet e parashikuara në pikën 1, të nenit 11, të ligjit nr. 72/2019, “Për masat

shtrenguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Belinda Balluku

L 42/6

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Evropian

16.2.2011

ANEKSI 30

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT 2011/101/CFSP

i datës 15 Shkurt 2011

në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabve

KËSHILLI I BASHKIMIT EVROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin për Bashkimin Evropian, dhe në veçanti nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh:

- (1) Më 19 shkurt 2004, Këshilli miratoi Pozicionin e Përbashkët 2004/161/CFSP për rinovimin e masave kufizuese ndaj Zimbabve ⁽¹⁾.
- (2) Vendimi i Këshillit 2010/92/CFSP ⁽²⁾, miratuar më 15 shkurt 2010, zgjati masat kufizuese të parashikuara në pozicionin e përbashkët 2004/161/CFSP deri më 20 shkurt 2011.
- (3) Në bazë të një rishikimi të Pozicionit të Përbashkët 2004/161/CFSP, masat kufizuese duhet të rinovohen deri më 20 Shkurt 2012.
- (4) Megjithatë, nuk ka më arsye për mbajtjen e personave të caktuar në listën e personave dhe enteve ndaj të cilëve zbatohen masat kufizuese të parashikuara në Pozicionin e Përbashkët 2004/161/CFSP.
- (5) Masat zbatuese të Bashkimit janë përcaktuar në Rregulloren e Këshillit (EC) Nr. 314/2004 të datës 19 Shkurt 2004 në lidhje me disa masa kufizuese në lidhje me Zimbabve ⁽³⁾.

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Për qëllime të këtij vendimi, termi “asistencë teknike” do të nënkuptojë çdo mbështetje teknike në lidhje me riparimet, zhvillimin, prodhimin, montimin, testimin, mirëmbajtjen ose çdo shërbim tjetër teknik dhe mund të marrë formë të tilla si udhëzime, këshilla, trajnime, transmetim i njohurive ose aftësive të punës ose shërbimet e konsulencës; asistencë teknike përfshin format verbale të ndihmës.

Neni 2

1. Shitja, furnizimi, transferimi ose eksporti i armëve dhe materialeve përkatëse të të gjitha llojeve, përfshirë armët dhe municionet,

⁽¹⁾ OJ L 50, 20.2.2004, f. 66.

⁽²⁾ OJ L 41, 16.2.2010, f. 6.

⁽³⁾ OJ L 55, 24.2.2004, f. 1.

automjetet dhe pajisjet ushtarake, pajisjet paraushtarake dhe pjesë këmbimi për të lartpërmendurat, si dhe pajisje që mund të përdoren për shtypjen e brendshme, ndaj Zimbabve:

- (a) nga shtetas të Shteteve Anëtare,
- (b) nga territoret e Shteteve Anëtare, ose
- (c) duke përdorur anije ose avionë me flamur të Shteteve Anëtare,

do të ndalohej nëse kanë origjinë ose jo në territoret e Shteteve Anëtare.

2. Do të ndalohej:

- (a) për të dhënë, shitur, furnizuar ose transferuar asistencë teknike, shërbime ndërmjetësimi dhe shërbime të tjera që lidhen me aktivitetet ushtarake dhe me sigurimin, prodhimin, mirëmbajtjen dhe përdorimin e armëve dhe materialeve përkatëse të të gjitha llojeve, duke përfshirë armët dhe municionet, automjetet dhe pajisjet ushtarake, pajisjet paraushtarake dhe pjesët rezervë për të lartpërmendurat, si dhe pajisjet që mund të përdoren për shtypje të brendshme, drejtpërdrejt ose tërthorazi ndaj çdo personi, enti ose organi në, ose për përdorim në Zimbabve;
- (b) për të ofruar financim ose ndihmë financiare në lidhje me aktivitetet ushtarake, duke përfshirë, në veçanti, grantet, huatë dhe sigurimin e kredisë për eksport, për çdo shitje, furnizim, transferim ose eksport të armëve dhe materialeve të lidhura me to, si dhe pajisje që mund të përdoren për shtypjen e brendshme, direkt ose indirekt ndaj çdo personi, enti ose organizmi në, ose për përdorim në Zimbabve.

Neni 3

1. Neni 2 nuk do të zbatohet për:

- (a) shitjen, furnizimin, transferimin ose eksportin e pajisjeve ushtarake jovdekjeprurëse ose pajisjeve që mund të përdoren për shtypje të brendshme, të destinuara vetëm për përdorim humanitar ose mbrojtës, ose për programe të ndërtimit të institucioneve të OKB-së dhe BE-së, ose të materialit të destinuar për operacionet e menaxhimit të krizave të BE-së dhe OKB-së;

(b) ofrimin e financimit dhe asistencës financiare në lidhje me pajisje të tilla;

(c) ofrimin e asistencës teknike lidhur me pajisje të tilla, me kusht që çdo eksport i tyre të jetë miratuar paraprakisht nga autoriteti kompetent përkatës.

2. Neni 2 nuk zbatohet për veshjet mbrojtëse, duke përfshirë xhaketat dhe helmetat ushtarake, të eksportuara përkohësisht në Zimbabwë nga personeli i OKB-së, personeli i BE-së ose shteteve të saj anëtare, përfaqësuesit e medias dhe punonjësit humanitar dhe të zhvillimit dhe personeli shoqëruar vetëm për përdorimin e tyre personal.

Neni 4

1. Shtetet Anëtare do të marrin masat e nevojshme për të parandaluar hyrjen ose kalimin tranzit nëpër territoret e tyre të anëtarëve të Qeverisë së Zimbabwë dhe të personave fizikë të lidhur me ta, si dhe të personave të tjerë fizikë, aktivitetet e të cilëve minojnë seriozisht demokracinë, respektin për të drejtat njerëzore dhe sundimin e ligjit në Zimbabwë. Individët e përmendur në këtë paragraf janë renditur në aneks.

2. Paragrafi 1 nuk e detyron një Shtet Anëtar të refuzojë hyrjen e shtetasve të tij në territorin e tij.

3. Paragrafi 1 nuk cenon rastet kur një Shtet Anëtar është i detyruar nga një detyrim sipas ligjit ndërkombëtar, përkatësisht:

(a) si një vend pritës i një organizate ndërkombëtare 2. ndërqeveritare;

(b) si një vend pritës i një konference ndërkombëtare të thirrur nga ose nën kujdesin e Kombeve të Bashkuara;

(c) sipas një marrëveshjeje shumëpalëshe që jep privilegje dhe imunitete; ose

(d) në përputhje me Traktatin e Pajimit të vitit 1929 (Pakti Lateran) i lidhur nga Selia e Shenjtë (Shteti i Qytetit të Vatikanit) dhe Italia.

Këshilli do të informohet siç duhet për secilin nga këto raste.

4. Paragrafi 3 zbatohet gjithashtu në rastet kur një Shtet Anëtar është vend pritës i Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE).

5. Shtetet anëtare mund të japin përjashtime nga masat e vendosura në paragrafin 1, kur udhëtimi justifikohet për arsye urgjente dhe imperative humanitare, ose në raste të jashtëzakonshme për shkak të pjesëmarrjes në takime 4. ndërqeveritare, duke përfshirë ato të promovuara nga Bashkimi Evropian, kur një

zhvillohet dialogu politik i cili promovon drejtpërdrejt, menjëherë dhe në mënyrë domethënëse demokracinë, të drejtat e njeriut dhe sundimin e ligjit në Zimbabwë.

6. Çdo Shtet Anëtar që dëshiron të japë përjashtime të përmendura në paragrafin 5 duhet të njoftojë Këshillin me shkrim. Përjashtimi do të konsiderohet i dhënë nëse një ose më shumë nga anëtarët e Këshillit nuk ngrenë një kundërshtim me shkrim brenda 48 orëve nga marrja e njoftimit për përjashtimin e propozuar. Nëse një ose më shumë nga anëtarët e Këshillit ngrenë një kundërshtim, përjashtimi nuk do të jepet, përveç rasteve kur një shtet anëtar dëshiron ta japë atë për arsye urgjente dhe imperative humanitare. Në rastin e fundit, Këshilli, duke vepruar me shumicë të cilësuar, mund të vendosë të japë përjashtimin e propozuar.

7. Në rastet kur, në përputhje me paragrafët 3 deri në 6, një Shtet Anëtar autorizon hyrjen ose kalimin transit nëpër territorin e tij të personave të listuar në aneks, autorizimi do të kufizohet rreptësisht në qëllimin për të cilin është dhënë dhe për personat e lidhur drejtpërdrejt me këtë.

Neni 5

1. Të gjitha fondet dhe burimet ekonomike që u përkasin anëtarëve individualë të qeverisë së Zimbabwë ose çdo personi fizik ose juridik, enti ose organi të lidhur me ta, ose që i përkasin çdo personi tjetër fizik ose juridik, aktivitetet e të cilit minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit në Zimbabwë, do të ngrihen. Personat dhe subjektet e përmendura në këtë paragraf janë renditur në aneks.

Asnjë fond ose burim ekonomik nuk do të vihet në dispozicion të drejtpërdrejtë ose të tërthortë për, ose për përfitim, të personave fizikë ose juridikë, ente ose organeve të listuara në aneks.

3. Përjashtimet mund të bëhen për fondet ose burimet ekonomike të cilat janë:

(a) të nevojshme për shpenzimet bazë, duke përfshirë pagesat për mallra ushqimore, qira ose hipotekë, ilaçe dhe trajtime mjekësore, taksa, prime sigurimi dhe tarifa të shërbimeve publike;

(b) të destinuara ekskluzivisht për pagesën e tarifave të arsyeshme profesionale dhe rimbursimin e shpenzimeve të bëra që lidhen me ofrimin e shërbimeve ligjore;

(c) të destinuara ekskluzivisht për pagesën e tarifave ose tarifave të shërbimit për mbajtjen ose mirëmbajtjen rutinë të fondeve të ngrira ose burimeve ekonomike; ose

(d) të nevojshme për shpenzime të jashtëzakonshme.

Paragrafi 2 nuk zbatohet për shtimin në llogaritë e ngrira të:

(a) interes ose fitime të tjera në këto llogari; ose

- (b) pagesat e detyrueshme sipas kontratave, marrëveshjeve ose detyrimeve që janë lidhur ose kanë lindur përpara datës në të cilën këto llogari janë bërë objekt i masave kufizuese,

me kusht që çdo interes i tillë, fitime dhe pagesa të tjera të vazhdojnë të jenë subjekt i paragrafit 1.

Neni 6

1. Këshilli, duke vepruar sipas një propozimi të një shteti anëtar ose të Përfaqësuesit të Lartë të Bashkimit për Punët e Jashtme dhe Politikën e Sigurisë, do të miratojë modifikime në listën e përfshirë në aneks siç kërkohet nga zhvillimet politike në Zimbabwë.

2. Këshilli do t'ia komunikojë vendimin e tij, duke përfshirë arsyet për listim, personit ose entit në fjalë, qoftë drejtpërdrejt, nëse adresa është e njohur, ose nëpërmjet publikimit të një njoftimi, duke i dhënë këtij personi ose enti një mundësi për të paraqitur vërejtjet.

3. Kur paraqiten vëzhgime, ose kur paraqiten prova të reja thelbësore, Këshilli do të rishikojë vendimin e tij dhe do të informojë personin ose entin përkatës në përputhje me rrethanat.

Neni 7

1. Aneksi do të përfshijë arsyet për renditjen e personave dhe enteve fizike ose juridike.

2. Aneksi do të përmbajë gjithashtu, kur është e disponueshme, informacionin e nevojshëm për të identifikuar personat ose subjektet fizike ose juridike në fjalë. Në lidhje me personat fizikë, një informacion i tillë mund të përfshijë emrat, duke përfshirë pseudonimet, datën dhe vendin e lindjes, kombësinë, numrat e pasaportës dhe kartës së identitetit,

gjininë, adresën dhe funksionin ose profesionin. Në lidhje me personat ose entet juridike, një informacion i tillë mund të përfshijë emrat, vendin dhe datën e regjistrimit, numrin e regjistrimit dhe vendin e biznesit.

Neni 8

Për të maksimizuar ndikimin e masave të sipërpërmendura, Bashkimi do të inkurajojë shtetet e treta të miratojnë masa kufizuese të ngjashme me ato të përfshira në këtë vendim.

Neni 9

Pozicioni i përbashkët 2004/161/CFSP shfuqizohet.

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.

2. Ky vendim do të zbatohet deri më 20 shkurt 2012.

Ai do të mbahet nën shqyrtim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet, ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli gjykon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.

Bërë në Bruksel, më 15 shkurt 2011.

Për Këshillin

Presidenti

MATOLCSY Gy.

ANEKSI

LISTA E PERSONAVE DHE ENTEVE TË REFERUAR NË NENET 4 DHE 5

I. Personat

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, lindur me 21.2.1924; Pasaporta AD001095.	Kreu i Qeverisë dhe përgjegjës për aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
2.	Abu Basutu, Titus Mj	Zv/Marshall Ajri, Matebeleland Jugore.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
3.	Barwe, Reuben	Gazetar në Korporatën Transmetuese të Zimbabwë, lindur më 19.3.1953; Pasaporta BN311374.	Rriti fushatën terroriste të orkestruar nga qeveria para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008.
4.	Bonyongwe, Happyton	Drejtori i Përgjithshëm i Organizatës Qendrore të Inteligjencës, i lindur më 6.11.1960; Pasaporta: AD002214.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
5.	Bredenkamp, John Arnold	Biznesmen, i datëlindjes 11.08.1940; Pasaportat: Holandë (1285143, e skaduar), Zimbabwë (Z01024064, Z153612), Surinam (367537C).	Biznesmen me lidhje të forta me Qeverinë e Zimbabwës. Ai ka ofruar, duke përfshirë kompanitë e tij, mbështetje financiare dhe të tjera për regjimin (shih gjithashtu pikat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 28 në pjesën II).
6.	Buka (a.k.a. Bhuka), Flora	Zyra e Presidentit (Ish-Ministri i Shtetit për Çështjet e Posaçme përgjegjës për Programet e Tokës dhe Zhvendosjes, ish-ministër i shtetit në zyrën e zv.presidentit dhe ish-ministër i shtetit për reformën e tokës në zyrën e Presidentit), i datëlindjes 25.2.1968.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
7.	Bvudzijena, Wayne	Ndihmës Komisioner i Policisë, Zëdhënësi i Policisë.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe me përgjegjësi të gjerë për mbrojtjen e shkeljeve të rënda të të drejtave të njeriut.
8.	Chapfika, David	Ish zëvendësministër i Bujqësisë (ish zv.ministër i Financave), i datëlindjes 7.4.1957.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
9.	Charamba, George	Sekretar i Përhershëm, Departamenti për Informim dhe Publicitet, i datëlindjes 4.4.1963; Pasaporta AD002226.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
10.	Chidarikire, Faber Edmund	Guvernator i provincës Mashonaland Perëndimore, ish-kryetar i bashkisë Chinhoyi, i lindur më 6.6.1946.	Lidhje me Qeverinë.
11.	Chigudu, Tinaye	Ish-guvernator i provincës: Manicaland.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
12.	Chigwedere, Aeneas Soko	Guvernatori i provincës: Mashonaland Lindore, ish-ministër, i lindur më 25.11.1939.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
13.	Chihota, Phineas	Zëvendësministri për Industri dhe Tregti Ndërkombëtare.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
14.	Chihuri, Augustine	Komisar policie, i datëlindjes 10.3.1953.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe me përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
15.	Chimbudzi, Alice	Anëtar i Komisionit të Byrosë Politike të ZANU (PF).	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
16.	Chimedza, Paul	President i Shoqatës Mjekësore të Zimbabwë, Doktor, i lindur më 29.6.1967.	I angazhuar në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
17.	Chimutengwende, Chenhamo Chekezha	Ish-ministër i Shtetit për Çështjet Publike dhe Ndërrpruese (ish-ministër i Informacionit, ish-ministër i Postë-Telekomunikacionit), i datëlindjes 28.8.1943.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
18.	Chinamasa, Monica	Presidente e Unionit Kombëtar të Fermerëve të Zimbabwë, e martuar me Patrick Chinamasa, i lindur në 1950.	Mbështetëse dhe përfutuese e regjimit nëpërmjet lidhjes së ngushtë me anëtarët kyç të Qeverisë dhe e përfshirë në aktivitete që cenojnë sundimin e ligjit.
19.	Chinamasa, Patrick Anthony	Ministër i Drejtësisë, Çështjeve Juridike dhe Parlamentare, i datëlindjes 25.1.1947.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
20.	Chindori-Chininga, Edward Takaruza	Ish-ministër i Minierave dhe Zhvillimit të Minierave, i datëlindjes 14.3.1955.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme me Qeverinë.
21.	Chinotimba, Joseph	Nënkryetar i Shoqatës së Veteranëve të Luftës Nacionalçlirimtare të Zimbabwës, udhëheqës i milicisë ZANU-PF.	I angazhuar në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit, duke përfshirë përfshirjen e drejtpërdrejtë në fushatën terroriste të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
22.	Chipanga, Tongesai Shadreck	Ish zëvendësministër i Punëve të Brendshme, i datëlindjes 10.10.1940.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme me Qeverinë.
23.	Chipwere, Augustine	Kolonel, Bindura Jugore.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
24.	Chiremba, Mirirai	Drejtor i Inteligjencës Financiare në Bankën e Rezervës së Zimbabwës, lindur më 14.05.1962.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
25.	Chitakunye, Eliphas	Gjyqtar i Gjykates se Lartë.	Ka refuzuar të lejojë hetimin e rrëmbimeve dhe torturave në duart e agentëve të sigurisë.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
26.	Chiwenga, Constantine	Komandanti i Forcave të Mbrojtjes së Zimbabwe, Gjeneral (ish-Komandant i Ushtrisë, Gjeneral Lejtnant), lindur më 25.8.1956.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikës represive shtetërore.
27.	Chiwenga, Jocelyn	Biznesmene, e datëlindjes 19.5.1955, e martuar me gjeneralin Chiwenga, komandant i Forcave të Mbrojtjes.	E angazhuar në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
28.	Chiweshe, George	Kryetar i Komisionit Zgjedhor të Zimbabwe (Gjyqtar i Gjykatës së Lartë dhe Kryetar i komitetit të diskutueshëm të delimitimit), i lindur më 4.6.1953.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
29.	Chiwewe, Willard	Ish-gubernator i provincës: Masvingo (ish-sekretar i lartë përgjegjës për çështje të veçanta në zyrën e Presidentit), i lindur më 19.3.1949.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme dhe me përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
30.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya	Ministër i Pushtetit Vendor, Punëve Publike dhe Zhvillimit Urban, i datëlindjes 1.8.1952.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
31.	Deketeke, Pikirayi	Kryetar i Autoritetit Transmetues të Zimbabwe dhe Redaktor i gazetës zyrtare proqeveritare "The Herald".	Lidhje me Qeverinë dhe i përfshirë në aktivitete që cenojnë seriozisht lirinë e shprehjes dhe median.
32.	Dinha, Martin	Guvernatori i provincës për Mashonaland Qendrore.	Lidhje me Qeverinë.
33.	Dube, Tshinga Judge	Shef i Industrive të Mbrojtjes së Zimbabwe dhe kandidati i ZANU-PF në zgjedhjet parlamentare, kolonel në pension, i lindur më 3.7.1941.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
34.	Goche, Nicholas Tasunungurwa	Ministër i Shërbimit Publik, Punës dhe Mirëqenies Sociale (ish-ministër i Shtetit për Sigurinë Kombëtare në Presidencën), lindur më 1.8.1946.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
35.	Gono, Gideon	Guvernatori i Bankës së Rezervës së Zimbabwe (banka qendrore), i lindur më 29.11.59.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
36.	Gumbo, Rugare Eleck Ngidi	Ish Ministër i Bujqësisë (Ish Ministër i Zhvillimit Ekonomik), i datëlindjes 8.3.1940.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
37.	Gurira, Cephas T.	Kolonel, Mhondoro Mubaira.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
38.	Gwekwerere, Stephen	Kolonel, Chinhoyi.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
39.	Hungwe, Josaya (a.k.a. Josiah) Dunira	Ish-guvernator i provincës: Masvingo, lindur më 7.11.1935.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
40.	Huni, Munyaradzi	Gazetar i gazetës zyrtare proqeveritare 'The Herald', i datëlindjes 24.7.1973; Pasaporta: BN160327.	Rriti fushatën terroriste para dhe gjatë zgjedhjeve.
41.	Kachepa, Newton	Deputet i Mudzi Veri.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
42.	Karakadzai, Mike Tichafa	Air Commodore, Provinca Metropolitane Harare.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
43.	Karimanzira, David Ishemunyoro Godi	Guvernatori i provincës: Harare dhe sekretar i Byrosë Politike të Financave të ZANU-PF, lindur më 25.5.1947.	Lidhje me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
44.	Kasukuwere, Saviour	Zëvendësministër për Zhvillimin e Rinisë dhe Krijimin e Punësimit dhe Zëvendës Sekretar i Byrosë Politike të ZANU-PF për Çështjet e Rinisë, lindur më 23.10.1970.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
45.	Kazangarare, Jawet	Këshilltar i ZANU-PF në Hurungwe Veri dhe veteran i luftës.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën terroriste të orkestruar nga qeveria e zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
46.	Kazembe, Joyce Laetitia	Zëvendëskryetar i Komisionit Zgjedhor të Zimbabwesë dhe Kryetar i Komisionit të Monitorimit të Medias të KZZ- së.	Ndan përgjegjësinë për procesin e mashtrimit zgjedhor në 2008.
47.	Kereke, Munyaradzi	Këshilltar Kryesor i Guvernatorit të Bankës Rezervë të Zimbabwesë, lindur më 29.7.1972.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
48.	Khumalo, Sibangumuzi	Gjeneral Brigade, Matebeleland Veri.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
49.	Kunonga, Nolbert (a.k.a. Nobert)	Peshkopi Anglikan i vetë-emëruar.	Mbështetës i zhurmshëm i regjimit. Ndjekësit e tij janë mbështetur nga policia në kryerjen e akteve të dhunës.
50.	Kwainona, Martin	Ndihmës Komisioner, i datëlindjes 19.1.1953; Pasaporta AD001073.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
51.	Kwenda, R.	Major, Zaka Lindor.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
52.	Langa, Andrew	Zëvendësministri i Mjedisit dhe Turizmit (ish zv.ministër i Transportit dhe Post- Telekomunikacionit).	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
53.	Mabunda, Musarashana	Ndihmës Komisioner i Policisë.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe me përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
54.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai	Guvernatori i provincës: Midlands. Ish zëvendësministër i Minierave dhe Zhvillimit të Minierave, i datëlindjes 13.6.1952	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme.
55.	Made, Joseph Mtakwese	Ministër i Shtetit i Inxhinierisë Bujqësore dhe Mekanizimit (Ish Ministër i Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural), i lindur më 21.11.1954.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
56.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)	Kryetar i Senatit ZANU-PF, lindur më 11.7.1943.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
57.	Mahofa, Shuvai Ben	Ish zëvendësministër për zhvillimin e rinisë, gjininë dhe krijimin e punësimit, i lindur më 4.4.1941.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme.
58.	Mahoso, Tafataona	Kryetar i Komisionit për Informimin e Mediave.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të lirisë së shprehjes dhe medias.
59.	Makwanya, Judith	Gazetare e Korporatës Transmetuese të Zimbabwë, e lindur më 22.10.1963.	Rriti fushatën terroriste të orkestruar nga qeveria para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008.
60.	Makwavarara, Sekesai	Ish kryebashkiaku i Harare.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
61.	Maluleke, Titus	Guvernatori i provincës: Masvingo (ish zëvendësministër i Arsimit, Sportit dhe Kulturës).	Ish-anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
62.	Mangwana, Paul Munyaradzi	Ministër i Shtetit për Indigjenizimin dhe Fuqizimin, i lindur më 10.8.1961.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
63.	Manyonda, Kenneth Vhundukai	Ish zëvendësministër i Industrisë dhe Tregtisë Ndërkombëtare, i lindur më 10.8.1934.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme.
64.	Marumahoko, Reuben	Zëvendësministër i Punëve të Jashtme (ish zëvendësministër i Punëve të Brendshme), i datëlindjes 4.4.1948.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
65.	Mashava, G.	Kolonel, Chiredzi Central.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
66.	Masuku, Angeline	Guvernatori i provincës: Matabeleland Jugor dhe Byroja Politike e ZANU-PF, Sekretar për Personat me Aftësi të Kufizuara dhe të Pafavorizuar, lindur më 14.10.1936.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
67.	Matanyaire, Munyaradzi	Kryeshefi Ekzekutiv i Agjencisë së Lajmeve Ndër-Afrikane të Zimbabwe.	Lidhjet me Qeverinë dhe i përfshirë në aktivitete që cenojnë seriozisht lirinë e shprehjes dhe median.
68.	Mathema, Cain Ginyiltshe Ndabazekhaya	Guvernatori i provincës: Bulawayo.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
69.	Mathuthu, Thokozile	Guvernatori i provincës: Matabeleland Verior dhe Byroja Politike e ZANU-PF, Zëvendës Sekretar për Transportin dhe Mirëqenien Sociale.	Lidhjet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
70.	Matiza, Joel Biggie	Zëvendësministri për Strehimin Rural dhe Shërbimet Sociale, i lindur më 17.8.1960.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
71.	Matonga, Brighton	Zëvendësministri për Informim dhe Publicitet, i datëlindjes 1969.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
72.	Mavhaire, Dzikamai	Anëtar i Komitetit të Byrosë Politike të ZANU-PF.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
73.	Mbiriri, Partson	Sekretar i Përhershëm, Ministria e Pushtetit Vendor, Punëve Publike dhe Zhvillimit Urban.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
74.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)	Major ZNA.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
75.	Mhonda, Fidellis	Kolonel, Rushinga.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
76.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)	Ish Ministër i Minierave dhe Zhvillimit të Minierave (ish Ministër i Zhvillimit të Energjisë dhe Fuqisë), i lindur më 4.7.1952.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
77.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo	Ministër i Strehimit Rural dhe Komoditeteve Sociale (ish-kryetar i Kuvendit), i datëlindjes 15.9.1946.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
78.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi	Ministër i Punëve të Brendshme (ish zëvendësministër i Pushtetit Vendor, Punëve Publike dhe Banesave Kombëtare), i datëlindjes 15.11.1949.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
79.	Mombeshora, Millicent Sibongile	Shef i Planifikimit Strategjik dhe Projekteve Speciale, Banka e Rezervës së Zimbabwe, lindur më 8.7.1965; Pasaporta BN177069.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës represive shtetërore.
80.	Moyo, Gilbert	'Veterani i luftës', udhëheqës i milicisë ZANU-PF.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën terroriste të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve në Mashonaland Perëndimor (Chegutu).

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
81.	Moyo, Jonathan	Ish-ministër i Shtetit për Informimin dhe Publicitetin në Zyrën e Presidentit, i lindur më 12.1.1957.	Ish-anëtar i Qeverisë i angazhuar në aktivitete që cenonin seriozisht liritë themelore.
82.	Moyo, July Gabarari	Ish-ministër i Energjisë dhe Zhvillimit të Energjisë (ish-ministër i Shërbimit Publik, Punës dhe Mirëqenies Sociale), i lindur më 7.5.1950.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme.
83.	Moyo, Sibusio Bussie	Gjeneral Brigade ZNA.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve
84.	Moyo, Simon Khaya	Ambasador në Afrikën e Jugut dhe Zëvendës Sekretar i Byrosë Politike të ZANU-PF për Çështjet Ligjore, i lindur më 1945.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të vazhdueshme me Qeverinë dhe politikën e saj.
85.	Mpabanga, S.	Nënkolonel, Mwenezi Lindor	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
86.	Mpofu, Obert Moses	Ministër i Industrisë dhe Tregtisë Ndërkombëtare (ish Guvernatori i Provincës: Matabeleland Verior) (Zëvendës Sekretari i Byrosë Politike të ZANU-PF për Sigurinë Kombëtare), i lindur më 12.10.1951.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
87.	Msipa, Cephas George	Ish-guvernator i provincës: Midlands, lindur më 7.7.1931.	Lidhet me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
88.	Mucheche, Hapison	Ushtruesi i detyrës së Shefit Ekzekutiv të Korporatës Transmetuese të Zimbabwe.	Lidhet me Qeverinë dhe i përfshirë në aktivitete që cenojnë seriozisht lirinë e shprehjes dhe median.
89.	Muchena, Henry	Zv/Marshalli i Ajrit, Midlands.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
90.	Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)	Ministër i Shtetit për Shkencën dhe Teknologjinë në kabinetin e Presidentit (ish Ministër i Shtetit në Zyrën e Zëvendës Presidentit Msika), lindur më 18.8.1946.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
91.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange	Sekretar i Byrosë Politike të ZANU-PF për Çështjet Gjinore dhe Kulturë (Ish Ministër për Çështjet e Gruas, Gjinisë dhe Zhvillimin e Komunitetit), lindur më 14.12.1958.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
92.	Muchono, C.	Nënkolonel, Mwenezi Perëndimor.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
93.	Mudede, Tobaiwa (a.k.a. Tonneth)	Regjistruar i Përgjithshëm, i datëlindjes 22.12.1942.	Lidhet me Qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin apo drejtimin e politikës shtetërore.
94.	Mudenge, Isack Stanislaus Goreraazvo	Ministër i Arsimit të Lartë (ish Ministër i Jashtëm), i datëlindjes 17.12.1941.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
95.	Mudonhi, Columbus	Ndihmës Inspektor ZRP.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
96.	Mudzova, Paul	Rreshter.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
97.	Mugabe, Grace	I lindur më 23.7.1965; Pasaporta AD001159.	Bashkëshortja e kreut të qeverisë dhe e angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe shtetin e së drejtës.
98.	Mugabe, Leo	Drejtor i Industrive të Mbrojtjes së Zimbabwe, i lindur më 28.8.1962 (a.k.a. 28.2.1957).	Biznesmen me lidhje të forta me Qeverinë e Zimbabwe dhe nipi i Robert Mugabe.
99.	Mugariri, Bothwell	Ish-ndihmës komisar i lartë i policisë.	Ish pjesëtar i forcave të sigurisë dhe që mban përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
100.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa	Nënkryetar (ish-ministër i Burimeve Ujore dhe Zhvillimit Infrastrukturor), i datëlindjes 15.4.1955.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
101.	Mujuru, Solomon T.R.	Anëtar i Komitetit të Lartë të Byrosë Politike të ZANU-PF, i lindur më 1.5.1949.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
102.	Mukosi, Musoro Wegomo	Producent me Korporatën Transmetuese të Zimbabwe.	Rriti fushatën terroriste të orkestruar nga qeveria para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008.
103.	Mumba, Isaac	Kryeinspektor.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
104.	Mumbengegwi, Samuel Creighton	Ish-ministri i Financave; ish Ministër i Shtetit për Indigjenizimin dhe Fuqizimin, i datëlindjes 23.10.1942.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
105.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Ministër i Punëve të Jashtme, i datëlindjes 20.7.1945; Pasaporta: AD001086.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
106.	Murerwa, Herbert Muchemwa	Ish-ministër i Financave, i datëlindjes 31.7.1941.	Ish anëtar i Qeverisë me lidhje të vazhdueshme.
107.	Musariri, Munyaradzi	Ndihmës Komisioneri i Policisë.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe me përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
108.	Mushohwe, Christopher Chindoti	Gubernuratori i provincës: Manicaland. (Ish Ministër i Transportit dhe Post-Telekomunikacionit, ish Zëvendësmministër i Transportit dhe Lidhjeve), i datëlindjes 6.2.1954.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
109.	Mutasa, Didymus Noel Edwin	Ministër i Shtetit për Sigurinë Kombëtare, Reformën e Tokës dhe Zhvendosjen në Zyrën e Presidentit, ZANU-PF, Sekretar për Administratën, lindur më 27.7.1935.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
110.	Mutasa, Gertrude	Kolonel në Forcën e Mbrojtjes së Zimbabwe, i martuar me Didymus Mutasa (pika 109).	I përfshirë në pushtimet e fermave ku bëheshin kërcënime me vdekje.
111.	Mutasa, Justin Mutsawehuni	Kryetar i Zimbabwe Broadcasting Holdings dhe Shef Ekzekutiv i Gazetave Zimbabwe, lindur më 6.4.1954. Pasaportë BN498951.	Lidhjet me Qeverinë dhe i përfshirë në aktivitete që cenojnë seriozisht lirinë e shprehjes dhe median.
112.	Mutezo, Munacho	Ish-ministri i Burimeve Ujore dhe Zhvillimit Infrastrukturor.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
113.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)	Ministër i Zhvillimit të Rinisë, Gjinisë dhe Krijimit të Punësimit, Brigadier në pension.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
114.	Mutiwekuziva, Kenneth Kaparadza	Ish zëvendësministër i Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme, Zhvillimit dhe Krijimit të Punësimit, i datëlindjes 27.5.1948.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
115.	Mutsvunguma, S.	Kolonel, Headlands.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
116.	Muzenda, Tsitsi V.	Anëtar i Komitetit të Lartë të Byrosë Politike të ZANU-PF, i lindur më 28.10.1922.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
117.	Muzonzini, Elisha	Brigadier (ish-Drejtor i Përgjithshëm i Organizatës Qendrore të Intelgjencës), i lindur më 24.6.1957.	Ish pjesëtar i forcave të sigurisë dhe që mban përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
118.	Mzambi, Walter	Zëvendësministri për Burimet Ujore dhe Zhvillimin Infrastrukturor, i datëlindjes 16.3.1964.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
119.	Mzilikazi, Morgan S.	Kolonel (MID), Buhera Central.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
120.	Ncube, Abedinico	Zëvendësministër i Shërbimit Publik, Punës dhe Mirëqenies Sociale (ish zëvendësministër i Punëve të Jashtme), i datëlindjes 13.10.1954.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
121.	Ndlovu, Sikhanyiso	Ish Ministër i Informacionit dhe Publicitetit (Ish Zëvendësministër i Arsimit të Lartë dhe të Lartë), i datëlindjes 20.9.1949.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
122.	Nguni, Sylvester	Ministër i Zhvillimit Ekonomik (ish-zëvendësministër për Bujqësinë), i datëlindjes 4.8.1955.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
123.	Nhema, Francis	Ministër i Mjedisit dhe Turizmit, i datëlindjes 7.4.1959.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
124.	Nkala, Herbert		Kryetar i gazetave të Zimbabwe, që shtyp propagandën shtetërore dhe Kryetar i Korporatës së Parë Bankare.
125.	Nkomo, John Landa	Ish-kryetar i Kuvendit (ish-ministër i Çështjeve të Posaçme në Zyrën e Presidentit), kryetar kombëtar i ZANU-PF, lindur më 22.8.1934.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
126.	Nyambuya, Michael Reuben	Ish Ministër për Zhvillimin e Energjisë dhe Energjisë (ish Gjeneral Lejtant, Guvernator i Provincës: Manicaland), lindur më 23.7.1955.	Ish anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë rëndë demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
127.	Nyanhongo, Magadzire Hubert	Zëvendësministri i Transportit dhe Komunikacioneve.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
128.	Nyawani, Misheck	Kryeinspektor në pension.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
129.	Nyikayaramba, Douglas	Gjeneral Brigade, Mashonaland Lindore.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
130.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Ministër i Zhvillimit të Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme dhe Krijimit të Punësimit, lindur më 20.9.1949.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
131.	Parirenyatwa, David Pagwese	Ministër i Shëndetësisë dhe Mirëqenies së Fëmijëve (ish zëvendësministër), i datëlindjes 2.8.1950.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
132.	Patel, Bharat	Ish Prokuror i Përgjithshëm në detyrë, Gjyqtar Nderi	I angazhuar në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
133.	Rangwani, Dani	Inspektor Detektiv i Policisë.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
134.	Rautenbach, Muller Conrad (a.k.a. Billy)	Biznesmen, i lindur. 23.9.1959, 54 Edinburgh Road, Vainona, Harare, Zimbabwe; Pasaporta: BN491589.	Biznesmen me lidhje të forta me Qeverinë e Zimbabwe, duke përfshirë mbështetjen për zyrtarët e lartë të regjimit gjatë ndërhyrjes së Zimbabwe në DRC (shih gjithashtu pikën 23 në pjesën II).
135.	Rugeje, Engelbert Abel	Gjeneral Major, Provinca Masvingo.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
136.	Rungani, Victor TC	Kolonel, Chikomba.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
137.	Ruwodo, Richard	Gjeneral Brigade, i graduar më 12 gusht 2008 në gradën Gjeneral Major (në pension); ish PUS në detyrë për Ministrinë e Mbrojtjes, i lindur më 14.3.1954.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe pas zgjedhjeve.
138.	Sakabuya, Morris	Zëvendësministri për Pushtetin Vendor, Punët Publike dhe Zhvillimin Urban.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
139.	Sakupwanya, Stanley	Zëvendës Sekretari i Byrosë Politike të ZANU-PF për Shëndetësinë dhe Mirëqenien e Fëmijëve.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
140.	Samkange, Nelson Tapera Crispin	Ish-guvernatori i provincës: Mashonaland Perëndimor.	Lidhje me Qeverinë dhe mbajtjen e përgjegjësisë së gjerë për shkelje të rënda të të drejtave të njeriut.
141.	Sandi, E.	Zëvendëssekretare e Byrosë Politike të ZANU-PF për Çështjet e Gruas.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
142.	Savanhu, Tendai	Zëvendës Sekretar i ZANU-PF për Transport dhe Mirëqenie Sociale, i datëlindjes 21.3.1968.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
143.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere	Ministër i Mbrojtjes, i lindur më 30.3.1944.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
144.	Sekeremayi, Lovemore	Kryeshefi i Zgjedhjeve.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtorë në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
145.	Shamu, Webster Kotiwani	Ministri i Shtetit për Zbatimin e Politikave (ish Ministër i Shtetit për Zbatimin e Politikave në Zyrën e Presidentit), i lindur më 6.6.1945.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
146.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	Sekretari i Byrosë Politike për Informimin dhe Publicitetin e ZANU-PF, i lindur më 29.9.1928.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
147.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema	Marshall Ajror (Forca Ajrore), i lindur më 1.11.1955.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
148.	Shumba, Isaiah Masvayamwando	Zëvendësministri i Arsimit, Sportit dhe Kulturës, i datëlindjes 3.1.1949.	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
149.	Shungu, Etherton	Gjeneral Brigade, Mashonaland Qendrore.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
150.	Sibanda, Chris	Kolonel, Provinca Bulawayo.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
151.	Sibanda, Jabulani	Ish-kryetar i Shoqatës Kombëtare të Veteranëve të Luftës, i lindur më 31.12.1970.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtor në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
152.	Sibanda, Misheck Julius Mpande	Sekretar i Kabinetit (pasardhës i Charles Utete), i lindur më 3.5.1949.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
153.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Komandanti i Ushtrisë Kombëtare të Zimbabwe, Gjeneral Lejtnant, lindur më 25.8.1956.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
154.	Sigauke, David	Gjeneral Brigade, Provinca Mash Perëndimore.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
155.	Sikosana, Absolom	Sekretar i Byrosë Politike për Çështjet e Rinisë ZANU-PF.	Anëtar i Byrosë Politike me lidhje të forta me Qeverinë dhe politikën e saj.
156.	Tarumbwa, Nathaniel Charles	Gjeneral Brigade, Manicaland and Mutare Jug.	I përfshirë drejtpërdrejt në fushatën e terrorit të zhvilluar para dhe gjatë zgjedhjeve.
157.	Tomana, Johannes	Prokuror i Përgjithshëm.	I angazhuar në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
158.	Tonderai Matibiri, Innocent	Zëvendëskomisar i Policisë.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
159.	Utete, Charles	Kryetar i Komisionit Presidential të Rishikimit të Tokave (ish Sekretar i Kabinetit), i datëlindjes 30.10.1938.	Lidhje me qeverinë dhe bashkëfajtor në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
160.	Veterai, Edmore	Ndihmës i lartë i Komisionerit të Policisë, Oficer Komandues në Harare.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe me përgjegjësi të gjerë për shkelje të rënda të lirisë së tubimit paqësor.
161.	Zhuwao, Patrick	Zëvendësiministri për Shkencën dhe Teknologjinë (nipi i NB Mugabe).	Anëtar i Qeverisë dhe i angazhuar në aktivitete që cenojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.
162.	Zimondi, Paradzai	Drejtor i Burgjeve, i datëlindjes 4.3.1947.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikës shtypëse shtetërore.
163.	Zvayi, Caesar	Gazetar në gazetën zyrtare proqeveritare "The Herald".	Rriti fushatën terroriste para dhe gjatë zgjedhjeve.

II. Entet

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Alpha International (PVT) Ltd	Park Road, Camberley, Surrey GU15 2SP, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.

16.2.2011

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

L 42/21

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
2.	Breco (Asia Pacific) Ltd	Isle of Man Regjistrimi i kompanisë M78647 - 1st Floor, Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM2 4LB, Isle of Man.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
3.	Breco (Eastern Europe) Ltd	Isle of Man Regjistrimi i kompanisë FC0021189 - Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; Hurst, Reading Berkshire RG10 0SQ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
4.	Breco (South Africa) Ltd	Isle of Man Regjistrimi i kompanisë Q1962 - Cumbræ House, Market Street, Douglas IM1 2PQ, Isle of Man; 9 Columbus Centre, Pelican Drive, Road Town, Tortola, British Virgin Islands.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
5.	Breco (UK) Ltd	Regjistrimi i kompanisë UK 2969104 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
6.	Breco Group	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
7.	Breco International	25 Broad Street, St. Helier JE2 3RR, Jersey.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
8.	Breco Nominees Ltd	Regjistrimi i kompanisë UK 2799499 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
9.	Breco Services Ltd	Regjistrimi i kompanisë UK 2824946 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
10.	Cold Comfort Farm Trust Co-operative	7 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe.	Në pronësi të Didymus Mutasa, u përfshi edhe Grace Mugabe.
11.	Comoil (PVT) Ltd	Block D, Emerald Hill Office, Emerald Park, Harare, Zimbabwe. 2nd Floor, Travel Plaza, 29 Mazoe Street, Box CY22344, Causeway, Harare, Zimbabwe.	Në pronësi të Saviour Kasukuwere.
12.	Corybantes Ltd	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK; Titlarks Hill Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire, SL5 0JB, UK	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
13.	Divine Homes (PVT) Ltd	6 Hillside Shopping Centre, Harare, Zimbabwe; 31 Kensington Highlands, Harare, Zimbabwe; 12 Meredith Drive, Eastlea, Harare, Zimbabwe.	Kryesuar nga David Chapfika.

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
14.	Echo Delta Holdings	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
15.	Famba Safaris	4 Wayhill Lane, Umwisdale, Harare, Zimbabwe; PO Box CH273, Chisipite, Harare, Zimbabwe.	Aksioneri kryesor është Webster Shamu.
16.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Company)	14 Austin Road, Coventry Road, Workington, PO Box 5988, Harare, Zimbabwe.	Krahu botues i ZANU-PF.
17.	M & S Syndicate (PVT) Ltd	First Floor, Victory House, 88 Robert Mugabe Road, Harare, Zimbabwe; PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	Kompania investuese e ZANU-PF.
18.	Masters International Ltd	Regjistrimi i kompanisë UK 2927685 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
19.	Ndlovu Motorways	Sam Nujoma Street, Livingston Avenue, Harare, Zimbabwe.	E kontrolluar nga Sikhanyiso Ndlovu.
20.	OSLEG Ltd (a.k.a. Operation Sovereign Legitimacy)	Lonhoro House, Union Avenue, Harare, Zimbabwe.	E kontrolluar nga ushtria e Zimbabwe.
21.	Piedmont (UK) Ltd	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
22.	Raceview Enterprises	Zimbabwe.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
23.	Ridgepoint Overseas Developments Ltd (a.k.a. Ridgepoint Overseas Developments Ltd)	C/o: Mossack Fonseca & Co. BVI Ltd, Akara Building, 24 DeCastro St, Road Town, Tortola, Virgin Islands, British; P.O. Box 3136, Road Town, Tortola, Virgin Islands.	Në pronësi të Billy Rautenbach.
24.	Scottlee Holdings (PVT) Ltd	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
25.	Scottlee Resorts Ltd	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
26.	Swift Investments (PVT) Ltd	730 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe; PO Box 3928, Harare, Zimbabwe.	E kontrolluar nga Zanu-PF, drejtorët përfshijnë Vitalis Zvinavashe.

27.	Timpani Export Ltd	Isle of Man Regjistrimi i kompanisë 3547414 - Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; King Street, Newton Abbot, Devon TQ12 2LG, UK; Mapstone Hill, Lustleigh, Newton Abbot, Devon TQ13 9SE, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
28.	Tremalt Ltd	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Hurst Grove, Hurst, Reading Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Në pronësi të John Arnold Bredenkamp.
29.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)	PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	Kompani Holding financiare e ZANU-PF.
30.	Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe.	Në pronësi të plotë të Qeverisë së Zimbabwe. Drejtorët përfshijnë Leo Mugabe dhe Solomon Mujuru.
31.	Zimbabwe Mining Development Corporation	90 Mutare Road, PO Box 2628, Harare, Zimbabwe.	Në pronësi të plotë të Qeverisë së Zimbabwe.

DECISIONS

COUNCIL DECISION 2011/101/CFSP

of 15 February 2011

concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 19 February 2004, the Council adopted Common Position 2004/161/CFSP renewing restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾.
- (2) Council Decision 2010/92/CFSP ⁽²⁾, adopted on 15 February 2010, extended the restrictive measures provided for in Common Position 2004/161/CFSP until 20 February 2011.
- (3) On the basis of a review of Common Position 2004/161/CFSP, the restrictive measures should be renewed until 20 February 2012.
- (4) However, there are no longer grounds for keeping certain persons on the list of persons and entities to which the restrictive measures provided for in Common Position 2004/161/CFSP apply.
- (5) The Union implementing measures are set out in Council Regulation (EC) No 314/2004 of 19 February 2004 concerning certain restrictive measures in respect of Zimbabwe ⁽³⁾,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

For the purposes of this Decision, the term 'technical assistance' shall mean any technical support related to repairs, development, manufacture, assembly, testing, maintenance or any other technical service, and may take forms such as instruction, advice, training, transmission of working knowledge or skills or consulting services; technical assistance includes verbal forms of assistance.

Article 2

1. The sale, supply, transfer or export of arms and related materiel of all types, including weapons and ammunition,

⁽¹⁾ OJ L 50, 20.2.2004, p. 66.

⁽²⁾ OJ L 41, 16.2.2010, p. 6.

⁽³⁾ OJ L 55, 24.2.2004, p. 1.

military vehicles and equipment, paramilitary equipment and spare parts for the aforementioned, as well as equipment which might be used for internal repression, to Zimbabwe:

- (a) by nationals of Member States,
- (b) from the territories of Member States, or
- (c) using flag vessels or aircraft of Member States,

shall be prohibited whether originating or not in the territories of Member States.

2. It shall be prohibited:

- (a) to grant, sell, supply or transfer technical assistance, brokering services and other services related to military activities and to the provision, manufacture, maintenance and use of arms and related materiel of all types, including weapons and ammunition, military vehicles and equipment, paramilitary equipment and spare parts for the aforementioned, as well as equipment which might be used for internal repression, directly or indirectly to any person, entity or body in, or for use in, Zimbabwe;
- (b) to provide financing or financial assistance related to military activities, including, in particular, grants, loans and export credit insurance, for any sale, supply, transfer or export of arms and related materiel, as well as equipment which might be used for internal repression, directly or indirectly to any person, entity or body in, or for use in, Zimbabwe.

Article 3

1. Article 2 shall not apply to:

- (a) the sale, supply, transfer or export of non-lethal military equipment or of equipment which might be used for internal repression, intended solely for humanitarian or protective use, or for institution-building programmes of the UN and the EU, or of materiel intended for EU and UN crisis management operations;

- (b) the provision of financing and financial assistance related to such equipment;
- (c) the provision of technical assistance related to such equipment, on condition that any export thereof has been approved in advance by the relevant competent authority.

2. Article 2 shall not apply to protective clothing, including flak jackets and military helmets, temporarily exported to Zimbabwe by UN personnel, personnel of the EU or its Member States, representatives of the media and humanitarian and development workers and associated personnel for their personal use only.

Article 4

1. Member States shall take the measures necessary to prevent the entry into, or transit through, their territories of members of the Government of Zimbabwe and of natural persons associated with them, as well as of other natural persons whose activities seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law in Zimbabwe. The individuals referred to in this paragraph are listed in the Annex.

2. Paragraph 1 shall not oblige a Member State to refuse its own nationals entry into its territory.

3. Paragraph 1 shall be without prejudice to the cases where a Member State is bound by an obligation under international law, namely:

- (a) as a host country of an international intergovernmental organisation;
- (b) as a host country of an international conference convened by, or under the auspices of, the United Nations;
- (c) under a multilateral agreement conferring privileges and immunities; or
- (d) pursuant to the 1929 Treaty of Conciliation (Lateran Pact) concluded by the Holy See (Vatican City State) and Italy.

The Council shall be duly informed in each of these cases.

4. Paragraph 3 shall apply also in cases where a Member State is a host country of the Organisation for Security and Cooperation in Europe (OSCE).

5. Member States may grant exemptions from the measures imposed in paragraph 1 where travel is justified on urgent and imperative humanitarian grounds, or in exceptional cases on grounds of attending intergovernmental meetings, including those promoted by the European Union, where a political

dialogue is conducted which directly, immediately and significantly promotes democracy, human rights and the rule of law in Zimbabwe.

6. Any Member State wishing to grant exemptions referred to in paragraph 5 shall notify the Council in writing. The exemption shall be deemed to be granted unless one or more of the members of the Council raise an objection in writing within 48 hours of receiving notification of the proposed exemption. Should one or more of the members of the Council raise an objection, the exemption shall not be granted, except where a Member State wishes to grant it on urgent and imperative humanitarian grounds. In the latter event, the Council, acting by a qualified majority, may decide to grant the proposed exemption.

7. In cases where, pursuant to paragraphs 3 to 6, a Member State authorises the entry into, or transit through, its territory of persons listed in the Annex, the authorisation shall be strictly limited to the purpose for which it is given and to the persons directly concerned thereby.

Article 5

1. All funds and economic resources belonging to individual members of the Government of Zimbabwe or to any natural or legal persons, entities or bodies associated with them, or belonging to any other natural or legal person whose activities seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law in Zimbabwe, shall be frozen. The persons and entities referred to in this paragraph are listed in the Annex.

2. No funds or economic resources shall be made available directly or indirectly to, or for the benefit, of natural or legal persons, entities or bodies listed in the Annex.

3. Exemptions may be made for funds or economic resources which are:

- (a) necessary for basic expenses, including payments for foodstuffs, rent or mortgage, medicines and medical treatment, taxes, insurance premiums and public utility charges;
- (b) intended exclusively for payment of reasonable professional fees and reimbursement of incurred expenses associated with the provision of legal services;

(c) intended exclusively for payment of fees or service charges for routine holding or maintenance of frozen funds or economic resources; or

(d) necessary for extraordinary expenses.

4. Paragraph 2 shall not apply to the addition to frozen accounts of:

- (a) interest or other earnings on those accounts; or

- (b) payments due under contracts, agreements or obligations that were concluded or arose prior to the date on which those accounts became subject to restrictive measures,

provided that any such interest, other earnings and payments continue to be subject to paragraph 1.

Article 6

1. The Council, acting upon a proposal by a Member State or the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, shall adopt modifications to the list contained in the Annex as required by political developments in Zimbabwe.

2. The Council shall communicate its decision, including the grounds for listing, to the person or entity concerned, either directly, if the address is known, or through the publication of a notice, providing such person or entity with an opportunity to present observations.

3. Where observations are submitted, or where substantial new evidence is presented, the Council shall review its decision and inform the person or entity concerned accordingly.

Article 7

1. The Annex shall include the grounds for listing the natural or legal persons and entities.

2. The Annex shall also contain, where available, the information necessary to identify the natural or legal persons or entities concerned. With regard to natural persons, such information may include names, including aliases, date and place of birth, nationality, passport and ID card numbers,

gender, address, and function or profession. With regard to legal persons or entities, such information may include names, place and date of registration, registration number and place of business.

Article 8

In order to maximise the impact of the above-mentioned measures, the Union shall encourage third States to adopt restrictive measures similar to those contained in this Decision.

Article 9

Common Position 2004/161/CFSP is hereby repealed.

Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.

2. This Decision shall apply until 20 February 2012.

It shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.

Done at Brussels, 15 February 2011.

For the Council
The President
MATOLCSY Gy.

ANNEX

LIST OF PERSONS AND ENTITIES REFERRED TO IN ARTICLES 4 AND 5

I. Persons

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, born 21.2.1924; Passport AD001095.	Head of Government and responsible for activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
2.	Abu Basutu, Titus MJ	Air Vice-Marshal, Matebeleland South.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
3.	Barwe, Reuben	Journalist with Zimbabwe Broadcasting Corporation, born 19.3.1953; Passport BN311374.	Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
4.	Bonyongwe, Happyton	Director-General Central Intelligence Organisation, born 6.11.1960; Passport: AD002214.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
5.	Bredenkamp, John Arnold	Businessman, born 11.08.1940; Passports: Netherlands (1285143, expired), Zimbabwe (Z01024064, Z153612), Surinam (367537C).	Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe. He has provided, including through his companies, financial and other support to the regime (see also items 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 28 in part II).
6.	Buka (a.k.a. Bhuka), Flora	President's office (Former Minister of State for Special Affairs responsible for Land and Resettlement Programmes, former Minister of State in the Vice-President's office and former Minister of State for the Land Reform in the President's Office), born 25.2.1968.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
7.	Bvudzijena, Wayne	Assistant Police Commissioner, Police Spokesman.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for defending serious violations of human rights.
8.	Chapfika, David	Former Deputy Minister of Agriculture (former Deputy Minister of Finance), born 7.4.1957.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
9.	Charamba, George	Permanent Secretary, Department for Information and Publicity, born 4.4.1963; Passport AD002226.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
10.	Chidarikire, Faber Edmund	Provincial Governor for Mashonaland West, former Mayor of Chinhoyi, born 6.6.1946.	Ties to the Government.
11.	Chigudu, Tinaye	Former Provincial Governor: Manicaland.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
12.	Chigwedere, Aeneas Soko	Provincial Governor: Mashonaland East, former Minister, born 25.11.1939.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
13.	Chihota, Phineas	Deputy Minister for Industry and International Trade.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
14.	Chihuri, Augustine	Police Commissioner, born 10.3.1953.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
15.	Chimbudzi, Alice	ZANU (PF) Politburo Committee Member.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
16.	Chimedza, Paul	President of the Medical Association of Zimbabwe, Doctor, born 29.6.1967.	Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
17.	Chimutengwende, Chenhamo Chekezha	Former Minister of State for Public and Interactive Affairs (former Minister of Information, former Minister of Post and Telecommunications), born 28.8.1943.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
18.	Chinamasa, Monica	President of the Zimbabwe National Farmers' Union, married to Patrick Chinamasa, born 1950.	Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government and involved in activities that undermine the rule of law.
19.	Chinamasa, Patrick Anthony	Minister of Justice, Legal and Parliamentary Affairs, born 25.1.1947.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
20.	Chindori-Chininga, Edward Takaruzva	Former Minister of Mines and Mining Development, born 14.3.1955.	Former member of the Government with ongoing ties to the Government.
21.	Chinotimba, Joseph	Vice Chairman of the Zimbabwe National Liberation War Veterans Association, leader of ZANU-PF militia.	Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law, including direct involvement in the terror campaign waged before and during the elections.
22.	Chipanga, Tongesai Shadreck	Former Deputy Minister of Home Affairs, born 10.10.1940.	Former member of the Government with ongoing ties to the Government.
23.	Chipwere, Augustine	Colonel, Bindura South.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
24.	Chiremba, Mirirai	Director of Financial Intelligence at the Reserve Bank of Zimbabwe, born 14.05.1962.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
25.	Chitakunye, Eliphas	High Court Justice.	Has refused to allow investigation of abductions and torture at the hands of security agents.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
26.	Chiwenga, Constantine	Commander Zimbabwe Defence Forces, General (former Army Commander, Lieutenant General), born 25.8.1956.	Member of the security forces and complicit in forming or directing repressive state policy.
27.	Chiwenga, Jocelyn	Businesswoman, born 19.5.1955, married to General Chiwenga, Commander of the Defence Forces.	Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
28.	Chiweshe, George	Chairman, Zimbabwe Electoral Commission (Supreme Court Judge and Chairman of the controversial delimitation committee), born 4.6.1953.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
29.	Chiwewe, Willard	Former Provincial Governor: Masvingo (former Senior Secretary responsible for Special Affairs in the President's Office), born 19.3.1949.	Former member of the Government with ongoing ties and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
30.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya	Minister of Local Government, Public Works and Urban Development, born 1.8.1952.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
31.	Deketeke, Pikirayi	Chair of Broadcasting Authority of Zimbabwe and Editor of the official pro-government newspaper 'The Herald'.	Ties to the Government and involved in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
32.	Dinha, Martin	Provincial Governor for Mashonaland Central.	Ties to the Government.
33.	Dube, Tshinga Judge	Head of Zimbabwe Defence Industries and ZANU-PF candidate in the parliamentary elections, Retired Colonel, born 3.7.1941.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
34.	Goche, Nicholas Tasunungurwa	Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Minister of State for National Security in the President's Office), born 1.8.1946.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
35.	Gono, Gideon	Governor of the Reserve Bank of Zimbabwe (central bank), born 29.11.59.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
36.	Gumbo, Rugare Eleck Ngidi	Former Minister of Agriculture (Former Minister of Economic Development), born 8.3.1940.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
37.	Gurira, Cephas T.	Colonel, Mhondoro Mubaira.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
38.	Gwekwerere, Stephen	Colonel, Chinhoyi.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
39.	Hungwe, Josaya (a.k.a. Josiah) Dunira	Former Provincial Governor: Masvingo, born 7.11.1935.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
40.	Huni, Munyaradzi	Journalist on the official pro-government newspaper 'The Herald', born 24.7.1973; Passport: BN160327.	Whipped up the terror campaign before and during the elections.
41.	Kachepa, Newton	Member of Parliament for Mudzi North.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
42.	Karakadzai, Mike Tichafa	Air Commodore, Harare Metropolitan Province.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
43.	Karimanzira, David Ishemunyoro Godi	Provincial Governor: Harare and ZANU-PF Politburo Secretary for Finance, born 25.5.1947.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
44.	Kasukuwere, Saviour	Deputy Minister for Youth Development & Employment Creation and ZANU-PF Politburo Deputy-Secretary for Youth Affairs, born 23.10.1970.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
45.	Kazangarare, Jawet	ZANU-PF Councillor in Hurungwe North and war veteran.	Directly involved in the government- orchestrated terror campaign waged before and during the elections.
46.	Kazembe, Joyce Laetitia	Deputy Chairperson of the Zimbabwe Electoral Commission and Chair of ZEC's Media Monitoring Commission.	Shares responsibility for the fraudulent election process in 2008.
47.	Kereke, Munyaradzi	Chief Adviser to the Governor of the Reserve Bank of Zimbabwe, born 29.7.1972.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
48.	Khumalo, Sibangumuzi	Brigadier General, Matebeleland North.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
49.	Kunonga, Nolbert (a.k.a. Nobert)	Self-appointed Anglican Bishop.	Vociferous supporter of the regime. His followers have been backed by the police in committing acts of violence.
50.	Kwainona, Martin	Assistant Commissioner, born 19.1.1953; Passport AD001073.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
51.	Kwenda, R.	Major, Zaka East.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
52.	Langa, Andrew	Deputy Minister of Environment and Tourism (former Deputy Minister of Transport and Communications).	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
53.	Mabunda, Musarashana	Assistant Police Commissioner.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
54.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai	Provincial Governor: Midlands. Former Deputy Minister of Mines and Mining Development, born 13.6.1952	Former member of the Government with ongoing ties.
55.	Made, Joseph Mtakwese	State Minister of Agricultural Engineering and Mechanisation (Former Minister of Agriculture and Rural Development), born 21.11.1954.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
56.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)	ZANU-PF President of Senate, born 11.7.1943.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
57.	Mahofa, Shuvai Ben	Former Deputy Minister for Youth Development, Gender and Employment Creation, born 4.4.1941.	Former member of the Government with ongoing ties.
58.	Mahoso, Tafataona	Chair, Media Information Commission.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of expression and media.
59.	Makwanya, Judith	Journalist with Zimbabwe Broadcasting Corporation, born 22.10.1963.	Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
60.	Makwavarara, Sekesai	Former Mayor of Harare.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
61.	Maluleke, Titus	Provincial Governor: Masvingo (Former Deputy Minister of Education, Sports and Culture).	Former Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
62.	Mangwana, Paul Munyaradzi	Minister of State for Indigenisation and Empowerment, born 10.8.1961.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
63.	Manyonda, Kenneth Vhundukai	Former Deputy Minister of Industry and International Trade, born 10.8.1934.	Former member of the Government with ongoing ties.
64.	Marumahoko, Reuben	Deputy Minister for Foreign Affairs (former Deputy Minister for Home Affairs), born 4.4.1948.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
65.	Mashava, G.	Colonel, Chiredzi Central.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
66.	Masuku, Angeline	Provincial Governor: Matabeleland South and ZANU-PF Politburo, Secretary for Disabled and Disadvantaged, born 14.10.1936.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
67.	Matanyaire, Munyaradzi	Chief Executive Officer of Zimbabwe Inter-Africa News Agency.	Ties to the Government and involved in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
68.	Mathema, Cain Ginyiltshe Ndabazekhaya	Provincial Governor: Bulawayo.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
69.	Mathuthu, Thokozile	Provincial Governor: Matabeleland North and ZANU-PF Politburo, Deputy Secretary for Transport and Social Welfare.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
70.	Matiza, Joel Biggie	Deputy Minister for Rural Housing and Social Amenities, born 17.8.1960.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
71.	Matonga, Brighton	Deputy Minister for Information and Publicity, born 1969.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
72.	Mavhaire, Dzikamai	ZANU-PF Politburo Committee Member.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
73.	Mbiriri, Partson	Permanent Secretary, Ministry of Local Government, Public Works and Urban Development.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
74.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)	Major ZNA.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections
75.	Mhonda, Fidellis	Colonel, Rushinga.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
76.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)	Former Minister of Mines and Mining Development (former Minister of Energy and Power Development), born 4.7.1952.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
77.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo	Minister of Rural Housing and Social Amenities (former Speaker of Parliament), born 15.9.1946.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
78.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi	Minister of Home Affairs (former Deputy Minister of Local Government, Public Works and National Housing), born 15.11.1949.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
79.	Mombeshora, Millicent Sibongile	Head of Strategic Planning and Special Projects, Reserve Bank of Zimbabwe, born 8.7.1965; Passport BN177069.	Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
80.	Moyo, Gilbert	'War veteran', leader of ZANU-PF militia.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in Mashonaland West (Chegututu).

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
81.	Moyo, Jonathan	Former Minister of State for Information and Publicity in the President's Office, born 12.1.1957.	Former member of the Government engaged in activities that seriously undermined fundamental freedoms.
82.	Moyo, July Gabarari	Former Minister of Energy and Power Development (former Minister of Public Service, Labour and Social Welfare), born 7.5.1950.	Former member of the Government with ongoing ties.
83.	Moyo, Sibusio Bussie	Brigadier General ZNA.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections
84.	Moyo, Simon Khaya	Ambassador to South Africa and ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Legal Affairs, born 1945.	Member of the politburo with ongoing ties to the Government and its policy.
85.	Mpabanga, S.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi East	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
86.	Mpofu, Obert Moses	Minister for Industry and International Trade (former Provincial Governor: Matabeleland North) (ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for National Security), born 12.10.1951.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
87.	Msipa, Cephas George	Former Provincial Governor: Midlands, born 7.7.1931.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
88.	Muchechedere, Happison	Acting Chief Executive of Zimbabwe Broadcasting Corporation.	Ties to the Government and involved in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
89.	Muchena, Henry	Air Vice-Marshal, Midlands.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
90.	Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)	Minister of State for Science and Technology in the President's Office (former Minister of State in Vice-President Msika's Office), born 18.8.1946.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
91.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange	ZANU-PF Politburo Secretary for Gender and Culture (Former Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development), born 14.12.1958.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
92.	Muchono, C.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi West.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
93.	Mudede, Tobaiwa (a.k.a. Tonneth)	Registrar General, born 22.12.1942.	Ties to the Government and complicit in forming or directing state policy.
94.	Mudenge, Isack Stanislaus Goreraivo	Minister of Higher Tertiary Education (former Minister of Foreign Affairs), born 17.12.1941.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
95.	Mudonhi, Columbus	Assistant Inspector ZRP.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
96.	Mudzvova, Paul	Sergeant.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
97.	Mugabe, Grace	Born 23.7.1965; Passport AD001159.	Spouse of the Head of Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
98.	Mugabe, Leo	Director of Zimbabwe Defence Industries, born 28.8.1962 (a.k.a. 28.2.1957).	Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe, and nephew of Robert Mugabe.
99.	Mugariri, Bothwell	Former Senior Assistant Police Commissioner.	Former member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
100.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa	Vice President (former Minister of Water Resources and Infrastructural Development), born 15.4.1955.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
101.	Mujuru, Solomon T.R.	ZANU-PF Politburo Senior Committee Member, born 1.5.1949.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
102.	Mukosi, Musoro Wegomo	Producer with Zimbabwe Broadcasting Corporation.	Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
103.	Mumba, Isaac	Superintendent.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
104.	Mumbengegwi, Samuel Creighton	Former Minister of Finance; former Minister of State for Indigenisation and Empowerment, born 23.10.1942.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
105.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Minister of Foreign Affairs, born 20.7.1945; Passport: AD001086.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
106.	Murerwa, Herbert Muchemwa	Former Minister of Finance, born 31.7.1941.	Former member of the Government with ongoing ties.
107.	Musariri, Munyaradzi	Assistant Police Commissioner.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
108.	Mushohwe, Christopher Chindoti	Provincial Governor: Manicaland. (Former Minister of Transport and Communications, former Deputy Minister of Transport and Communications), born 6.2.1954.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

16.2.2011

EN

Official Journal of the European Union

L 42/17

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
109.	Mutasa, Didymus Noel Edwin	Minister of State for National Security, Land Reform and Resettlement in the Office of the President, ZANU-PF, Secretary for Administration, born 27.7.1935.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
110.	Mutasa, Gertrude	Colonel in the Zimbabwe Defence Force, married to Didymus Mutasa (item 109).	Involved in farm invasions where death threats were made.
111.	Mutasa, Justin Mutsawehuni	Chair of Zimbabwe Broadcasting Holdings and Chief Executive of Zimbabwe Newspapers, born 6.4.1954, Passport BN498951.	Ties to the Government and involved in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
112.	Mutezo, Munacho	Former Minister for Water Resources and Infrastructural Development.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
113.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)	Minister of Youth Development, Gender and Employment Creation, Retired Brigadier.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
114.	Mutiwekuziva, Kenneth Kaparadza	Former Deputy Minister of Small and Medium Enterprises, Development and Employment Creation, born 27.5.1948.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
115.	Mutsvunguma, S.	Colonel, Headlands.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
116.	Muzenda, Tsitsi V.	ZANU-PF Politburo Senior Committee Member, born 28.10.1922.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
117.	Muzonzini, Elisha	Brigadier (former Director-General Central Intelligence Organisation), born 24.6.1957.	Former member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
118.	Mzembi, Walter	Deputy Minister for Water Resources and Infrastructural Development, born 16.3.1964.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
119.	Mzilikazi, Morgan S.	Colonel (MID), Buhera Central.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
120.	Ncube, Abedinico	Deputy Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Deputy Minister of Foreign Affairs), born 13.10.1954.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
121.	Ndlovu, Sikhanyiso	Former Minister of Information and Publicity (Former Deputy Minister of Higher and Tertiary Education), born 20.9.1949.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
122.	Nguni, Sylvester	Minister of Economic Development (Former Deputy Minister for Agriculture), born 4.8.1955.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
123.	Nhema, Francis	Minister of Environment and Tourism, born 7.4.1959.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
124.	Nkala, Herbert		Chair of Zimbabwe Newspapers, which prints State propaganda and Chair of First Banking Corporation.
125.	Nkomo, John Landa	Former Speaker of House of Assembly (former Minister of Special Affairs in the President's Office), ZANU-PF national chairman, born 22.8.1934.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
126.	Nyambuya, Michael Reuben	Former Minister for Energy and Power Development (former Lieutenant General, Provincial Governor: Manicaland), born 23.7.1955.	Former member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
127.	Nyanhongo, Magadzire Hubert	Deputy Minister of Transport and Communications.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
128.	Nyawani, Misheck	Retired Superintendent.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
129.	Nyikayaramba, Douglas	Brigadier General, Mashonaland East.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
130.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Minister of Small and Medium Enterprises Development and Employment Creation, born 20.9.1949.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
131.	Parirenyatwa, David Pagwese	Minister of Health and Child Welfare (former Deputy Minister), born 2.8.1950.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
132.	Patel, Bharat	Former Acting Attorney General, Justice, Hon.	Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
133.	Rangwani, Dani	Police Detective Inspector.	Member of the security forces and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
134.	Rautenbach, Muller Conrad (a.k.a. Billy)	Businessman, born. 23.9.1959, 54 Edinburgh Road, Vainona, Harare, Zimbabwe; Passport: BN491589.	Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe, including through support to senior regime officials during Zimbabwe's intervention in DRC (see also item 23 in part II).
135.	Rugeje, Engelbert Abel	Major-General, Masvingo Province.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
136.	Rungani, Victor TC	Colonel, Chikomba.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
137.	Ruwodo, Richard	Brigadier General, promoted on 12 August 2008 to the rank of Major General (retired); former Acting PUS for Ministry of Defence, born 14.3.1954.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
138.	Sakabuya, Morris	Deputy Minister for Local Government, Public Works and Urban Development.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
139.	Sakupwanya, Stanley	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Health and Child Welfare.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
140.	Samkange, Nelson Tapera Crispen	Former Provincial Governor: Mashonaland West.	Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
141.	Sandi, E.	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Women's Affairs.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
142.	Savanhu, Tendai	ZANU-PF Deputy Secretary for Transport and Social Welfare, born 21.3.1968.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
143.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere	Minister of Defence, born 30.3.1944.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
144.	Sekeremayi, Lovemore	Chief Elections Officer.	Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
145.	Shamu, Webster Kotiwani	Minister of State for Policy Implementation (former Minister of State for Policy Implementation in the President's Office), born 6.6.1945.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
146.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	ZANU-PF Politburo Secretary for Information and Publicity, born 29.9.1928.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
147.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema	Air Marshal (Air Force), born 1.11.1955.	Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
148.	Shumba, Isaiah Masvayamwando	Deputy Minister of Education, Sports and Culture, born 3.1.1949.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
149.	Shungu, Etherton	Brigadier General, Mashonaland Central.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
150.	Sibanda, Chris	Colonel, Bulawayo Province.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
151.	Sibanda, Jabulani	Former Chair, National War Veterans Association, born 31.12.1970.	Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
152.	Sibanda, Misheck Julius Mpande	Cabinet Secretary (successor to Charles Utete), born 3.5.1949.	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
153.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Commander Zimbabwe National Army, Lieutenant General, born 25.8.1956.	Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
154.	Sigauke, David	Brigadier General, Mash West Province.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
155.	Sikosana, Absolom	ZANU-PF Politburo Secretary for Youth Affairs.	Member of the politburo with strong ties to the Government and its policy.
156.	Tarumbwa, Nathaniel Charles	Brigadier General, Manicaland and Mutare South.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
157.	Tomana, Johannes	Attorney General.	Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
158.	Tonderai Matibiri, Innocent	Deputy Police Commissioner.	Member of the security forces and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
159.	Utete, Charles	Chairman of the Presidential Land Review Committee (former Cabinet Secretary), born 30.10.1938.	Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
160.	Veterai, Edmore	Senior Assistant Police Commissioner, Officer Commanding Harare.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
161.	Zhuwao, Patrick	Deputy Minister for Science and Technology (NB Mugabe's nephew).	Member of the Government and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
162.	Zimondi, Paradzai	Prisons Director, born 4.3.1947.	Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
163.	Zvayi, Caesar	Journalist on the official pro-government newspaper 'The Herald'.	Whipped up the terror campaign before and during the elections.

II. Entities

	Name	Identifying information	Grounds for designation
1.	Alpha International (PVT) Ltd	Park Road, Camberley, Surrey GU15 2SP, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.

16.2.2011

EN

Official Journal of the European Union

L 42/21

	Name	Identifying information	Grounds for designation
2.	Breco (Asia Pacific) Ltd	Isle of Man Company Registration M78647 - 1st Floor, Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM2 4LB, Isle of Man.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
3.	Breco (Eastern Europe) Ltd	Isle of Man Company Registration FC0021189 - Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; Hurst, Reading Berkshire RG10 0SQ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
4.	Breco (South Africa) Ltd	Isle of Man Company Registration Q1962 - Cumbræ House, Market Street, Douglas IM1 2PQ, Isle of Man; 9 Columbus Centre, Pelican Drive, Road Town, Tortola, British Virgin Islands.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
5.	Breco (UK) Ltd	UK Company Registration 2969104 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
6.	Breco Group	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
7.	Breco International	25 Broad Street, St. Helier JE2 3RR, Jersey.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
8.	Breco Nominees Ltd	UK Company Registration 2799499 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
9.	Breco Services Ltd	UK Company Registration 2824946 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
10.	Cold Comfort Farm Trust Co-operative	7 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe.	Owned by Didymus Mutasa, Grace Mugabe also involved.
11.	Comoil (PVT) Ltd	Block D, Emerald Hill Office, Emerald Park, Harare, Zimbabwe. 2nd Floor, Travel Plaza, 29 Mazoe Street, Box CY22344, Causeway, Harare, Zimbabwe.	Owned by Saviour Kasukuwere.
12.	Corybantes Ltd	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK; Titlarks Hill Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire, SL5 0JB, UK	Owned by John Arnold Bredenkamp.
13.	Divine Homes (PVT) Ltd	6 Hillside Shopping Centre, Harare, Zimbabwe; 31 Kensington Highlands, Harare, Zimbabwe; 12 Meredith Drive, Eastlea, Harare, Zimbabwe.	Chaired by David Chapfika.

	Name	Identifying information	Grounds for designation
14.	Echo Delta Holdings	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
15.	Famba Safaris	4 Wayhill Lane, Umwisdale, Harare, Zimbabwe; PO Box CH273, Chisipite, Harare, Zimbabwe.	Major shareholder is Webster Shamu.
16.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Company)	14 Austin Road, Coventry Road, Workington, PO Box 5988, Harare, Zimbabwe.	ZANU-PF's publishing arm.
17.	M & S Syndicate (PVT) Ltd	First Floor, Victory House, 88 Robert Mugabe Road, Harare, Zimbabwe; PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	ZANU-PF's investment company.
18.	Masters International Ltd	UK Company Registration 2927685 - London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
19.	Nalovu Motorways	Sam Nujoma Street, Livingston Avenue, Harare, Zimbabwe.	Controlled by Sikhanyiso Nalovu.
20.	OSLEG Ltd (a.k.a. Operation Sovereign Legitimacy)	Lonhoro House, Union Avenue, Harare, Zimbabwe.	Controlled by Zimbabwe army.
21.	Piedmont (UK) Ltd	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
22.	Raceview Enterprises	Zimbabwe.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
23.	Ridgepoint Overseas Developments Ltd (a.k.a. Ridgepoint Overseas Developments Ltd)	C/o: Mossack Fonseca & Co. BVI Ltd, Akara Building, 24 DeCastro St, Road Town, Tortola, Virgin Islands, British; P.O. Box 3136, Road Town, Tortola, Virgin Islands.	Owned by Billy Rautenbach.
24.	Scottlee Holdings (PVT) Ltd	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
25.	Scottlee Resorts Ltd	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
26.	Swift Investments (PVT) Ltd	730 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe; PO Box 3928, Harare, Zimbabwe.	Controlled by Zanu-PF, directors include Vitalis Zvinavashe.

	Name	Identifying information	Grounds for designation
27.	Timpani Export Ltd	Isle of Man Company Registration 3547414 - Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; King Street, Newton Abbot, Devon TQ12 2LG, UK; Mapstone Hill, Lustleigh, Newton Abbot, Devon TQ13 9SE, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
28.	Tremalt Ltd	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Hurst Grove, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK.	Owned by John Arnold Bredenkamp.
29.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)	PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	ZANU-PF's financial holding company.
30.	Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe.	Wholly owned by the Government of Zimbabwe. Directors include Leo Mugabe and Solomon Mujuru.
31.	Zimbabwe Mining Development Corporation	90 Mutare Road, PO Box 2628, Harare, Zimbabwe.	Wholly owned by the Government of Zimbabwe.

KORRIGJIM**Korrigjim i Vendimit të Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe***(Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian L. 42 datë 16 Shkurt 2011)*

Në faqen 6, Neni 3(1):

për: 'Neni 3

1. Neni 2 nuk zbatohet për:

(a) shitjen, furnizimin, transferimin ose eksportin e pajisjeve ushtarake jovdekjeprurëse ose të pajisjeve që mund të përdoren për shtypje të brendshme, të destinuara vetëm për përdorim humanitar ose mbrojtës, ose për programe të ndërtimit të institucioneve të OKB-së dhe BE-së, ose e materialeve të destinuara për operacionet e menaxhimit të krizave të BE-së dhe OKB-së;

(b) sigurimin e financimit dhe asistencës financiare në lidhje me pajisje të tilla;

(c) ofrimin e asistencës teknike në lidhje me pajisje të tilla, me kusht që çdo eksport i tyre të jetë miratuar paraprakisht nga autoriteti kompetent përkatës.',

lexo: 'Neni 3

1. Neni 2 nuk zbatohet për:

(a) shitjen, furnizimin, transferimin ose eksportin e pajisjeve ushtarake jovdekjeprurëse ose të pajisjeve që mund të përdoren për shtypje të brendshme, të destinuara vetëm për përdorim humanitar ose mbrojtës, ose për programe të ndërtimit të institucioneve të OKB-së dhe BE-së, ose e materialeve të destinuara për operacionet e menaxhimit të krizave të BE-së dhe OKB-së;

(b) sigurimin e financimit dhe asistencës financiare në lidhje me këto pajisje:

(c) ofrimin e asistencës teknike në lidhje me pajisje të tilla, me kusht që çdo eksport i tyre të jetë miratuar paraprakisht nga autoriteti kompetent përkatës.'.

CORRIGENDA

Corrigendum to Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe*(Official Journal of the European Union L 42 of 16 February 2011)*

On page 6, Article 3(1):

for: 'Article 3

1. Article 2 shall not apply to:

- (a) the sale, supply, transfer or export of non-lethal military equipment or of equipment which might be used for internal repression, intended solely for humanitarian or protective use, or for institution-building programmes of the UN and the EU, or of materiel intended for EU and UN crisis management operations;
- (b) the provision of financing and financial assistance related to such equipment;
- (c) the provision of technical assistance related to such equipment, on condition that any export thereof has been approved in advance by the relevant competent authority.'

read: 'Article 3

1. Article 2 shall not apply to:

- (a) the sale, supply, transfer or export of non-lethal military equipment or of equipment which might be used for internal repression, intended solely for humanitarian or protective use, or for institution-building programmes of the UN and the EU, or of materiel intended for EU and UN crisis management operations;
- (b) the provision of financing and financial assistance related to such equipment;
- (c) the provision of technical assistance related to such equipment,
on condition that any export thereof has been approved in advance by the relevant competent authority.'

VENDIMI I KËSHILLIT 2012/97/CFSP**datë 17 Shkurt 2012****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe¹.
- (2) Mbi bazën e një rishikimi të Vendimit 2011/101/CFSP, masat kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2013.
- (3) Megjithatë, nuk ka më arsye për të mbajtur persona dhe ente të caktuar në listën e personave dhe enteve për të cilat masat kufizuese të parashikuara në Vendimin 2011/101/CFSP aplikohen.
- (4) Me qëllim për të lehtësuar dialogun e mëtejshëm ndërmjet BE dhe Qeverisë së Zimbabwe, pezullimi i ndalimit të udhëtimit mbi dy anëtarët e ekipit të ri-angazhimit të Qeverisë së Zimbabwe të listuar nën Vendimin 2011/101/CFSP duhet të pezullohet.
- (5) Informacionet në lidhje me persona dhe ente të caktuara të përfshira në listën në Aneksin e Vendimit 2011/101/CFSP duhet të përditësohen,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2013.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1), për sa kohë që aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2013.
4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.;
- (2) Aneksi do të zëvendësohet nga teksti i përcaktuar në Aneksin I të këtij Vendimi dhe termi 'Aneks' do të zëvendësohet nga 'Aneksi I' në të gjithë Vendimin 2011/101/CFSP;
- (3) Aneksi II i këtij Vendimi do të shtohet si Aneksi II i Vendimit 2011/101/CFSP.

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 6

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 17 Shkurt 2012.

Për Këshillin
Presidenti
M. SAREEN

ANEKSI I

‘ANEKSI I

LISTA E PERSONAVE DHE ENTEVE TË REFERUAR NË NENET 4 DHE 5

I. Personat

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, lindur me 21.2.1924; Pasaporta AD001095.	Kreu i Qeverisë dhe përgjegjës për aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektin për të drejtat e njeriut dhe rendin ligjor.
2.	Abu Basutu, Titus Mehliwa Johna	Zv. Marshall Ajror, Matebeleland Jugore, lindur me 2.6.1956	Oficer ushtarak i lartë, i përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve në zonën Gëanda. Zëvendës Marshall Ajror Perence Shiri (100 në listë).
3.	Bonyongwe, Happyton Mabhuva	Drejtor i Përgjithshëm Organizata Qëndrore e Inteligjencës, lindur me 6.11.1960; Pasaporta AD002214; ID 63-374707A13	Figurë e lartë e sigurisë me një lidhje të ngushtë me fraksionin e qeverisë ZANU-PF (Bashkimin Kombëtar Afrikan Zimbabwe-Fronti Patriotik dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. I akuzuar për rrëmbim, torturim dhe vrasje të aktivistëve MDC në Qershor 2008.
4.	Buka (a.k.a. Bhuka), Flora	Zyra e Presidentit (ish Ministër Shteti për Çështjet e Veçanta përgjegjës për Tokën dhe Programet e Strehimit; ish Ministër Shteti në zyrën e Zv. Presidentit dhe ish Ministër Shteti për Reformën e Tokës në Zyrën e Presidentit), lindur me 25.2.1968.	Ministër Shteti në zyrën e Zv. Presidentit Nkomo përgjegjës për organizimin e dhunës në zonën Gokëe dhe me synim lidhshin MDC në 2008.
5.	Bvudzijena, Eayne	Ndihmës Komisioner Policie, Zëdhënës Policie; lindur me 24.4.1958.	Anëtar i Lartë i forcës policore. Zëdhënës Policie. Në 2008 akuzoi MDC për strehimin e atyre që ishin përgjegjës për dhunën elektorale në selinë provinciale dhe kombëtare të MDC.
6.	Chapfika, David	Ish Zv. Ministër i Bujqësisë (ish Zv. Ministër Finance), lindur me 7.4.1957; Pasaporta Z1037165. ID 63-052161G48.	Kryetar Kombëtar i Komitetit për mbledhjen e fondeve ZANU-PF, sponsorizoi milicët në 2008 duke ofruar mbështetje për bazat milicore në zonën Hoyuyu të Mutoko.
7.	Charamba, George	Sekretar i Përhershëm, Departamenti për Informacione dhe Publicitet, lindur me 4.4.1963; Pasaporta AD002226; Pasaporta AD001255 ID 07-003617B07.	Nëpunës civil i lartë i lidhur ngushtësisht me fraksionin e qeverisë ZANU-PF.
8.	Chidarikire, Faber Edmund	Guvernator Provincial për Mashonaland Perendimor, ish Kryetar Bashkie i Chinoyi, lindur me 6.6.1946; ID 70-0565391.70.	Ish Kryetar Bashkie i Chinoyi ZANU-PF dhe guvernator provincial i lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
9.	Chigudu, Tinaye Elisha Nzirasha	Ish Guvernator Provincial: Manicaland. Lindur me	Ish Sekretar i Përhershëm i Ministrisë së Minierave dhe Zhvillimit të Minierave në Zimbabwe dhe ish guvernator

		13.8.1942. Pasaporta AD000013. ID 63-022247R42.	provincial i Manicaland. I lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. Në Qershor 2008 shtypja e urdhëruar e mbështetësve të MDC.
10.	Chigwedere, Aeneas Soko	Guvernator Provincial: Mashonaland East, ish Ministër, lindur me 25.11.1939 ID 25-15430J80.	Guvernator Provincial i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF.
11.	Chihota, Phineas	Zv. Ministër për Industrinë dhe Tregtinë Ndërkombëtare. Lindur me 23.11.1950.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Kërcënoi mbështetësit e MDC me vdekje dhe i lidhur me rrëmbimin dhe torturimin e njerëzve në Qershor 2008.
12.	Chihuri, Augustine	Komisioner Policie, lindur me 10.3.1953. Pasaporta AD000206 ID 68-034196M68	Oficer policie i lartë dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët, i lidhur ngushtësisht me policitë shtypëse të ZANU-PF. Deklaroi publikisht se mbështet ZANU-PF në kundërshtim me Aktin e Policisë. Në Qershor 2009 urdhëroi policinë të tërhiqte të gjitha çështjet e lidhura me vrasjet e kryera në përgatitjen e zgjedhjeve presidenciale të Qershor 2008.
13.	Chinamasa, Patrick Anthony	Ministër Drejtësie, Çështjet Ligjore dhe Parlamentare, lindur me 25.1.1947. ID 63-005591M42.	Anëtar Qeverie ZANU-PF.
14.	Chindori-Chininga, Edward Takaruza	Ish Ministër i Minierave dhe Zhvillimit të Minierave, lindur me 14.3.1955. Pasaporta AN388694 ID 63-377216C71.	Ish anëtar qeverie me lidhje të vazhdueshme me fraksionin e qeverisë ZANU-PF si Anëtar Parlamenti ZANU-PF. Komandant i bazës milicore në Guruve në përgatitjen e zgjedhjeve të 2008.
15.	Chinotimba, Joseph	Zv. Kryetar i Shoqatës Kombëtare të Veteranëve të Çlirimit të Luftës Zimbabwe, lider i milicisë ZANU-PF. Lindur me 6.6.1957. ID 63-312672E11.	Gjatë zgjedhjeve të 2008 Chinotimba drejtoi grupin që shkatërroi shtëpinë e Admore Chibutu. Së bashku me anëtarët e ushtrisë dhe mbështetësit e ZANU-PF sulmoi shtëpinë e Tongeyi Jeremiah në Maj 2008.
16.	Chipanga, Tongesai Shadreck	Ish Zv. Ministër i Çështjeve të Brendshme, lindur me 10.10.1940 alt. 10.10.1946.	Ish anëtar qeverie dhe ish drejtor i policisë sekrete, i lidhur me vrasjen e motivuar politikisht.
17.	Chipwere, Augustine	Gjeneral Brigade, ish Kolonel, Bindura South.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008. Përgjegjës për përmbysjen politike në Bindura. Oficer ushtarak i lartë, i promovuar nga Presidenti në 2011.
18.	Chiwenga, Constantine	Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe, Gjeneral (ish Komandant Ushtrie, Gjeneral Lejtenant), lindur me 25.8.1956. Pasaporta AD000263. ID 63-327568M80.	Anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e policisë shtetërore shtypëse. Përdori ushtrinë për marrjen e fermave. Gjatë zgjedhjeve të 2008 ishte arkitekti kryesor i dhunës së lidhur me procesin e balotazhit presidencial.
19.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya	Ministër i Qeverisë Lokale, Zhvillimit Urban dhe Rural, lindur me 1.8.1952. Pasaporta AD000500. ID 70-08693D70.	Anëtar Qeverie ZANU-PF dhe përgjegjës për minimin e MDC në qeverinë lokale duke kufizuar financimin dhe ngacmimin.
20.	Dinha, Martin	Guvernator Provincial për Mashonaland Qendrore.	Guvernator provincial i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. I përfshirë në ndërprerjet e fermës në

			koncesionin e fshatit Rockeood në 2009.
21.	Goche, Nicholas Tasunungurwa	Ministër Transporti, Komunikacioneve dhe Zhvillimit Infrastrukturor (ish Ministër Shteti për Sigurinë Kombëtare në Zyrën e Presidentit), lindur me 1.8.1946. ID 63-355978568.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Në Qershor 2008 ka detyruar të gjithë OJF-të të ndërpresin punën në fushat e tyre dhe shpërndarjen e ushqimit. Përgjegjës për bazën militare në Shamva dhe i implikuar në dhunë në atë zonë.
22.	Gono, Gideon	Guvernator i Bankës Rezervë të Zimbabwe (banka qendrore), lindur me 29.11.1959. Pasaporta AD000854 ID 58-001824K07.	Lidhjet me fraksionin ZANU-PF të Qeverisë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e policisë shtetërore shtypëse. Ka kanalizuar në mënyrë të paligjshme fondet për ZANU-PF në 2008.
23.	Gurira, Cephas T.	Brigadier, ish Kolonel, Forcat Mbrojtëse Zimbabwe. Lindur me 1.5.1963. ID 29-061056D29.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008. Përgjegjës për nxitjen e dhunës në Mhondoro.
24.	Gwekwerere, Stephen (alias Steven)	Kolonel, Chinhoyi.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve. Pjesë e grupit që sulmoi njerëz në Chinoyi në 2008.
25.	Kachepe, Newton	Anëtar Parlamenti për Mudzi North. Lindur me 10.2.1970. ID 32-088209M48.	Anëtar Parlamenti i përfshirë në vrasjen e Peter Tom Butao me 14 Prill 2008 dhe Kingsëell Mateta në Korrik 2008. Ai drejtoi torturën e shumë mbështetësve të MDC në zonën elektorale të tij.
26.	Karakadzai, Mike Tichafa	Air Comodore, Provinca Metropolitane Harare. Lindur me 7.3.1957. ID 63-632526N13.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë duke drejtuar rrëmbimet dhe dhunën në Harare në 2008.
27.	Kasukuwere, Saviour	Zv. Ministër për Indigjenizimin e Zhvillimit dhe Fuqizimin e të Rinjve dhe Zv. Sekretar Politburo ZANU-PF për Çështjet e të Rinjve, lindur me 23.10.1970. ID 45-046113Q45.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Organizoi ato të përfshirë në trazirat e dhunshme në Harare në Shkurt 2011.
28.	Kazangarare, Jawet	Këshilltar i ZANU-PF në Hurungwe Verior dhe veteran lufte. Lindur me 12.4.1957. ID 38-102814B58.	I përfshirë direkt në fushatën terror të orkestruar nga qeveria para dhe gjatë zgjedhjeve në 2008. Përgjegjës për persekutimin e dhunshëm të mbështetësve të MDC në Hurungëe, duke përfshirë përdhunimin, vrasjen dhe shkatërrimin e shtëpive dhe dukshëm i përfshirë në vrasjen e Tapiëa Mubëanda, agjent electoral i MDC në Hurungëe North në Maj 2008.
29.	Khumalo, Sibangumuzi	Gjeneral Brigade, Matebeleland Verior. Lindur me 16.8.1954. ID 08-448357E73.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve. Në Shkurt 2011, pretendoi se ishte pjesë e strategjisë për të zgjidhur dhunën dhe terrorin duke vendosur oficerë të lartë për të koordinuar fushatën për të mbajtur Mugabe në pushtet.
30.	Kunonga, Nolbert (a.k.a. Nobert)	Peshkop anglikan i vetë-emëruar	Mbështetës i zhurmshëm i regjimit. Ndjekësit e tij u mbështetën nga policia në kryerjen e akteve të dhunës kundër mbështetësve të kishës në 2011.
31.	Kwainona, Martin	Ndihmës Komisioner, lindur me 19.1.1953;	Oficer policie i lartë, i kaloi urdhrat autoriteteve lokale për të nxitur dhunën në Fshatin Kanyuchi, Mount Darëin

		Pasaporta AD001073. ID 63-293627V45.	në Prill 2008.
32.	Kwenda, R.	Major, Zaka Lindor.	I përfshirë direkt në fushatën terror para dhe gjatë zgjedhjeve. Lider dhune në Zaka në 2008.
33.	Langa, Andrew	Zv. Ministër për Shërbimin Publik (ish Zv. Ministër Transporti dhe Komunikacionesh). Lindur me 13.1.1965. ID 21-017934E21.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Në 2005 hapi zjarr me 11 anëtarë të Asamblesë së Rinisë MDC. Intimidoi votuesit në ditën e zgjedhjeve 2008.
34.	Mabunda, Musarashana	Ndihmës Komisioner Policie. Lindur me 11.11.1958. ID 22-026198T13.	Anëtar i forcave të sigurisë dhe mban përgjegjësi të gjerë për shkeljet serioze të lirisë së mbledhjes paqësore. Drejtoi me 11 Mars 2007 goditjet, torturën dhe shtypjen. Në Qershor 2008 kërcënoi për të vrarë Lovemore Madhuku.
35.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai	Guvernator Provincial: Midlands. Ish Zv. Ministër i Minerave dhe Zhvillimit të Minerave, lindur me 13.6.1952. ID 26-003018Z26.	Guvernator Provincial: Midlands. I lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF. Përdori influencën për të bllokuar investigimin në vrasjen e motivuar politikisht që djali i tij dyshohet se kreu.
36.	Made, Joseph Mtakwese	Ministër i Bujqësisë Inxhinierisë dhe Mekanizimit (ish Ministër Bujqësie dhe Zhvillimi Rural), lindur me 21.11.1954. Pasaporta AN000144. ID 29-128547N42.	Anëtar Qeverie ZANU-PF.
37.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)	Kryetare Senati e ZANU-PF, lindur me 11.7.1943. ID 63-748119H32.	Anëtare e politburo ZANU-PF. Përdori ndikimin për të motivuar persekutuesit politik në Shkurt 2008. Përfshirë në dhunë në Chegutu duke përfshirë marrjen e pasurisë Stockade Citrus në 2008, duke dhënë urdhra direkt për ato që drejtonin shtypjen.
38.	Mahofa, Shuvai Ben	Ish Zv. Ministër për Zhvillimin e të Rinjve, Gjinisë dhe Krijimin e Punësimit, lindur me 4.4.1941. Pasaporta AD000369 ID 27-031942V27.	Sponsorizoi ato që krijuan bazat e torturës në Masvingo. Persona nga këto baza vranë Mapurisa Zvidzai me 24 Prill 2008 dhe Tiziro Moyo me 11 Qershor 2008.
39.	Maluleke, Titus	Guvernator Provincial: Masvingo (ish Zv. Ministër i Arsimit, Sporteve dhe Kulturës)	Guvernator Provincial i lidhur me anëtarët e qeverisë ZANU-PF. Drejtoi invazionet e tokës në Masvingo në 2009.
40.	Mangwana, Paul Munyaradzi	Kreu i Komitetit të Përzgjedhjes Kushtetuese (COPAC) dhe ish Ministër Shteti për Indigjenizimin dhe Fuqizimin, lindur me 10.8.1961. Pasaporta AD000459. ID 22-017031E12.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Sponsorizoi dhe drejtoi aktivitetet e bandave terroriste të ZANU-PF në Chici Central në Maj/Qershor 2008.
41.	Marumahoko, Reuben	Zv. Ministër për Integrimin Rajonal dhe Bashkëpunimin	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Komandant i milicisë ZANU-PF në Hurungëe. Me një grup mbështetësish të

		Ndërkombëtar dh eish Zv. Ministër për Çështjet e Jashtme (ish Zv. Ministër për Çështjet e Brendshme), lindur m 4.4.1948. ID 63-311317Y71.	ZANU-PF dhe veteranëve të luftës ai sulmoi mbështetësit e MDC dhe shkatërroi disa shtëpi në rrethin Hurungwe midis prillit dhe korrikut 2008.
42.	Mashava, G.	Kolonel. Chiredzi Central.	Udhëhoqi dhunën e motivuar politikisht në Chiredzi në 2008.
43.	Masuku, Angeline	Guvernatori i provincës: Matabeleland Jugor dhe Byroja Politike e ZANU-PF. Sekretar për personat me aftësi të kufizuara dhe të pafavorizuar, lindur me 14.10.1936. ID OS-266228F19.	Guvernatori i provincës i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU- PF.
44.	Mathema, Cain Ginyiltshe Ndabazekhaya	Guvernatori i provincës: Bulaëayo. Lindur me 28.1.1948. ID 63-682168J73.	Guvernatori i provincës i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU- PF.
45.	Mathuthu, Thokozile (alias Sithokozile)	Guvernatori i provincës: Matabeleland Veri dhe Byroja Politike e ZANU-PF.	Guvernatori i provincës i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU- PF. Në Qershor 2008 ka përdorur pozicionin për të nxitur urrejtje kundër MDC.
46.	Matibiri, Innocent Tonderai	Zv. Komisioner Policie. Lindur me 9.10.1968. ID 63-729730V70.	Anëtar i lartë i forcave të sigurisë, i lidhur me vrasjen e një punëtori ferme.
47.	Matiza, Joel Biggie	Ish Zv. Ministër për Strehimin Rural dhe Lehtësive Sociale, lindur me 17.8.1960. Pasaporta ZA557399.	Ish Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Organizoi bazat në Murehwa Perëndim dhe Jug, nga ku mbështetësit e ZANU-PF që ai mbikëqyri vranë Edvard Pfuka me 17 Qershor 2008 dhe Moses Nyada me 19 Qershor 2008.
48.	Maronga, Brighton (a.k.a Bright)	Ish Zv. Ministër për Informacionet dhe Publicitetin, lindur me 1969.	Ish Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Zëdhënës Partie. Drejtoi një grup të mbështetësve të ZANU-PF që vranë bashkëshorten e Dadidrayi Chipiro.
49.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)	Major ZNA. Lindur me 23.11.1960. ID 63-371574V15.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit para dhe pas zgjedhjeve në 2008. Drejtoi grupin e mbështetësve dhe veteranëve të luftës që vranë Gibbs Taënga dhe Hama Ngoçani me 30 Qershor 2008.
50.	Mhonda, Fidellis	Kolonel, Rushinga. Lindur me 2.1.1958. ID 75-139696G81.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008. Drejtoi dhunën politike në Rushinga.
51.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)	Ish Ministër i Minierave dhe Zhvillimit të Minierave (ish Ministër Zhvillimi Energjie dhe Fuqie), lindur me 4.7.1952.	Kryetar i Partisë ZANU-PF në Harare. Ish anëtar qeverie i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. Organizoi shoqërimin e mbështetësve të ZANU-PF dhe ushtarëve që sulmuan njerëz dhe shkatërruan shtëpi në Qershor 2008. I lidhur me dhunën në Epëorth duke mbështetur bazat e milicisë në 2008 dhe përsëri në 2011.
52.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo	Ministër Mbrojtje, lindur me 15.9.1946. Pasaporta AD00060. ID 63-450183P67.	Anëtar Qeverie ZANU-PF dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët.
53.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi	Bashkë-Ministër i Punëve të Brendshme (ish Zv. Ministër i Qeverisë Lokale, Punëve Publike dhe Strehimin	Anëtar Qeverie ZANU-PF dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët.

		Kombëtare), lindur me 15.11.1949. ID 02-012912X02.	
54.	Moyo, Gilbert	‘Veteran Luftë’, lider i milicisë ZANU-PF.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008. Drejtoi dhunën politike në Mashonaland Perëndim (Chegutu); i përfshirë në marrjet e dhunshme të fermave.
55.	Moyo, Jonathan Nathaniel	Ish Ministër Shteti për Informacione dhe Publicitet në Zyrën e Presidentit, lindur me 12.1.1957. Pasaporta AD000432. ID 63-857281M73.	Ish Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Nxiti dhunën dhe urrejtjen dhe arkitekt i ligjeve që ndalonin lirinë e të folurit.
56.	Moyo, Sibusio Bussie	Gjeneral Brigade ZNA.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve, duke përfshirë vrasjen e mbështetësve të MDC.
57.	Moyo, Simon Khaya	Kryetar i Byrosë Politike ZANU-PF Zv. Sekretar për Çështjet Ligjore, lindur në 1945, lindur me 1.10.1945. Pasaporta ZD001512. ID 63-735452P56.	Anëtar i Byrosë Politike ZANU-PF me lidhje të vazhdueshme me politikën e saj shtypëse.
58.	Mpabanga, S.	Kolonel Lejtnant, Mëenezi Past.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve. Drejtoi dhunën e motivuar politikisht në Mëenezi.
59.	Mpofu, Obert Moses	Ministër i Minerave dhe Zhvillimit të Minerave, ish Ministër për Industrinë dhe Tregtinë Ndërkombëtare (ish Guvernator i Provincës: Matabeleland Veri) (Zv. Sekretar i Byrosë Politike për Sigurinë Kombëtare), lindur me 12.10.1951. Pasaportë ZD001549. ID 08-186074F79.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. Në Mars 2008 nxiti mbështetësit e ZANU-PF të nxirrin kundërshtarët e MDC jashtë nga shtëpitë e tyre për t'i ndaluar ata që të votonin.
60.	Msipa, Cephas George	Ish Guvernator i Provincës Midlands, lindur me 7.7.1931. Pasaporta ZD001500. ID 63-358147A67.	
61.	Muchena, Henry	Zv. Marshall Ajror, Midlands. Kreu i Komisarariatit të ZANU-PF.	Oficer i Lartë Ushtarak i lidhur me ZANU-PF, i përfshirë direkt në fushatën e terrorit para dhe gjatë zgjedhjeve. Shpërndau dhunë në Zhombe dhe Gokëe gjatë 2008.
62.	Muchena, Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)	Ministre për Çështjet e Grave, Gjinisë dhe Zhvillimit të Komunitetit, ish Ministre Shteti për Shkencën dhe Teknologjinë në Zyrën e Presidentit (ish Ministre Shteti në Zyrën e Zv. Presidentit Msika) lindur me 18.8.1946.	Anëtar Qeverie ZANU-PF. I lidhur me vrasjet e motivuara politikisht dhe personalisht i përfshirë në shkatërrimin e shtëpisë së Revai Kativhu me 1 Maj 2008.

		Pasaporta AD000086. ID 63-337191X50.	
63.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange	Sekretar i Byrosë Politike ZANU-PF për Gjininë dhe Kulturën (ish Ministër për Çështjet e Grave, Gjininë dhe Zhvillimin e Komunitetit), lindur me 14.12.1958. ID 63-741411R50).	Ish anëtar Qeverie ZANU-PF: mbetet një anëtar i byrosë politike të ZANU-PF. Luajtu një rol drejtues në dhunën në provincën e Masvingo në 2008.
64.	Muchono, C.	Kolonel Lejtnant, Mëenezi Perëndim.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve, duke përfshirë fushatën e terrorit në Mëenezi në 2008.
65.	Mudede, Tobaiwa (a.k.a. Tonnet)	Nëpunës i Përgjithshëm, lindur me 22.12.1942. ID 36-452750E70.	Lidhje me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e policisë shtetërore, dukshëm në lidhje me manipulimin e zgjedhjeve.
66.	Mudenge, Isack Stanislaus Gorerazvo	Ministër i Arsimit të Lartë dhe të Tretë (ish Ministër i Punëve të Jashtme), lindur me 17.12.1941, alt. 17.12.1948. Pasaporta AD000964. ID 63-645385Q22.	Anëtar Qeverie ZANU-PF.
67.	Mudonhi, Columbus	Ndihmës Inspektor ZRP.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe pas zgjedhjeve, duke drejtuar dhunën në Buhera në 2008.
68.	Mugabe, Grace	Lindur me 23.7.1965; Pasaporta AD001159. ID 63-646650Q70.	I lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. Mori pasurinë e Maskës së Hekurt në 2002; dyshohet se ka derivuar fitime të mëdha nga miniera e diamanteve.
69.	Mugarini, Bothwell	Ish Ndihmës i Lartë Komisioner Policie.	Ish anëtar i forcave të sigurisë dhe që mban përgjegjësi të gjerë për shkeljet serioze të lirisë së mbledhjes paqësore. Si Officer në detyrë në Harare, i lidhur me veprimet e dhunshme në Mars 2007.
70.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa	Zv. President (ish Ministër i Burimeve Ujore dhe Zhvillimit Infrastrukturor), lindur me 15.4.1955. ID 63-445325J18.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
71.	Mumba, Isaac	Kryeinspektor.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe pas zgjedhjeve të 2008. Në zinxhirin e komandës që ka organizuar dhunë në fshatin Soka në Muzarabani.
72.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Ministër i Punëve të Jashtme, lindur me 20.7.1945; Pasaporta AD001086. ID 63-67727A12.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
73.	Murerwa, Herbert Muchemwa	Ministër i Tokës dhe Shpërnguljes Rurale, lindur me 31.7.1941. Pasaporta AD001167. ID 25-021670R25.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
74.	Musariri, Munyaradzi	Ndihmës Komisioner Policie.	Anëtar i lartë i forcave të sigurisë dhe që mban përgjegjësi të gjerë për shkeljet serioze të lirisë së mbledhjes paqësore, dukshëm në Murambatsvina në Korrik 2005.

75.	Mushohwe, Christopher Chindoti	Guvernator i Provincës: Manicaland (ish Ministër Transporti dhe i Komunikacioneve, ish Zv. Ministër Transporti dhe i Komunikacioneve), lindur me 6.2.1954. ID 63-101480P75.	Guvernator i Provincës i lidhur me ZANU-PF. Në Shkurt 2009 i shoqëruar nga ushtarët i tregoi komunitetit Chiadzëa që ata do të zhvendoseshin pa kompensim.
76.	Mutasa, Didymus Noel Edwin	Ministër Shteti për Çështjet Presidenciale në Zyrën e Presidentit, ish Ministër Shteti për Sigurinë Kombëtare, Reformën e Tokës dhe Shpërnguljen në Zyrën e Presidentit, ZANU-PF, Sekretar për Administrimin, lindur me 27.7.1935. ID 63-358184Q42.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. I përfshirë në vrasjet në Manicaland.
77.	Mutezo, Munacho Thomas Alvar	Ish Ministër për Burimet Ujore dhe Zhvillimin Infrastrukturor. Lindur me 14.2.1954. Pasaporta AN187189. ID 29-129727E44.	Ish anëtar i Qeverisë, i lidhur me ZANU-PF. Orkestroj një fushatë dhe intimidoi mbështetësit e MDC në Chimanimani Perëndimor së bashku me Ushtrinë Kombëtare Zimbabwe në Gusht 2010.
78.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)	Ish Ministër i Zhvillimit të Rinisë, Gjinisë dhe Krijimit të Punësimit, Brigadier në pension. I lindur me 22.2.1944. Pasaporta AD000969. ID 63-285106H32.	Ish Anëtar i qeverisë ZANU-PF. Në Mars 2008 drejtoi një grup të mbështetësve ZANU-PF në Landas dhe sulmoi mbështetësit e MDC. Ngriti dhe mbështeti një bazë ushtarake në Chihota ku shumë mbështetës të MDC u sulmuan dhe torturuan.
79.	Mutsunguma, S.	Kolonel, Headlands.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve në 2008 në Mutare dhe Highlands.
80.	Mzembu, Ealter	Ministër për Turizmin dhe Industrinë e Mikpritjes, ish Zv. Ministër për Burimet Ujore dhe Zhvillimin Infrastrukturor, lindur me 16.3.1964. ID 22-050240B22.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Përgjegjës për organizimin e grupeve të mbështetësve të ZANU-PF për të sulmuar banorët e Masvingo para festimeve të përvjetorit të tetë të MDC.
81.	Mzilikazi, Morgan S.	Kolonel (MID). Buhera Qëndrore.	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve. I përfshirë në dhunën në zgjedhje në Makoni dhe Buhera në 2008. Në Korrik 2008 rrëmbeu MP të MDC për Buhera Jugore.
82.	Nguni, Sylvester Robert	Ministër Shteti pranë Oficerit të Presidentit, ish Ministër i Zhvillimit Ekonomik (ish Zv. Ministër për Bujqësinë), lindur me 4.8.1955 alt. 4.5.1955. Pasaporta ZE215371. ID 63-453707V32.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
83.	Nhema, Francis Chenayimoyo Dunstan	Ministër Mjedisi dhe Menaxhimit të Burimeve Njerëzore dhe ish Ministër i Mjedisit dhe Turizmit, lindur me 7.4.1959 alt. 17.4.1959. Pasaporta AD000966.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Në Shtator 2009 detyroi operatorët e safari të hiqnin dorë nga aksionet në ferma dhe konservatore.

		ID 63-117843A66.	
84.	Nkomo, John Landa	Zv. President, Ish Kryetar Kuvendi (ish Ministër i Çështjeve të Veçanta në Zyrën e Presidentit), kryetar kombëtar i ZANU-PF, lindur me 22.8.1934. Pasaporta AD000477. ID 63-358161Q73.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF më jetëgjatë në detyrë.
85.	Nyambuya, Michael Reuben	Ish Ministër për Energjinë dhe Zhvillimin e Fuqisë, ish Gjeneral Lejtnant, Guvernator i Provincës: Manicaland) lindur me 23.7.1955. Pasaporta AN045019. ID 50-013758E50.	Ish anëtar qeverie ZANU-PF. I përfshirë në dhunën në Manicaland dhe përdori personelin e ushtrisë për marrjen e fermave.
86.	Nyanhongo, Magadzire Hubert	Zv. Ministër Energjie dhe i Zhvillimit të Fuqisë, ish Zv. Ministër i Transportit dhe Komunikacioneve. Lindur me 26.11.1957. ID 34-032890E34.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. I përfshirë në organizimin e dhunës kundër MDC në Epëorth dhe Nyanga në 2011. I përfshirë në vrasjen e motivuar politikisht në 2008.
87.	Nyikayaramba, Douglas	Gjeneral Brigade, Mashonaland Jugor. Komandant i Tretë Brigade.	Oficer i Lartë i përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008. Urdhëroi ushtarët e rinj të merreshin me mbështetësit e MDC në Manicaland.
88.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Ministër i Zhvillimit të Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme dhe Krijimit të Punësimit, lindur me 20.9.1949. Pasaporta AD000223. ID 08-434871M67.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
89.	Parirenyatwa, David Pagwese	Ish Ministër i Shëndetit dhe Mirëqënies së Fëmijës (ish Zv. Ministër), lindur me 2.8.1950. Pasaporta AD000899. ID 63-320762P47.	Ish Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Organizoi bazat e torturës në Murehëa Veriore dhe ofroi mbështetje për bandën: që vrau Edëard Pfukëa me 17 Qershor 2008 dhe Alloys Chandisareva Sanyangore në Nëntor 2008.
90.	Rangwani, Dani	Inspektor Detektiv Policie. Lindur me 11.2.1962. ID 70-006039V70.	Anëtar i forcave të sigurisë. I përfshirë në grupin e 50 burrave të paguar direkt nga ZANU-PF për të gjetur dhe torturuar mbështetësit e MDC në Prill 2007.
91.	Rugeje, Engelbert Abel	Gjeneral Major, Provinca Masvingo. Drejtor, Studimet e Mbrojtjes, Forcat e Mbrojtjes Zimbabwe. Lindur me 17.7.1959. ID 63-5393051.04.	Oficer i lartë ushtrie direkt i përfshirë në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve të 2008 duke koordinuar pjesën më të madhe të incidenteve të dhunshme në Masvingo.
92.	Rungani, Victor Tapiwa Chashe	Kolonel, Chikomba. Lindur me 29.6.1949. ID 22-025306Z04.	I përfshirë në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve në Chikomba në 2008 duke përfshirë sulmet dhe rrëmbimet.
93.	Ruwodo, Richard	Drejtor i Çështjeve të Veteranëve të Luftës në Ministrinë e Mbrojtjes.	Oficer i Lartë i Ushtrisë i përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe pas zgjedhjeve. Mbikëqyr veteranët e luftës, që si një grup janë përdorur për të

		Gjeneral Brigade, u promovua me 12 Gusht 2008 në gradën e Gjeneral Major (në pension); ish PUS në detyrë për Ministrinë e Mbrojtjes, lindur me 14.3.1954. ID 63-327604B50.	zbatuar politika shtypëse të fraksionet të qeverisë ZANU-PF.
94.	Sakupwanya, Stanley Yrayayi	Zv. Sekretar i Byrosë Politike ZANU-PF për Shëndetin dhe Mirëqënien e Fëmijës. Lindur me 14.5.1939. ID 63-435281R50.	Anëtar i byrosë politike ZANU-PF i lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF. I lidhur me dhunën elektorale në Makoni gjatë zgjedhjeve presidenciale të 2008. Komandant i një baze në Makoni i përdorur për marrjet në pyetje.
95.	Savanhu, Tendai	Zv. Sekretar i ZANU-PF për Transportin dhe Mirëqënien Sociale, lindur me 21.3.1968.	Anëtar i byrosë politike ZANU-PF i lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF. Organizoi milicët për të sulmuar mbështetësit e MDC në Mbare, duke çuar në dhunë dhe kaos, në Shkurt 2011. I përfshirë në rrëmbimin e grave të MDC në Qershor 2008.
96.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere	Ministër Shteti për Sigurinë Kombëtare në Zyrën e Presidentit. Ish Ministër i Mbrojtjes, lindur me 30.3.1944. ID 63-358166W43.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët ZANU-PF.
97.	Sekeremayi, Lovemore	Krye Oficer i Zgjedhjeve.	Lidhje me fraksionin e qeverisë ZANU-PF dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e policisë shtetërore shtypëse përmes manipulimit të zgjedhjeve në 2008.
98.	Shamu, Eebster Kotiwani	Ministër për Median, Informacionin dhe Publicitetin; ish Ministër Shteti për Zbatimin e Politikave (ish Ministër Shteti për Zbatimin e Politikave në Zyrën e Presidentit), lindur me 6.6.1945. Pasaporta AN203141. ID 63-676065N32.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF i përfshirë në aktivitete që ndërhyjnë në lirinë e shtypit në 2009.
99.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	Sekretar i Byrosë Politike ZANU-PF për Informacionin dhe Publicitetin, lindur me 29.9.1928 ose 29.9.1930. Pasaporta AD000468. ID 63-327601Y32.	Anëtar i Byrosë politike ZANU-PF me lidhje të ngushta me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. I përfshirë në marrjen e dyshuar të dhunshme të fermave në Shtator 2009 që përfundoi në një sulm me zjarrvënie.
100.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema	Marashall Ajror (Forcat Ajrore), lindur me 1.11.1955. ID 29-098876M18.	Oficer ushtarak i lartë dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët ZANU-PF dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. I përfshirë në dhunën politike në Chiadzëa në Tetor 2008.
101.	Shungu, Etherton	Gjeneral Brigade, Mashonaland Qëndrore.	Oficer Ushtarak i Lartë në Komisaratin ZANU-PF, i përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve në Bindura në 2008.
102.	Sibanda, Chris	Kolonel, Provinca Bulaçayo	I përfshirë direkt në fushatën e terrorit para dhe gjatë zgjedhjeve në Byo në 2008.
103.	Sibanda Jabulani	Ish Kryetar, Shoqata	Lidhje me fraksionin e qeverisë ZANU-PF dhe

		Kombëtare e Veteranëve të Luftës, lindur me 31.12.1970.	bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. I përfshirë në dhunën kundër mbështetësve të MDC në Makoni, Bikita, Masvingo dhe Guto veçanërisht në lidhje me zbatimin e një programi të shtrirë në 2010.
104.	Sibanda, Misheck Julius Mpande	Sekretar Kabineti (pasues i Charkes Utete), lindur me 3.5.1949. ID 63-685365X67.	I lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. Në Mars 2010 dha udhëzime për ministrat dhe sekretarët e kabinetit për të raportuar politikanët e ZANU-PF dhe jo Kryeministrin Morgan Tsvangirai.
105.	Sibanda, Philip Valerio (a.k.a. Valentine)	Komandant i Ushtrisë Kombëtare Zimbabwe, Gjeneral Lejtnant, lindur me 25.8.1956 ose 24.12.1954. ID 63-357671H26.	Figurë e lartë e ushtrisë me lidhje me Qeverinë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse, duke akuzuar OJF-të për shqetësime në Shtator 2009.
106.	Sigauke, David	Gjeneral Brigade, Provinca Mash Perëndimor.	Figurë e lartë e ushtrisë i përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve, duke përfshirë dhunën dhe torturën kundër civilëve në fushat e diamantit dhe duke kërcënuar një grusht shteti nëse MDC fitonte zgjedhjet. I lidhur me dhunën në Chinhoyi në 2008.
107.	Sikosana, (a.k.a. Sikhosana), Absolom	Sekretar i Byrosë Politike ZANU-PF për Çështjet e Rinisë.	Anëtar i Byrosë Politike ZANU-PF i lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF. Kërcënoi për dhunë të hapur në 2011 nëse sanksionet nuk hiqeshin.
108.	Tarumbwa, Nathaniel Charles	Gjeneral Brigade, Manicaland dhe Mutare Jugore. Lindur me 6.10.1960. ID 63-849216W75.	Oficer ushtarak i lartë i përfshirë direkt në fushatën e terrorit të kryer para dhe gjatë zgjedhjeve. Në detyrë në bazën e torturës në Makoni Perëndimor, Mutasa Qëndrore në 2007/08.
109.	Tomana, Johannes	Prokuror i Përgjithshëm. Lindur me 9.9.1967. ID 50-036322F50.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
110.	Veterai, Edmore	Ndihmës Komisioner Policie i Lartë, Oficer Komandues Harare. Lindur me 20.11.1962. ID 08-260467S04.	Anëtar i lartë i forcave të sigurisë dhe që mban përgjegjësi të gjerë për shkeljet serioze të lirisë së mbledhjes paqësore dhe i përfshirë në pushimin e Fermës Tridhjetë.
111.	Zhuwao, Patrick	Ish Zv. Ministër për Shkencën dhe Teknologjinë. Lindur me 23.5.1967. ID 63-621736K70.	Ish Anëtar i Qeverisë ZANU-PF. Ndërpreu Konferencën mbi Kushtetutën në Korrik 2009. Terrorizoi mbështetësit e MDC rreth Norton, i shoqëruar nga agjentët CIO.
112.	Zimondi, Paradzai Eillings	Drejtor Burgu, lindur me 4.3.1947. ID 75-145185Z47.	Anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. Përgjegjës për financimin dhe strehimin e milicive në 2008. Urdhëroi nënpunësit e burgut për të votuar për Mugabe dhe përgjegjës për abuzimet me të drejtat e njeriut në burgje.

II. Entet

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Cold Comfort Farm Trust Cooperative	7 Coëie Road, Tynëald, Harare, Zimbabwe	Zotëruar nga Didymus Mutasa, Grace Mugabe gjithashtu të përfshirë.
2.	Comoil (PVT) Ltd	Block D, Emerald Hill Office, Emerald Park, Harare, Zimbabwe. Kati 2, Travel Plaza, 29 Mazoe Street, Box CY22344, Causeway, Harare, Zimbabwe.	Zotëruar nga Saviour Kasukuwere.
3.	Divine Homes (PVT) Ltd	6 Hillside Shopping Centre, Harare, Zimbabwe; 31 Kensington Highlands, Harare, Zimbabwe; 12 Meredith Drive, Fastlea, Harare, Zimbabwe	Drejtuar nga David Chapfika.
4.	Famba Safaris	4 Eayhill Lane, Umëisdale, Harare, Zimbabwe; Po Box CH273; Chisipite, Harare, Zimbabwe.	Aksioner kryesor është Eebster Shamu.
5.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a Jongwe Printing and Publishing Company)	14 Austin Road, Coventry Road, Workington, PO Box 5988, Harare, Zimbabwe.	Krahu botues i lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
6.	M & S Syndicate (PVT) Ltd	Kati 1, Victory House, 88 Robert Mugabe Road, Harare, Zimbabwe; PO Box 1275, Harare, Zimbabwe	Kompani investimi e lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
7.	OSLEG Ltd (a.k.a. Operation Sovereign Legitimacy)	Lonhoro House, Union Avenue, Harare, Zimbabwe.	Kontrolluar nga ushtria e Zimbabëe. E lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes dhe fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
8.	Swift Investments (PVT) Ltd	730 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe; PO Box 3928, Harare, Zimbabwe	E lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
9.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)	PO Box 1275, Harare, Zimbabwe	Kompani Financiare Holding e lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
10.	Zimbabwe Defence Industries	Kati 10, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe	E lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes dhe fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.
11.	Zimbabwe Mining Development Corporation	90 Mutare Road, PO Box 2628, Harare, Zimbabwe.	E lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF. ZMDC bie nën përgjegjësinë e Ministrit të Minerave dhe Zhvillimit të Minerave ZANU-PF.’

ANEKSI II

‘ANEKSI II

PERSONAT E REFERUAR NË NENIN 10(3)

	Emri (dhe çdo aliases)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Chinamasa, Patrick Anthony	Ministër i Drejtësisë, Çështjeve Ligjore dhe Parlamentare, lindur me 25.1.1947.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.
2.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Ministër i Punëve të Jashtme, lindur me 20.7.1945; Pasaporta AD001086.	Anëtar i Qeverisë ZANU-PF.’

COUNCIL DECISION 2012/97/CFSP

of 17 February 2012

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾.
- (2) On the basis of a review of Decision 2011/101/CFSP, the restrictive measures should be renewed until 20 February 2013.
- (3) However, there are no longer grounds for keeping certain persons and entities on the list of persons and entities to which the restrictive measures provided for in Decision 2011/101/CFSP apply.
- (4) In order to facilitate further the dialogue between the EU and the Government of Zimbabwe, the travel ban imposed on the two members of the re-engagement team of the Zimbabwe Government listed under Decision 2011/101/CFSP should be suspended.
- (5) The information relating to certain persons and entities included on the list in the Annex to Decision 2011/101/CFSP should be updated,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Council Decision 2011/101/CFSP is hereby amended as follows:

- (1) Article 10 is replaced by the following:

Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2013.
3. The measures referred to in Article 4(1), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2013.
4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.;
- (2) the Annex shall be replaced by the text set out in Annex I to this Decision and the term 'Annex' shall be replaced by 'Annex I' throughout Decision 2011/101/CFSP;
- (3) Annex II to this Decision shall be added as Annex II to Decision 2011/101/CFSP.

Article 2

This Decision shall enter into force on the date of its adoption.

Done at Brussels, 17 February 2012.

For the Council
The President
M. SAREEN

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

ANNEX I

ANNEX I

LIST OF PERSONS AND ENTITIES REFERRED TO IN ARTICLES 4 AND 5

I. Persons

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, born 21.2.1924; Passport AD001095.	Head of Government and responsible for activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
2.	Abu Basutu, Titus Mehliswa Johna	Air Vice-Marshal, Matebeleland South. Born 2.6.1956.	Senior military officer, directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in the Gwanda area. Deputy to Air Marshal Perence Shiri (100 on the list).
3.	Bonyongwe, Happyton Mabhuya	Director-General Central Intelligence Organisation, born 6.11.1960; Passport AD002214; ID 63-374707A13.	Senior security figure with a close association with the ZANU-PF (Zimbabwe African National Union – Patriotic Front) faction of the government and complicit in forming or directing repressive state policy. Accused of kidnapping, torturing and killing MDC activists in June 2008.
4.	Buka (a.k.a. Bhuka), Flora	President's office (former Minister of State for Special Affairs responsible for Land and Resettlement Programmes, former Minister of State in the Vice-President's office and former Minister of State for the Land Reform in the President's Office), born 25.2.1968.	Minister of State in Vice-President Nkomo's Office Responsible for organising violence in the Gokwe area and targeting the MDC leadership in 2008.
5.	Bvudzijena, Wayne	Assistant Police Commissioner, Police Spokesperson; born 24.4.1958. ID 29-008792V71.	Senior member of police force. Police spokesperson. In 2008 blamed MDC for sheltering those responsible for electoral violence in the MDC's provincial and national headquarters.
6.	Chapfika, David	Former Deputy Minister of Agriculture (former Deputy Minister of Finance), born 7.4.1957; Passport ZL037165. ID 63-052161G48.	National Chairman of the ZANU-PF fund-raising Committee, sponsored militias in 2008 by providing support to militia bases in the Hoyuyu area of Mutoko.
7.	Charamba, George	Permanent Secretary, Department for Information and Publicity, born 4.4.1963; Passport AD002226; Passport AD001255 ID 07-003617B07.	Senior civil servant closely associated with the ZANU-PF faction of the government.
8.	Chidarikire, Faber Edmund	Provincial Governor for Mashonaland West, former Mayor of Chinhoyi, born 6.6.1946; ID 70-056539L70.	Former ZANU-PF mayor of Chinoyi and provincial governor associated with the ZANU-PF faction of the Government.
9.	Chigudu, Tinaye Elisha Nzirasha	Former Provincial Governor: Manicaland. Born 13.8.1942. Passport AD000013. ID 63-022247R42.	Former Permanent Secretary of the Ministry of Mines and Mines Development in Zimbabwe and former provincial governor of Manicaland. Associated with the ZANU-PF faction of the government. In June 2008 ordered repression of MDC supporters.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
10.	Chigwedere, Aeneas Soko	Provincial Governor: Mashonaland East, former Minister, born 25.11.1939. ID 25-15430J80.	Provincial Governor associated with the ZANU-PF faction of the government.
11.	Chihota, Phineas	Deputy Minister for Industry and International Trade. Born 23.11.1950.	ZANU-PF Member of Government. Threatened MDC supporters with death and associated with abduction and torture of people in June 2008.
12.	Chihuri, Augustine	Police Commissioner, born 10.3.1953. Passport AD000206. ID 68-034196M68.	Senior police officer and member of the Joint Operational Command, closely associated with the repressive policies of ZANU-PF. Publicly confessed to support ZANU-PF in contravention of the Police Act. In June 2009 ordered the police to drop all cases related to murders committed to the run-up to the June 2008 Presidential election.
13.	Chinamasa, Patrick Anthony	Minister of Justice, Legal and Parliamentary Affairs, born 25.1.1947. ID 63-005591M42.	ZANU-PF Member of Government.
14.	Chindori-Chininga, Edward Takaruza	Former Minister of Mines and Mining Development, born 14.3.1955. Passport AN388694. ID 63-377216C71.	Former member of the Government with ongoing ties to the ZANU-PF faction of government as ZANU-PF Member of Parliament. Commander of the militia bases in Guruve in the run-up to the 2008 elections.
15.	Chinotimba, Joseph	Vice Chairman of the Zimbabwe National Liberation War Veterans Association, leader of ZANU-PF militia. Born 6.6.1957. ID 63-312672W11.	During the 2008 elections Chinotimba led group who destroyed Admore Chibutu's home. Together with army members and ZANU-PF supporters attacked Tongeyi Jeremiah's home on May 2008.
16.	Chipanga, Tongesai Shadreck	Former Deputy Minister of Home Affairs, born 10.10.1940 alt. 10.10.1946.	Former member of the Government and former director of Zimbabwe's secret police, associated with politically motivated murder.
17.	Chipwere, Augustine	Brigadier General, former Colonel, Bindura South.	Directly involved in the terror campaign before and during the 2008 elections. Responsible for political upheaval in Bindura. Senior military officer, promoted by the President in 2011.
18.	Chiwenga, Constantine	Commander Zimbabwe Defence Forces, General (former Army Commander, Lieutenant General), born 25.8.1956. Passport AD000263. ID 63-327568M80.	Member of Joint Operational Command and complicit in forming or directing repressive state policy. Used army for farm takeovers. During 2008 elections was a prime architect of the violence associated with the process of the Presidential run-off.
19.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya	Minister of Local Government, Urban and Rural Development, born 1.8.1952. Passport AD000500. ID 70-086938D70.	ZANU-PF Member of the Government and responsible for undermining MDC in local government by restricting funding and harassment.

18.2.2012

EN

Official Journal of the European Union

L 47/53

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
20.	Dinha, Martin	Provincial Governor for Mashonaland Central.	Provincial governor associated with ZANU-PF faction of government. Involved in farm disruptions at Rockwood village concession 2009.
21.	Goche, Nicholas Tasunungurwa	Minister of Transport, Communications and Infrastructural Development (former Minister of State for National Security in the President's Office), born 1.8.1946. ID 63-355978S68.	ZANU-PF Member of the Government. In June 2008 forced all NGOs to cease their field work and food distribution. Responsible for militia base in Shamva and implicated in violence in that area.
22.	Gono, Gideon	Governor of the Reserve Bank of Zimbabwe (central bank), born 29.11.1959. Passport AD000854. ID 58-001824K07.	Ties to the ZANU-PF faction of the Government and complicit in forming or directing repressive state policy. Illegally channelled funds to ZANU-PF in 2008.
23.	Gurira, Cephas T.	Brigadier; former Colonel, Zimbabwe Defence Forces. Born 1.5.1963. ID 29-061056D29.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the 2008 elections. Responsible for inciting violence in Mhondoro.
24.	Gwekwerere, Stephen (alias Steven)	Colonel, Chinhoi.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. Part of group that assaulted people in Chinoyi in 2008.
25.	Kachepe, Newton	Member of Parliament for Mudzi North. Born 10.2.1970. ID 32-088209M48.	Member of Parliament, involved in the murder of Peter Tom Butao on 14 April 2008 and Kingswell Mateta in July 2008. He directed the torture of many MDC supporters in his constituency.
26.	Karakadzai, Mike Tichafa	Air Commodore, Harare Metropolitan Province. Born 7.3.1957. ID 63-632526N13.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections by leading the abductions and violence in Harare in 2008.
27.	Kasukuwere, Saviour	Deputy Minister for Youth Development Indigenisation and Empowerment and ZANU-PF Politburo Deputy-Secretary for Youth Affairs, born 23.10.1970. ID 45-046113Q45.	ZANU-PF Member of the Government. Organised those involved in violent riots in Harare in February 2011.
28.	Kazangarare, Jawet	ZANU-PF Councillor in Hurungwe North and war veteran. Born 12.4.1957. ID 38-102814B58.	Directly involved in the government-orchestrated terror campaign waged before and during the elections in 2008. Responsible for spearheading violent persecution of MDC supporters in Hurungwe, including rape, murder and destruction of homes and notably involved in murdering Tapiwa Mubwanda, MDC electoral agent in Hurungwe North in May 2008.
29.	Khumalo, Sibangumuzi	Brigadier General, Matebeleland North. Born 16.8.1954. ID 08-448357W73.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. In February 2011, alleged to be part of strategy to unleash violence and terror by deploying senior officers to coordinate the campaign to retain Mugabe in power.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
30.	Kunonga, Nolbert (a.k.a. Nobert)	Self-appointed Anglican Bishop.	Vociferous supporter of the regime. His followers were backed by the police in committing acts of violence against church supporters in 2011.
31.	Kwainona, Martin	Assistant Commissioner, born 19.1.1953; Passport AD001073. ID 63-293627V45.	Senior police officer, passed orders to local authorities to incite violence in Kanyuchi Village, Mount Darwin in April 2008.
32.	Kwenda, R.	Major, Zaka East.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. Leader of violence in Zaka in 2008.
33.	Langa, Andrew	Deputy Minister for Public Service (former Deputy Minister of Transport and Communications). Born 13.1.1965. ID 21-017934E21.	ZANU-PF Member of the Government. In 2005 opened fire on 11 members of the MDC Youth Assembly. Intimidated voters on election day 2008.
34.	Mabunda, Musarashana	Assistant Police Commissioner. Born 11.11.1958. ID 22-026198T13.	Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly. Directed 11 March 2007 beatings, torture and repression. In June 2008 threatened to kill Lovemore Madhuku.
35.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai	Provincial Governor: Midlands. Former Deputy Minister of Mines and Mining Development, born 13.6.1952. ID 26-003018Z26.	Provincial Governor: Midlands. Associated with ZANU-PF faction of Government. Used influence to block investigation into politically motivated murder which his son allegedly committed.
36.	Made, Joseph Mtakwese	Minister of Agricultural Engineering and Mechanisation (former Minister of Agriculture and Rural Development), born 21.11.1954. Passport AN000144. ID 29-128547N42.	ZANU-PF Member of the Government.
37.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)	ZANU-PF President of Senate, born 11.7.1943. ID 63-748119H32.	Member of the ZANU-PF politburo. Used influence to motivate political prosecutions in February 2008. Involved in violence in Chegutu including the takeover of the Stockade Citrus Estate in 2008, giving direct orders to those leading the repression.
38.	Mahofa, Shuvai Ben	Former Deputy Minister for Youth Development, Gender and Employment Creation, born 4.4.1941. Passport AD000369. ID 27-031942V27.	Sponsored those who established torture bases in Masvingo. Persons from these bases killed Mapurisa Zvidzai on 24 April 2008 and Tiziro Moyo on 11 June 2008.
39.	Maluleke, Titus	Provincial Governor: Masvingo (former Deputy Minister of Education, Sports and Culture).	Provincial Governor associated with ZANU-PF members of government. Championed land invasions in Masvingo in 2009.
40.	Mangwana, Paul Munyaradzi	Chair of the Constitutional Select Committee (COPAC) and former Minister of State for Indigenisation and Empowerment, born 10.8.1961. Passport AD000459. ID 22-017031E12.	ZANU-PF Member of the Government. Sponsored and directed activities of ZANU-PF terror gangs in Chivi Central in May/June 2008.

18.2.2012

EN

Official Journal of the European Union

L 47/55

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
41.	Marumahoko, Reuben	Deputy Minister for Regional Integration and International Cooperation and former Deputy Minister for Foreign Affairs (former Deputy Minister for Home Affairs), born 4.4.1948. ID 63-311317Y71.	ZANU-PF Member of the Government. Commander of ZANU-PF militia in Hurungwe. With a group of ZANU-PF supporters and war veterans he assaulted MDC supporters and destroyed several homes in Hurungwe district between April and July 2008.
42.	Mashava, G.	Colonel, Chiredzi Central.	Led politically motivated violence in Chiredzi in 2008.
43.	Masuku, Angeline	Provincial Governor: Matabeleland South and ZANU-PF Politburo, Secretary for Disabled and Disadvantaged, born 14.10.1936. ID 08-266228E19.	Provincial Governor associated with ZANU-PF faction of government.
44.	Mathema, Cain Ginyilishe Ndabazekhaya	Provincial Governor, Bulawayo. Born 28.1.1948. ID 63-682168J73.	Provincial Governor associated with ZANU-PF faction of government.
45.	Mathuthu, Thokozile (alias Sithokozile)	Provincial Governor: Matabeleland North and ZANU-PF Politburo, Deputy Secretary for Transport and Social Welfare.	Provincial Governor associated with ZANU-PF faction of government. In June 2008 used position to incite hatred against MDC supporters.
46.	Matibiri, Innocent Tonderai	Deputy Police Commissioner. Born 9.10.1968. ID 63-729730V70.	Senior member of the security forces, linked to the murder of a farm labourer.
47.	Matiza, Joel Biggie	Former Deputy Minister for Rural Housing and Social Amenities, born 17.8.1960. Passport ZA557399.	Former ZANU-PF Member of the Government. Organised bases in Murehwa West and South, from where ZANU-PF supporters which he supervised killed Edward Pfuka on 17 June 2008 and Moses Nyada on 19 June 2008.
48.	Matonga, Brighton (a.k.a. Bright)	Former Deputy Minister for Information and Publicity, born 1969.	Former ZANU-PF Member of the Government. Party spokesperson. Led a group of ZANU-PF supporters that murdered the wife of Dadidrayi Chipiro.
49.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)	Major ZNA. Born 23.11.1960. ID 63-371574V15.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections in 2008. Led group of supporters and war veterans who killed Gibbs Tawenga and Hama Ngowani on 30 June 2008.
50.	Mhonda, Fidellis	Colonel, Rushinga. Born 2.1.1958. ID 75-139696G81.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the 2008 elections. Led political violence in Rushinga.
51.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)	Former Minister of Mines and Mining Development (former Minister of Energy and Power Development), born 4.7.1952.	ZANU-PF party Chairman in Harare. Former member of the Government associated with ZANU-PF faction of government. Organised convoy of ZANU-PF supporters and soldiers who assaulted people and destroyed homes in June 2008. Linked with violence in Epworth, supporting militia bases in 2008 and again in 2011.
52.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo	Minister of Defence, born 15.9.1946. Passport AD00060. ID 63-450183P67.	ZANU-PF Member of Government and member of Joint Operation Command.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
53.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi	Co-Minister of Home Affairs (former Deputy Minister of Local Government, Public Works and National Housing), born 15.11.1949. ID 02-012912X02.	ZANU-PF Member of Government and member of Joint Operational Command.
54.	Moyo, Gilbert	'War veteran', leader of ZANU-PF militia.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the 2008 elections in Mashonaland West (Chegututu); involved in violent farm takeovers.
55.	Moyo, Jonathan Nathaniel	Former Minister of State for Information and Publicity in the President's Office, born 12.1.1957. Passport AD000432. ID 63-857281M73.	Former member of the ZANU-PF Government. Incited violence and hatred, and architect of laws inhibiting freedom of speech.
56.	Moyo, Sibusio Bussie	Brigadier General ZNA.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections, including the murder of MDC supporters.
57.	Moyo, Simon Khaya	Chairman of ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Legal Affairs, born 1945. born 1.10.1945. Passport ZD001512. ID 63-735452P56.	Member of the ZANU-PF politburo with ongoing ties to its repressive policy.
58.	Mpabanga, S.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi East.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. Led politically motivated violence in Mwenezi.
59.	Mpofu, Obert Moses	Minister for Mines and Mining Development, former Minister for Industry and International Trade (former Provincial Governor: Matabeleland North) (ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for National Security), born 12.10.1951. Passport ZD001549. ID 08-186074F79.	ZANU-PF Member of Government. In March 2008 incited ZANU-PF supporters to drive MDC opponents out of their homes to stop them voting.
60.	Msipa, Cephaz George	Former Provincial Governor: Midlands, born 7.7.1931. Passport ZD001500. ID 63-358147A67.	
61.	Muchena, Henry	Air Vice-Marshal, Midlands. Head of ZANU-PF Commissariat.	Senior military officer linked to ZANU-PF, directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. Spearheaded violence in Zhombe and Gokwe during 2008.
62.	Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)	Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development, former Minister of State for Science and Technology in the President's Office (former Minister of State in Vice-President Msika's Office), born 18.8.1946. Passport AD000086. ID 63-337191X50.	ZANU-PF Member of the Government. Linked to politically motivated murders and personally involved in the destruction of Revai Kativhu's home on 1 May 2008.

18.2.2012

EN

Official Journal of the European Union

L 47/57

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
63.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange	ZANU-PF Politburo Secretary for Gender and Culture (former Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development), born 14.12.1958. ID 63-741411R50.	Former ZANU-PF member of the Government; remains a member of ZANU-PF politburo. Played a lead role in the violence in Masvingo province in 2008.
64.	Muchono, C.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi West.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections, by leading terror campaign in Mwenezi in 2008.
65.	Mudedde, Tobaiwa (a.k.a. Tonneth)	Registrar General, born 22.12.1942. ID 36-452750E70.	Ties to the ZANU-PF faction of Government and complicit in forming or directing state policy, notably in relation to election rigging.
66.	Mudenge, Isack Stanislaus Gorerazvo	Minister of Higher and Tertiary Education (former Minister of Foreign Affairs), born 17.12.1941, alt. 17.12.1948. Passport AD000964. ID 63-645385Q22.	ZANU-PF Member of Government.
67.	Mudonhi, Columbus	Assistant Inspector ZRP.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections, by leading violence in Buhera in 2008.
68.	Mugabe, Grace	Born 23.7.1965; Passport AD001159. ID 63-646650Q70.	Associated with the ZANU-PF faction of the government. Took over the Iron Mask Estate in 2002; alleged to illicitly derive large profits from diamond mining.
69.	Mugariri, Bothwell	Former Senior Assistant Police Commissioner.	Former member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly. As Officer in charge in Harare, connected to violent operations in March 2007.
70.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa	Vice President (former Minister of Water Resources and Infrastructural Development), born 15.4.1955. ID 63-445325J18.	ZANU-PF Member of Government.
71.	Mumba, Isaac	Superintendent.	Directly involved in the campaign of terror waged before and after the 2008 elections. In chain of command which organised violence in Soka village in Muzarabani.
72.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Minister of Foreign Affairs, born 20.7.1945; Passport AD001086. ID 63-677272A12.	ZANU-PF Member of Government.
73.	Murerwa, Herbert Muchemwa	Minister of Lands and Rural Resettlement, born 31.7.1941. Passport AD001167. ID 25-021670R25.	ZANU-PF Member of Government
74.	Musariri, Munyaradzi	Assistant Police Commissioner.	Senior member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly, notably in Murambatsvina in July 2005.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
75.	Mushohwe, Christopher Chindoti	Provincial Governor: Manicaland (former Minister of Transport and Communications, former Deputy Minister of Transport and Communications), born 6.2.1954. ID 63-101480P75.	Provincial Governor associated with ZANU-PF. In February 2009 accompanied by soldiers told the Chiadzwa community they would be relocated without compensation.
76.	Mutasa, Didymus Noel Edwin	Minister of State for Presidential Affairs in the President's Office, former Minister of State for National Security, Land Reform and Resettlement in the Office of the President, ZANU-PF, Secretary for Administration, born 27.7.1935. ID 63-358184Q42.	ZANU-PF Member of the Government. Involved in murders in Manicaland.
77.	Mutezo, Munacho Thomas Alvar	Former Minister for Water Resources and Infrastructural Development. Born 14.2.1954. Passport AN187189. ID 29-129727W44.	Former member of the Government, associated with ZANU-PF. Orchestrated a campaign of terror and intimidating MDC supporters in Chimanimani West in conjunction with the Zimbabwean National Army in August 2010.
78.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)	Former Minister of Youth Development, Gender and Employment Creation, Retired Brigadier. Born 22.2.1944. Passport AD000969. ID 63-285106H32.	Former ZANU-PF Member of Government. March 2008 led a group of ZANU-PF supporters to Landas and assaulted several MDC supporters. Set up and supported military bases in Chihota where many MDC supporters were assaulted and tortured.
79.	Mutsvunguma, S.	Colonel, Headlands.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in 2008 in Mutare and the Highlands.
80.	Mzembi, Walter	Minister for Tourism and the Hospitality Industry, former Deputy Minister for Water Resources and Infrastructural Development, born 16.3.1964. ID 22-050240B22.	ZANU-PF Member of the Government. Responsible for organising groups of ZANU-PF supporters to assault Masvingo residents prior to MDC's 8-year anniversary celebrations.
81.	Mzilikazi, Morgan S.	Colonel (MID), Buhera Central.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. Involved in election violence in Makoni and Buhera in 2008. In July 2008 abducted MDC MP for Buhera South.
82.	Nguni, Sylvester Robert	Minister of State in the President's Office, former Minister of Economic Development (former Deputy Minister for Agriculture), born 4.8.1955 alt 4.5.1955. Passport ZE215371. ID 63-453707V32.	ZANU-PF Member of the Government.
83.	Nhema, Francis Chenayimoyo Dunstan	Minister of Environment and Natural Resources Management and former Minister of Environment and Tourism, born 7.4.1959 alt. 17.4.1959. Passport AD000966. ID 63-117843A66.	ZANU-PF Member of Government. In September 2009 forced safari operators to give up shares in ranches and conservancies.

18.2.2012

EN

Official Journal of the European Union

L 47/59

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
84.	Nkomo, John Landa	Vice-President. Former Speaker of House of Assembly (former Minister of Special Affairs in the President's Office), ZANU-PF national chairman, born 22.8.1934. Passport AD000477. ID 63-358161Q73.	Longest serving ZANU-PF Member of Government.
85.	Nyambuya, Michael Reuben	Former Minister for Energy and Power Development (former Lieutenant General, Provincial Governor: Manicaland), born 23.7.1955. Passport AN045019. ID 50-013758E50.	Former ZANU-PF member of Government. Involved in violence in Manicaland and used army personnel for farm take-overs.
86.	Nyanhongo, Magadzire Hubert	Deputy Minister of Energy and Power Development, former Deputy Minister of Transport and Communications. Born 26.11.1957. ID 34-032890W34.	ZANU-PF Member of the Government. Involved in organising anti-MDC violence in Epworth and Nyanga in 2011. Involved in politically motivated murder in 2008.
87.	Nyikayaramba, Douglas	Brigadier General, Mashonaland East. Commander 3rd Brigade.	Senior officer directly involved in the terror campaign waged before and during the 2008 elections. Ordered junior soldiers to deal with MDC supporters in Manicaland.
88.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Minister of Small and Medium Enterprises Development and Employment Creation, born 20.9.1949. Passport AD000223. ID 08-434871M67.	ZANU-PF Member of Government.
89.	Parirenyatwa, David Pagwese	Former Minister of Health and Child Welfare (former Deputy Minister), born 2.8.1950. Passport AD000899. ID 63-320762P47.	Former ZANU-PF Member of the Government. Organised torture bases in Murehwa North and provided support to gangs who murdered Edward Pfukwa on 17 June 2008 and Alloys Chandisareva Sanyangore in November 2008.
90.	Rangwani, Dani	Police Detective Inspector. Born 11.2.1962. ID 70-006039V70.	Member of the security forces. Involved in group of 50 men paid directly by ZANU-PF to locate and torture MDC supporters in April 2007.
91.	Rugeje, Engelbert Abel	Major-General, Masvingo Province. Director, Defence Studies, Zimbabwe Defence Forces. Born 17.7.1959. ID 63-539305L04.	Senior army officer directly involved in the terror campaign waged before and during the 2008 elections by coordinating most of the violent incidents in Masvingo.
92.	Rungani, Victor Tapiwa Chashe	Colonel, Chikomba. Born 29.6.1949. ID 22-025306Z04.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in Chikomba in 2008, including assaults and abductions.
93.	Ruwodo, Richard	Director War Veterans Affairs in the Ministry of Defence. Brigadier General, promoted on 12 August 2008 to the rank of Major General (retired); former Acting PUS for Ministry of Defence, born 14.3.1954. ID 63-327604B50.	Senior army officer directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections. Oversees the war veterans, which as a group have been used to carry out the repressive policies of the ZANU-PF faction of the government.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
94.	Sakupwanya, Stanley Urayayi	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Health and Child Welfare. Born 14.5.1939. ID 63-435281R50.	Member of the ZANU-PF politburo associated with the ZANU-PF faction of the Government. Linked to electoral violence in Makoni during the 2008 Presidential elections. Commander of a base in Makoni used for interrogations.
95.	Savanhu, Tendai	ZANU-PF Deputy Secretary for Transport and Social Welfare, born 21.3.1968.	Member of the ZANU-PF politburo associated with the ZANU-PF faction of the Government. Organised militias to assault MDC supporters in Mbare, leading to violence and chaos, in February 2011. Involved in abductions of MDC women in June 2008.
96.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere	Minister of State for National Security in the President's Office. Former Minister of Defence, born 30.3.1944. ID 63-358166W43.	ZANU-PF Member of Government and member of ZANU-PF Joint Operational Command.
97.	Sekeremayi, Lovemore	Chief Elections Officer.	Ties to the ZANU-PF faction of government and complicit in forming or directing oppressive state policy through election rigging in 2008.
98.	Shamu, Webster Kotiwani	Minister for Media, Information and Publicity; former Minister of State for Policy Implementation (former Minister of State for Policy Implementation in the President's Office), born 6.6.1945. Passport AN203141. ID 63-676065N32.	ZANU-PF Member of the Government involved activities interfering with the freedom of the press in 2009.
99.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	ZANU-PF Politburo Secretary for Information and Publicity, born 29.9.1928 or 29.9.1930. Passport AD000468. ID 63-327601Y32.	Member of the ZANU-PF politburo with strong ties to the ZANU-PF government faction. Involved in violent attempted farm take-over in September 2009 which ended in an arson attack.
100.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema	Air Marshal (Air Force), born 1.11.1955. ID 29-098876M18.	Senior military officer and member of ZANU-PF Joint Operational Command and complicit in forming or directing oppressive state policy. Involved in political violence in Chiadzwa in October 2008.
101.	Shungu, Etherton	Brigadier General, Mashonaland Central.	Senior military officer in the ZANU-PF Commissariat, directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in Bindura in 2008.
102.	Sibanda, Chris	Colonel, Bulawayo Province.	Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in Byo in 2008.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
103.	Sibanda, Jabulani	Former Chair, National War Veterans Association, born 31.12.1970.	Ties to the ZANU-PF faction of government and complicit in forming or directing oppressive state policy. Involved in violence against MDC supporters in Makoni, Bikita, Masvingo and Guto particularly in relation to the implementation of an outreach programme in 2010.
104.	Sibanda, Misheck Julius Mpande	Cabinet Secretary (successor to Charles Uteje), born 3.5.1949. ID 63-685365X67.	Associated with ZANU-PF faction of government. In March 2010 gave instructions to ministers and cabinet secretaries to report to ZANU-PF politicians and not the Prime Minister Morgan Tsvangirai.
105.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Commander Zimbabwe National Army, Lieutenant General, born 25.8.1956 or 24.12.1954. ID 63-357671H26.	Senior army figure with ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy, blaming NGOs for unrest in September 2009.
106.	Sigauke, David	Brigadier General, Mash West Province.	Senior army figure directly involved in the terror campaign waged before and during the elections, including violence and torture against civilians in the diamond fields and threatening a coup if the MDC won the elections. Linked to violence in Chinhoyi in 2008.
107.	Sikosana, (a.k.a. Sikhosana), Absolom	ZANU-PF Politburo Secretary for Youth Affairs.	Member of the ZANU-PF politburo associated with the ZANU-PF faction of the Government. Threatened to unleash violence in 2011 if sanctions not removed.
108.	Tarumbwa, Nathaniel Charles	Brigadier General, Manicaland and Mutema South. Born 6.10.1960. ID 63-849216W75.	Senior military officer directly involved in the terror campaign waged before and during the elections. In charge of torture base in Makoni West, Mutasa Central in 2007/08.
109.	Tomana, Johannes	Attorney General. Born 9.9.1967. ID 50-036322F50.	ZANU-PF Member of Government.
110.	Veterai, Edmore	Senior Assistant Police Commissioner, Officer Commanding Harare. Born 20.11.1962. ID 08-260467S04.	Senior member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly, and involved in invasion of Farm Thirty.
111.	Zhuwao, Patrick	Former Deputy Minister for Science and Technology. Born 23.5.1967. ID 63-621736K70.	Former ZANU-PF Member of Government. Disrupted Conference on the Constitution in July 2009. Terrorised MDC supporters around Norton, accompanied by CIO agents.
112.	Zimondi, Paradzai Willings	Prisons Director, born 4.3.1947. ID 75-145185Z47.	Member of Joint Operational Command and complicit in forming or directing oppressive state policy. Responsible for funding and accommodating militias in 2008. Ordered prison officers to vote for Mugabe, and responsible for human rights abuses in prisons.

II. Entities

	Name	Identifying information	Grounds for designation
1.	Cold Comfort Farm Trust Cooperative	7 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe.	Owned by Didymus Mutasa, Grace Mugabe also involved.
2.	Comoil (PVT) Ltd	Block D, Emerald Hill Office, Emerald Park, Harare, Zimbabwe. 2nd Floor, Travel Plaza, 29 Mazoe Street, Box CY22344, Causeway, Harare, Zimbabwe.	Owned by Saviour Kasukuwere.
3.	Divine Homes (PVT) Ltd	6 Hillside Shopping Centre, Harare, Zimbabwe; 31 Kensington Highlands, Harare, Zimbabwe; 12 Meredith Drive, Eastlea, Harare, Zimbabwe.	Chaired by David Chapfika.
4.	Famba Safaris	4 Wayhill Lane, Umwisdale, Harare, Zimbabwe; PO Box CH273, Chisipite, Harare, Zimbabwe.	Major shareholder is Webster Shamu.
5.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Company)	14 Austin Road, Coventry Road, Workington, PO Box 5988, Harare, Zimbabwe.	Publishing arm associated with the ZANU-PF faction of the Government.
6.	M & S Syndicate (PVT) Ltd	First Floor, Victory House, 88 Robert Mugabe Road, Harare, Zimbabwe; PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	Investment company associated with the ZNU-PF faction of the Government.
7.	OSLEG Ltd (a.k.a. Operation Sovereign Legitimacy)	Lonhoro House, Union Avenue, Harare, Zimbabwe.	Controlled by Zimbabwe army. Associated with the Ministry of Defence and the ZANU-PF faction of Government.
8.	Swift Investments (PVT) Ltd	730 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe; PO Box 3928, Harare, Zimbabwe.	Associated with the ZANU-PF faction of Government.
9.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)	PO Box 1275, Harare, Zimbabwe.	Financial holding company associated with the ZNU-PF faction of the Government.
10.	Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe.	Associated with the Ministry of Defence and the ZANU-PF faction of Government.
11.	Zimbabwe Mining Development Corporation	90 Mutare Road, PO Box 2628, Harare, Zimbabwe.	Associated with the ZANU-PF faction of Government. ZMDC falls under the responsibility of ZANU-PF Minister of Mines and Mining Development.'

ANNEX II

ANNEX II

PERSONS REFERRED TO IN ARTICLE 10(3)

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
1.	Chinamasa, Patrick Anthony	Minister of Justice, Legal and Parliamentary Affairs, born 25.1.1947.	ZANU-PF Member of Government.
2.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Minister of Foreign Affairs, born 20.7.1945; Passport AD001086.	ZANU-PF Member of Government.

VENDIMI ZBATUES I KËSHILLIT 2012/124/CFSP**datë 27 Shkurt 2012****që zbaton Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 31 (2) të tij,

Duke pasur parasysh Vendimin e Këshillit 2011/101/CFSP¹ dhe në veçanti Nenin 6 (1) të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP.
- (2) Informacioni në lidhje me një person në listen në Aneksin 1 të Vendimit 2011/101/CFSP duhet të përditësohet.

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Aneksi 1 i Vendimit 2011/101/CFSP do të ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin e këtij Vendimi.

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.

Bërë në Bruksel, 27 Shkurt 2012.

Për Këshillin
Presidenti
C. ASHTON

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 6.

ANEKSI

Hyrja për Cephas George Msipa do të zëvendësohet nga hyrja e përcaktuar më poshtë:

	Emri (dhe çdo aliases)	Informacione identifikuese	Arsyet për përcaktim
⁶⁰ .	Msipa, Cephas Ggeorge	Ish-guvernator i provincës: Midlands, lindur me 7.7.1931. Pasaporta ZD001500 ID 63-358147A67	Ish-guvernator i provincës i lidhur me fraksionin e Qeverisë ZANU-PF. ⁷

COUNCIL IMPLEMENTING DECISION 2012/124/CFSP

of 27 February 2012

implementing Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 31(2) thereof,

Article 1

The Annex I to Decision 2011/101/CFSP shall be amended as set out in the Annex to this Decision.

Having regard to Council Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾, and in particular Article 6(1) thereof,

Article 2

This Decision shall enter into force on the date of its adoption.

Whereas:

Done at Brussels, 27 February 2012.

(1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP.

(2) The information relating to one person on the list in Annex I to Decision 2011/101/CFSP should be updated,

*For the Council**The President*

C. ASHTON

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

28.2.2012

EN

Official Journal of the European Union

L 54/21

ANNEX

The entry for Cephas George Msipa shall be replaced by the entry set out below:

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
'60.	Msipa, Cephas George	Former Provincial Governor: Midlands, born 7.7.1931. Passport ZD001500 ID 63-358147A67	Former Provincial Governor associated with the ZANU-PF faction of the Government.'

VENDIMI I KËSHILLIT 2013/89/CFSP**datë 18 Shkurt 2013****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Mbi bazën e një rishikimi të Vendimit 2011/101/CFSP, masat kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2014.
- (3) Megjithatë, nuk ka më arsye për të mbajtur persona dhe ente të caktuar në listën e personave dhe enteve për të cilat masat kufizuese të parashikuara në Vendimin 2011/101/CFSP aplikohen.
- (4) Me qëllim për të lehtësuar dialogun ndërmjet Bashkimit dhe Qeverisë së Zimbabwe, pezullimi i ndalimit të udhëtimit mbi dy anëtarët e ekipit të ri-angazhimit të Qeverisë së Zimbabwe të listuar nën Vendimin 2011/101/CFSP duhet të ruhet. Për më tepër, pezullimi i ndalimit të udhëtimit duhet të zgjatet për të mbuluar gjashtë anëtarë shtesë të Qeverisë së Zimbabwe.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2014.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1), për sa kohë që aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2014.
4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.’;

¹ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6

Neni 2

Anekset I dhe II të Vendimit 2011/101/CFSP ndryshohen siç përcaktohet në Aneksin e këtij Vendimi;

Neni 3

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 18 Shkurt 2013.

Për Këshillin
Presidenti
C. ASHTON

ANEKSI

Anekset I dhe II të Vendimit 2011/101/CFSP ndryshohen si më poshtë:

(1) Personat dhe entet e mëposhtme fshihen nga Aneksi I

(a) Personat

Chapfika, David

Chigudu, Tinaye Plisha Nzirasha

Chipanga, Tongesai Shadreck

Kwenda, R.

Mahofa, Shuvai Ben

Mashava, G.

Moyo, Gilbert

Mpabanga, S

Msipa, Cephas George

Muchono, C

Mudenge, Isack Stanislaus Goreraivo

Mudonhi, Columbus

Mugariri, Bothwell

Mumba, Isaac

Mutsvunguma, S

Nkomo, John Landa

Nyambuya, Michael Ruben

Parirenyatwa, David Pagwese

Rangwani, Dani

Ruwodo, Richard

Zhuwao, Patrick

(b) Entet

Divine Homes (PVT).td

(2) Hyrjet për personat e mëposhtëm të listuar në ANEKSIN I të Vendimit 2011/101/CFSP shtohen në ANEKSIN II:

Murerwa, Herbet Muchemwa

Mzembi, Walter

Nguni, Sylvester Robert

Nhema, Francis Chenayimoyo Dunstan

Nyoni, Sithembiso Gile Glad

Shamu, Webster Kotiwani

19.2.2013

EN

Official Journal of the European Union

L 46/37

COUNCIL DECISION 2013/89/CFSP
of 18 February 2013
amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP⁽¹⁾.
- (2) On the basis of a review of Decision 2011/101/CFSP, the restrictive measures should be renewed until 20 February 2014.
- (3) However, there are no longer grounds for keeping certain persons and entities on the list of persons and entities to which the restrictive measures provided for in Decision 2011/101/CFSP apply.
- (4) In order to facilitate dialogue between the Union and the Government of Zimbabwe, the suspension of the travel ban imposed on the two members of the re-engagement team of the Zimbabwe Government listed under Decision 2011/101/CFSP should be maintained. Furthermore, the suspension of the travel ban should be extended to cover six additional members of the Government of Zimbabwe.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is hereby amended as follows:

Article 10 is replaced by the following:

"Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2014.
3. The measures referred to in Article 4(1), insofar as they apply to the persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2014.
4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met."

Article 2

Annexes I and II to Decision 2011/101/CFSP are amended as set out in the Annex to this Decision.

Article 3

This Decision shall enter into force on the date of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 18 February 2013.

For the Council
The President
C. ASHTON

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

ANNEX

Annexes I and II to Decision 2011/101/CFSP are amended as follows:

(1) The following persons and entities are deleted from Annex I

(a) Persons

Chapfika, David
Chigudu, Tinaye Elisha Nzirasha
Chipanga, Tongesai Shadreck
Kwenda, R.
Mahofa, Shuvai Ben
Mashava, G.
Moyo, Gilbert
Mpabanga, S.
Msipa, Cephas George
Muchono, C.
Mudenge, Isack Stanislaus Goreraivo
Mudonhi, Columbus
Mugariri, Bothwell
Mumba, Isaac
Mutsunguma, S.
Nkomo, John Landa
Nyambuya, Michael Reuben
Parirenyatwa, David Pagwese
Rangwani, Dani
Ruwodo, Richard
Zhuwao, Patrick

(b) Entities

Divine Homes (PVT) Ltd

(2) The entries for following persons listed in ANNEX I to Decision 2011/101/CFSP are added to ANNEX II:

Murerwa, Herbert Muchemwa
Mzembi, Walter
Nguni, Sylvester Robert
Nhema, Francis Chenayimoyo Dunstan
Nyoni, Sithembiso Gile Glad
Shamu, Webster Kotiwani

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT 2013/160/CFSP

datë 27 Mars 2013

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Me 23 Korrik 2012 dhe 18 Shkurt 2013, Këshilli ka arritur në përfundimin që një referendum kushtetues paqësor dhe të besueshëm në Zimbabwe do të përfaqësonte një moment historik të rëndësishëm në përgatitjen e zgjedhjeve demokratike duke justifikuar një pezullim të menjëhershëm të pjesës më të madhe të të gjitha masave kufizuese të synuara të mbetura të Bashkimit kundër individëve dhe enteve.
- (3) Në funksion të rezultatit të referendumit të Zimbabwe të datës 16 Mars 2013, Këshilli ka vendosur të pezullojë ndalimin e udhëtimit dhe ngrirjen e aseteve që aplikohen për pjesën më të madhe të individëve dhe enteve të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi duhet t'i nënshtrohet një rishikimi nga Këshilli çdo tre muaj në dritën e situatës në terren.
- (4) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) në Nenin 10, paragrafi 3 zëvendësohet si më poshtë:

‘3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat dhe entet e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2014. Pezullimi do të rishikohet çdo tre muaj.

(2) Aneksi II do të zëvendësohet nga teksti i përcaktuar në Aneksin e këtij Vendimi.

*Neni 2*Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 27 Mars 2013.

*Për Këshillin
Presidenti
E. GILMORE*

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 6.

ANEKSI

‘ANEKSI II

PERSONAT DHE ENTET E REFERUAR NË NENIN 10(3)

I. Personat

	Emri (dhe çdo pseudonim)
1.	Abu Basutu, Titus MJ
2.	Buka (a.k.a. Bhuka, Flora)
3.	Bvudzijena, Wayne
4.	Charamba, George
5.	Chidarikire, Faber Edmund
6.	Chigwedere, Aeneas Soko
7.	Chihota, Phineas
8.	Chinamasa, Patrick Anthony
9.	Chindori-Chininga, Edward Takaruzi
10.	Chinotimba, Joseph
11.	Chipwere, Augustine
12.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya
13.	Dinha, Martin
14.	Goche, Nicholas Tasunungurêa
15.	Gono, Gideon
16.	Gurira, Cephas T.
17.	Gwekwerere, Stephen
18.	Kachepe, Newton
19.	Karakadzai, Mike Tichafa
20.	Kasukuwere, Saviour
21.	Kazangarare, Jawet
22.	Khumalo, Sibangumuzi
23.	Kunoga, Nolbert (a.k.a. Nobert)
24.	Kwainona, Martin
25.	Langa, Andrew
26.	Mabunda, Musarashana
27.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai
28.	Made, Joseph Mtakwese
29.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)
30.	Maluleke, Titus
31.	Mangwana, Paul Munyaradzi
32.	Mrumahoko, Reuben
33.	Masuku, Angeline
34.	Mathema, Cain Ginyilitsche
35.	Mathuthu, Thokozile
36.	Matibiri, Innocent Tonderai
37.	Matiza, Joel Biggie
38.	Matonga, Brighton

28.3.2013

FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit European

L 90/95

39.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)
40.	Mhonda, Fidellis
41.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)
42.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo
43.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi
44.	Moyo, Jonathan
45.	Moyo, Sibusio Bussie
46.	Moyo, Simon Khaya
47.	Mpofu, Obert Moses
48.	Muchena, Henry
49.	Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)
50.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange
51.	Muded, Tobaiwa (a.k.a. Tonneth)
52.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa
53.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku
54.	Murera, Herbert Muchemwa
55.	Musariri, Munyaradzi
56.	Mushohwe, Christopher Chindoti
57.	Mutezo, Munacho
58.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)
59.	Mzambi, Walter
60.	Mzilikazi, Morgan S.
61.	Nguni, Sylvester
62.	Nihema, Francis
63.	Nyanhongo, Magadzire Hubert
64.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad
65.	Rugeje, Engelbert Abel
66.	Rungani, Victor TC
67.	Sakupwanya, Stanley
68.	Savanhu, Tendai
69.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere
70.	Sekeramayi, Lovemore
71.	Shamu, Webster Kotiwani
72.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa
73.	Shungu, Etherton
74.	Sibanda, Chris
75.	Sibanda, Misheck Julius Mpande
76.	Sigauke, David
77.	Sikosana, Absalom
78.	Tarumbwa, Nathaniel Charles
79.	Tomana, Johannes
80.	Veterai, Edmore
81.	Zimondi, Paradzai

28.3.2013

FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

L 90/95

II. Entet

	Emri
1.	Cold Comfort Farm Trust Co-operative
2.	Comoil (PVT) Ltd
3.	Famba Safaris
4.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Company)
5.	M & S Syndicate (PVT) Ltd
6.	OSLEG Ltd (a.k.a Operation Sovereign Legitimacy)
7.	Swift Investments (PVT) Ltd
8.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)*

DECISIONS

COUNCIL DECISION 2013/160/CFSP

of 27 March 2013

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 29 thereof,

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is hereby amended as follows:

Whereas:

(1) in Article 10, paragraph 3 is replaced by the following:

(1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP⁽¹⁾.

‘3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons and entities listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2014. The suspension shall be reviewed every three months.’;

(2) On 23 July 2012 and 18 February 2013, the Council concluded that a peaceful and credible constitutional referendum in Zimbabwe would represent an important milestone in the preparation of democratic elections justifying an immediate suspension of the majority of all remaining Union targeted restrictive measures against individuals and entities.

(2) Annex II shall be replaced by the text set out in the Annex to this Decision.

(3) In view of the outcome of the Zimbabwean constitutional referendum of 16 March 2013, the Council has decided to suspend the travel ban and asset freeze applying to the majority of the individuals and entities set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension should be subject to a review by the Council every three months in light of the situation on the ground.

Article 2

This Decision shall enter into force on the day of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 27 March 2013.

(4) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

For the Council
The President
E. GILMORE

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

ANNEX

ANNEX II

PERSONS AND ENTITIES REFERRED TO IN ARTICLE 10(3)

I. Persons

	Name (and any aliases)
1.	Abu Basutu, Titus MJ
2.	Buka (a.k.a. Bhuka), Flora
3.	Bvudzijena, Wayne
4.	Charamba, George
5.	Chidarikire, Faber Edmund
6.	Chigwedere, Aeneas Soko
7.	Chihota, Phineas
8.	Chinamasa, Patrick Anthony
9.	Chindori-Chininga, Edward Takaruza
10.	Chinotimba, Joseph
11.	Chipwere, Augustine
12.	Chombo, Ignatius Morgan Chiminya
13.	Dinha, Martin
14.	Goche, Nicholas Tasunungurwa
15.	Gono, Gideon
16.	Gurira, Cephas T.
17.	Gwekwerere, Stephen
18.	Kachepa, Newton
19.	Karakadzai, Mike Tichafa
20.	Kasukuwere, Saviour
21.	Kazangarare, Jawet
22.	Khumalo, Sibangumuzi
23.	Kunonga, Nolbert (a.k.a. Nobert)
24.	Kwainona, Martin
25.	Langa, Andrew
26.	Mabunda, Musarashana
27.	Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai
28.	Made, Joseph Mtakwese
29.	Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)
30.	Maluleke, Titus
31.	Mangwana, Paul Munyaradzi

28.3.2013

EN

Official Journal of the European Union

L 90/97

	Name (and any aliases)
32.	Marumahoko, Reuben
33.	Masuku, Angeline
34.	Mathema, Cain Ginyiltshe Ndabazekhaya
35.	Mathuthu, Thokozile
36.	Matibiri, Innocent Tonderai
37.	Matiza, Joel Biggie
38.	Matonga, Brighton
39.	Mhandu, Cairo (a.k.a. Kairo)
40.	Mhonda, Fidellis
41.	Midzi, Amos Bernard (Mugenva)
42.	Mnangagwa, Emmerson Dambudzo
43.	Mohadi, Kembo Campbell Dugishi
44.	Moyo, Jonathan
45.	Moyo, Sibusio Bussie
46.	Moyo, Simon Khaya
47.	Mpofu, Obert Moses
48.	Muchena, Henry
49.	Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi)
50.	Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange
51.	Mudedede, Tobaiwa (a.k.a. Tonneth)
52.	Mujuru, Joyce Teurai Ropa
53.	Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku
54.	Murerwa, Herbert Muchemwa
55.	Musariri, Munyaradzi
56.	Mushohwe, Christopher Chindoti
57.	Mutezo, Munacho
58.	Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)
59.	Mzembi, Walter
60.	Mzilikazi, Morgan S.
61.	Nguni, Sylvester
62.	Nhema, Francis
63.	Nyanhongo, Magadzire Hubert
64.	Nyoni, Sithembiso Gile Glad
65.	Rugeje, Engelbert Abel
66.	Rungani, Victor TC
67.	Sakupwanya, Stanley

	Name (and any aliases)
68.	Savanhu, Tendai
69.	Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere
70.	Sekeremayi, Lovemore
71.	Shamu, Webster Kotiwani
72.	Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa
73.	Shungu, Etherton
74.	Sibanda, Chris
75.	Sibanda, Misheck Julius Mpande
76.	Sigauke, David
77.	Sikosana, Absolom
78.	Tarumbwa, Nathaniel Charles
79.	Tomana, Johannes
80.	Veterai, Edmore
81.	Zimondi, Paradzai

II. Entities

	Name
1.	Cold Comfort Farm Trust Co-operative
2.	Comoil (PVT) Ltd
3.	Famba Safaris
4.	Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd (a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Co., a.k.a. Jongwe Printing and Publishing Company)
5.	M & S Syndicate (PVT) Ltd
6.	OSLEG Ltd (a.k.a. Operation Sovereign Legitimacy)
7.	Swift Investments (PVT) Ltd
8.	Zidco Holdings (a.k.a. Zidco Holdings (PVT) Ltd)

VENDIMI ZBATUES I KËSHILLIT 2013/469/CFSP**datë 23 Shtator 2013****që zbaton Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe****KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,**

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 31 (2) të tij,

Duke pasur parasysh Vendimin e Këshillit 2011/101/CFSP¹ dhe në veçanti Nenin 6 (1) të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP.
- (2) Një ent duhet të hiqet nga lista e personave dhe enteve në Aneksin 1 të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (3) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:*Neni 1*

Enti i mëposhtëm fshihet nga lista e personave dhe enteve në Aneksin 1 të Vendimit 2011/101/CFSP:

Zimbabwe Mining Development Corporation.

*Neni 2*Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 23 Shtator 2013.

*Për Këshillin**Presidenti*

L. LINKEVIČIUS

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 61

24.9.2013

EN

Official Journal of the European Union

L 252/31

COUNCIL IMPLEMENTING DECISION 2013/469/CFSP

of 23 September 2013

implementing Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 31(2) thereof,

Article 1

The following entity is deleted from the list of persons and entities in Annex I to Decision 2011/101/CFSP:

Having regard to Council Decision 2011/101/CFSP⁽¹⁾, and in particular Article 6(1) thereof,

Zimbabwe Mining Development Corporation.

Whereas:

Article 2

This Decision shall enter into force on the day of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

(1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP.

Done at Brussels, 23 September 2013.

(2) One entity should be removed from the list of persons and entities in Annex I to Decision 2011/101/CFSP.

(3) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

*For the Council**The President*

L. LINKEVIČIUS

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

VENDIMI I KËSHILLIT 2014/98/CFSP**datë 17 Shkurt 2014****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe¹.
- (2) Këshilli ka kryer në rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh zhvillimet politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2015.
- (4) Pezullimi i ndalimit të udhëtimit dhe ngrirjes së aseteve për pjesën më të madhe të individëve dhe enteve të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP duhet gjithashtu të rinovohet. Këto masa duhet gjithashtu të pezullohen për persona të tjerë shtesë të listuar në atë Aneks. Aplikimi i ndalimit të udhëtimit dhe ngrirjes së aseteve duhet të ruhet për dy persona dhe një ent të përcaktuar në atë Aneks.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) në Nenin 4, paragrafi 5 zëvendësohet si më poshtë:

‘5. Vendet Anëtare mund të japin përjashtime nga masat e vëna në paragrafin 1 ku udhëtimi justifikohet mbi arsyen e nevojës humanitare urgjente ose në raste përjashtimore mbi arsyet e marrjes pjesë në takime ndërqeveritare dhe ato të promovuara ose pritura nga Bashkimi Europian, ku një dialog politik kryhet që promovon direkt objektivat e politikave të masave kufizuese, duke përfshirë demokracinë, të drejtat e njeriut dhe rendin ligjor në Zimbabwe.’;

(2) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2015.

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 6.

3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat dhe entet e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2015.

Pezullimi duhet të rinovohet çdo tre muaj.

4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon që objektivat e tij nuk janë përmbushur.”;

Neni 2

Personat e caktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP të listuar në Aneksin e këtij Vendimi do të shtohen në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.

Neni 3

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 17 Shkurt 2014.

Për Këshillin
Presidenti
A. TSAFTARIS

ANEKSI

	Emri (dhe çdo pseudonim)
1.	Bonyongwe, Happyton
2.	Chihuri, Augustine
3.	Chiwenga, Constantine
4.	Murasa, Didymus Noel Edwin
5.	Nyikayaramba, Douglas
6.	Shiri, Perence (a.k.a Bigboy) Samson Chikerema
7.	Sibanda, Jabulani
8.	Sibanda, Philip Valerio (a.k.a. Valentine)

COUNCIL DECISION 2014/98/CFSP

of 17 February 2014

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account political developments in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should be renewed until 20 February 2015.
- (4) The suspension of the travel ban and asset freeze for the majority of the individuals and entities set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP should also be renewed. These measures should also be suspended for certain other additional persons listed in that Annex. The application of the travel ban and asset freeze should be maintained for two persons and one entity set out in that Annex.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) in Article 4, paragraph 5 is replaced by the following:

'5. Member States may grant exemptions from the measures imposed in paragraph 1 where travel is justified on the grounds of urgent humanitarian need, or in exceptional cases on grounds of attending intergovernmental meetings and those promoted or hosted by the European

Union, where a political dialogue is conducted that directly promotes the policy objectives of restrictive measures, including democracy, human rights and the rule of law in Zimbabwe.';

- (2) Article 10 is replaced by the following:

'Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2015.
3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons and entities listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2015.

The suspension shall be reviewed every three months.

4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.'

Article 2

The persons set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP listed in the Annex to this Decision shall be added to Annex II to Decision 2011/101/CFSP.

Article 3

This Decision shall enter into force on the date of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 17 February 2014.

For the Council
The President
A. TSAFTARIS

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

20.2.2014

EN

Official Journal of the European Union

L 50/21

ANNEX

	Name (and any aliases)
1.	Bonyongwe, Happyton
2.	Chihuri, Augustine
3.	Chiwenga, Constantine
4.	Mutasa, Didymus Noel Edwin
5.	Nyikayaramba, Douglas
6.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema
7.	Sibanda, Jabulani
8.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2015/277

datë 19 Shkurt 2015

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Këshilli ka kryer në rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh zhvillimet politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2016.
- (4) Aplikimi i ndalimit të udhëtimit dhe ngrirjes së aseteve duhet të ruhet për dy persona dhe një ent të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi i ndalimit të udhëtimit dhe ngrirjes së aseteve për personat dhe entet siç listohen në Aneksin II të atij Vendimi duhet gjithashtu të rinovohet. Emrat e pesë personave të vdekur duhet të hiqen nga Aneksi I dhe II i atij Vendimi.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Neni 10 i Vendimit 101/CFSP zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2016.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat dhe entet e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2016.
Pezullimi duhet të rinovohet çdo tre muaj.
4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon që objektivat e tij nuk janë përmbushur.²

Neni 2

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6)

Emrat e personave të listuar në Aneksin e këtij Vendimi do të hiqen nga Aneksi I dhe II i Vendimit 2011/101/CFSP.

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 19 Shkurt 2015.

Për Këshillin
Presidenti
E. RINKĚVIČS

ANEKSI

	Emri (dhe çdo pseudonim)
1.	CHINDORI-CHINIGA, Edward Takaruza
2.	KARAKADZAI, Mike Tichafa
3.	SAKUPWANYA, Stanley Urayayi
4.	SEKEREMAYI, Lovemore
5.	SHAMUYARIRA, Nathan Marwirakuwa

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2015/277
of 19 February 2015
amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account political developments in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should be renewed until 20 February 2016.
- (4) The application of the travel ban and asset freeze should be maintained for two persons and one entity set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension of the travel ban and asset freeze for persons and entities as listed in Annex II to that Decision should also be renewed. The names of five deceased persons should be removed from Annex I and II to that Decision.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Article 10 of Decision 2011/101/CFSP is replaced by the following:

Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2016.
3. The measures referred to in Articles 4(1), 5(1) and 5(2), in so far as they apply to persons and entities listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2016.

The suspension shall be reviewed every three months.

4. This Decision shall be kept under constant review and shall be extended, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.¹

Article 2

The names of the persons listed in the Annex to this Decision shall be removed from Annex I and II to Decision 2011/101/CFSP.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

20.2.2015

EN

Official Journal of the European Union

L 47/21

Article 3

This Decision shall enter into force on the date of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 19 February 2015.

For the Council
The President
E. RINKĚVIČS

ANNEX

	Name (and any aliases)
1.	CHINDORI-CHININGA, Edward Takaruza
2.	KARAKADZAI, Mike Tichafa
3.	SAKUPWANYA, Stanley Urayayi
4.	SEKEREMAYI, Lovemore
5.	SHAMUYARIRA, Nathan Marwirakuwa

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2015/1924**datë 26 Tetor 2015****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin European dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Një person i vdekur duhet të fshihet nga Aneksi I i atij Vendimi.
- (3) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Anekset I dhe II të Vendimit 2011/101/CFSP ndryshohen në përputhje me Aneksin e këtij Vendimi.

*Neni 2*Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Luksemburg, 26 Tetor 2015.

Për Këshillin
Presidenti
F. MOGHERINI

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6)

ANEKSI

I. Në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrja për personin fizik të mëposhtëm fshihet nga seksioni 'I. Personat':

Emri (dhe çdo pseudonim)
51. MIDZI, Amos Bernard (Mugenva)

II. Në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrja për personin fizik të mëposhtëm fshihet nga seksioni 'I. Personat':

Emri (dhe çdo pseudonim)
51. MIDZI, Amos Bernard (Mugenva)

COUNCIL DECISION (CFSP) 2015/1924

of 26 October 2015

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾.
- (2) One deceased person should be deleted from Annexes I and II to that Decision.
- (3) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Annexes I and II to Decision 2011/101/CFSP are amended in accordance with the Annex to this Decision..

*Article 2*This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Luxembourg, 26 October 2015.

For the Council
The President
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

27.10.2015

EN

Official Journal of the European Union

L 281/11

ANNEX

- I. In Annex I to Decision 2011/101/CFSP, the entry for the following natural person is deleted from the section 'I. Persons':

Name (and any aliases)
51. MIDZI, Amos Bernard (Mugenva)

- II. In Annex II to Decision 2011/101/CFSP, the entry for the following natural person is deleted from the section 'I. Persons':

Name (and any aliases)
41. MIDZI, Amos Bernard (Mugenva)

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2016/220

datë 15 Shkurt 2016

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin European dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Këshilli ka kryer një rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh zhvillimet politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet të zgjaten deri me 20 Shkurt 2017.
- (4) Masat kufizuese duhet të ruhen për shtatë persona dhe një ent të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për pesë persona të listuar në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2017.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2017.
4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.²
- (2) Aneksi I zëvendësohet nga Aneksi I i këtij Vendimi;
- (3) Aneksi II zëvendësohet nga teksti që shfaqet në Aneksin II të këtij Vendimi.

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJL 42, 16.2.2011, p. 6)

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 15 Shkurt 2016.

Për Këshillin
Presidenti
F. MOGHERINI

ANEKSI I

‘ANEKSI I

PERSONAT DHE ENTET E REFERUARA NË NENET 4 DHE 5

I. Personat

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, lindur me 21.2.1924 Pasaporta AD001095	Kreu i Qeverisë dhe përgjegjës për aktivitetet që minojnë seriozisht demokracinë, respektin për të drejtat e njeriut dhe rendin ligjor.
2.	Mugabe, Grace	Lindur me 23.7.1965 Pasaporta AD001159 ID 63-646650Q70	I lidhur me fraksionin e qeverisë ZANU-PF (Bashkimi Kombëtar Afrikan Zimbabwe – Fronti Patriotik). Mori Pasurinë e Maskës së Hekurt në 2002; dyshohet se ka marrë në mënyrë të paligjshme fitime të mëdha nga minierat e diamanteve.
3.	Bonyongwe, Happyton Mabhuya	Drejtor i Përgjithshëm i Organizatës Qendrore të Inteligjencës lindur me 6.11.1960 Pasaporta: AD002214 ID: 63-374707A13	Figurë e sigurisë së lartë me një lidhje të ngushtë me fraksionin e qeverisë ZANU-PF dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. Akuzuar si përgjegjës për rrëmbim, torturë dhe vrasjen e aktivistëve të MDC në Qershor 2008.
4.	Chihuri, Augustine	Komisar Policie, lindur me 10.3.1953 Pasaporta AD000206 ID 68-034196M68	Oficer policie i lartë dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët, i lidhur ngushtë me policinë shtypëse të ZANU-PF. Deklatoi publikisht se mbështet ZANU-PF në kundërshtim me Aktin e Policisë. Në Qershor 2009 urdhëroi policinë të hiqte dorë nga të gjitha rastet e lidhura me vrasjet e kryera në përgatitjen e zgjedhjeve presidenciale të Qershor 2008.
5.	Chiwenga, Constantine	Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe, Gjeneral (ish Komandant Ushtrie, Gjeneral Lejtnant), lindur me 25.8.1956 Pasaporta AD000263 ID 63-327568M80	Anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. Përdori ushtrinë për marrjen e fermave. Gjatë zgjedhjeve të 2008 ishte një arkitekt kryesor i dhunës së lidhur me procesin e balotazhit presidencial.
6.	Shiri, Perence (a.k.a Bigboy) Samson Chikerema	Marshall Ajror (Forcat Ajrore), lindur me 1.11.1955 ID 29-098876M18	Oficer ushtarak i lartë dhe anëtar i Komandës Operacionale të Përbashkët dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtetërore shtypëse. I përfshirë në dhunën politike, duke përfshirë gjatë zgjedhjeve të 2008 në Mashonaland Perëndimor dhe në Chiadzwa.
7.	Sibanda, Philip Valerio (a.k.a. Valentine)	Komandant i Ushtrisë Kombëtare Zimbabwe,	Figurë e lartë e ushtrisë me lidhje me Qeverinë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e

17.2.2016

FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

L 40/11

		Gjeneral Lejtnant, lindur me 25.8.1956 ose 24.12.1954 ID 63-357671H26	politikave shtetërore shtypëse.
--	--	---	---------------------------------

II. Entet

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Industritë Mbrojtëse Zimbabwe	Kati 10, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, Kutia Postare 6597, Harare, Zimbabwe	I lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes dhe fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.

ANEKSI II

‘ANEKSI II

PERSONAT E REFERUAR NË NENIN 10(3)

Personat

Emrat (dhe çdo pseudonim)

1.	Bonyongwe, Happyton Mabhuya
2.	Chihuri, Augustine
3.	Chiwenga, Constantine
4.	Shiri, Perence (a.k.a Bigboy) Samson Chikerema
5.	Sibanda, Philip Valerio (a.k.a. Valentine).

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2016/220

of 15 February 2016

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account political developments in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should be extended until 20 February 2017.
- (4) The restrictive measures should be maintained for seven persons and one entity set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension of the restrictive measures should be renewed for the five persons listed in Annex II to Decision 2011/101/CFSP.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) Article 10 is replaced by the following:

'Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2017.
3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2017.

The suspension shall be reviewed every three months.

4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.'
- (2) Annex I is replaced by the text appearing in Annex I to this Decision.
- (3) Annex II is replaced by the text appearing in Annex II to this Decision.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 15 February 2016.

For the Council
The President
F. MOGHERINI

ANNEX I

ANNEX I

PERSONS AND ENTITIES REFERRED TO IN ARTICLES 4 AND 5

I. Persons

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
1.	Mugabe, Robert Gabriel	President, born 21.2.1924 Passport AD001095	Head of Government and responsible for activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
2.	Mugabe, Grace	Born 23.7.1965 Passport AD001159 ID 63-646650Q70	Associated with the ZANU-PF (Zimbabwe African National Union — Patriotic Front) faction of the government. Took over the Iron Mask Estate in 2002; alleged to illicitly derive large profits from diamond mining.
3.	Bonyongwe, Happyton Mabhuya	Director-General Central Intelligence Organisation, born 6.11.1960 Passport: AD002214 ID: 63-374707A13	Senior security figure with a close association with the ZANU-PF faction of the government and complicit in forming or directing repressive state policy. Accused of being responsible for kidnapping, torturing and killing MDC activists in June 2008.
4.	Chihuri, Augustine	Police Commissioner, born 10.3.1953 Passport AD000206 ID 68-034196M68	Senior police officer and member of the Joint Operational Command, closely associated with the repressive policies of ZANU-PF. Publicly confessed to support ZANU-PF in contravention of the Police Act. In June 2009 ordered the police to drop all cases related to murders committed to the run-up to the June 2008 Presidential election.
5.	Chiwenga, Constantine	Commander Zimbabwe Defence Forces, General (former Army Commander, Lieutenant General), born 25.8.1956 Passport AD000263 ID 63-327568M80	Member of Joint Operational Command and complicit in forming or directing repressive state policy. Used army for farm takeovers. During 2008 elections was a prime architect of the violence associated with the process of the Presidential run-off.
6.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema	Air Marshal (Air Force), born 1.11.1955 ID 29-098876M18	Senior military officer and member of ZANU-PF Joint Operational Command and complicit in forming or directing oppressive state policy. Involved in political violence, including during the 2008 election in Mashonaland West and in Chiadzwa.
7.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Commander Zimbabwe National Army, Lieutenant General, born 25.8.1956 or 24.12.1954 ID 63-357671H26	Senior army figure with ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.

II. Entities

	Name	Identifying information	Grounds for designation
1.	Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe.	Associated with the Ministry of Defence and the ZANU-PF faction of Government.'

ANNEX II

'ANNEX II

PERSONS REFERRED TO IN ARTICLE 10(3)

Persons

Name (and any aliases)

1.	Bonyongwe, Happyton Mabhuya
2.	Chihuri, Augustine
3.	Chiwenga, Constantine
4.	Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema
5.	Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)'.

VENDIME**VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2017/288****datë 17 Shkurt 2017****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin European dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe¹,
- (2) Duhet të futet një shmangie nga ndalimi i shitjes, furnizimit, transferimit ose eksportit të pajisjeve që mund të përdoren për shtypje të brendshme për të mundësuar shitjen, furnizimin, transferimin ose eksportin e artikujve të caktuar që janë vetëm për përdorim civil në miniera ose projektet e infrastrukturës.
- (3) Këshilli ka kryer një rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh zhvillimet politike në Zimbabwe.
- (4) Masat kufizuese ndaj Zimbabwe duhet të zgjaten deri më 20 shkurt 2018.
- (5) Masat kufizuese duhet të mbahen për shtatë personat dhe një ent të listuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për pesë personat e listuar në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (6) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) në Nenin 3, paragrafi i mëposhtëm shtohet:

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

‘3. Neni 2 nuk do të aplikohet për shitjen, furnizimin, transferimin ose eksportin e pajisjeve të caktuara kur pajisjet janë vetëm për përdorim civil në miniera ose projektet e infrastrukturës, subjekt i autorizimit mbi një bazë rast-pas-rasti nga autoritetet kompetente të Vendit Anëtar eksportues.’;

(2) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2018.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat dhe entet e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2018.
4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon që objektivat e tij nuk janë përmbushur.’;

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 17 Shkurt 2017.

Për Këshillin
Presidenti
E. BARTOLO

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2017/288

of 17 February 2017

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾.
- (2) A derogation from the prohibition on the sale, supply, transfer or export of equipment which might be used for internal repression should be introduced in order to enable the sale, supply, transfer or export of certain items which are solely for civilian use in mining or infrastructure projects.
- (3) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account political developments in Zimbabwe.
- (4) The restrictive measures against Zimbabwe should be extended until 20 February 2018.
- (5) The restrictive measures should be maintained for the seven persons and the one entity listed in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension of the restrictive measures should be renewed for the five persons listed in Annex II to Decision 2011/101/CFSP.
- (6) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) in Article 3, the following paragraph is added:

‘3. Article 2 shall not apply to the sale, supply, transfer or export of certain equipment which might be used for internal repression where the equipment is solely for civilian use in mining or infrastructure projects, subject to authorisation on a case-by-case basis by the competent authorities of the exporting Member State.’;

- (2) Article 10 is replaced by the following:

Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2018.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), insofar as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2018.

4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.'

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 17 February 2017.

For the Council
The President
E. BARTOLO

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2018/224

datë 15 Shkurt 2018

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikatat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹ në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe.
- (2) Këshilli ka kryer në rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh zhvillimet politike në Zimbabwe. Duke marrë në konsideratë numrin dhe rëndësinë e pasaktësive që karakterizojnë tranzicionin aktual pas ndryshimit në lidhshmëri në Dhjetor 2017, Këshilli konsideron që masat kufizuese duhet të qëndrojnë në fuqi derisa situata të bëhet më e qartë.
- (3) Masat kufizuese ndaj Zimbabwe duhet si pasojë të zgjaten deri me 20 Shkurt 2019. Këshilli duhet t'i mbajë masat kufizuese nën rishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (4) Masat kufizuese duhet të ruhen për shtatë persona dhe një ent të listuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për pesë personat e listuar në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Neni 10 i Vendimit 2011/101/CFSP zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2019.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2019.

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon që objektivat e tij nuk janë përmbushur.”;

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 15 Shkurt 2018.

Për Këshillin
Presidenti
K. VALCHEV

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2018/224
of 15 February 2018
amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account political developments in Zimbabwe. Considering the number and significance of the uncertainties characterising the current transition following the change in leadership in December 2017, the Council takes the view that restrictive measures should remain in place until the situation becomes clearer.
- (3) The restrictive measures against Zimbabwe should therefore be extended until 20 February 2019. The Council should keep the restrictive measures under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (4) The restrictive measures should be maintained for the seven persons and the one entity listed in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension of the restrictive measures should be renewed for the five persons listed in Annex II to Decision 2011/101/CFSP.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Article 10 of Decision 2011/101/CFSP is replaced by the following:

'Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
2. This Decision shall apply until 20 February 2019.
3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2019.
4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.'

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

16.2.2018

EN

Official Journal of the European Union

L 43/13

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 15 February 2018.

For the Council
The President
K. VALCHEV

VENDIMI ZBATUES I KËSHILLIT (CFSP) 2018/227**datë 15 Shkurt 2018****që zbaton Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 31(2) të tij,

Duke pasur parasysh Vendimin e Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe¹ dhe në veçanti Nenin 6(1) të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP.
- (2) Hyrja për një person në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP duhet të përditësohet.
- (3) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Aneksi I i Vendimit 2011/101/CFSP ndryshohet në përputhje me Aneksin e këtij Vendimi.

*Neni 2*Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 15 Shkurt 2018.

Për Këshillin
Presidenti
K. VALCHEV

¹ OJL 42, 16.2.2011, p. 6

ANEKSI

Hyrja për personin e mëposhtëm të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP zëvendësohet nga hyrja e mëposhtme.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
‘1.	Mugabe, Robert Gabriel	Lindur me 21.2.1924 Pasaporta AD001095	Ish President dhe përgjegjës për aktivitetet që minojnë seriozisht demokracinë, respektin për të drejtat e njeriut dhe rendin ligjor.’

COUNCIL IMPLEMENTING DECISION (CFSP) 2018/227
of 15 February 2018
implementing Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 31(2) thereof,

Having regard to Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe ⁽¹⁾, and in particular Article 6(1) thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP.
- (2) The entry for one person in Annex I to Decision 2011/101/CFSP should be updated.
- (3) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Annex I to Decision 2011/101/CFSP is amended in accordance with the Annex to this Decision.

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 15 February 2018.

For the Council
The President
K. VALCHEV

⁽¹⁾ OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.

ANNEX

The entry for the following person set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP is replaced by the entry below.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
1.	Mugabe, Robert Gabriel	Born 21.2.1924 Passport AD001095	Former President and responsible for activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.'

VENDIME

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2019/284

datë 18 Shkurt 2019

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikë të Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Këshilli ka kryer në rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh situatën politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet si pasojë të zgjaten deri me 20 Shkurt 2020. Këshilli duhet t'i mbajë ato nën rishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (4) Masat kufizuese duhet të rinovohen për pesë persona dhe një ent, dhe tërhiqen për dy persona, në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për tre personat e listuar në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
 2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2020.
 3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2020.
 4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.²
- (2) Aneksi I ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin I të këtij Vendimi;

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJL 42, 16.2.2011, p. 6)

L 47/38

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

19.2.2019

(3) Aneksi II ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin II të këtij Vendimi.

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 18 Shkurt 2019.

Për Këshillin

Presidenti

F. MOGHERINI

L 47/38

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

19.2.2019

ANEKSI I

(1) Hyrja për personin e mëposhtëm të përcaktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP zëvendësohet nga hyrja e mëposhtme.

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
‘2.	Mugabe, Grace	Lindur me 23.7.1965 Pasaporta AS001159 ID 63-646650Q70	Ish Sekretar i ligës së grave ZANU-PF (Bashkimi Kombëtar Afrikan Zimbabwe – Fronti Patriotik), i përfshirë në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektin për të drejtat njerëzore dhe rendin ligjor. Mori përsipër pasurinë e maskës së hekurt në 2002; i dyshuar për nxjerrjen e paligjshme të fitimeve të mëdha nga minierat e diamanteve.’

(2) Në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrjet e mëposhtme fshihen:

‘3. Bonyongwe, Happyton Mabhuya

4. Chihuri, Augustine’

L 47/38

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

19.2.2019

ANEKSI II

Në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrjet e mëposhtme fshihen:

‘1. Bonyongwe, Happyton Mabhuya

2. Chihuri, Augustine’

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2019/284

of 18 February 2019

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account the political situation in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should therefore be extended until 20 February 2020. The Council should keep them under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (4) The restrictive measures should be renewed for five persons and one entity, and withdrawn for two persons, in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The suspension of the restrictive measures should be renewed for three persons listed in Annex II to Decision 2011/101/CFSP.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) Article 10 is replaced by the following:

Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
 2. This Decision shall apply until 20 February 2020.
 3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2020.
 4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.;
- (2) Annex I is amended as set out in Annex I to this Decision;
 - (3) Annex II is amended as set out in Annex II to this Decision.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

19.2.2019

EN

Official Journal of the European Union

L 47/39

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 18 February 2019.

For the Council

The President

F. MOGHERINI

L 47/40

EN

Official Journal of the European Union

19.2.2019

ANNEX I

- (1) The entry for the following person set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP is replaced by the entry below.

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
'2.	Mugabe, Grace	Born 23.7.1965 Passport AD001159 ID 63-646650Q70	Former Secretary of the ZANU-PF (Zimbabwe African National Union – Patriotic Front) Women's league, involved in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law. Took over the Iron Mask Estate in 2002; alleged to illicitly derive large profits from diamond mining.'

- (2) In Annex I to Decision 2011/101/CFSP, the following entries are deleted:

- '3. Bonyongwe, Happyton Mabhuya
4. Chihuri, Augustine'

19.2.2019

EN

Official Journal of the European Union

L 47/41

ANNEX II

In Annex II to Decision 2011/101/CFSP, the following entries are deleted:

- '1. Bonyongwe, Happyton Mabhuya
2. Chihuri, Augustine'

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2020/215**datë 17 Shkurt 2020****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin European dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikë të Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹.
- (2) Këshilli ka kryer një rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh situatën politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet të zgjaten deri me 20 Shkurt 2021. Këshilli duhet të mbajë ato masa kufizuese nën rishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (4) Duke marrë parasysh situatën në Zimbabwe, është e përshtatshme të ndryshohet titulli i Vendimit 2011/101/CFSP.
- (5) Hyrja për një person të vdekur duhet të fshihet nga lista e personave dhe enteve të caktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Masat kufizuese duhet të rinovohen për katër persona dhe një ent në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Masat kufizuese duhet të pezullohen për një person. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për tre persona të listuar në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP.
- (6) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) titulli zëvendësohet si më poshtë:

‘Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe’;

(2) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6)

L 45/4 FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

18.2.2020

2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2021.

3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat e listuar në Aneksin II, do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2021.

4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohen ose ndryshohen sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.’;

(3) Aneksi I ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin I të këtij Vendimi;

(4) Aneksi II ndryshohet siç përcaktohet në këtë Vendim.

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 17 Shkurt 2020.

Për Këshillin

Presidenti

J. BORRELL FONTELLES.

L 45/4 FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

18.2.2020

ANEKSI I

Në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrja për personin e mëposhtëm fshihet:

1. Mugabe, Robert Gabriel.

L 45/4 FN

Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian

18.2.2020

ANEKSI II

Në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrja për personin e mëposhtëm shtohet:

‘6. Mugabe, Grace’.

COUNCIL DECISION (CFSP) 2020/215
of 17 February 2020
amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account the political situation in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should be extended until 20 February 2021. The Council should keep those restrictive measures under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (4) Taking into account the situation in Zimbabwe, it is appropriate to amend the title of Decision 2011/101/CFSP.
- (5) The entry for one deceased person should be deleted from the list of designated persons and entities in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The restrictive measures should be renewed for four persons and one entity in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The restrictive measures should be suspended for one person. The suspension of the restrictive measures should be renewed for three persons listed in Annex II to Decision 2011/101/CFSP.
- (6) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) the title is replaced by the following:
‘Council Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe’;
- (2) Article 10 is replaced by the following:

‘Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
 2. This Decision shall apply until 20 February 2021.
 3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2021.
 4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.;
- (3) Annex I is amended as set out in Annex I to this Decision;
 - (4) Annex II is amended as set out in Annex II to this Decision.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

18.2.2020

EN

Official Journal of the European Union

L 45/5

Article 2

This Decision shall enter into force on the date of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 17 February 2020.

For the Council
The President
J. BORRELL FONTELLES.

L 45/6

EN

Official Journal of the European Union

18.2.2020

ANNEX I

In Annex I to Decision 2011/101/CFSP, the entry for the following person is deleted:

1. Mugabe, Robert Gabriel.

18.2.2020

EN

Official Journal of the European Union

L 45/7

ANNEX II

In Annex II to Decision 2011/101/CFSP, an entry for the following person is added:

- '6. Mugabe, Grace'.

**Korrigjim i Vendimit të Këshillit (CFSP) 2020/215 datë 17 Shkurt 2020 që ndryshon
Vendimin 2011/1010/CFSP në lidhje me masat kufizuese ndaj Zimbabwe**

(Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian L 45 datë 18 Shkurt 2020)

Në faqen 4, në Neni 1 pika 1:

për:

‘(1) titulli zëvendësohet si më poshtë:

‘Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe’.

lexo:

‘(1) titulli zëvendësohet si më poshtë:

‘Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe’.

Corrigendum to Council Decision (CFSP) 2020/215 of 17 February 2020 amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures against Zimbabwe

(Official Journal of the European Union L 45 of 18 February 2020)

On page 4, in Article 1 point 1:

for: (1) the title is replaced by the following:

‘Council Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe’;

read: (1) the title is replaced by the following:

‘Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe’;

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2021/258**datë 18 Shkurt 2021****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe**

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹ që ka të bëjë me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe.
- (2) Këshilli ka kryer një rishikim të Vendimit 2011/101/CFSP, duke marrë parasysh situatën politike në Zimbabwe.
- (3) Masat kufizuese duhet të zgjaten deri me 20 Shkurt 2012. Këshilli duhet t'i mbajë ato nën rishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (4) Hyrja për një person të vdekur duhet të fshihet nga lista e personave dhe enteve të caktuar në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP. Masat kufizuese duhet të rinovohen për tre persona dhe një ent të përcaktuar në atë Aneks dhe informacioni identifikues dhe arsyet për caktimin për dy persona të përcaktuar në atë Aneks duhet të përditësohen. Pezullimi i masave kufizuese duhet të rinovohet për tre persona të listuar në Aneksin II të atij Vendimi dhe një person i vdekur duhet të fshihet nga Aneksi II i atij Vendimi.
- (5) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2022.
3. Masat e referuara në Nenin 4(1) dhe Nenin 5(1) dhe (2), për sa kohë që ata aplikohen për personat e listuar në Aneksin II do të pezullohen deri me 20 Shkurt 2022.

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

4. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon se objektivat e tij nuk janë përmbushur.’;

(2) Aneksi I zëvendësohet nga Aneksi I i këtij Vendimi;

(3) Aneksi II ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin II të këtij Vendimi.

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 18 Shkurt 2021.

Për Këshillin
Presidenti
A.P. ZACARIAS

ANEKSI

PERSONAT DHE ENTET E REFERUARA NË NENET 4 DHE 5

I. Personat

	Emri (dhe çdo pseudonim)	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
2.	MUGABE, Grace	Lindur me 23.7.1965 Pasaporta AD001159 ID 63-646650Q70	Ish Sekretarja e Ligës së Grave të ZANU-PF (Unioni Kombëtar Afrikan i Zimbabwe-Fronti Patriotik), e përfshirë në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit. Mori përsipër pasurinë e maskës së hekurt në 2002; dyshuar për nxjerrjen e paligjshme të fitimeve të mëdha nga minierat e diamanteve.
5.	CHIWENGA, Constantine	Zv. President Ish Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe, Gjeneral në pension, lindur me 25.8.1956 Pasaporta AD000263 ID 63-327568M80	Zëvendës-president dhe ish-komandant i Forcave të Mbrojtjes të Zimbabwe. Anëtar i Komandës së Përbashkët Operative dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtypëse shtetërore. Përdori ushtrinë për marrjen e fermave. Gjatë zgjedhjeve të vitit 2008 ishte arkitekti kryesor i dhunës që lidhej me procesin e balotazhit presidencial.
7.	SIBANDA, Valerio (a.k.a. Philip Valentine)	Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe Ish Komandant i Ushtrisë Kombëtare Zimbabwe, Gjeneral, lindur me 25.8.1956 ose 24.12.1954 ID 63-357671H26	Komandant i Forcave të Mbrojtjes të Zimbabwe dhe ish-Komandant i Ushtrisë Kombëtare të Zimbabwe. Figurë e lartë e ushtrisë me lidhje me Qeverinë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtypëse shtetërore.

II. Entet

	Emri	Informacione identifikuese	Arsyet për caktim
1.	Industritë Mbrojtëse Zimbabwe	Kati 10, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, Kutia Postare 6597, Harare, Zimbabwe	I lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes dhe fraksionin e Qeverisë ZANU-PF.

ANEKSI II

Në Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP, hyrja për personin e mëposhtëm fshihet:

‘4. Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema’.

COUNCIL DECISION (CFSP) 2021/258

of 18 February 2021

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾ concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe.
- (2) The Council has carried out a review of Decision 2011/101/CFSP, taking into account the political situation in Zimbabwe.
- (3) The restrictive measures should be extended until 20 February 2022. The Council should keep them under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (4) The entry for one deceased person should be deleted from the list of designated persons and entities in Annex I to Decision 2011/101/CFSP. The restrictive measures should be renewed for three persons and one entity set out in that Annex, and the identifying information and grounds for designation for two persons set out in that Annex should be updated. The suspension of the restrictive measures should be renewed for three persons listed in Annex II to that Decision and one deceased person should be deleted from Annex II to that Decision.
- (5) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) Article 10 is replaced by the following:

‘Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
 2. This Decision shall apply until 20 February 2022.
 3. The measures referred to in Article 4(1) and Article 5(1) and (2), in so far as they apply to persons listed in Annex II, shall be suspended until 20 February 2022.
 4. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.’
- (2) Annex I is replaced by Annex I to this Decision;
 - (3) Annex II is amended as set out in Annex II to this Decision.

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures against Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

Done at Brussels, 18 February 2021.

For the Council
The President
A. P. ZACARIAS

ANNEX I

PERSONS AND ENTITIES REFERRED TO IN ARTICLES 4 AND 5

I. Persons

	Name (and any aliases)	Identifying information	Grounds for designation
2.	MUGABE, Grace	Born 23.7.1965 Passport AD001159 ID 63-646650Q70	Former Secretary of the ZANU-PF (Zimbabwe African National Union – Patriotic Front) Women's league, involved in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law. Took over the Iron Mask Estate in 2002; alleged to illicitly derive large profits from diamond mining.
5.	CHIWENGA, Constantine	Vice-President Former Commander of the Zimbabwe Defence Forces, retired General, born 25.8.1956 Passport AD000263 ID 63-327568M80	Vice-President and former Commander of the Zimbabwe Defence Forces. Member of Joint Operational Command and complicit in forming or directing repressive state policy. Used army for farm takeovers. During 2008 elections was a prime architect of the violence associated with the process of the Presidential run-off.
7.	SIBANDA, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Commander of the Zimbabwe Defence Forces Former Commander of the Zimbabwe National Army, General, born 25.8.1956 or 24.12.1954 ID 63-357671H26	Commander of the Zimbabwe Defence Forces and former Commander of the Zimbabwe National Army. Senior army figure with ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.

II. Entities

	Name	Identifying information	Grounds for designation
1.	Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe.	Associated with the Ministry of Defence and the ZANU-PF faction of Government.

ANNEX II

In Annex II to Decision 2011/101/CFSP, the entry for the following person is deleted:

‘4. Shiri, Perence (a.k.a. Bigboy) Samson Chikerema’.

VENDIME

VENDIMI ZBATUES I KËSHILLIT (CFSP) 2022/227

datë 17 Shkurt 2022

që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese në funksion të situates në Zimbabwe

KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin European dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹, në lidhje me masat kufizuese në funksion të situates në Zimbabwe.
- (2) Mbi bazën e një rishikimi të Vendimit 2011/101/CFSP, masat kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2023. Këshilli duhet t'i mbajë ato nën rishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (3) Tre persona duhet të fshihen nga lista e personave dhe enteve që i nënshtrohen masave kufizuese siç përcaktohen në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP dhe Aneksin II të Vendimit 2011/101/CFSP duhet të fshihen.
- (4) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:

Neni 1

Vendimi 2011/101/CFSP ndryshohet si më poshtë:

(1) Neni 10 zëvendësohet si më poshtë:

Neni 10

1. Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën e miratimit të tij.
2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2023.
3. Ky Vendim do të mbahet nën rishikim të vazhdueshëm dhe do të rinovohet ose ndryshohet sipas rastit, nëse Këshilli mendon që objektivat e tij nuk janë përmbushur.²
- (2) Aneksi I ndryshohet siç përcaktohet në Aneksin e këtij Vendimi;
- (3) Aneksi II fshihet.

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese në funksion të situates në Zimbabwe

18.2.2022

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit European

L 38/5

Neni 2

Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit European*.

Bërë në Bruksel, 17 Shkurt 2022.

Për Këshillin
Presidenti
 J.-Y. LE DRIAN

18.2.2022

EN

Fletore Zyrtare e Bashkimit European

L 38/5

ANEKSI

Në Aneksin I të Vendimit 2011/101/CFSP, pjesa 'I. Personat', hyrjet për personat e mëposhtme fshihen:

2.	MUGABE, Grace	Lindur me 23.7.1965 Pasaporta AD001159 ID 63-646650Q70	Ish Sekretarja e Ligës së Grave të ZANU-PF (Unioni Kombëtar Afrikan i Zimbabwe-Fronti Patriotik), e përfshirë në aktivitete që minojnë seriozisht demokracinë, respektimin e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit. Mori pjesë për pasurinë e maskës së hekurt në 2002; dyshuar për nxjerrjen e paligjshme të fitimeve të mëdha nga minierat e diamanteve.
5.	CHIÈNGA, Constantine	Zv.President Ish Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe, Gjeneral në pension, lindur me 25.8.1956 Pasaporta AD000263 ID 63-327568M80	Zëvendëspresident dhe ish-komandant i Forcave të Mbrojtjes të Zimbabwe. Anëtar i Komandës së Përbashkët Operative dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtypëse shtetërore. Përdori ushtrinë për marrjen e fermave. Gjatë zgjedhjeve të vitit 2008 ishte arkitekti kryesor i dhunës që lidhej me procesin e balotazhit presidencial.
7.	SIBANDA, Valerio (a.k.a. Philip Valentine)	Komandant i Forcave Mbrojtëse Zimbabwe Ish Komandant i Ushtrisë Kombëtare Zimbabwe, Gjeneral, lindur me 25.8.1956 ose 24.12.1954 ID 63-357671H26	Komandant i Forcave të Mbrojtjes të Zimbabwe dhe ish-Komandant i Ushtrisë Kombëtare të Zimbabwe. Figurë e lartë e ushtrisë me lidhje me Qeverinë dhe bashkëpunëtor në formimin ose drejtimin e politikave shtypëse shtetërore.

DECISIONS

COUNCIL DECISION (CFSP) 2022/227

of 17 February 2022

amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾, concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe.
- (2) On the basis of a review of Decision 2011/101/CFSP, the restrictive measures should be renewed until 20 February 2023. The Council should keep them under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (3) Three persons should be deleted from the list of persons and entities subject to restrictive measures as set out in Annex I to Decision 2011/101/CFSP, and Annex II to Decision 2011/101/CFSP should be deleted.
- (4) Decision 2011/101/CFSP should therefore be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Decision 2011/101/CFSP is amended as follows:

- (1) Article 10 is replaced by the following:

'Article 10

1. This Decision shall enter into force on the date of its adoption.
 2. This Decision shall apply until 20 February 2023.
 3. This Decision shall be kept under constant review and shall be renewed, or amended as appropriate, if the Council deems that its objectives have not been met.;
- (2) Annex I is amended as set out in the Annex to this Decision;
 - (3) Annex II is deleted.

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6.).

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 17 February 2022.

For the Council
The President
J.-Y. LE DRIAN

18.2.2022

EN

Official Journal of the European Union

L 38/7

ANNEX

In Annex I to Decision 2011/101/CFSP, part 'I. Persons', the entries for the following persons are deleted:

2.	MUGABE, Grace	Born 23.7.1965 Passport AD001159 ID 63-646650Q70	Former Secretary of the ZANU-PF (Zimbabwe African National Union – Patriotic Front) Women's league, involved in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law. Took over the Iron Mask Estate in 2002; alleged to illicitly derive large profits from diamond mining.
5.	CHIWENGA, Constantine	Vice-President Former Commander of the Zimbabwe Defence Forces, retired General, born 25.8.1956 Passport AD000263 ID 63-327568M80	Vice-President and former Commander of the Zimbabwe Defence Forces. Member of Joint Operational Command and complicit in forming or directing repressive state policy. Used army for farm takeovers. During 2008 elections was a prime architect of the violence associated with the process of the Presidential run-off.
7.	SIBANDA, Phillip Valerio (a. k.a. Valentine)	Commander of the Zimbabwe Defence Forces Former Commander of the Zimbabwe National Army, General, born 25.8.1956 or 24.12.1954 ID 63-357671H26	Commander of the Zimbabwe Defence Forces and former Commander of the Zimbabwe National Army. Senior army figure with ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.

VENDIMI I KËSHILLIT (CFSP) 2023/339**datë 14 Shkurt 2013****që ndryshon Vendimin 2011/101/CFSP në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe****KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,**

Duke pasur parasysh Traktatin mbi Bashkimin Europian dhe në veçanti Nenin 29 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin nga Përfaqësuesi i Lartë i Bashkimit për Çështjet e Jashtme dhe Politikat e Sigurisë,

Duke pasur parasysh që:

- (1) Me 15 Shkurt 2011, Këshilli ka miratuar Vendimin 2011/101/CFSP¹ që ka të bëjë me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe.
- (2) Mbi bazën e një nishikimi të Vendimit 2011/101/CFSP, ato masa kufizuese duhet të rinovohen deri me 20 Shkurt 2024. Këshilli duhet të vazhdojë të mbajë masat nën nishikim të vazhdueshëm në dritën e zhvillimeve politike dhe të sigurisë në Zimbabwe.
- (3) Vendimi 2011/101/CFSP duhet si pasojë të ndryshohet në përputhje me rrethanat,

KA MIRATUAR KËTË VENDIM:*Neni 1*

Në Nenin 10 të Vendimit 2011/101/CFSP, paragrafi 2 duhet të zëvendësohet si më poshtë:

‘2. Ky Vendim do të aplikohet deri me 20 Shkurt 2024.’

*Neni 2*Ky Vendim do të hyjë në fuqi në datën pas publikimit të tij në *Fletoren Zyrtare të Bashkimit Europian*.

Bërë në Bruksel, 14 Shkurt 2013.

*Për Këshillin**Presidenti*

E. SVANTESSON

¹ Vendimi i Këshillit 2011/101/CFSP datë 15 Shkurt 2011 në lidhje me masat kufizuese në funksion të situatës në Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

15.2.2023

EN

Official Journal of the European Union

L 47/55

COUNCIL DECISION (CFSP) 2023/339**of 14 February 2023****amending Decision 2011/101/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe**

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 29 thereof,

Having regard to the proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy,

Whereas:

- (1) On 15 February 2011, the Council adopted Decision 2011/101/CFSP ⁽¹⁾ which concerns restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe.
- (2) On the basis of a review of Decision 2011/101/CFSP, those restrictive measures should be renewed until 20 February 2024. The Council should continue to keep the measures under constant review in the light of political and security developments in Zimbabwe.
- (3) Decision 2011/101/CFSP should be amended accordingly,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

In Article 10 of Decision 2011/101/CFSP, paragraph 2 is replaced by the following:

- ‘2. This Decision shall apply until 20 February 2024.’

*Article 2*This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Brussels, 14 February 2023.

For the Council
The President
E. SVANTESSON

⁽¹⁾ Council Decision 2011/101/CFSP of 15 February 2011 concerning restrictive measures in view of the situation in Zimbabwe (OJ L 42, 16.2.2011, p. 6).

VENDIM
Nr. 252, datë 20.4.2023

**PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË
NDËRSEKTORIALE PËR
DECENTRALIZIMIN DHE QEVERISJEN
VENDORE 2023–2030, TË PLANIT TË SAJ
TË VEPRIMIT 2023–2025 E TË
PASAPORTËS SË INDIKATORËVE**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Brendshëm, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2023–2030, të planit të saj të veprimit 2023–2025 dhe të pasaportës së indikatorëve, që i bashkëlidhen këtij vendimi dhe janë pjesë përbërëse të tij.

2. Ngarkohen Ministria e Brendshme, ministrinë e linjës, njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe institucionet e tjera përgjegjëse, të përcaktuara në strategjinë dhe në planin e veprimit, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Belinda Balluku

**STRATEGJIA NDËRSEKTORIALE PËR
DECENTRALIZIMIN DHE QEVERISJEN
VENDORE, 2023–2030**

Falënderime

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2023–2030 është një dokument i hartuar nga Ministria e Brendshme, nën kujdesin e ministrit të Brendshëm, z. Bledar Çuçi, dhe drejtuesit të Grupit Politik për hartimin e kësaj strategjie, zëvendësministrit të Brendshëm, znj. Romina Kuko.

Grupi teknik i hartimit të strategjisë u kryesua nga drejtori i përgjithshëm i Agjencisë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore, z. Enea Hoti, sot Sekretar i Përgjithshëm, si edhe dy strukturat teknike të Ministrisë së Brendshme, ekipi i Drejtorisë së Politikave për Çështjet Vendore dhe

Agjencisë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore.

Ky dokument nuk do të ishte finalizuar pa kontributin e drejtpërdrejtë të bashkive, të ministrive të linjës dhe agjencive shtetërore, përmes një procesi të gjerë konsultimi dhe vlerësimi të gjetjeve, për të siguruar informimin dhe orientimin e nevojshëm të punës për periudhën e ardhshme 2023–2030.

Hartimi i kësaj strategjie u krye nëpërmjet një procesi të hapur, duke përfshirë kontributin dhe dijen e grumbulluar të shoqatave të vetëqeverisjes vendore, të partnerëve të zhvillimit dhe organizatave të shoqërisë civile. Falënderime shkojnë për Shoqatën për Autonomi Vendore dhe Shoqatën e Këshillave të Qarqeve. OECD/SIGMA mbështeti procesin e hartimit të strategjisë me orientime dhe komente të vlefshme qofshin në aspektin metodologjik, ashtu edhe në atë përmbajtësor. Një kontribut dhe mbështetje e rëndësishme në këtë proces është dhënë nga PNUD-i, Delegacioni Evropian, Qeveria Zvicerane, Qeveria Suedeze dhe USAID-i. Gjithashtu kontribut i vyer për procesin është dhënë nga përfaqësues të ndryshëm të shoqërisë civile, të cilët ndanë dijen dhe perspektivën e tyre për agjendën e decentralizimit.

Tabela e përmbajtjes

Falënderime
Lista e shkurtimeve
Përmbledhje ekzekutive
Fusha dhe rëndësia e dokumentit
Kuadri strategjik
Parimet, metodologjia dhe struktura
Parimet
Metodologjia
Struktura
Kapitulli 1. Konteksti, arritjet dhe sfidat
Konteksti dhe arritjet
Sfidat
Kapitulli 2. Mësimet e nxjerra
Kapitulli 3. Strategjia e re Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore, 2023–2030
Vizioni
Ndërlidhjet me agjendat e integritit evropian dhe objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm
Integrimi evropian
Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm

Qëllimet politike

Qëllimi politik 1 – Nxitja dhe forcimi i zhvillimit të qëndrueshëm vendor

Qëllimi politik 2 – Përmirësimi i cilësisë, i standardeve dhe i ofrimit të shërbimeve vendore

Qëllimi politik 3 – Zgjerimi i qeverisjes digjitale në nivel vendor për të ofruar shërbime dhe programe qeveritare në mënyrë më eficiente, transparente dhe me kosto efektive

Qëllimi politik 4 – Rritja e autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të të ardhurave të veta

Qëllimi politik 5 – Forcimi i demokracisë vendore dhe përparimi i agjendës së integritetit evropian në nivel vendor

Qëllimi politik 6 – Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe i një koordinimi të qeverisjeje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit

Kapitulli 4. Llogaridhënia, monitorimi dhe raportimi

Kapitulli 5. Burimet financiare për zbatimin e Strategjisë

Shtojca

Shtojca 1. Plani i veprimit

Shtojca 2. Pasaporta e indikatorëve

Lista e shkurtimeve

AKPT	Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit
AKSHI	Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit
AMVV	Agjencia për Mbështetje e Vetëqeverisjes Vendore
ASPA	Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
ASHK	Agjencia Shtetërore e Kadastrës
AZHBR	Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural
BE	Bashkimi Evropian
DAP	Departamenti i Administratës Publike
EAMIS	Sistemi i Informacionit të Asistencës së Jashtme
FSHZH	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
GVV	Grupet vendore të veprimit
KK	Këshilli Konsultativ
INSTAT	Instituti i Statistikës
IPSIS	Sistemi i Informacionit të Sistemit të Planifikimit të Integruar
MB	Ministria e Brendshme
MBZHR	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

MFE

MZSH

NE

NJA

NJVV

OECD

OZHQ

PAK

PBA

PBB

PNUD

RAT

SASPAC

SIFQ

SIGMA

SIMF

SKZHIE

SNDQV

SQDNE

SHA

UK

USAID

Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Mbrojtje nga Zjarri dhe Shpëtimin

Ndihma ekonomike

Njësi administrative

Njësitë e vetëqeverisjes vendore

Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik

Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm

Pagesa për aftësinë e kufizuar

Programi Buxhetor Afatmesëm

Produkti i brendshëm bruto

Programi për Zhvillim i Kombeve të Bashkuara

Reforma Administrative Territoriale

Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës

Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë

Mbështetja për Përmirësim në Qeverisje dhe Menaxhim

Sistemi Informacionit për Menaxhimin Financiar

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore

Sistemi i Qarkullimit të Dokumenteve me Nënshkrim Elektronik

Shoqëri anonime

Ujësjetës-kanalizime

Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar

Përmbledhje ekzekutive

Fusha dhe rëndësia e dokumentit

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore (SNDQV) 2023–2030 është dokumenti që siguron drejtimit dhe përcakton përparësitë për konsolidimin e procesit të decentralizimit dhe forcimin e fuqizimit të qeverisjes vendore në Shqipëri nën kuadrin e përgjithshëm të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian 2030, bazuar në parimet e Kartës Evropiane të Autonomisë Vendore, dhe e orientuar nga agjenda e integritetit të vendit në Bashkimin Evropian e objektivat globalë të zhvillimit të qëndrueshëm.

Kuadri strategjik

Duke qenë në nivelin më pranë qytetarëve në shërbim të komunitetit, qeverisja vendore përfaqëson një nga themelet për zbatimin e

parimeve të qeverisjes së mirë dhe përfaqësimin sa më të mirë të interesave të tyre. Konsolidimi territorial shënon reformën më të rëndësishme administrative në vend, me riorganizimin e njësive të vetëqeverisjes vendore nga 373 njësi (308 komuna dhe 65 bashki) në 61 bashki, duke siguruar bazën për një decentralizim eficient, efektiv dhe demokratik, në përputhje me parimet e Kartës së Autonomisë Vendore.

Reforma Administrative Territoriale (RAT) u pasua nga decentralizimi i një sërë funksionesh të qeverisja vendore. Sot më shumë se kurdoherë, bashkitë kanë më shumë kompetenca dhe burime të nevojshme për t'u shërbyer qytetarëve. Transferimi i kompetencave është shoqëruar në mënyrë të vazhdueshme me mbështetje financiare nga ana e qeverisë qendrore, e cila e konsideron agjendën e decentralizimit një përparësi të rëndësishme në kuadër të procesit të mirëqeverisjes dhe të integritetit evropian. Harmonizimi ligjor midis ligjit organik nr. 139/2015, "Për vetëqeverisjen vendore" dhe ligjeve sektoriale ka pasur gjithashtu vëmendje të shtuar gjatë periudhës pas RAT-it.

Decentralizimi gjithsesi nuk është një zgjidhje e menjëhershme e të gjithë sfidave në nivel vendor, por një proces holistik dhe i vazhdueshëm që synon përmirësimin dhe forcimin e demokracisë vendore, pjesëmarrjen aktive në vendimarrje, mirëfunksionim të institucioneve, shërbime eficiente për qytetarët dhe zhvillim të qëndrueshëm e përfshirës. Në këtë perspektivë ka ende nevojë për të intensifikuar bashkëpunimin ndërmjet qeverisë vendore dhe asaj qendrore, për të përputhur kuadrin ligjor mbi funksionet, për të konsoliduar zbatimin e funksioneve të reja, si dhe për rritje të vazhdueshme të kapaciteteve të bashkive, shoqëruar me menaxhim më eficient të financave vendore dhe mirëqeverisje.

SNDQV-ja 2023–2030 përmban disa elemente të reja që diktohen nga momenti historik i hapjes së negociatave për anëtarësim në Bashkimin Evropian në korrik 2022 dhe nga konteksti kombëtar i përparësive të zhvillimit që ka sjellë në fokus transformimin dhe qeverisjen digjitale.

Në perspektivën evropiane Shqipëria duhet të zbatojë tërësisht arritjen e deritanishme të legjislacionit të Bashkimit Evropian, duke kontekstualizuar përputhshmërinë me të gjithë kapitujt tematikë. Ky është një proces i gjatë i

saponisur, që do të sjellë një transformimin rrënjësor politik, ekonomik dhe social të vendit, me një ndikim dhe përfitim të drejtpërdrejtë, por dhe nevojën për një angazhim aktiv të qeverisjes vendore.

Nga ana tjetër, qeverisja digjitale/e-qeverisja është sot një realitet i prekshëm në institucionet publike qendrore shqiptare, veçanërisht në fushën e dhënies së shërbimeve administrative. Progresi i kryer në këtë fushë, kryesisht në dekadën e fundit, kulmoi me vendimin për dhënien pothuajse ekskluzive të të gjitha shërbimeve qendrore *online* që prej 1 majit 2022. Ky transformim do të vazhdojë të thellohet dhe do të përfshijë dhe qeverisjen vendore, si pjesë përbërëse të *e-qeverisjes*.

Në këtë frymë, strategjia e re për decentralizimin dhe qeverisjen vendore synon konsolidimin e mëtejshëm të procesit të decentralizimit, shërbime cilësore e gjithëpërfshirëse dhe eficiencë e transparencë sipas standardeve evropiane. Këta objektiva synohen të arrihen nëpërmjet rritjes së kapaciteteve vendore, menaxhimit të integruar të aseteve vendore, përmirësimit të ofrimit të shërbimeve vendore, duke përfshirë dhe digjitalizimin e shërbimeve vendore dhe përmirësimin e infrastrukturës së ofrimit të tyre, rritjes së autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të të ardhurave të veta, përmirësimit të demokracisë vendore, përparimit të agjendës së integritetit evropian në nivel vendor, si dhe konsolidimit të mëtejshëm të kapaciteteve të strukturave administrative qendrore në mbështetje të qeverisjes vendore.

Një element i rëndësishëm për t'u theksuar në procesin e hartimit të strategjisë është qasja nga poshtë lart, duke marrë në konsideratë perspektivën e qeverisjes vendore në zbatimin e SNDQV-së në tërësi dhe ushtrimin të funksioneve në veçanti. Megjithatë është po aq e rëndësishme të theksohet se SNDQV-ja është një strategji ndërsektoriale, e cila përveç ministrive të linjës dhe agjencive shtetërore relevante, si institucione përgjegjëse dhe kontribuuese, përfshin edhe njësitë e vetëqeverisjes vendore (NJVV) si zbatuese të drejtpërdrejta të një sërë masash. Aktorë të tjerë në mbështetje të zbatimit të SNDQV-së janë shoqatat e qeverisjes vendore, partnerët ndërkombëtarë të zhvillimit dhe organizatat joqeveritare.

Strategjia mbulon periudhën 2023–2030, për t'i dhënë mundësinë agjendës së decentralizimit për

ndërhyrje holistike dhe kuptimplotë në koordinim dhe në përputhje kohore me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian (SKZHIE), kjo e fundit gjithashtu në linjë me Agjendën 2030 të objektivave të zhvillimit të qëndrueshëm. Kjo strategji përmban dhe një Plan veprimi, i cili është hartuar fillimisht për një periudhë 3-vjeçare dhe përfshin aktivitete dhe masa afatshkurtra dhe me rezultate të afërta në kohë.

Parimet, metodologjia dhe struktura

Parimet

Disa nga parimet kryesore të marra në konsideratë dhe që mbështesin këtë Strategji, janë:

- Decentralizimi nuk është qëllim në vetvete, por një mjet për të përmirësuar vendimarrjen, për të shpërndarë dhe administruar më me efikasitet burimet, për të promovuar zhvillimin dhe për të përmirësuar dhënien e shërbimeve sa më afër dhe në mënyrë sa më të barabartë për të gjithë qytetarët.

- Decentralizimi nuk është një formulë e ngurtë, por një proces vetëvlerësimi dhe reformimi i vazhdueshëm, që synon shpërndarjen optimale të përgjegjësiave dhe burimeve midis nivelit qendror dhe atij vendor.

- Qeveritë vendore janë aktorë të rëndësishëm dhe aktivë në politikën e zhvillimit dhe në agjendën e integritetit evropian.

- NJVV-të funksionojnë në sinergji dhe në përputhje me politikën dhe përparësitë kombëtare.

- NJVV-të funksionojnë në respekt të parimeve dhe të vlerave themelore, veçanërisht në adresimin dhe promovimin e të drejtave të njeriut, të barazisë gjinore dhe të parimit “askush të mos mbetet pas” (*leave no one behind*)¹.

- Decentralizimi dhe qeverisja vendore mbështeten në një qasje me shumë aktorë, ku qeveria qendrore, qeveritë vendore dhe shoqëria civile kontribuojnë në nivele të ndryshme.

- Si qeveria qendrore, ashtu edhe ajo vendore kanë nevojë për kapacitete për përmirësimin e

planifikimit, menaxhimit dhe zbatimit të agjendës së decentralizimit dhe të qeverisjes vendore.

- Qeverisja vendore është një shtytëse e rëndësishme për promovimin dhe ushqyerjen e demokracisë dhe të pjesëmarrjes qytetare, e cila nga ana tjetër kërkon forcimin e përgjegjshmërisë dhe të transparencës së qeverisjes vendore.

- Ofrimi i shërbimeve është në qendër të mandatit të qeverisjes vendore dhe për këtë arsye, qasja e përmirësuar, efikase dhe e barabartë në ofrimin e shërbimeve është thelbësore për një qeverisje vendore funksionale dhe të përgjegjshme.

- Për të përmbushur mandatet e tyre, qeveritë vendore kanë nevojë për burime të parashikueshme dhe të qëndrueshme, kapacitete për rritjen e të ardhurave të tyre, si dhe mbështetje për përmirësimin e menaxhimit financiar.

Metodologjia

Procesi i hartimit të kësaj strategjie ka filluar në prill 2022 me miratimin e planifikimit të planit strategjik, sipas urdhrit të Kryeministrit nr. 76, datë 22.4.2022, “Për ngritjen e grupit ndërinstitucional të punës dhe të grupit teknik të punës për hartimin e strategjisë ndërsektoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore e të planit të veprimit, 2023–2030”. Nga maji deri në fund të gushtit 2022 është organizuar një fushatë e gjerë e marrjes së mendimeve dhe konsultime me NJVV-të dhe institucione qendrore për perspektivën e tyre në lidhje me SNDQV-në e planin shoqëruar të veprimit, ndërkohë që ekspertë të fushave të ndryshme janë angazhuar për të bërë vlerësime dhe analiza tematike. Në vjeshtë 2022 ka filluar zhvillimi i draftit të parë të strategjisë, që më pas u përmirësua duke iu nënshtuar konsultimeve vlerësuese të cilat përfunduan në dhjetor 2022 me një draft të përparuar që iu paraqit gjithë aktorëve.

Procesi i hartimit të SNDQV-së ka pasur një qasje të bazuar në evidenca për formulimin e politikave, shoqëruar nga konsultimi gjithëpërfshirës me aktorët kryesorë. Procesi ka pasur po aq rëndësi sa dhe rezultati, pasi bazat e procesit kanë qenë gjithëpërfshirja dhe sidomos pjesëmarrja e aktorëve.

Inputet janë marrë nëpërmjet inventarizimit të zbatimit të funksioneve të qeverisjes vendore nga 61 bashkitë. Ky ushtrim ka evidentuar se çfarë ka funksionuar mirë dhe nevojën për të përmirësuar/ndërhurë në funksionet e qeverisjes vendore. *Inputet* nga NJVV-të, përfshirë edhe

¹ *Leave No One Behind* është premtimi qendror transformues i Agjendës 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm dhe Objektivave të saj të Zhvillimit të Qëndrueshëm. Ai përfaqëson angazhimin e qartë të të gjitha shteteve anëtare të OKB-së për të çrrënjësuar varfërinë në të gjitha format e saj, për t'i dhënë fund diskriminimit dhe përjashtimit dhe për të reduktuar pabarazitë dhe dobësitë që i lënë njerëzit pas dhe minojnë potencialin e individëve dhe të njerëzimit në tërësi. <https://unsdg.un.org/2030-agenda/universal-values/leave-no-one-behind>.

shoqatat përkatëse, kanë përcaktuar përparësitë e drejtimeve strategjike dhe masat specifike të agjendës së decentralizimit. Paralelisht ministritë e linjës dhe agjencitë shtetërore, si aktorë kryesorë të zbatimit të SNDQV-së, kanë dhënë perspektivën e tyre lidhur me objektivat strategjike dhe masat konkrete. Partnerët e zhvillimit kanë pasur një kontribut të rëndësishëm në procesin e hartimit të strategjisë, nëpërmjet ekspertizës së tyre gjatë viteve të fundit, si dhe me angazhimin e ekspertëve të fushave të ndryshme për të ndërmarrë studime, analiza dhe për të kontribuar drejtpërdrejtë në formulimin e SNDQV-së. Organizatat e shoqërisë civile gjithashtu kanë pasur vëmendjen e duhur në të gjitha hallkat e procesit të hartimit.

Struktura

Ky dokument strategjik përfshin një kontekst hyrës dhe pesë kapituj kryesorë. Kapitulli 1 përshkruan ecurinë e deritanishme të procesit të decentralizimit dhe të qeverisjes vendore, parimet dhe metodologjinë e ndjekur në hartimin e SNDQV-së 2023–2030 dhe institucionet përgjegjëse e kontribuuese. Kapitulli 2 fokusohet në mësimet e nxjerra nga zbatimi i strategjisë së mëparshme, duke nënvizuar çfarë ka ecur mirë dhe çfarë duhet bërë për të adresuar dobësitë në të ardhmen. Kapitulli 3 përshkruan në detaje qëllimin, objektivat dhe masat e propozuara për zbatimin e SNDQV-së 2023–2030. Kapitulli 4 detajon mekanizmat e propozuar të llogaridhënies, monitorimit dhe raportimit, si dhe përgjegjësitë e përbashkëta institucionale për zbatimin e strategjisë dhe është i lidhur ngushtë me shtojcën 1 – Indikatorët strategjikë. Kapitulli 5 identifikon burimet financiare të nevojshme për zbatimin e strategjisë dhe lidhet ngushtë me shtojcën 2 – Plani i veprimit.

Kapitulli 1 - Konteksti, arritjet dhe sfidat

Konteksti dhe arritjet

Reforma Administrative Territoriale nëpërmjet miratimit të ligjit nr. 115/2014 “Për ndarjen administrativo-territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë” shënoi reformën më të rëndësishme administrative në vend që nga viti 1992. Riorganizimi i Njësive të Vetëqeverisjes Vendore (NJVV) nga 373 njësi (308 komuna dhe 65 bashki) në 61 bashki eliminoi fragmentarizimin, rriti efikasitetin dhe eficientësinë në ofrimin e shërbimeve dhe përmirësoi dukshëm autonominë fiskale vendore.

Në vijim të riorganizimit administrativo-territorial, në vitin 2015 u miratua Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore, që konfirmoi vizionin e Qeverisë Shqiptare dhe përcaktoi objektivat e procesit të decentralizimit në Shqipëri, objektiva të cilat u ruajtën edhe me rishikimin e përditësimit të Planit të Veprimit në një periudhë 2020–2022. Në përputhje me këtë plan të rishikuar, katër shtyllat kryesore strategjike të SNDQV-së janë si më poshtë:

A. Konsolidimi i kapaciteteve strategjike dhe operacionale të njësive të vetëqeverisjes vendore, i cili përfshin tre objektiva specifike:

i. konsolidimi i kapaciteteve të strukturave administrative;

ii. aplikimi i shërbimeve të integruara administrative me teknologjinë e informacionit për 61 bashki dhe njësitë e tyre administrative;

iii. forcimi i dialogut mes qeverisë qendrore dhe asaj vendore dhe llogaridhënies së dyanshme).

B. Forcimi i financave vendore dhe i autonomisë fiskale, i cili përfshin pesë objektiva specifike:

i. konsolidimi i sistemit të të ardhurave të veta vendore dhe administrimit fiskal vendor;

ii. rritja e ndarjes së të ardhurave nga taksat kombëtare me bashkitë;

iii. përmirësimi i parashikueshmërisë, stabilitetit dhe përshtatshmërisë së sistemit të transfertave qeveritare;

iv. rritja e kapaciteteve të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore (NJVV) për të përdorur huamarrjen për financimin e projekteve kapitale, brenda politikave kombëtare të borxhit publik;

v. forcimi i sistemit të menaxhimit të financave publike në nivelin vendor.

C. Promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm vendor, i cili përfshin tre objektiva specifike:

i. zbatimi efikas i funksioneve të veta bazuar në një kuadër ligjor të qartë dhe të harmonizuar;

ii. sigurimi i zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik vendor;

iii. ngritja dhe përditësimi i standardeve minimale kombëtare për shërbimet vendore.

D. Forcimi i qeverisjes së mirë në nivelin vendor, i cili përfshin katër objektiva specifike:

i. sigurimi i qeverisjes së hapur, rritja e transparencës, përgjegjshmëria dhe shtrirja më e madhe e qeverisjes në nivel vendor;

ii. Integrimi Evropian dhe qeveria vendore;

iii. forcimi i strukturave komunitare në nivel vendor (komisionet qytetare, kryetarët e fshatrave, ndërlidhësit qytetarë);

iv. zbatimi i politikave kundër korrupsionit në nivelin e qeverisjes vendore.

Me anë të ligjit organik nr. 139/2015, NJVV-ve iu njohën një sërë fushash kryesore të përgjegjësisë vendore, duke përcaktuar rreth 41 funksione. Përcaktimi i përgjegjësisë historike nuk ndryshoi në mënyrë drastike nga periudha para strategjisë dhe reformës territoriale, por ndër 41 funksionet vendore të përcaktuara me ligj, 7 prej tyre u transferuan për herë të parë nën kompetencën vendore në vitin 2015, duke përfshirë fushën e infrastrukturës dhe shërbimeve publike, shërbimeve sociale, kulturës, sportit dhe shërbimeve argëtuese, mbrojtjes së mjedisit, bujqësisë, zhvillimit rural, pyjeve dhe kullotave publike, natyrës dhe biodiversitetit, zhvillimit ekonomik vendor, sigurisë publike dhe në 2019 kompetenca në fushën e diasporës dhe migracionit.

Në të njëjtën frymë, ndryshime të rëndësishme ligjore vijuan, ndër të cilat kuadri ligjor dhe nënligjor për financat vendore, mbledhjen e taksës së pasurisë së paluajtshme/kadastrën fiskale, taksat vendore, udhëzimet për buxhetimin e qeverisjes vendore, kuadri rregullator për planifikimin dhe zhvillimin e territorit mbi hartimin dhe detajimin e planeve të përgjithshme vendore të territorit.

Për sa i përket konfigurimit institucional, ka pasur një sërë zhvillimesh në strukturat e qeverisjes qendrore lidhur me decentralizimin dhe qeverisjen vendore në periudhën pas RAT-it, siç ishte ngritja dhe funksioni i Këshillit Konsultativ ndërmjet qeverisjes qendrore dhe asaj vendore dhe struktura të qeverisjes qendrore përgjegjëse për politikën dhe zbatimin e agjendës së decentralizimit në nivel vendor (Drejtoria e Çështjeve Vendore në Ministrinë e Brendshme dhe Agjencia për Zbatimin e Reformës Administrative Territoriale, e cila më vonë u shndërrua në Agjencinë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore).

Si domosdoshmëri e decentralizimit të burimeve të financimit për ushtrimin e funksioneve të sipërcituara, u miratua ligji i financave vendore nr. 68/2017, i cili përcaktoi rregullat e menaxhimit të financave publike në nivel vendor, si edhe parimet dhe procedurat e qarta mbi financimin e qeverisë vendore nga burimet vendore. Ky kuadër i dedikuar ligjor për financat vendore, shoqëruar

edhe me transferata specifike për funksionet e deleguara, solli përparim të dukshëm të decentralizimit fiskal në vend, me synim për të krijuar një sistem transparent dhe gjithëpërfshirës për alokimin e transfertave të pakushtëzuara për qeverisjen vendore.

Nga këndvështrimi ligjor, së bashku me zhvillimet e mësipërme strategjike dhe legjislativë, proceset e mësipërme u pasuan me një sërë ndryshimesh të aspekteve të ndryshme të ligjeve sektoriale dhe akteve nënligjore për vetëqeverisjen vendore, me synim ndërtimin e një kuadri gjithëpërfshirës për funksionet e decentralizuara, me fokus ato të decentralizuara rishtazi. Rëndësi iu vu procesit të harmonizimit ligjor midis ligjit organik nr. 139/2015 dhe ligjeve sektoriale me qëllim eliminimin e pengesave ligjore dhe institucionale në ekzekutimin e funksioneve nga ana e bashkive. Një analizë e detajuar e bazës ligjore (Matrica e kompetencave)² orientoj Ministrinë e Brendshme për përcaktimin e përparësive të rekomandimeve/ndryshimeve ligjore të nevojshme, me qëllim menaxhimin efikas të funksioneve të deleguara. Në vijim, një mori vendimesh, udhëzimesh dhe aktesh të tjera nënligjore u miratuan, çka rriti dukshëm shkallën e harmonizimit ligjor, si një ndër objektivat kryesorë të strategjisë së mëparshme.

Në terma të kuadrit strategjik, si domosdoshmëri e një vlerësimi më të detajuar dhe kumulativ të masave të zbatuara në kuadër të SNDQV-së 2015–2020, u ndërmor Rishikimi Afatmesëm i Strategjisë, i cili theksoi rëndësinë e objektivave të SNDQV-së për nevojat e qeverisjes vendore, duke vlerësuar Strategjinë aktuale si të rëndësishme dhe të vlefshme për NJVV, ndërsa vetë procesi i decentralizimit përfitoi nga një përditësim i Planit të Veprimt të Strategjisë në 2020–2022³. Rishikimi afatmesëm argumenton se “strategjia mbetet e dobishme dhe e vlefshme për nevojat e të gjithë aktorëve të përfshirë dhe ku është bërë një progres i rëndësishëm” në agjendën

² Mbështetur nga Delegacioni Evropian në Shqipëri. Më shumë informacion në lidhjen:

<https://bpe.al/al/matrica-e-kompetencave-e-vet%C3%ABqeverisjes-vendore-2019>

³ Vendimi nr. 783, datë 07.10.2020, të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e planit të veprimt 2020–2022, në zbatim të Strategjisë Ndërsëktoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore, 2015–2020”.

e decentralizimit. Përtej këtij vlerësimi afatmesëm, SNDQV-ja është monitoruar në mënyrë të rregullt në vitet 2016, 2017, 2020 dhe 2021.

Progresi strategjik i parë në këndvështrimin administrativ, funksional dhe fiskal është vlerësuar në masën 67%⁴. Gjithsesi, theksohet se ky progres nuk reflekton tërësisht shkallën e zbatueshmërisë, për shkak të disa mangësive në procesin e raportimit nga ana e institucioneve përgjegjëse, që jo domosdoshmërisht përputhet me shkallën e realizimit. Progresi strategjik sipas 4 shtyllave të sipërcituara jepet si më poshtë.

A. Konsolidimi i kapaciteteve strategjike dhe operacionale të njësisë të vetëqeverisjes vendore

Gjatë viteve të zbatimit të SKDQV-së është arritur progres i mirë veçanërisht për konsolidimin e kapaciteteve të strukturave administrative (100% realizueshmëri), aplikimin e shërbimeve të integruara administrative me teknologjinë e informacionit për 61 bashki dhe njësitë e tyre administrative (50%) dhe forcimin e dialogut mes qeverisë qendrore dhe asaj vendore dhe llogaridhënies së dyanshme (75%)⁵. Gjatë viteve të fundit bashkitë janë përqendruar më së shumti tek administrimi i territorit nëpërmjet hartimit të planeve të përgjithshme vendore, të cilët konsiderohen si një gur themeli në zhvillimin ekonomik të qëndrueshëm, dhe me ndikim në të ardhurat vendore. Deri në vitin 2022, mbi 90% e bashkive kanë hartuar dhe janë duke zbatuar Planet e Përgjithshme Vendore (pjesa tjetër në proces hartimi)⁶. Ndërsa disa bashki, si Tirana, Shkodra, Korça apo të tjera kanë konkretizuar tashmë vizionin e tyre zhvillimor në plane më të përparuara, ato strategjike, të cilat orientojnë punën e bashkive jo vetëm në aspektin urbanistik, por edhe atë ekonomik.

Arritje të tjera të rëndësishme lidhen me ofrimin e shërbimeve administrative në zyra me një ndalesë, ku rezulton një aktivitet tërësisht i mbuluar dhe tashmë i orientuar me nismë të Qeverisë Shqiptare

në ofrimin e shërbimeve *online*⁷. Numri i aplikimeve *online* për shërbime administrative në nivel vendor është rritur në mënyrë progresive nga njëri vit në tjetrin (nga 373 në vitin 2018 në 35,191 në shtator 2022)⁸. Që me nismën e qeverisë qendrore për shërbime *online*, vetëm gjatë gjashtë muajve të fundit shënohen 4189 shërbime, me 152 shërbime unike⁹.

Lidhur me strukturat institucionale dhe burimet njerëzore, fokusi gjatë periudhës pas RAT-it ka qenë platforma *administrata.al* dhe trajnimi i ekipit në nivel vendor, i shoqëruar me vlerësimin e nevojave për trajnim. Platforma funksionon që nga viti 2019 dhe ka përmirësuar ndjeshëm komunikimin, duke shënuar një hap më tej drejt unifikimit dhe standardizimit të procedurave dhe praktikave të menaxhimit të burimeve njerëzore. Përveç kësaj, është siguruar që bashkitë të prezantohen me modele të strukturave sipas standardeve. AMVV-ja me mbështetjen e partnerëve të zhvillimit¹⁰ ka krijuar disa modele strukturash (në vitin 2015 dhe 2018) orientuese për të ndihmuar në organizimin e brendshëm të bashkive.

Një aspekt i rëndësishëm i kësaj shtylle të strategjisë/planit të veprimtimit 2015–2022 është edhe forcimi i dialogut mes qeverisë qendrore dhe asaj vendore dhe llogaridhënies së dyanshme, ku më së shumti arritjet janë evidentuar te fuqizimi i Këshillit Konsultativ (KK). Ky Këshill është forumi kryesor¹¹ ndërmjet qeverisjes qendrore dhe asaj vendore për konsultimin e strategjive të reja, politikave dhe legjislacionit që kanë ndikim te qeverisja vendore. Roli i tij në forcimin e dialogut institucional dhe koordinimin ndërmjet qeverisjes qendrore dhe asaj vendore ka ardhur në rritje të vazhdueshme si nga këndvështrimi sasior, ashtu edhe cilësor i diskutimeve mbi projektaktet e konsultuara, veçanërisht vitet e fundit ku intensiteti

⁴ Raporti i Monitorimit i Planit të Veprimtimit të Strategjisë Ndërsëktoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore (2022). Ministria e Brendshme/Agjencia për Mbështetjen dhe Vetëqeverisjen Vendore.

⁵ *Ibid*

⁶ AKPT (2022).

<https://planifikimi.gov.al/index.php?id=732>. Bashkitë Tepelenë, Dropull, Memaliaj, Selenicë dhe Shijak ende nuk i kanë hartuar planet e tyre.

⁷ Me mbështetjen e partnerëve të zhvillimit si PNUD-i, Delegacioni Evropian, Qeveria Zvicerane, Qeveria Suedez dhe USAID-i.

⁸ Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore (2022).

⁹ Të dhënat raportohen vetëm për 52 bashkitë të cilat operojnë me OSSIS (Sistemin e zyrës me një ndalesë).

¹⁰ PNUD

¹¹ European Commission Staff Working Document, Albania 2022 Report https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/albania-report-2022_en

i mbledhjeve është rritur ndjeshëm (nga 3 projektakte më 2017 në 236 në vitin 2022).¹²

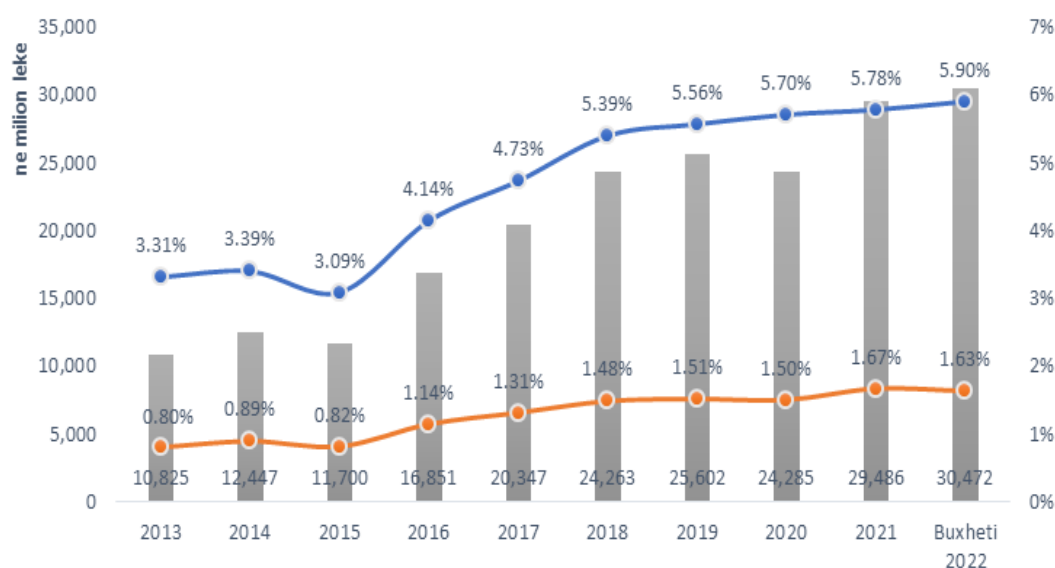
B. Forcimi i financave vendore dhe i autonomisë fiskale

Ecuria e treguesve kryesorë fiskalë dhe financiarë të vetëqeverisjes vendore në Shqipëri ka qenë pozitive, me tregues të përmirësuar dukshëm krahasimisht me periudhën para strategjisë. Në veçanti, forcimi i financave vendore është një ndër sukseset e agjendës së decentralizimit pas riorganizimit administrativo-territorial. Rritja e përgjegjësisë të qeverisjes vendore, shoqëruar me një kuadër ligjor të dedikuar, solli si domosdoshmëri edhe një kërkesë për autonomi më të madhe fiskale.

RAT-i ndikoi drejtpërdrejt në performancën financiare të NJVV-ve duke rritur me rreth 2.3 herë të ardhurat nga taksat e veta vendore në vitin 2022 krahasuar me vitin 2015.

Të ardhurat vendore kanë një rritje domethënëse dhe qeverisja vendore ka më shumë mjete financiare, falë rritjes së burimeve të veta vendore, taksave të ndara dhe transfertave nga qeveria qendrore. Pësia e të ardhurave të buxhetit vendor ndaj PBB-së është dyfishuar (1.63% në 2021 krahasuar me 0.82% në 2015). Po ashtu të ardhurat nga burimet e veta (të ardhura tatimore dhe jotatimore) të njësive të vetëqeverisjes vendore në vitin 2021 kanë arritur në vlerën 29.4 miliardë lekë ose 2.5 herë më shumë se në vitin 2015 (11.7 miliardë lekë). Mbi 80% e NJVV-ve shënojnë rritje të konsiderueshme të të ardhurave të veta vendore, duke konsoliduar në këtë mënyrë kapacitetin e tyre fiskal për financimin e shërbimeve vendore.

Figura 1. Të ardhurat e veta vendore në raport me të ardhurat publike dhe PBB-në

¹² Këshilli Konsultativ ka përfituar asistencë teknike nga USAID dhe më pas nga Delegacioni i Bashkimit Evropian.

Ndër burimet e veta vendore në rritje të konsiderueshme vlen të përmenden të ardhurat nga taksat e pasurisë, të cilat kanë arritur 6.1 miliardë lekë ose 56% më shumë se në vitin 2015, falë rikonceptimit dhe përmirësimit të theksuar të mbledhjes dhe administrimit të tyre. Fuqizimi i qeverisjes vendore për të realizuar politika zhvillimore dhe dinamika e zhvillimit urban është reflektuar në rritje të të ardhurave nga “taksa e ndikimit në infrastrukturë” në rreth 9.5 miliardë lekë ose rreth 8.1 miliardë lekë më shumë se të ardhurat para reformës nga ky burim i bashkive. Taksa e ndikimit në infrastrukturë përbënte rreth 32% të të ardhurave të veta vendore në vitin 2021 dhe është elementi kryesor që ndikon në rritjen e të ardhurave të veta, krahas taksave të pasurisë. Rritja e taksave të pasurisë ndihmon në një rritje të qëndrueshme të burimeve vendore, në ndryshim nga taksa e ndikimit në infrastrukturë dhe të ardhurat jotatimore. Modeli evropian sugjeron që në një perspektivë afatgjatë ka shumë hapësirë për rritjen e të ardhurave nga taksim i pronës. Reforma e taksës së pasurisë synon të mbështesë ndërtimin dhe zbatimin e një sistemi gjithnjë e më të drejtë, më modern, transparent dhe të qëndrueshëm për taksimin e pasurive të paluajtshme që do të sigurojë nivele të përshtatshme të të ardhurave vendore për njësitë e vetëqeverisjes vendore. Përvoja nga vende të tjera që kanë zbatuar reforma të përmasave të tilla provojnë se ato janë teknikisht sfiduese dhe mund të marrin, në varësi nga parakushtet, nga 5 deri në 15 vjet për të prodhuar rezultate të qëndrueshme.

Rritja e cilësisë së shërbimeve të drejtpërdrejta që përfitojnë qytetarët është reflektuar edhe në rritjen e të ardhurave nga tarifat vendore. Tarifa e pastrimit është rritur me një mesatare 500 milionë lekë për të gjitha NJVV-të çdo vit pas reformës. Megjithatë, duhet theksuar se tarifa e pastrimit mbetet në nivele relativisht të ulëta në krahasim me kostot e shërbimit.

Edhe pse në shtatë vitet e fundit qeverisja vendore ka përmirësuar ndjeshëm kapacitetin financiar, rritja e përgjegjësisë vendore dikton nevojën e burimeve shtesë për qeverisjen vendore, nëpërmjet një autonomie më të madhe fiskale si në këndvështrimin e shumëllojshmërisë së burimeve, ashtu edhe në diskrecionin mbi normat e taksave vendore; shoqëruar me rritje të performancës së mbledhjes së të ardhurave të veta.

Mbështetja e qeverisë qendrore me transfertën e pakushtëzuar është rritur në mënyrë progresive pas miratimit të ligjit për financat vendore, gjë e cila ka sjellë një parashikueshmëri më të madhe të të ardhurave të veta. Kjo mbështetje ka qenë e qëndrueshme pavarësisht nga problemet, si pasojë e pandemisë COVID-19, tërmetit, krizës ekonomike dhe asaj energjetike. Në vitin 2015 (viti i parë i reformës administrative territoriale), transfertat e pakushtëzuar ka qenë në vlerën 12.3 miliardë lekë, ndërkohë në vitin 2021 arriti në vlerën 18.4 miliardë lekë, pra me një rritje prej 49.5%. Të ardhurat e veta të bashkisë plotësohen nga transfertat e pakushtëzuar (transferta e përgjithshme dhe sektoriale), e cila synon mbulimin e diferencës mes kostos së ushtrimit të funksioneve (nevojës për shpenzime) dhe të ardhurave të bashkive që ato krijojnë në mënyrë të pavarur (kapaciteti fiskal).

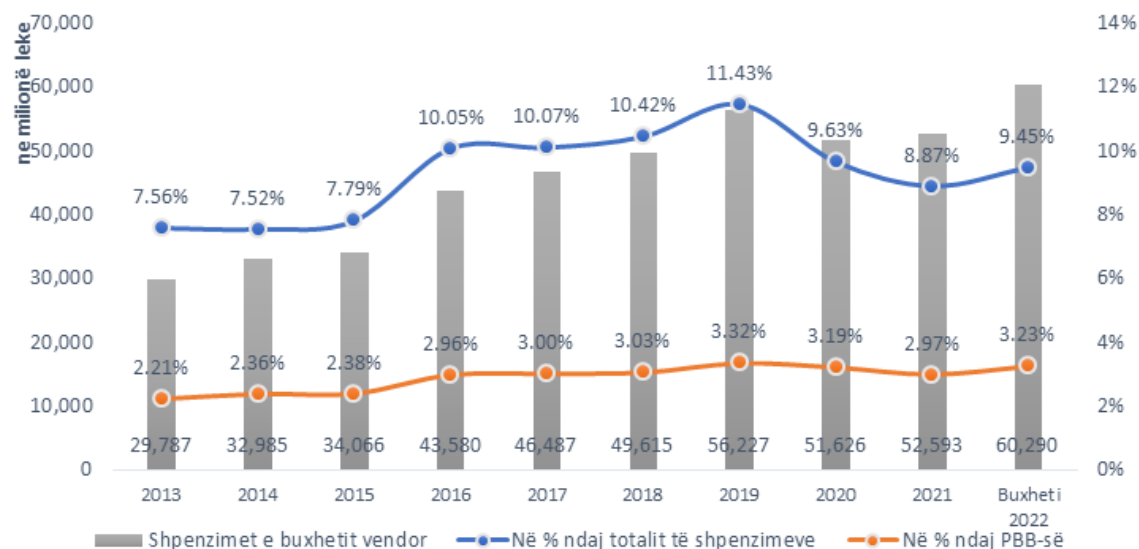
Pesha e shpenzimeve vendore ndaj shpenzimeve të qeverisë së përgjithshme gjithashtu ka rritje të qëndrueshme gjatë viteve, që prej 2015-ës¹³, duke arritur në 2.97% më 2021 nga 2.38% më 2015 (shih figura 2). Shpenzimet e qeverisjes vendore janë rritur ndjeshëm që nga viti 2015, konkretisht me 54% (52,6 miliardë lekë më 2021 krahasuar me 34,1 miliardë lekë në 2015), duke ndikuar drejtpërsëdrejti në ekonominë e vendit (nëpërmjet investimeve infrastrukturorë), ashtu edhe në konsumin (nëpërmjet pagave të punonjësve). Bashkitë e orientojnë atë drejt më shumë investimeve dhe shërbimeve publike. Shpenzimet e qeverisjes vendore janë rritur me 67.6%, ndërsa të ardhurat nga taksat vendore janë rritur me rreth 217% ose mbi 2 herë (11.7 miliardë lekë më 2015 në 26.6 miliardë lekë më 2021).

Përveç aspekteve fiskale, financat vendore njohin përmirësim edhe për sa i përket aspektit rregullator si prezantimi dhe përdorimi i treguesve të performancës në PBA (ritja e cilësisë së monitorimit), ulja e numrit të programeve buxhetore (nga 36 programe në 20 programe buxhetore), të janë pasqyruar edhe në uljen e stokut të detyrimeve të prapambetura të NJVV-ve (45% ulje krahasuar me vitin e parë të RAT¹⁴, duke dëshmuar për një disiplinë më të mirë fiskale.

¹³ Përfashtuar një ulje të vogël (me 0.1 pikë përqindje në bazë vjetore) në vitin 2020, si pasojë e tkurrjes së shpenzimeve kapitale nën tryshinë e pandemisë COVID-19.

¹⁴ Detyrimet e prapambetura për qeverisjen vendore në vitin 2016 kanë qenë në vlerën rreth 12.1 miliardë lekë dhe krahasuar me 6-mujorin e parë të vitit 2022 janë ulur me rreth 5 miliardë lekë ose rreth 41%. Të dhënat nga MFE-ja.

Figura 2. Buxheti vendor në vite në raport me shpenzimet e përgjithshme dhe PBB-në

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

C. Nxitja e zhvillimit të qëndrueshëm vendor

Kjo shtyllë e planit të veprimtimit 2015–2022 përfshin tri blloqe kryesore: i) Zbatimi efikas i funksioneve të veta bazuar në një kuadër ligjor të qartë e të harmonizuar; ii) Sigurimi i zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik vendor; si edhe iii) Ngritja dhe përditësimi i sistemeve të standardeve minimale kombëtare për shërbimet vendore. Arritjet kryesore të periudhës pas RAT-it janë evidentuar te zbatimi i funksioneve, ndërsa dy të tjerat kanë pasur progres të kufizuar.

Në fushën e funksioneve të veta, si ato historike, ashtu edhe ato të deleguara në kuadër të thellimit të procesit të decentralizimit, në tërësi vërehen përmirësime të konsiderueshme. Rikonfigurimi i qeverisjes vendore ka mundësuar hedhjen e hapave cilësorë në sigurimin e shërbimeve, veçanërisht në ofrimin e shërbimeve sociale, menaxhimin e mbetjeve të ngurta; menaxhimin e shërbimit të furnizimit me ujë, planifikimit dhe realizimit të investimeve të një shkalle më të gjerë. Në mënyrë të përmblodhur, disa nga arritjet kryesore që evidentojnë si në nivel objektiv strategjik, ashtu edhe në nivel funksion janë si më poshtë:

Në fushën e arsimit numri i kopshteve është rritur me 259 (1897 në 2015 kundrejt 2,156 në 2021), dhe numri i edukatorëve me rreth 467 (4672 në 2015 në 5141 në 2021)¹⁵. Ky funksion

financohet përmes transfertës sektoriale, e cila rezulton në rritje që nga momenti i transferimit të këtij funksioni te qeverisja vendore dhe mbulon shpenzimet për personel mësimor e jomësimor (në vitin 2018 me 12%) dhe me ritme më të moderuara në vitet pasuese në 2020 me 2% e 2021). Në arsimin parauniversitar, transfertat sektoriale shkon në përfitim të 57 bashkive.

Në fushën e përfshirjes sociale është evidentuar progres gjatë viteve pas RAT-it në hartimin e planeve sociale vendore. Aktualisht 60 bashki kanë hartuar plane sociale vendore krahasuar me zero bashki në vitin 2015. Krijimi i shërbimeve të koordinuara të riintegrit për përfituesit e Ndihmës Ekonomike dhe komunitetet e cenueshme është një objektiv i përfshirë në të gjitha planet sociale vendore, megjithatë kapacitetet për riintegrim ndryshojnë sipas bashkisë. Numri i shërbimeve vendore të kujdesit social është rritur në mënyrë të vazhdueshme ndër vite. 493 shërbime sociale ofrohen nga 339 institucione publike, jopublike dhe të formës së përzier. 46% e shërbimeve sigurohen nga institucione publike, ndërsa pjesa tjetër sigurohen nga institucione jopublike. Në të gjithë vendin përfitojnë shërbime sociale 42,553 individë ose 1.5% e popullsisë për vitin 2021. Përtej progresit strategjik, bashkitë përballen me sfida në lidhje me shtrirjen e shërbimeve, burimet njerëzore dhe financiare, cilësinë dhe qëndrueshmërinë e tyre. Në rang vendi

¹⁵ AMVV (2022).

raportohet se janë 244 qendra të cilat ofrojnë shërbime sociale për kategori të ndryshme. Më konkretisht, gjatë vitit 2021 janë hapur 16 shërbime të reja sociale për të gjithë grupet e synuara në nevojë. Këto shërbime kanë një shtrirje gjeografike në të gjithë vendin¹⁶.

Ndërsa lidhur me programet e asistencës shoqërore – përfitimet në para (*cash*) për reduktimin e varfërisë (skema e NE dhe pagesa për PAK dhe kujdestarët e tyre) zbatohen nga bashkitë si një funksion i deleguar, në emër të ministrisë përgjegjëse për mbrojtjen sociale. Roli i bashkive për administrimin e procesit të aplikimeve, vlerësimit të nevojave, menaxhimit të rasteve dhe pagesës së përfitimeve është megjithatë thelbësor dhe ka ngarkesë të konsiderueshme.

Në fushën e infrastrukturës dhe të shërbimeve publike investimet kapitale vendore veçanërisht nga të ardhurat e veta janë në përgjithësi të ulëta dhe të paqëndrueshme. Një pjesë e tyre e konsiderueshme vjen nga grantet e kushtëzuara, përfshirë Fondin e Zhvillimit të Rajoneve apo investime të drejtpërdrejta nga Ministritë e linjës. Roli i NJVV-ve në skemat kombëtare të financimit të investimeve në territoret dhe funksionet e tyre duket se ka ardhur në zbehje.

Sektori i furnizimit me ujë dhe kanalizime njihet për mirësimet të vazhdueshme në aspektin e cilësisë së ujit dhe sistemit të kanalizimeve veçanërisht për sa u takon investimeve në ngritjen dhe/ose përmirësimin e rrjetit të kanalizimeve, me fokus në zonat bregdetare, apo edhe trajtimin e ujërave të ndotura urbane. Gjithsesi, është një sektor me raste informaliteti, amortizimi të sistemit të furnizimit apo edhe efektshmëri të ulët operationale. NJVV-të veprojnë si aksionerë të vetëm të ndërmarrjeve të ujësjellësve (58 shoqëri të UK dhe 151 sisteme të ujësjellësve rurale). Mbulimi i territorit veçanërisht i zonave rurale u rrit. Gjithsesi riorganizimi i shoqërive UK sipas parimit 1 shoqëri = 1 bashki nuk është përfunduar nga të gjitha shoqëritë UK/bashkitë. Aktualisht 58 shoqëritë UK me 100% të aksioneve në zotërim nga NJVV-të përballen me një performancë të dobët financiare, nga ku 46 shoqëri subvencionohen nga qeveria qendrore për mbulimin e kostove operationale të mirëmbajtjes. Ndaj qeveria qendrore, me qëllim

përmirësimin e ofrimit të këtij shërbimi, planifikoi zbatimin e një reforme thelbësore në sektor me qasje kryesore rajonalizimin përmes agregimit të shoqërive të UK-së, me qëllim krijimin e ekonomisë së shkallës dhe sigurimin e standardit në ofrimin e shërbimit dhe investimeve të mëdha infrastrukturore.

Në fushën e transportit publik jo të gjitha bashkitë e ofrojnë këtë shërbim (22 nuk e ofrojnë), ndërsa mbetet një shërbim i nënfinancuar¹⁷. Bashkitë më së shumti merren me dhënien e lejeve/ose miratimet paraprake për transport urban dhe interurban. Shpenzimet për transportin publik zënë rreth 1% të totalit të buxhetit të bashkive¹⁸.

Në fushën e mjedisit progresi është i lidhur përgjithësisht me shtimin e sipërfaqeve të gjelbra, mbjelljen e pemëve dhe fushatat ndërgjegjësuere për mbrojtjen mjedisit¹⁹, si masa për përmirësimin e mjedisit e cilësisë së ajrit, edhe pse shoqërohet me paqartësi për sa i përket ndarjes së pushteteve mes niveleve të ndryshme të qeverisjes.

Lidhur me mbetjet, RAT ishte një hap i madh dhe pozitiv në lidhje me eficiencën e shërbimit të menaxhimit të integruar të mbetjeve. Mbulimi i popullsisë me shërbimin bazë është përmirësuar dukshëm (60% më 2015 në 89% më 2021)²⁰, ndonëse kënaqësia e njerëzve me shërbimin është rreth 45%, afërsisht në të njëjtin nivel me shërbimet e tjera. Impiantet e trajtimit të mbetjeve thuajse po përfundojnë ose janë parashikuar të investohen në të gjithë rajonet/zonat e mbetjeve duke arritur që pjesa më e madhe e vendit të trajtojë mbetjet në impiante të licencuar e modernë, duke nënvizuar nga ana tjetër edhe koston e konsiderueshme për trajtimin e mbetjeve. Vend-depozitimet e përdorura më përpara kanë nevojë për një përpjekje serioze financiare, investimi në projektet e mbylljes të së cilave, mund të jetë përtej mundësive të bashkive.

Në fushën e sigurisë transferimi të bashkitë konsiderohet një arritje e procesit të decentralizimit: më 2021 krahasimisht me 2015 ka

¹⁷ Vetëm disa bashki të mëdha financojnë në mënyrë aktive shërbimin.

¹⁸ “Raport Studimor Performanca e Shërbimeve Publike të Njësitve të Vetëqeverisjes Vendore 2021”, Gusht 2022.

¹⁹ Agjencia Kombëtare e Mjedisit (2022).

<https://akm.gov.al/raporte-dhe-publikime/>

²⁰ INSTAT (2022).

http://databaza.instat.gov.al/pxweb/sq/DST/START_EN_MU02/table/tableViewLayout1/

¹⁶ Shërbimi Social (2022)

<https://www.sherbimisocial.gov.al/wp-content/uploads/2022/01/raporti-vjetor-2021-full.pdf>

më shumë stacione të MZSH-së për bashkitë, si dhe burime njerëzore dhe pajisje e mjete për ofrimin e këtij shërbimi (38 stacione në 2015 kundrejt 70 stacione më 2020) dhe më shumë mbulim në territor me punonjës për mbrojtjen dhe shpëtimin nga zjarri dhe shpëtimin (738 punonjës më 2015 kundrejt 1250 punonjës më 2021). Ndërsa, mbrojtja civile njihet arritje përgjithësisht ligjore (miratimi i ligjit nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile” dhe paketës së akteve nënligjore) të cilat kanë qartësuar kompetencat dhe rolin e autoriteteve vendore në fushën e mbrojtjes civile duke i dhënë rol të qartë strukturave vendore në parandalimin, përballimin, vlerësimin e dëmeve dhe rindërtimi.

D. Forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor

Shtylla e katërt dhe e fundit e strategjisë 2015–2022 fokusohet te forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor nëpërmjet rritjes së kapaciteteve të punonjësve të administratës vendore për të dhënë shërbime më të mira, të transparenca dhe llogaridhënia në rritje e strukturave të qeverisjes vendore, ashtu si dhe të ndjekja e agjendës së integritetit evropian në nivel vendor. Në këndvështrimin e progresit strategjik, ky objektivi është ndër objektivat me realizueshmëri të lartë²¹.

Progres i rëndësishëm është arritur në transparencën e veprimtarisë së këshillave të cilët kanë tashmë faqet e tyre në internet, publikojnë rregullisht vendimet, si dhe transmetojnë drejtpërsëdrejti mbledhjet e këshillave, mundësuar kjo prej përmirësimit të ndërfaqeve të këshillave bashkiakë sipas standardeve vendore. Këto përmirësime mundësojnë gjithashtu funksionimin e regjistrave elektronikë të konsultimit dhe të trajtimit të kërkesave (fizikisht dhe online). Është shënuar gjithashtu një përmirësim i balancës gjinore në këshillat bashkiakë, në të cilët numri i grave të zgjedhura është rritur nga 35% më 2015 në rreth 45% më 2020²².

Gjithashtu, raportohet ecuri e suksesshme lidhur me ndërgjegjësimin e bashkive mbi

transparencën dhe integritetin. 21 bashki²³ kanë hartuar dhe janë duke zbatuar planet e tyre të integritetit, ndërkohë që asnjë bashki nuk ka pasur më parë një plan të tillë. Bashkitë kanë tashmë metodologjinë për hartimin e Planit të Integritetit dhe Kodit Standard të Sjelljes. Zbatueshmëria varion nga 50-80% që vitin e parë të hartimit të planit në disa prej bashkive²⁴. Ndërsa procesi i hartimit të këtyre planeve ka ndjekur një qasje vullnetare nga ana e bashkive, tashmë është e nevojshme plotësimi i të gjitha bashkive me plane të personalizuar të integritetit.

Aspekti i fundit i kësaj shtylle ka të bëjë me përparimin e agjendës së integritetit evropian në nivel vendor nëpërmjet arritjes së standardeve dhe zbatimit të praktikave të mira të BE-së në nivel vendor, rritjes së kapaciteteve të administratës vendore për të përmbushur rolin e tyre në procesin e integritetit, përfshirë atë lidhur me absorbimin dhe zbatimin e projekteve të financuara nga BE, krijimin e partneriteteve ndërbashkiake dhe rajonale me NJVV-të në vendet fqinje nëpërmjet programeve ndërkufitare dhe ndërkombëtare.

Aktualisht të gjitha bashkitë kanë ngritur njësitë e tyre të Integritetit Evropian, sipas udhëzimeve ligjore. Ndër të tjera, këto njësi janë aftësuar për të raportuar lidhur me performancën e bashkive në këndvështrimin e procesit të Integritetit Evropian. Gjithashtu vërehet se është bërë progres i rëndësishëm në rritjen e kapaciteteve absorbuese të bashkive për projekte me fonde të BE-së. Në 5 vjetët e fundit (2017–2021) bashkitë janë përfituese të 148 projekteve, ku pjesa më e madhe e tyre financohen nga programet IPA²⁵. Vetëm në 2021 bashkitë janë përfituese të 74 projekteve nga BE-ja.

Sfidat

Përtej arritjeve të akumuluar gjatë viteve, procesi i decentralizimit ka hasur një sërë sfidash²⁶, për të cilat adresimi i tyre do të konsolidonte më tej decentralizimin duke siguruar shërbime me cilësi më të lartë, më afër qytetarëve dhe më eficientë në

²¹ 84% në nivel objektiv. Më shumë informacion te Raporti i Monitorimit të Planit të Veprimtari të Strategjisë Ndërkushtetuese për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2020–2022 të Ministrisë së Brendshme.

²² Të dhënat për 2015 marrë nga “Gender Quotas and Women Substantive Representation in the Local Council in Albania”, UNDP Albania 2017, ndërsa për 2021 nga vëzhgimi i të dhënave të listave për Këshill Bashkiak.

²³ Patos, Elbasan, Mallakastër, Mat, Gjirokastrë, Durrës, Belsh, Berat, Bulqizë, Lezhë, Përmet, Pogradec, Tiranë, Lezhë, Shijak, Maliq, Has, Kukës, Pukë, Kavajë, Himarë, Roskovec.

²⁴ Raporti Vjetor i vitit 2021 i Agjencisë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore.

²⁵ Të dhënat nga Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore (2022).

²⁶ Në përputhje edhe me Komisionin e Posaçëm të Reformës Administrative Territoriale (2022).

të gjithë territorin e vendit, sikurse shfrytëzimi i gjithë potencialit të saj për shërbime cilësore drejt zhvillimit ekonomik vendor. Në mënyrë të përgjithshme ato renditen si më poshtë:

- Autonomia financiare dhe pamjaftueshmëria e burimeve financiare për bashkitë në ushtrimin e plotë dhe me efektivitet të funksioneve të tyre ka nevojë për forcim të mëtejshëm, përtej arritjeve shumë të mira në këtë drejtim. Sfidë mbetet shtimi i taksave të ndara në favor të qeverisjes vendore, veçanërisht rentës minerare dhe tatimit mbi të ardhurat personale, si dhe sigurimi i mbështetjes për krijimin e kadastrës fiskale.

- Mungesa e standardeve minimale në ofrimin e shërbimeve vendore është vënë në dukje gjatë ofrimit të shërbimeve nga bashkitë, për të cilën nevojitet një standard i mirëpërcaktuar me qëllim rritjen e ofrimit të shërbimeve të qytetarët. Është e rëndësishme që shërbimi të ofrohet në mënyrë të njëjtë të qytetarët, pavarësisht nga diferencat në bashki. Në të njëjtën kohë, për të monitoruar ofrimin dhe performancën e shërbimeve sipas standardeve të mirëpërcaktuara, nevojitet një instrument për të kuptuar në mënyrë empirike progresin e agjendës së decentralizimit në tërësi apo sipas bashkive specifike, sikurse edhe për ta lidhur këtë informacion në të ardhmen me transfertat për qeverisjen vendore.

- Mungesa e qëndrueshmërisë së burimeve njerëzore në nivel vendor, për të cilët kërkohet adresim duke rishikuar nivelin e pagave dhe incentivuar burimet njerëzore, me qëllim sigurimin e një administrate të aftë dhe të mirëpaguar, veçanërisht në bashkitë me numër të vogël banorësh.

- Paqartësitë ligjore dhe/ose administrative të kompetencave të qeverisjes vendore, përtej procesit konstant të harmonizimit ligjor, duhet të adresohen në përputhje të plotë të ligjeve sektoriale me ligjin organik nr. 139/2015, “Për vetëqeverisjen vendore”. Përmirësimi i legjislacionit sektorial në fushat e funksioneve të bashkive mbetet i një rëndësie të lartë.

- Digjitalizimi dhe sfidat e shoqëruara me këtë proces të lidhura me ofrimin e shërbimeve administrative apo edhe të aspekteve të tjera të një qeverisje vendore të hapur dhe transparente përbëjnë një sfidë aktuale. Për të përfituar nga teknologjia në mënyrë të plotë, kërkohen përpjekje të vazhdueshme për të siguruar qëndrueshmëri dhe

gjithëpërfshirje (askush të mos mbetet pas/*leave no one behind*).

- Nevoja për forcim të mëtejshëm të demokracisë vendore, për sa i përket përfaqësimit gjithëpërfshirës (veçanërisht të zonave rurale dhe njësisve administrative), forcimi i rolit të Këshillit Bashkiak për mbikëqyrjen dhe kontrollin e veprimtarisë së ekzekutivit, dhe qartësimin të kompetencave të administratorëve dhe rolit të njësisve administrative, si dhe e strukturave komunitare.

- Rishikimi i rolit dhe i kompetencave të qarkut në përputhje me rolin e tij për zbatimin e politikave rajonale, harmonizimin e tyre me politikat shtetërore në nivel qarku, bazuar gjithashtu në përcaktimet e ligjit për zhvillimin rajonal.

- Bashkitë nuk kanë shfrytëzuar potencialin e tyre të territorit lidhur me asetet dhe burimet natyrore, e cila vështirësohet edhe nga procesi i ngadalë i transferimit dhe i regjistrimit të pronave. Gjithashtu, një numër i kufizuar bashkish kanë përdorur incentivat ekzistuese për marrëveshje ndërbashkiake me qëllim rritjen e ekonomive të shkallës. Kjo sfidë së bashku me të mësipërmet janë aktuale në kontekstin ekonomik të bashkive të vendit.

Kapitulli 2 – Mësimet e nxjerra

Në të gjitha konsideratat e mësipërme, angazhimi i qeverisë qendrore dhe bashkëpunimi ndërinstitucional mbetet kyç në realizimin e objektivave të SNDQV-së së re. Përparimi dhe konsolidimi i mëtejshëm i agjendës së decentralizimit kërkon një bashkëpunim dhe koordinim të vazhdueshëm me të gjithë aktorët e përfshirë. Ky proces nuk përbën vetëm aspektin e harmonizimit ligjor, por edhe atë administrativ, me qëllim zbatimin sa më efikas dhe ofrimin cilësor të shërbimeve nga ana e qeverisjes vendore. Në veçanti, procesi i decentralizimit përfiton nga dialogu ndërinstitucional, qeverisje qendrore – qeverisje vendore, me qëllim diskutimin dhe për pasojë kalibrimin e procesit të decentralizimit lidhur me politikat, strategjitë dhe pa dyshim harmonizimin ligjor.

Decentralizimi simetrik kundrejt decentralizimit asimetrik është një çështje e maturuar tashmë për diskutim, analizë dhe vendimmarrje, veçanërisht pas konsolidimit të rolit të bashkive në garantimin e shërbimeve cilësore dhe afër qytetarëve. Nëse decentralizimi asimetrik është një opsion i

realizueshëm, kjo kërkon analiza të thelluara paraprake mbi zbatimin e të gjitha funksioneve. Asimetria mund të jetë në bazë të disa kriterëve të mirëpërcaktuara (si p.sh. statusi ekonomik i një bashkie, statusi metropol, statusi gjeografik etj.). Nga ana tjetër, vazhdimi me decentralizimin simetrik sërish kërkon hulumtime mbi shfrytëzimin e marrëveshjeve ndërvendore për të rritur ekonominë e shkallës në ofrimin e një/disë shërbimeve. Të tilla marrëveshje janë praktikuar nga bashkitë me njëra-tjetrën, shpeshherë në forma modeste e në disa raste edhe të formalizuara (rasti i mbetjeve apo i ujësjellësit). Është e qartë se mund të ketë çështje të rëndësishme për t'u analizuar dhe eventalisht përmirësuar në kuadrin ligjor, administrativ dhe fiskal për të lehtësuar përdorimin e këtyre marrëveshjeve, por sidoqoftë përvetësimi dhe forcimi i rolit të bashkive në ushtrimin e funksioneve duhet të mirëmbështetur në të tria aspektet e sipërcituara (ligjor, administrativ dhe financiar).

Përfitimet e marrëveshjeve ndërvendore janë gjerësisht të njohura dhe lidhen me ekonominë e shkallës (ulje të kostove për njësi), ndarjen e roleve dhe përgjegjësi, ndarjen e risqeve e përfitimeve dhe ofrimi i produkteve /shërbimeve më cilësore dhe në sasi më të madhe²⁷. Si të tilla, marrëveshjet duhet të rritetsohen dhe të përdoren si mjete për nxitjen e bashkëpunimit ekonomik ndërvendor.

Në kuadër të ofrimit të shërbimit të qytetarët, me qëllim rritjen e cilësisë së tyre, është e rëndësishme që shërbimi të ofrohet në mënyrë të njëjtë të qytetarët, pavarësisht nga diferencat në madhësi të bashkive. Në këtë fushë nevojiten përpjekje të shumta nga institucionet kombëtare dhe koordinim i vazhdueshëm, shoqëruar me burime të konsiderueshme. Deri tani një ndër fushat e pakta ku duket se janë përcaktuar standardet e shërbimeve është ujësjellësi, menaxhimi i mbetjeve, arsimit parashkollor dhe shërbimi për mbrojtjen dhe shpëtimin nga zjarri, si edhe ofrimi i shërbimeve administrative (Zyra me një ndalesë), edhe pse janë të një karakteri të ndryshëm nga standardi i ofrimit të shërbimeve utilitare. Në lidhje me përcaktimin dhe/ose përditësimin e standardeve të shërbimeve të ofruara nga NJVV-të, këto të fundit janë

përgjegjëse për administrimin dhe organizimin e ofrimit të shërbimeve publike, si edhe për ngritjen e një njësie të veçantë për vendosjen e standardeve të ofrimit të shërbimeve publike dhe monitorimit të performancës së tyre.

Një aspekt vizionar dhe sërish transversal i strategjisë është nisma e Qeverisë mbi digjitalizimin e shërbimeve dhe ofrimin e tyre *online*. Nevoja për digjitalizim u kthye në dosmodoshmëri gjatë pandemisë, si një proces i cili diktoi ndryshime të rëndësishme në mënyrën e ofrimit të shërbimit si në nivel qendror, ashtu edhe atë vendor. Ky proces synon të rrisë transparencën e shërbimeve publike, efikasitetin në terma kohorë, monetarë dhe cilësorë, eventalisht uljen e shpenzimeve të qytetarëve dhe bizneseve në marrjen e këtyre shërbimeve.

Kapitulli 3 – Strategjia e re Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore, 2023–2030

Vizioni

Në kuadër të përmirësimit të mbarëvajtjes së këtij procesi, vlerësohet se momentalisht ka ende nevojë për të intensifikuar bashkëpunimin ndërmjet qeverisë vendore dhe asaj qendrore, për të përputhur bazën ligjore (me akte ligjore dhe nënligjore) me funksionet, implementimin e funksioneve të reja dhe vazhdimin e punës për rritje të kapaciteteve të bashkive, shoqëruar me menaxhim më eficient të financave vendore dhe mirëqeverisje, me qëllim nxitjen e zhvillimit ekonomik vendor të qëndrueshëm. E rëndësishme është qasja nga poshtë lart, duke marrë në konsideratë perspektivën e qeverisjes vendore në zbatimin e SNDQV-së në tërësi dhe ushtrimin të funksioneve në veçanti.

Objektivat e përcaktuar në këtë dokument strategjik janë në harmoni të plotë me standardet dhe rekomandimet e Bashkimit Evropian mbi përparimin e mëtejshëm të agjendës së decentralizimit dhe konsolidimit të arritjeve ekzistuese, ashtu si dhe objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm. Kjo strategji mbështetet në fusha të njëjta me strategjinë 2015–2022, por duke përmirësuar dhe përparuar masat e secilit objektiv, sikurse ushtrimi i funksioneve në mënyrë autonome nga këndvështrimi financiar dhe demokracia vendore e perspektiva evropiane me qëllim arritjen e zhvillimit ekonomik vendor të qëndrueshëm.

²⁷ <https://rm.coe.int/imc-intermunicipal-co-operation/1680746ec3>

Vizioni për qeverisjen vendore dhe decentralizimin në periudhën 2023–2030 **është një qeverisje vendore e cila promovon vlerat demokratike dhe orientohet drejt rritjes ekonomike**. Në këtë frymë, strategjia **synon konsolidimin e procesit të decentralizimit për të fuqizuar qeverisjen vendore për zhvillim ekonomik të qëndrueshëm drejt standardeve evropiane**, mbështetur mbi qëllimet politike kryesore të cilat synojnë krijimin e një mjedisi nxitës për zhvillimin ekonomik vendor të qëndrueshëm, forcimin e të ardhurave vendore të bashkive, digjitalizimin e shërbimeve dhe ofrimin e tyre *online*, sigurimin e një qeverisjeje të hapur, rritje të transparencës, llogaridhënies; shtrirjen më të madhe të e-qeverisjes në nivel vendor, përparimin e agjendës së BE-së në nivel vendor, si edhe zhvillimin e forcimin e kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore për një qeverisje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit.

Ndërlidhjet me agjendat e integritimit evropian dhe objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm

Në përputhje dhe zbatim të SKZHIE-së 2021–2030, SNDQV-ja orientohet nga agjenda e Integritimit Evropian të Shqipërisë dhe Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm, duke marrë në konsideratë integrimin gjinor dhe “për të mos lënë askënd pas” në të gjithë shtyllat e saj.

Integrimi evropian

Anëtarësimi i Shqipërisë në BE përbën synimin politik dhe strategjik të vendit dhe synon integrimin ekonomik, politik, juridik, dhe socio-kulturor të tij, proces i cili mbështet në zbatimin e reformave dhe politikave në përputhje me standardet e BE-së. SKZHIE-ja parashtrohet në mënyrë të detajuar rëndësinë e procesit dhe masat në zbatim të lidhura me këtë proces në përgjithësi dhe qeverisjen vendore në veçanti, përfshirë forcimin e kapaciteteve institucionale të njësisë të qeverisjes vendore për procesin e anëtarësimit. Integrimi në BE është një proces sfidues që kërkon shumë përpjekje të administratës qendrore dhe vendore. Krijimi i një administrate publike joburokratike, profesionale dhe transparente, e aftë për të përballuar sfidat që sjell integrimi në BE dhe përthithja e fondeve të BE-së është një nga synimet kryesore në përparimin e reformës së administratës publike në nivel vendor.

Kapitujt e përafrimit të legjislacionit, *Acquis Communautaire*, përkrijnë në një pjesë të madhe me përmbushje të standardeve dhe të kriterëve të cilat janë ekskluzivisht përgjegjësi e bashkive. Në kushtet kur afër 70% e legjislacionit evropian do të duhet të zbatohet në nivel vendor, roli i bashkive bëhet thelbësor në rrugëtimin e Shqipërisë në procesin e Integritimit Evropian. Kështu kjo strategji lidhet dhe harmonizohet me SKZHIE-në jo vetëm në drejtim të shtyllës 1 “Demokracia e fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë”, por të qëllimit parësor politik e strategjik të Shqipërisë, atë të Integritimit Evropian.

Procesi i anëtarësimit mund të përfitojë shumë nga përfshirja e qeverisjes vendore. Zbatimi i standardeve të integritimit në BE është një proces shumë i rëndësishëm dhe sfidues. Ndërsa procesi i anëtarësimit përparon, më shumë kërkesa do të shtrohen përpara drejtuesve dhe administratave të qeverisjes vendore për t’u siguruar që qytetarëve t’u ofrohen të njëjtat shërbime si qytetarëve të tjerë të BE-së dhe që demokracia vendore të zbatohet në mënyrë efikase dhe gjithëpërfshirëse.

Strategjia Evropa 2020 thekson rolin e rëndësishëm të qeverive vendore, duke theksuar shprehimisht se: “*Të gjitha autoritetet kombëtare, rajonale dhe lokale duhet të zbatojnë partneritetin, duke i lidhur ngushtë parlamentet, partnerët socialë dhe përfaqësuesit e shoqërisë civile, duke kontribuar në përpunimin e programeve kombëtare të reformave dhe për zbatimin e tij. Dialogu midis qeverisë qendrore, rajonale dhe vendore do t’i sjellë prioritetet e BE-së më afër njerëzve, duke forcuar ndjenjën e pronësisë së nevojshme për të përfshirë të gjithë në lëvizjen e Evropës drejt objektivave të 2020-ës.*”²⁸

Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm

Duke identifikuar objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (OZHQ) me SNDQV-në, dhe mbi të gjitha me treguesit strategjikë, kjo strategji merr në konsideratë harmonizimin e zbatimit të saj me arritjen e OZHQ-ve, pjesë e Agjendës 2030, për të cilat Shqipëria është plotësisht e angazhuar deri në përfundimin e procesit në vitin 2030. Kjo agjendë përmban 17 objektiva²⁹, të cilat synojnë një zhvillim të qëndrueshëm në shumë përmasa. SNDQV-ja, si një strategji ndërsektoriale, ka referenca në të gjithë objektivat, por në mënyrë të detajuar jepen te treguesit e përzgjedhur strategjikë, të cilët lidhen

²⁸Komisioni Evropian, Strategjia Evropa 2020.

²⁹<https://sdgs.un.org/goals>

drejtpërdrejt me impaktin e dëshiruar në përputhje me OZHQ-të.

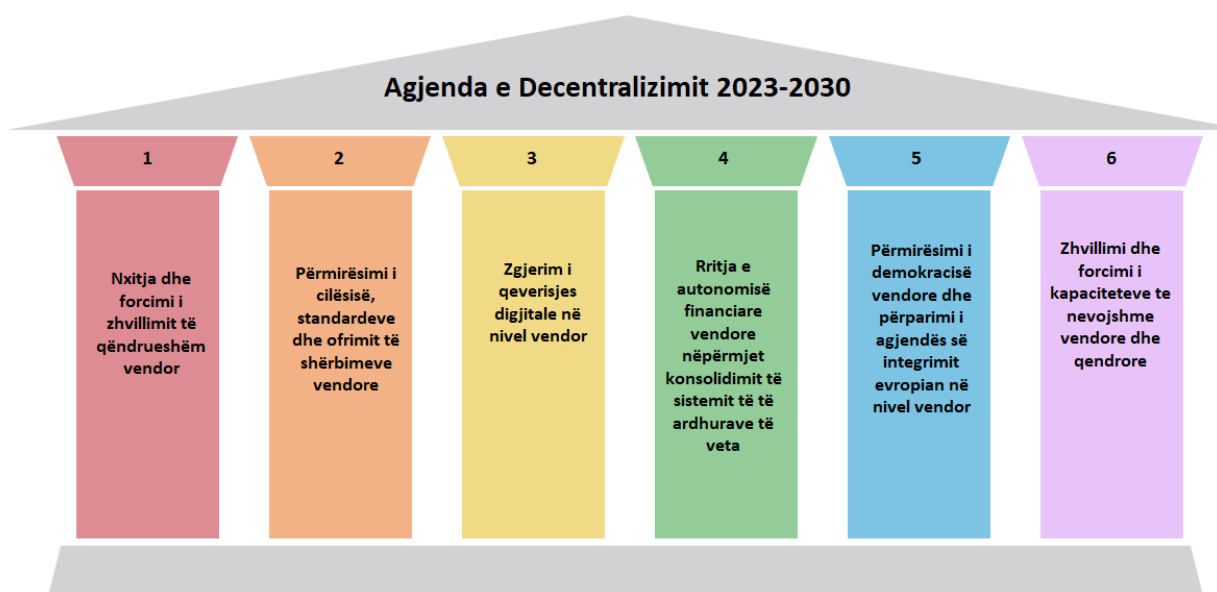
Si një objektiv i rëndësishëm i OZHQ-ve, integrimi i elementit gjinor në mënyrë sistematike në strategji siguron që politikat dhe ligjet t'i përgjigjen në mënyrë më efektive dhe të drejtpërdrejtë nevojave të të gjithë qytetarëve – grave dhe burrave, vajzave dhe djemve. Përtej faktit që barazia gjinore trajtohet posaçërisht në Strategjinë e Barazisë Gjinore 2021–2030, barazia gjinore është një çështje horizontale, me ndikim të padiskutueshëm në agjendën e decentralizimit. Në këtë frymë elementi gjinor është integruar, ku është e mundur, në të gjitha masat e qëllimeve politike të kësaj strategjie.

Së dyti, duke pasur në vëmendje të veçantë objektivin “askush të mos mbetet pas” *leave no one behind*, kjo strategji merr në konsideratë përfaqësimin, përfshirjen dhe marrjen e masave për adresimin e pabarazive që i lënë grupe të caktuara njerëzish në disfavor ose disavantazh. Në këtë kontekst, kjo strategji bën përpjekje për të identifikuar individët e “lënë pas”, arsyet, si edhe masa për adresimin e shkaqeve lidhur me të gjithë qëllimet politike të SNDQV-së 2023–2030 dhe Planit të Veprimit 2023–2025.

Qëllimet politike

Në funksion të vizionit të kësaj strategjie, qëllimet politike, janë:

1. Nxitja dhe forcimi i zhvillimit të qëndrueshëm vendor;
 2. Përmirësimi i cilësisë, i standardeve dhe i ofrimit të shërbimeve vendore;
 3. Zgjerimi i qeverisjes digjitale në nivel vendor për të ofruar shërbime dhe programe qeveritare në mënyrë më eficiente, transparente dhe me kosto efektive;
 4. Rritja e autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të të ardhurave të veta;
 5. Përmirësimi i demokracisë vendore dhe përparimi i agjendës së integritetit evropian në nivel vendor;
 6. Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe i një koordinimi e qeverisjeje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit.
- Qëllimet 3 dhe 6 konsiderohen si përshpejtuese të qëllimeve të tjera të strategjisë, të cilat shërbejnë si katalizatorë horizontalë drejt vizionit të një qeverisjeje vendore, e cila nxit e mbështet vlerat demokratike dhe orientohet drejt rritjes ekonomike.

Qëllimi politik 1: nxitja dhe forcimi i zhvillimit të qëndrueshëm vendor

Përtej hapave domethënës në fushën e funksioneve të veta, qëllimi politik i 3-të e strategjisë së mëparshme ka pasur një fokus shumë të kufizuar mbi çështjet e zhvillimit ekonomik vendor, në të cilën burimet u përqendruan në vijimin e shërbimeve dhe njohjen e konsolidimin e territoreve të reja. Rezultate pozitive janë arritur në kuadrin e planifikimit të përgjithshëm strategjik të bashkive dhe forcimin e zhvillimit bujqësor dhe rural. Nga ana tjetër, planifikimi ekonomik strategjik është trajtuar me përparësi vetëm nga disa bashki të mëdha (p.sh. Tirana, Shkodra), të cilat e kanë konsideruar territorin si një mundësi zhvillimi ekonomik dhe jo thjesht urbanistik.

Një sfidë tjetër e rëndësishme në këtë drejtim është menaxhimi josistematik i asetëve dhe i burimeve natyrore vendore. NJVV-të nuk menaxhojnë në mënyrë efektive burimet e tyre, përfshi këtu asetet publike. Ndër problemet shoqëruese në këtë kontekst është procesi i inventarizimit dhe i transferimit të pronave të paluajtshme publike shtetërore apo zyrtarizimi i asetëve në përgjithësi. Ligji i vetëqeverisjes vendore parashikon që NJVV-të kanë të drejtë të gjenerojnë të ardhura nga përdorimi, shitja ose dhënia me qira e asetëve të bashkisë. Megjithatë procesi i transferimit të pronësisë ligjore mbi pronat e bashkive i shoqëruar me procesin e regjistrimit kontabël të tyre është larg të qenit i përfunduar, duke penguar kështu qoftë ruajtjen dhe mirëmbajtjen e objekteve, qoftë edhe shfrytëzimin e këtij burimi të rëndësishëm të të ardhurave në bashki.

Kësaj i shtohet sfida e sigurimit të titujve të pronësisë, pamundësia financiare e një pjese të madhe të NJVV-ve për të përballuar kostot e transferimit dhe regjistrimit, si dhe bashkëpunimi institucional jo në nivelin e duhur me institucionin qendror të regjistrimit të pasurive. Kostoja e përgatitjes së materialeve të regjistrimit të pronës (prodhimi i materialeve hartografike si plane rievimi dhe plane të cilat kërkohen si pjesë e dokumentacionit të regjistrimit) rezulton një shumë e konsiderueshme, e cila varet nga numri i pronave për t'u regjistruar.

Gjatë këtyre viteve, qeveria është përpjekur të finalizojë transferimin e pasurive publike drejt NJVV-ve, por procesi ende nuk ka përfunduar.

Situata duket problematike edhe lidhur me regjistrimin e pronave. Kuadri institucional dhe ai ligjor lidhur me këto procese duket mjaft kompleks dhe i është nënshtruar një sërë ndryshimesh.

Përveç planeve të territorit, në periudhën pas RAT-it bashkitë janë përqendruar në vijimin dhe përmirësimin e ofrimit të shërbimeve dhe infrastrukturës bazë social-ekonomike dhe shtrirjes së tyre në territor duke rritur mbulimin territorial. Ndërsa funksionet e bashkive në fushën e zhvillimit ekonomik vendor janë komplekse dhe shumëaktoriale (bashkia, qarku, qeveria qendrore dhe aktorë të tjerë si biznes, shoqata, partnerë zhvillimi), instrumentet/nxitësit e marrëveshjeve ndërvendore mbeten ende të paeksploruara. Bashkitë nuk kanë përdorur në mënyrë të plotë skemat dhe incentivat vendore ndaj bizneseve dhe organizatave joqeveritare, që mund t'i atribuohet jo vetëm mospërdorimit të instrumenteve ligjore ekzistuese, por edhe paqartësisë ligjore e administrative (në disa raste).

Ndonëse ka disa raste të marrëveshjeve përgjithësisht ndërbashkiake (rasti i mbetjeve në qarkun Korçë), sërish shfrytëzimi i këtij instrumenti është në nivele të ulëta. Në të njëjtën linjë edhe qarku është një aktor i rëndësishëm në bashkëpunimin ndërvendor dhe shfrytëzimin e ekonomive të shkallës, si një argument për bashkëpunimin ndërvendor.

Ndërlidhja midis zhvillimit ekonomik vendor dhe atij rajonal është rregulluar edhe në legjislacionin për zhvillimin rajonal dhe kohezionin, por edhe këtu duket se qarku nuk e ka shfrytëzuar këtë kompetencë. Për të gjitha qarqet vihet re një rritje e PBB-së për frymë që nga viti 2015 (si vit referencë). Gjithsesi, harta tregon që pavarësisht nga rritja, qarqet nuk kanë përfituar njëjloj, duke nënvizuar pabarazitë rajonale³⁰.

Nga ana tjetër, veçanërisht trashëgimia kulturore nuk ka marrë vëmendjen e duhur në strategjinë dhe planin e veprimtari të mëparshëm. Kultura në përgjithësi është trajtuar vetëm në aspektin e harmonizimit ligjor dhe jo si një funksion që mund

³⁰ PBB për frymë më e lartë vihet re në Tiranë (90,611 lekë), Durrës (56,3170 lekë), Fier (61,8812 lekë) dhe Gjirokastrë (61,4013 lekë). Ndërsa, kjo PBB pasohet nga Berati dhe Vlora. Nga ana tjetër, Kukësi (46,803.89 lekë) shënon vlerën më të ulët të PBB-së për frymë. Ndonëse të gjitha rajonet kanë vlera pozitive të rritjes krahasuar me 2015 (normat e rritjes variojnë nga 12% deri në 23%).

të përdoret për shfrytëzim ekonomik, e kësaj për maksimizimin e të ardhurave vendore. Për këtë funksion evidentohet nevoja për qartësimin e funksioneve dhe përgjegjësi në fushën e trashëgimisë kulturore në lidhje me rishikimin e kuadrit ligjor dhe ngritjen e një sistemi të integruar të zhvillimit të zonave dhe objekteve të trashëgimisë kulturore në nivel vendor e përdorimi i tyre për qëllime të zhvillimit ekonomik. Kjo për shkak të mospërcaktimit të qartë të kompetencave nga qeveria qendrore në rastin e kalave dhe objekteve të tjera muzeale, si dhe mungesës së inventarëve për të gjitha asetet e tjera të cilat vijnë të jenë të pashfrytëzuara apo të nënshfrytëzuara.

Lidhur me zhvillimin bujqësor, grupet vendore të veprimit (LAG/GVV), një instrument i zhvillimit bujqësor/rural nëpërmjet sipërmarrjes dhe punësimit lokal, mbeten një sfidë e prekshme për t'u përdorur/nxitur nga bashkitë në rolin e tyre të katalizatorit për nxitjen e bashkëpunimit vendor në fushën e bujqësisë dhe zhvillimit rural. Problematika të tjera, si siguria e digave dhe kapacitetet e përshtatshme për garantimin e sigurisë së tyre nevojiten të adresohen në kuadër të zhvillimit bujqësor.

Duke pasur në konsideratë çka u përmend më sipër dhe progresin e kufizuar mbi zhvillim ekonomik vendor, qëllimi politik i parë nxjerr në pah funksionin e zhvillimit ekonomik vendor të NJVV-ve me anë të rritjes së instrumenteve ndërvendore të bashkëpunimit, si *nxitja e marrëveshjeve ndërbashkiake* për të rritur ekonominë e shkallës, përfshirë këtu edhe qartësimin apo harmonizimin e kuadrit ligjor me qëllim ushtrimin e plotë të kompetencave ekzistuese lidhur me zhvillimin ekonomik vendor, *shfrytëzimin eficient të burimeve/aseteve/kapitalit natyror në nivel vendor, përdorimin e kompetencave ekzistuese në funksion të zhvillimit ekonomik, lehtësimin e procesit të transferimit e regjistrimit të pronave publike të NJVV-ve, si edhe mbështetje me grante të dedikuara për qëllime të zhvillimit ekonomik.*

Objektivat specifikë

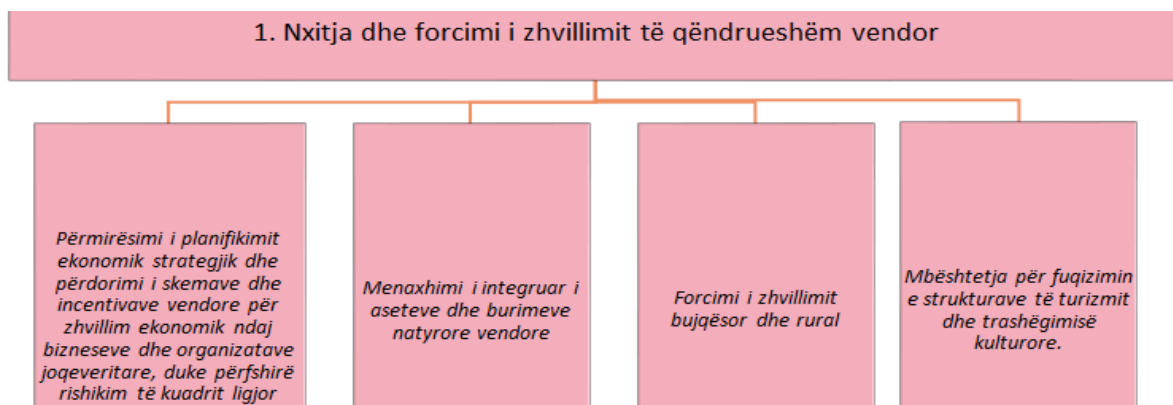
Strategjia propozon masa të cilat synojnë të përforcojnë dhe mbështesin rolin e bashkive dhe

qarqeve në kuadër të zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik vendor, duke u dhënë instrumentet dhe hapësirën e duhur për të vënë në përdorim dhe maksimizuar asetet natyrore, ekonomike e kulturore. Mungesa e një vizioni koherent dhe e koordinimit midis aktorëve përbën sfidë në këtë fushë, krahas pengesave për disponimin dhe shfrytëzimin e aseteve vendore dhe orientimit të pamjaftueshëm të kapaciteteve vendore drejt shfrytëzimit të aseteve vendore për të gjeneruar vlerë të shtuar në nivelin vendor.

Një sërë nismash në mbështetje të rolit të bashkive të mbështetura edhe nga qeveria qendrore për zhvillimin ekonomik (rajonat) nëpërmjet Fondit Shqiptar të Zhvillimit (FSHZH) do të luajnë rolin e katalizatorit për zhvillimin ekonomik vendor, përfshirë hartimin e një kuadri politik planifikues kombëtar/rajonat të koordinuar me planet vendore; vënie në funksionim të Bordeve Rajonale Vendore ku bashkitë e qarqet janë aktorë vendimtarë, nxitjen e ndërveprimit dhe sinergjive vendore/rajonale midis grupeve të interesit, si Sistemi i Integruar i Menaxhimit të Destinacionit Rajonal dhe Vendor dhe mbështetja për energjizimin e aktivitetit prodhues e inovator përmes inkubatorëve të biznesit apo parqeve teknologjike, me orientim nga *smart cities* (qytete të zgjuara) apo qytete sociale dhe më afër qytetarëve. Gjithashtu, në strategji propozohet edhe mbështetje e drejtpërdrejtë/e tërthortë e qeverisë qendrore për nivelin vendor me qëllim zhvillimin ekonomik.

Objektivat specifikë të këtij qëllimi janë:

- objektivi specifik 1.1: përmirësimi i planifikimit ekonomik strategjik dhe përdorimi i skemave dhe incentivave vendore për zhvillim ekonomik ndaj bizneseve dhe organizatave joqeveritare, duke përfshirë rishikim të kuadrit ligjor;
- objektivi specifik 1.2: menaxhimi i integruar i aseteve dhe i burimeve natyrore vendore;
- objektivi specifik 1.3: forcimi i zhvillimit bujqësor dhe rural;
- objektivi specifik 1.4: mbështetja për fuqizimin e strukturave të turizmit dhe të trashëgimisë kulturore.

Objektivi specifik 1.1: Përmirësimi i planifikimit ekonomik strategjik dhe përdorimi i skemave dhe incentivave vendore për zhvillim ekonomik ndaj bizneseve dhe organizatave joqeveritare

Përfundimi i procesit të hartimit të planeve të përgjithshme vendore, si edhe hartimi i planeve strategjike zhvillimore.

Kjo masë synon përfundimin e procesit të hartimit të planeve të përgjithshme vendore me qëllim krijimin e një plani strategjik të sinkronizuar ndërmjet bashkive, si edhe nxitjen e nevojshme të sektorëve dhe aktorëve për një zhvillim ekonomik të qëndrueshëm. Planet strategjike janë aktet që orientojnë këtë zhvillim, duke bërë bashkë të gjithë aktorët dhe faktorët për zhvillim. Planet strategjike të zhvillimit do të orientohen drejt parimeve të ekonomisë së gjelbër, përfshirë ndërgjegjësimin e strukturave vendore dhe komuniteteve për mjedisin si aset i rëndësishëm; përfshirjen e komunitetit dhe të bizneseve; zhvillimin urban me impakt sa më të ulët në mjedis; përdorimin eficient të burimeve dhe inkurajimin e shërbimeve publike miqësore për mjedisin.

Rijetësimi dhe prezantimi i incentivave/skemave të reja për marrëveshjet ndërbashkiake/ndërvendore dhe atyre me sektorin privat dhe organizatat joqeveritare.

Kjo masë nënkupton rijetësimin dhe/ose përditësimin e skemave dhe hapësirave ligjore ekzistuese, duke i bërë shteruese për sa u përket mekanizmave të përdorur, si edhe prezantimin e incentivave apo skemave të reja për marrëveshjet ndërmjet bashkive me njëra-tjetrën, ndërmjet bashkive dhe qarqeve, qarqeve me njëri-tjetrin, bashkive/qarqeve me biznesin dhe/ose organizatat joqeveritare. Për këtë kërkohet një analizë e detajuar e incentivave ekzistuese, arsyet e mospërdorimit të tyre, mundësitë e rijetësimin dhe së fundi skemat/incentivat e reja që mund të

prezantohen në qeverisjen vendore. Gjithashtu, institucionet do të nxisin dhe krijojnë modele pozitive për bashkëpunimin ndërvendor të drejtpërdrejtë apo nëpërmjet delegimit të këshillat e qarqeve të zbatimit të një pjese të funksioneve të veta të bashkive. Një pjesë e funksioneve të bashkive (ose pjesë të një funksioni) thjesht nuk mund të zbatohen pa bashkëpunuar me bashki të tjera ose pa deleguar një pjesë të Këshilli i Qarkut. Në funksione të tjera, përfitimi nga ekonomia e shkallës e krijuar nga një apo një tjetër formë bashkëpunimi është evident. Strategjia propozon studime për mënyrën më të mirë të ofrimit të këtij shërbimi (p.sh. nëpërmjet bashkëpunimit ndërvendor apo delegimit të këshillat e qarqeve) dhe do të sugjerojë mënyra, instrumente ligjore dhe mekanizmat të konkretizimit të formave të bashkëpunimit, për t'i bërë këto forma bashkëpunimi praktike dhe të zbatueshme.

Skema vendore për mbështetjen e bizneseve me grante apo shërbime të tjera.

Njësitë e vetëqeverisjes vendore, megjithëse me përparësi të ndryshme për sa u përket burimeve natyrore, mund të nxiten për të shfrytëzuar përparësitë që kanë lidhur me kapitalin natyror dhe asetet në territorin e tyre etj. Burimi i financimit për investimet fillestare mundësohet sipas kornizës ligjore “Për vetëqeverisjen vendore” nga të ardhurat e veta apo nëpërmjet huamarrjes për projekte ekonomike dhe financiare fitimprurëse.

Aktivizimi i shoqërive tregtare nga ana e bashkive, si e drejtë ligjore në ligjin e saj organik, mund të gjenerojë të ardhura në formën e fitimit. Përfitimet nga kjo mënyrë funksionimi do të jenë të kufizuara vetëm për shërbime që ndikojnë drejtpërdrejt në zhvillimin ekonomik të zonës, duke shmangur konfliktin me operatorët ekonomik me pronësi private. Shërbime të tilla mund të jenë

organizimi i panairove të produkteve të zonës në zona publike dhe të aksesueshme nga palët e interesuara.

Gjithashtu skema mbështetëse për NJVV-të do të prezantohen nga qeveria qendrore nëpërmjet granteve bazuar në performancën e tyre. Kjo mbështetje do të fokusohet në modernizimin e infrastrukturës vendore dhe inkurajimin e potencialit të zhvillimit ekonomik të bashkive dhe do të përmirësojë kushtet socio-ekonomike e mjedisore të komuniteteve lokale në Shqipëri, duke i përafuar ato me standardet evropiane. Këto skema mund të zhvillohen nëpërmjet autoriteteve menaxhuese si FSHZH apo/dhe SASPAC, në bashkëpunim e koordinim me MB/AMVV.

Objektivi specifik 1.2: menaxhimi i integruar i aseteve dhe i burimeve natyrore vendore

Vënia në shfrytëzim e aseteve vendore si instrument i rritjes ekonomike vendore dhe burim për gjenerimin e të ardhurave

Në kuadër të përfundimit të rolit vendor në zhvillimin ekonomik, njësitë e vetëqeverisjes vendore do të nxiten të identifikojnë, vlerësojnë, transferojnë dhe vënë në përdorim asetet vendore në funksion të përmbushjes së funksioneve të tyre dhe rritjes së mirëqenies e nivelit të ofrimit të shërbimeve në territoret përkatëse. Për këtë, njësitë e vetëqeverisjes vendore do të nxiten dhe mbështeten për procesin e vlerësimit dhe klasifikimit të pronave/aseteve; për ndërtimin e një vizioni të përbashkët dhe inventarin e aseteve; përcaktimin e objektivave të zhvillimit dhe të treguesve për matjen e rentabilitetit; përcaktimin e burimeve financiare dhe politikave fiskale që mbështesin zbatimin e strategjisë. Kapacitetet e njësive të vetëqeverisjes vendore do të zhvillohen për të vënë në funksionim forma të shfrytëzimit të pasurive vendore për qëllime ekonomike apo sociale; nëpërmjet qiradhënies, bashkinvestimit nëpërmjet formave të partneritetit publik privat; koncesioneve apo tjetërsimit. Mes të tjerash, kjo do të përfshijë edhe një bashkëpunim të zgjeruar ndërinstitucional në lehtësimin e procesit të transferimit të pronave publike të NJVV-të, me qëllim zhvillimin publik dhe vlerësimin e mundësisë së lehtësimit të formave të pagesës për regjistrimin e titujve të pronësisë në favor të NJVV-ve; një kuadër ligjor të unifikuar dhe të kombinuar me përgjegjësi të qarta të gjithë aktorëve që marrin pjesë në procesin e menaxhimit të

aseteve, si edhe asistencë të vazhdueshme për ngritjen e njësive koordinuese dhe udhëheqëse të procesit të menaxhimit të aktiveve, përmirësimin e kapaciteteve profesionale të ekipit, si dhe të audituesve të brendshëm të NJVV-ve.

Menaxhimi i kapitalit natyror

Bashkitë do të forcojnë rolin e tyre në menaxhimin e kapitalit natyror, duke ruajtur, zhvilluar dhe rjetësuar asetet në pronësi apo përdorim, përfshirë në veçanti asete natyrore, si pyjet dhe kullotat apo fondi i tokës bujqësore. Bashkitë do të koordinojnë punën e tyre në drejtim të planeve të përbashkëta të mbarështimit të pyjeve, me qëllim mbrojtjen e territorit, ruajtjen e hapësirës së përbashkët ndërbashkiake dhe uljen e kostove të bashkive, si dhe do të parashikojnë instrumente e plane për shfrytëzimin e kullotave dhe tokës bujqësore në funksion të zhvillimit ekonomik vendor. Kapitali natyror në përdorim të bashkive nuk kufizohet vetëm me pyjet, kullotat dhe tokën bujqësore – matja e kapitalit natyror është një fushë në zhvillim e sipër. Në këto kushte, bashkitë do të mbështeten për të ndërmarrë procesin e vlerësimit dhe monitorimit të aseteve natyrore që ato zotërojnë, përfshirë vlerësimin e kapitalit natyror nga çdo bashki në vend dhe planin e menaxhimit të tyre, me qëllim që asetet e identifikuara e vlerësuar në territorin e bashkisë të mund të menaxhohen e shfrytëzohen nga ajo. Ky proces do të kryhet bazuar në një metodologji të dakordësuar nga bashkitë mbi vlerësimin e kapitalit/aseteve.

Sistemi informativ për menaxhimin e aseteve vendore

Një sistem informativ për të menaxhuar asetet vendore do të rrisë eficiencën e njohjes dhe vlerësimit e eventualisht rritjen e të ardhurave të gjeneruara drejtpërdrejt ose tërthorazi nga asetet vendore. Rishikimi i kuadrit rregullator për menaxhimin e aseteve duhet t'i paraprijë ose të koordinohet me zhvillimin e një sistemi bashkëkohor për menaxhimin e aktiveve, i cili duhet të jetë kryesisht i nivelit menaxherial, komplementar dhe të sinkronizohet me informacione të prodhuara nga sisteme të tjera informative ekzistuese financiare të planifikimit dhe zbatimit, si Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë (SIFQ) dhe Sistemi i Informacionit për Menaxhimin Financiar Vendor (SIMF-vendor). Në fushën e menaxhimit të aseteve të NJVV-ve synohet të vlerësohet mundësia e ndërtimit të një sistemi të menaxhimit të aseteve vendore, i cili

mund të përdoret nga të gjitha NJVV-të, i integruar me sisteme të tjera që janë në administrim të institucioneve qendrore.

Objektivi specifik 1.3: forcimi i zhvillimit bujqësor dhe rural

Me qëllim rritjen e eficiencës së shërbimeve vendore në bujqësi dhe zhvillim rural propozohet një studim për mundësinë e zgjerimit të funksioneve dhe kompetencave të NJVV-ve në fushën e zhvillimit rural dhe bujqësisë. Gjithashtu do të nxitet roli i bashkisë për mbështetjen nëpërmjet financimit me grante dhe lehtësimi për aplikimin në skemat e AZHBR-së, për të orientuar çdo investim në përputhje me planet e përgjithshme vendore që në fazën fillestare. Në këtë mënyrë aplikimet do të kenë mundësi më të lartë për të qenë të suksesshme dhe impakti i investimeve të tilla do të përmirësojë gjithashtu edhe ekonominë e rajonit. Po ashtu, në kuadrin e masës LEADER të programeve IPARD, do të mbështetet krijimi i grupeve vendore të veprimit (GVV), një nismë e suksesshme në modelin evropian. Gjithashtu roli i bashkive në administrimin e rrjetit të ujitjes dhe të kullimit do të mbështetet më tej edhe nëpërmjet financimeve nga qeveria qendrore dhe fuqizimit të bashkërendimit të politikave për zhvillimin e rrjeteve parësore nën administrimin e MBZHR-së dhe atyre dytësore e tretësore nën kompetencën bashkiake (grante për rehabilitimin e sistemit të ujitjes dhe të kullimit).

Objektivi specifik 1.4: mbështetja për fuqizimin e strukturave të turizmit dhe të trashëgimisë kulturore

Mbështetja për fuqizimin e strukturave të turizmit në nivelin vendor do të ofrohet bazuar mbi një vlerësim të kujdesshëm të kushteve dhe përputhshmërisë me Planin e Përgjithshëm Vendor dhe organizimin e strukturave koordinuese përtej territorit të NJVV-ve. Një pjesë e rëndësishme e punës në fushën e turizmit dhe trashëgimisë kulturore do të punohet për qartësimin e funksioneve e përgjegjësi në fushën e trashëgimisë kulturore. Rishikimi i kuadrit ligjor, si edhe ngritja e një sistemi të integruar të zhvillimit të zonave dhe objekteve të trashëgimisë kulturore në nivel vendor janë masa të parashikuara në kuadër të fuqizimit të strukturave të turizmit dhe trashëgimisë kulturore.

Bashkitë do të rrisin vëmendjen e tyre për të krijuar mjedise urbane miqësore; zhvillim hapësinor të qëndrueshëm, qasje të përshtatshme në objektet

e trashëgimisë kulturore, natyrore dhe planifikimin e shërbimeve publike dinjitoze. Për këtë, aplikimi i instrumenteve inovative, si zonat e përmirësimit të biznesit dhe turizmit, do të zgjerohet në një numër më të madh bashkish për të rritur potencialin e kontributit të përbashkët nga sektori privat dhe ai publik në funksion të turizmit, zhvillimit ekonomik, përfshirë ekonominë blu dhe punësimin; do të intensifikohet bashkëpunimi i bashkive me operatorët turistikë për të mundësuar planifikim të përshtatshëm të burimeve; do të orientohet zhvillimi i destinacioneve kulturore dhe i instrumenteve të informimit për vizitorët, përfshirë sistemet digjitale dhe pikat e informacionit.

Qëllimi politik 2: përmirësimi i cilësisë, i standardeve dhe i ofrimit të shërbimeve vendore

Qëllimi i dytë i strategjisë synon që NJVV të ofrojnë shërbime eficiente për qytetarët, duke konsoliduar rolin e tyre të pazëvendësueshëm në ushtrimin e funksioneve të veta, bazuar në standarde të mirëpërcaktuara dhe duke rritur ndjeshëm performancën e tyre.

Strategjia synon adresimin e një sërë sfidash specifike mbi ushtrimin e funksioneve qofshin ato ligjore apo administrative. Përtej ecurisë së kënaqshme të harmonizimit ligjor pas RAT-it, ende mbeten disa paqartësi në ushtrimin e një pjese të funksioneve. Nga këndvështrimi administrativ, bashkitë ndeshen me sfidën e miradministrimit eficient të funksioneve, siç mund të përmendet shërbimi social, shërbimi i ujësjellës-kanalizimeve apo edhe i mbetjeve, për të cilin shtohet edhe kostoja e lartë e ofrimit të këtij shërbimi. Standardi i ofrimit të shërbimit lidhet drejtpërsëdrejti me cilësinë e shërbimit, i cili ka pasur diferenca ndërmjet bashkive. Që shërbimi të ofrohet në mënyrë të njëjtë të qytetarët, adresimi i kësaj sfide bëhet përparësi në këtë strategji.

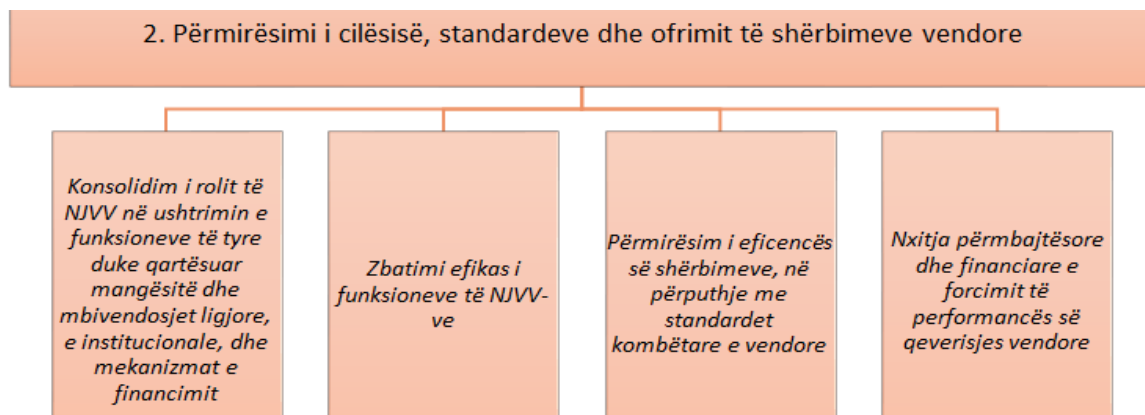
Objektivat specifikë

Kjo strategji jep në mënyrë të përmbledhur aktivitetet dhe masat e parashikuara për secilin nga funksionet që ushtrohen nga qeverisja vendore. Kjo përfshin aspekte që lidhen me (mirë)zbatimin e tyre, por edhe aspekte ligjore për ta bërë ushtrimin e funksionit sa më eficient, të cilat përmbledhen në objektivat e mëposhtëm:

- objektivi specifik 2.1: konsolidimi i rolit të NJVV-ve në ushtrimin e funksioneve të tyre duke qartësuar mangësitë dhe mbivendosjet ligjore e institucionale, dhe mekanizmat e financimit;

- objektivi specifik 2.2: zbatimi efikas i funksioneve të NJVV-ve;
- objektivi specifik 2.3: përmirësim i eficiencës së shërbimeve në përputhje me standardet kombëtare e vendore;
- objektivi specifik 2.4: nxitja përmbajtësore dhe financiare e forcimit të performancës së qeverisjes vendore.

Objektivi specifik 2.1: konsolidimi i rolit të NJVV-ve në ushtrimin e funksioneve të tyre duke qartësuar mangësitë dhe mbivendosjet ligjore, institucionale dhe mekanizmat e financimit në marrëdhëniet me qeverisjen qendrore.

Harmonizimi i ligjeve dhe i akteve nënligjore që saktësojnë marrëdhëniet midis qeverisjes qendrore dhe asaj vendore për forcimin e rolit të NJVV-ve në zbatimin e funksioneve.

Synimi i strategjisë është të propozojë masa konkrete sipas funksioneve për zgjidhjen e mbivendosjes së kompetencave që rezultojnë të jenë pengesa për zbatimin e funksioneve të veta. Bazuar në analizën e funksioneve të NJVV-ve, është e evidente se një pjesë e funksioneve, pavarësisht se ligjërisht janë funksione të veta të NJVV-ve, në realitet kanë ende mbivendosje apo boshllëqe të paadresuara të kompetencave. Disa prej mbivendosjeve janë të identifikuara përgjatë viteve dhe janë ende të pazgjidhura, disa të tjera janë bërë evidente gjatë kësaj periudhe të zbatimit në praktikë të funksioneve të transferuara.

Nxitja e përgatitjes së udhëzuesve, rregulloreve, modeleve, planeve të përmirësimit të shërbimit që i shërbejnë organizimit të brendshëm të NJVV-ve për një ofrim sa më eficient shërbimi.

Në disa funksione, edhe kur nuk ka problematikë të evidentuar të marrëdhënieve midis qeverisjes qendrore dhe qeverisë vendore, janë të nevojshme akte të vetë bashkive për të rregulluar

administrimin dhe menaxhimin e funksionit. Strategjia do të propozojë kudo ku është e mundur masa që nxisin përdorimin e modeleve, të rregulloreve të shërbimit, të planeve të përmirësimit të shërbimit, analiza të proceseve dhe çdo masë tjetër të identifikuar si mjet për përmirësimin e ofrimit të shërbimit, për t'u hartuar dhe, aty ku ekzistojnë, për t'u shpërndarë dhe promovuar si mënyra për të forcuar menaxhimin e shërbimeve brenda vetë NJVV-ve.

Objektiv specifik 2.2: përmirësim i eficiencës së shërbimeve në përputhje me standardet kombëtare e vendore.

Furnizimi me ujë dhe largimi i ujërave të ndotura

Si pjesë e mbështetjes për përmirësimin e cilësisë, eficiencës dhe efektivitetit në sektorin e furnizimit me ujë dhe të kanalizimeve, do të ofrohet asistencë teknike për hartimin e planeve 5-vjeçare të biznesit për të gjitha ndërmarrjet rajonale UKN sh.a., në konsultim me NJVV-të. Po ashtu, në kuadër të reformës së rajonalizimit, bashkitë dhe sh.a.-të do të mbështeten për rishikimin e tarifave të ujit të përdorur. Në këtë fushë, rëndësi e veçantë do t'i kushtohet nevojës për mbrojtjen e burimeve ujore të përcaktuara për ujin e pijshëm nëpërmjet përcaktimit të kriterëve dhe rregulimeve ligjore të posaçme.

Menaxhimi i arsimit parashkollor

Lidhur me arsimin parashkollor, kjo strategji synon të adresojë sfidat dhe paqartësitë në zbatimin

e këtij funksioni, sfida të karakterit ligjor, financiar, administrativ dhe shoqëror. Strategjia propozon masa konkrete për qartësimin e mëtejshëm të rolit të bashkive në ofrimin e këtij shërbimi, përmirësimin e kapaciteteve vendore, përmirësimin e transfertave financiare dhe forcimin e pjesëmarrjes qytetare (nëpërmjet bordeve të prindërve) me synim final përmirësimin e cilësisë së shërbimit ofruar nga bashkitë, më konkretisht: i) rishikim i kuadrit ligjor dhe rregullator për të vlerësuar nevojat për qartësime në përgjegjësitë e ndara mes nivelit qendror dhe vendor të qeverisjes ose përgjegjësi e drejtpërdrejtë e qeverisë qendrore dhe strukturave të saj të dekoncentuara në nivel vendor e rajonal, pa përfshirjen e bashkive; ii) aspekte financiare; për të vlerësuar mjaftueshmërinë e transfertës së pakushtëzuar sektoriale dhe kriteret e shpërndarjes së saj bazuar mbi numrin e nxënësve dhe mësuesve; iii) aspekte administrative të rritjes së kapaciteteve të administratës për të forcuar teknikat e menaxhimit dhe iv) aspekte shoqërore; për të rritur rëndësinë e këshillave të prindërve e bordeve të kopshteve dhe pjesëmarrjen e prindërve dhe aktorëve të tjerë në arsim.

Menaxhimi i mbetjeve

Përmirësimi i situatës së menaxhimit të mbetjeve përkon me një vullnet të fortë politik dhe angazhimin në një sërë investimesh të rëndësishme publike për kompletimin e ciklit të trajtimit në të gjithë territorin. Objektivat kryesorë në fushën e menaxhimit të mbetjeve janë: i) Pozicionimi i NJVV-ve në administrimin e trajtimit të mbetjeve, në mënyrë që ky të mbetet një funksion qartazi vendor; ii) Përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve në zona specifike si ato turistike; iii) Qartësimi i mekanizmave financiarë për mbështetjen e bashkive nga qeveria shqiptare për investimet, por edhe mbulimin tranzitor të kostove të larta të trajtimit të mbetjeve; iv) Fuqizimi i financave të veta vendore për mbulimin e kostove të shërbimit nëpërmjet tarifave; v) Ngritja e burimeve njerëzore në nivel teknik e menaxherial dhe monitorimi teknik e profesional i shërbimit dhe vi) Komunikimi transparent me qytetarët për të përmirësuar jo vetëm cilësinë e shërbimit dhe financimin e tij, por edhe forcimin e demokracisë vendore dhe rritjen e besimit në institucionet vendore.

Transporti publik vendor

Sfida kryesore gjatë kësaj periudhe të strategjisë është të rritet mbulimi dhe të përmirësohet ndjeshëm shërbimi i transportit publik vendor duke rritur financimin dhe standardet e shërbimit. Bashkitë do të kenë një qasje më gjithëpërfshirëse e të integruar ndaj mobilitetit në raport me atë tradicionale të transportit me automjete. Gjatë zbatimit të strategjisë do të punohet për harmonizimin dhe përafrimin e legjislacionit, do të ofrohet mbështetje për hartimin dhe zbatimin e projekteve për terminale multimodale të transportit publik dhe nxitës për lëvizshmërinë aktive edhe nëpërmjet mbështetjes së bashkëpunimi ndërvendor. Gjithashtu, do të ngrihet dhe operacionalizohet mekanizmi kombëtar për financimin e qëndrueshëm dhe një fond kombëtar për subvencionimin e shtresave në nevojë dhe transportit të gjelbër.

Përfshirja sociale

Roli i bashkive mbetet thelbësor në planifikimin, buxhetimin e ofrimin e shërbimeve sociale. Strategjia parashikon masa që synojnë të përmirësojnë e qartësojnë marrëdhëniet mes niveleve të ndryshme të qeverisjes dhe të nxisë njësitë e qeverisjes vendore për të rritur performancën në ofrimin e këtyre shërbimeve. Në kuadër të strategjisë, bashkitë do të akordojnë burime në rritje financiare dhe njerëzore dhe do të zhvillojnë përgjegjësitë e tyre duke filluar që nga vlerësimi i nevojave, planifikimi i buxheteve dhe kryerja e investimeve për të siguruar mbështetje për grupet në nevojë, ofrimin e shërbimeve sociale vendore dhe për të ngritur një sistem funksionues të identifikimit, vlerësimit, referimit dhe menaxhimit të rasteve. Në përputhje me Planin kombëtar të veprimit për PAK (PKVPAK), qeverisja vendore do të ndërmarrë investime për realizimin e aksesueshmërisë fizike; mjedise e transport të aksesueshëm, rritjen e kapaciteteve për dhënie të shërbimeve bazë për personat me aftësi të kufizuara. Strategjia e Mbrojtjes Sociale ka propozuar disa masa për të forcuar lidhjet ndërmjet shërbimeve sociale, programeve mbështetëse në para, si ndihma ekonomike dhe përfitimi i aftësisë së kufizuar, me riintegrimin social dhe punësimin. Zbatimi i këtyre masave thekson nevojën për koordinim më të mirë ndërsektorial. Gjithashtu, bashkitë do të intensifikojnë punën për identifikimin, mbledhjen e të dhënave për nevojat

dhe programet e strehimit social dhe do të zbatojnë programet e strehimit social në bashkëpunim me organet e qendrore.

Mbrojtja dhe shpëtimi nga zjarri

Në kuadër të funksionit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi, kjo strategji adreson çështjet që kanë të bëjnë kryesisht me konsolidimin e mëtejshëm të kuadrit ligjor, pamjaftueshmërinë e burimeve financiare, pajisjet e amortizuara, nevojën për ngritje të kapaciteteve tekniko-profesionale, hartimin e një modeli për kostimin e shërbimit, si dhe ngritjen e bazave të të dhënave për rrezikun nga zjarret dhe hartimin e dokumenteve të vlerësimit të rrezikut nga zjarret dhe gjithashtu të planeve të menaxhimit të zjarreve.

Mbrojtja civile

Sfidat kryesore që do të trajtojë kjo strategji në kuadër të funksionit të mbrojtjes civile kanë të bëjnë kryesisht me konsolidimin e mëtejshëm dhe zbatimin sa më të mirë të kuadrit ligjor e nënligjor, ngritjen në nivel vendor të bazave të të dhënave për mbrojtjen civile; hartimin e vlerësimit vendor të riskut, hartimin e strategjive vendore për reduktimin e rrezikut të fatkeqësive, si dhe të planeve vendore të emergjencave civile; forcimin e strukturave vendore me rritje të numrit të punonjësve; ngritjen e kapaciteteve teknike dhe profesionale, si dhe mbështetjen me investime për zhvillimin, modernizimin e aseteve, si dhe rehabilitimin e infrastrukturës së emergjencës civile.

Rendi dhe siguria publike

Në strategjinë e re adresohen çështje që kanë lidhje me plotësimin e bazës ligjore të funksionit të rendit dhe sigurisë publike, më konkretisht: miratimi i ligjit të ri për Policinë Bashkiake, hartimi i kuadrit nënligjor, hartimi i një standardi minimal dhe modeli kostimi për ofrimin e shërbimit të rendit dhe sigurisë nga forcat e policisë bashkiake, ngritja e kapaciteteve, shtimi i financimit për të mbështetur blerjen e pajisjeve dhe mjeteve moderne të nevojshme për ofrimin e shërbimit, si dhe nxjerrja e kuadrit rregullator për organizimin dhe funksionim e këshillave vendorë të sigurisë publike.

Objektiv specifik 2.3: Përmirësim i eficiencës së shërbimeve në përputhje me standardet kombëtare e vendore

Hartëzimi i standardeve kombëtare

Strategjia propozon një hartëzim kombëtar të të gjitha standardeve minimale ekzistuese,

identifikimin e boshllëqeve dhe propozimin e standardeve ku ato mungojnë, si dhe vendosjen në kuadër ligjor të referencave të qarta për përdorimin e standardeve në kontekstin e politikave vendore. Ky aktivitet bazohet në gjetjet e ushtrimit të Ministrisë së Brendshme, në bashkëpunim me ministrinë e linjës, mbi hartëzimin e standardeve dhe është *input* thelbësor për ngritjen e sistemit të matjes së performancës.

Prioritizimi dhe vendosja e standardeve kombëtare minimale

Strategjia gjithashtu propozon edhe një studim më në thellësi të një grupi funksionesh të rëndësishme, ku t'u jepet përgjigje të gjitha çështjeve të diskutueshme, të identifikohet hendeuku financiar (parashikuar në objektivin 4), të pilotohen zgjidhje dhe të përfitohen mësimet me vlerë për t'u shtrirë në vijim në fusha të tjera.³¹ Brenda tre viteve të para të strategjisë objektivi parashikon dakordësimin dhe formësimin ligjor të të paktën 30 (tridhjetë) standardeve minimale kombëtare për shërbime vendore.

Në kuadër të këtij objektivi parashikohet edhe kostimi i standardeve minimale kombëtare dhe atyre vendore, si një aktivitet i cili bazohet në një metodologji të qartë të përcaktimit të standardeve minimale, duke bërë të mundur edhe krahasimin midis bashkive. Kudo ku të jetë e mundur, studimet e propozuara do të marrin parasysh mundësinë e parashikimeve financiare për arritjen e këtyre standardeve. Në funksionet që do të studiohen më në detaj, përveç standardeve minimale kombëtare mund të përfshihen edhe metodologji ndihmëse për bashkitë, për të vendosur standarde vendore tek ato bashki të cilat kanë ambicie për të vendosur standarde më të larta se niveli minimal ose për shërbime ku nuk është e mundur të ketë një standard minimal kombëtar.

Objektivi specifik 2.4: nxitja përmbajtësore dhe financiare e forcimit të performancës së qeverisjes vendore

Matja e performancës së NJVV-ve përbën një aspekt të rëndësishëm të agjendës së decentralizimit. Përcaktimi dhe matja e performancës nuk është thjesht një skemë monitorimi nga lart, por një mjet kyç që promovon

³¹ Në këto funksione do të studiohet më në detaj ekzistenca e standardeve, propozimi për vendosjen e tyre në politikën kombëtare dhe / ose udhëzimi për standardet vendore të ofrimit të këtyre shërbimeve, si dhe skenarët e kostimit në varësi të nivelit të vetë standardeve.

në praktikë transparencën dhe llogaridhënien e institucionit të qeverisjes vendore ndaj qytetarëve, si dhe rrit kapacitetet e qeverisjes vendore dhe i mundëson asaj mekanizma për të vlerësuar, kontrolluar, motivuar dhe përmirësuar eficiencën dhe efektivitetin financiar, organizativ dhe vendimmarrës për një qeverisje të mirë.

Në këtë kontekst do të punohet për ndërtimin e një sistemi monitorimi të performancës, duke tejkaluar kontekstin aktual me një përvojë të pakonsoliduar dhe lidhjen e performancës me incentiva financiare, si një praktikë e suksesshme ndërkombëtare me një impakt të drejtpërdrejtë në rritjen e kapaciteteve dhe performancës së qeverisjes vendore, si dhe për forcimin e marrëdhënieve midis qeverisjes qendrore dhe asaj vendore.

Krijimi i këtij instrumenti kërkon angazhim të një grupi pune të gjerë nga institucionet qendrore, qeveritë vendore dhe ekspertizë nga shoqëria civile dhe partnerë të zhvillimit, si dhe një konsultim të gjerë dhe konsensus në çdo etapë të tij. Objektivi është të ndërtohet një skemë operacionale granti në periudhë afatmesme, duke pilotuar fusha e tregues kyç dhe gradualisht, të vlerësohet efektiviteti i grantit dhe shtrirja e tij në fusha të tjera, duke u bazuar në rezultatet dhe mësimet e nxjerra.

Sistemi i performancës do të ndërtohet mbi disa parime bazë, mes të tjerash:

i. përfshirje treguesish financiarë, institucionalë, organizativë dhe funksionalë të qeverisjes.

ii. përzgjedhje treguesish për të cilat qeveria vendore është drejtpërdrejt përgjegjëse dhe i ka në kontroll.

iii. sistem i thjeshtë, funksional dhe i bazuar në të dhëna objektivist të verifikueshme dhe relativisht të lehta për t'u mbledhur nga qeveria vendore.

iv. shfrytëzim i përvojës ekzistuese të matjes dhe raportimit të performancës, duke maksimizuar njohurinë ekzistuese në sistem.

v. mbështetje në burimet njerëzore vendore me përgjegjësi të plotë dhe të trajnuara për këtë proces.

Skema e granteve bazuar në performancë do të bazohet, midis të tjerash, në këto parime:

a) të jetë e qëndrueshme dhe e parashikueshme në periudhë afatmesme.

b) fushat e matjes së performancës të jenë të përcaktuara qartë dhe kritere realiste, të thjeshta, transparente e të qarta për të gjithë.

c) madhësia e grantit të jetë relative dhe tërheqëse për të nxitur pjesëmarrjen.

Megjithatë është e rëndësishme të theksohet se qasja e granteve me bazë performancën është një nga instrumentet për të promovuar dhe përmirësuar funksionimin dhe efektivitetin e punës së qeverisjes vendore. Ky instrument duhet të mbështetet dhe koordinohet me masa të tjera, si reformat ligjore, fiskale dhe institucionale, kapacitetet dhe aftësitë teknike dhe profesionale të ekipit vendor, por dhe atij qendror në lidhje me hartimin, zbatimin, monitorimin dhe përmirësimin e skemës së treguesve dhe incentivave.

Në këtë kuadër bashkitë do të mbështeten për ngritjen dhe funksionimin e njësive të performancës, përgjegjëse për implementimin e sistemit të performancës. Këto njësi duhet të mbledhin dhe të japin informacion për ofrimin e shërbimeve në nivel vendor dhe mirëqeverisje jo vetëm për vendimmarrje më eficiente menaxheriale të administratës, por edhe për të ushqyer debatin me këshillat bashkiakë, nivelin vendor e qendror dhe përfshirjen e qytetarëve në vendimmarrje. Stabilizimi i kësaj strukture do të mbështetet nga AMVV me udhëzime orientuese dhe duke ofruar asistencën e nevojshme nëpërmjet krijimit të një *help desk-u* pranë saj, të koordinuar ngushtësisht me Ministrinë e Financave, Ministrinë e Shtetit për Standardet dhe Shoqatat Vendore.

Qëllimi politik 3: zgjerimi i qeverisjes digjitale në nivel vendor për të ofruar shërbime dhe programe qeveritare në mënyrë më eficiente, transparente dhe me kosto efektive

E-qeverisja është menduar si një mënyrë për të rritur efektivitetin administrativ, sikurse edhe sjell përfitime si promovimi i vlerave demokratike dhe përfshirja e qytetarëve³². Digjitalizimi i lejon qeveritë të veprojnë me transparencë dhe efikasitet më të madh. Në epokën digjitale, përdorimi i teknologjisë së informacionit ka potencial për të përmirësuar cilësinë e shërbimit publik, si në nivel qendror, ashtu edhe atë vendor.

Në dekadën e fundit, Shqipëria ka investuar gjithnjë e më shumë në krijimin e një strukture dhe kulture solide të qeverisjes elektronike, me implikime të drejtpërdrejta në transformimin e kanaleve të ofrimit të shërbimeve publike. Qeveritë

32

<http://habibisir.lecture.ub.ac.id/files/2016/09/Defining-E-Governance.pdf>

kanë treguar një angazhim të palëkundur për të avancuar drejt shërbimeve *online*. Si rezultat, *e-qeverisja* është sot një realitet i prekshëm në Shqipëri. Portali i shërbimeve *online* (e-Albania) tani ofron deri në 1,227 shërbime publike *online* ose rreth 95% të gjithë shërbimeve publike të shtetit shqiptar, nga vetëm 14 shërbime të ofruara me fillimin e ndryshimit digjital rreth një dekadë më parë.

Pas shërbimeve elektronike të ofruara qëndron një arkitekturë komplekse, Platforma Qeveritare e Ndërveprimit, e cila është arkitektura bazë që mundëson ndërlidhjen e regjistrave elektronikë me njëri-tjetrin dhe shkëmbimin e të dhënave në kohë reale. Deri më sot janë 58 regjistra elektronikë, të cilët ndërveprojnë me njëri-tjetrin në kohë reale, duke bërë që mesatarisht 66% e formularit të aplikimit të plotësohet automatikisht në e-Albania, duke shkurtuar kohën e dhënies së shërbimit dhe duke thjeshtuar më tej procedurat. Teknologjia digjitale është një forcë themelore për ndryshimin në këtë shekull, duke riformuar ekonominë, qeverinë dhe shoqërinë civile – duke ndikuar kështu pothuajse në çdo aspekt të zhvillimit.

Në këtë kuadër që prej 1 janar 2020 qeveria qendrore ka shpallur vizionin e saj mbi transformimin rrënjësor digjital të shërbimeve, ku me impakt kryesor ishte vendimmarrja që kalonte barrën e mbledhjes së dokumenteve shtetërore që kërkohej për shërbimet tek administrata, duke lehtësuar qytetarët nga ecejaket nëpër institucione të ndryshme. Sistemi i Qarkullimit të Dokumenteve me Nënshkrim Elektronik (SQDNE) është një tjetër lehtësi që shërben për të shkëmbyer elektronikisht të gjitha dokumentet shoqëruese shtetërore që lidhen me kërkesën për shërbim të një qytetari apo biznesi, duke i transmetuar ato me nënshkrim elektronik dhe duke siguruar gjithashtu gjurmueshmërinë të procesit të kërkesës për shërbim gjatë gjithë ciklit. Digjitalizimi i ofrimit të shërbimeve përbën një mundësi të jashtëzakonshme për informimin e vendimmarrjes dhe monitorimin e performancës institucionale, eficiencën e proceseve dhe procedurave të dizenuara dhe rinxhinierimin e tyre.

Me rritjen e numrit dhe vëllimit të shërbimeve *online*, qeveria njoftoi mbylljen e zyrave të ofrimit të shërbimeve të qeverisë qendrore nga 1 maji 2022 dhe kalimin në modalitetin ekskluziv të ofrimit të

shërbimeve *online*, me vetëm disa përjashtime, në të cilat prania fizike ishte e pashmangshme. Ndërsa ky ndryshim është mundësuar aktualisht nëpërmjet e-Albania si porta e centralizuar e qeverisë për ofrimin e shërbimeve publike të qeverisë qendrore për qytetarët dhe bizneset me akses 24/7, situata është e ndryshme për shërbimet publike të ofruara nga qeverisja vendore. Sot bashkitë operojnë me sisteme të ndryshme gjysmë të automatizuara për ofrimin e shërbimeve, të paktën katër lloje zyrash me një ndalesë që aksesohen fizikisht nga qytetarët dhe bizneset. Këto sisteme nuk kanë zëvendësuar plotësisht ofrimin e shërbimit manual konvencional dhe në përgjithësi janë pak ose aspak të integruara ose të lidhura me sistemet qeveritare dhe janë të cenueshme për sa i përket sigurisë së infrastrukturës së fortë/të butë. Ekzistojnë vetëm disa praktika të mira në këtë nivel, siç është rasti i lejeve elektronike për ndërtime, të cilat janë funksionale që nga viti 2016 në të 61 bashkitë përmes një sistemi të qëndëruar multifunksional të qeverisë qendrore.

Përparimi i nivelit qendror mund të jetë një levë dhe mundësi thelbësore për të filluar integrimin e nivelit të dytë të qeverisjes në reformat e përgjithshme të transformimit digjital. Zvogëlimi i diferencave digjitale midis dy niveleve të qeverisjes kërkon një qasje graduale që adreson sfidat e kapaciteteve ekzistuese njerëzore dhe infrastrukturore, ndërsa përparon në mënyrë graduale dhe të qëndrueshme në një fazë më të lartë të sistemeve, infrastrukturës dhe kapaciteteve për të shfrytëzuar inovacionet e mundshme duke mbajtur në vëmendje parësore përfituesin e shërbimeve dhe sigurimin e aksesit, në mënyrë që “askush të mos mbetet pas” (*leave no one behind*).

Objektivat specifike

Strategjia synon të adresojë nevojën për mbështetjen e proceseve të ndryshimit/inovacionit nëpërmjet rezultateve tashmë të arritura (ngritjen e një rrjeti prej 52 zyrave me një ndalesë bashkiake), shoqëruar me një njohuri të thellë të kontekstit përkatës në këtë fushë. Më konkretisht, synohet të forcohet efektiviteti dhe efikasiteti i qeverisjes vendore përmes konsolidimit të sistemeve, standardeve dhe kapaciteteve organizative në vend, zgjerimit dhe mbështetjes së inovacionit dhe praktikave më të mira të ofrimit të shërbimeve, nëpërmjet objektivave të mëposhtëm:

3. Zgjerim i qeverisjes digjitale në nivel vendor për të ofruar shërbime dhe programe qeveritare në mënyrë më eficiente, transparente dhe me kosto efektive

Informimi i vendimmarrjes dhe rrugëtimit të niveleve dhe aktorëve të përfshirë në Transformimin Digjital të Qeverisjes Vendore

Digjitalizimi i ofrimit të shërbimeve vendore dhe integrimi në portalin e-Albania.

- Objektivi specifik 3.1: informimi i vendimmarrjes dhe i rrugëtimit të niveleve dhe aktorëve të përfshirë në Transformimin Digjital të Qeverisjes Vendore.

- Objektivi specifik 3.2: digjitalizimi i ofrimit të shërbimeve vendore dhe integrimi në portalin e-Albania.

Objektivi specifik 3.1: informimi i vendimmarrjes dhe i rrugëtimit të niveleve dhe aktorëve të përfshirë në Transformimin Digjital të Qeverisjes Vendore

Reforma e transformimit digjital në nivel vendor do të bazohet thelbësisht në evidenca me qëllim që të adresojë sfidat dhe të kapitalizohet mbi mundësitë. Kjo reformë përfshin një numër të madh aktorësh dhe kërkon adresimin e sfidave të gjithë niveleve të qeverisjes dhe grupeve të ndryshme të interesit.

Në këtë kuadër, hartimi i një udhërrëfyese të bazuar në evidenca, i cili adreson sfidat dhe nevojat e qeverisjes, si edhe të qytetarëve, është i një rëndësie të lartë. Në veçanti, transformimi digjital përmirëson shpejtësinë, efektivitetin dhe lehtësinë e marrjes së shërbimeve administrative nga qytetarët.

Hartimi i udhërrëfyesit drejt përmbushjes së këtij vizioni planifikohet të vijë si rezultat i një set vlerësimesh të gatishmërisë digjitale që përfshin ekosistemin e përgjithshëm të vendit, gatishmërinë të qeverisjes vendore në nivel më të detajuar, si dhe gatishmërinë e qytetarëve. Gjetjet e këtyre vlerësimeve synojnë të ndihmojnë qeverinë qendrore dhe atë vendore me evidenca të sakta mbi nevojat dhe gatishmërinë digjitale të institucioneve vendore dhe të qytetarëve. Analiza të tilla ndihmojnë qeverisjen në evidentimin e pikave të forta dhe të dobëta për t'u adresuar në rrugëtimin drejt transformimit digjital.

Në këtë drejtim, vlerësimet e gatishmërisë digjitale shërbejnë që të:

- bëhet e matshme dhe kështu e diskutueshme në nivel lokal dhe kombëtar situata aktuale;

- identifikohen mangësitë dhe kufizimet e mundshme në politikëbërjen dhe zbatimin në nivel vendor;

- zbulohen nevojat për ngritjen e kapaciteteve midis të gjithë aktorëve dhe, nëse adresohen siç duhen, mund të kontribuojnë në një mjedis të favorshëm për reforma të suksesshme;

- forcohet aftësia për të dhënë përparësi, për të planifikuar, buxhetuar e monitoruar aktivitetet e ndërlidhura me ndërtimin e kapaciteteve;

- bëhet i zbatueshëm informimi i politikave të bazuara në evidenca për qeverisjen qendrore dhe vendore;

- forcohet angazhimi i shoqërisë civile dhe sektorit privat në qeverisjen vendore;

- vlerësohen, forcohen dhe zbatohen parimet e përfshirjes, të drejtat e njeriut dhe “askush të mos mbetet pas” (*leave no one behind*).

Objektivi specifik 3.2: Digjitalizimi i ofrimit të shërbimeve vendore dhe integrimi në portalin e-Albania

Në vijim të përfundimit të analizës së gatishmërisë digjitale do të punohet paralelisht për identifikimin e listës së plotë të shërbimeve administrative dhe proceseve administrative që kryen secila NJVV në ofrimin e shërbimeve. Pas përfundimit të fazës së analizës për transformimin digjital të shërbimeve vendore, do të fillojë puna për digjitalizimin e ofrimit të shërbimeve online në portalin e-Albania, procedurave të brendshme të bashkive për trajtimin e aplikimeve dhe ofrimin e shërbimit përfundimtar vetëm elektronikisht, si dhe ngritjen e infrastrukturave përkatëse mbështetëse. Kjo do të nënkuptojë gjithashtu përdorimin dhe aplikimin e nënshkrimit dhe vulës elektronike, në procese të ndryshme të ofrimit të shërbimeve dhe

digjitalizimin e procedurave të brendshme administrative.

Me qasjen *online* të shërbimeve, qytetarët dhe bizneset nuk do të kenë nevojë të paraqiten pranë bashkive për aplikime shkresore. Ofrimi *online* i shërbimeve vendore do të mundësojë qasje të pakufizuar dhe të barabartë të qytetarëve dhe bizneseve në orare, transparencë e përgjegjshmëri, duke ulur ndjeshëm kohën e ofrimit të shërbimeve dhe kohën e marrjes së tyre. Çdo aplikim për shërbim do të jetë i gjurmueshëm dhe tërësisht transparent. Përmes mekanizmave të monitorimit, do të reduktohen vonesat në ofrimin e shërbimeve. Në portalin *e-Albania* do të ofrohen shërbime që janë riinxhinierizuar 100%, duke ofruar një shërbim tërësisht elektronik.

Nga ana tjetër, digjitalizimi i procedurave të brendshme të bashkive do të ndihmojë në automatizimin e punës, duke sjellë rritjen e eficiencës dhe produktivitetit të punonjësve. Në tërësi, digjitalizimi do të ndikojë në rritjen e të qenit miqësor ndaj mjedisit, duke eliminuar dokumentet në letër përmes promovimit të dokumentit elektronik, si dhe duke reduktuar rrënjësisht lëvizjen e qytetarëve që udhëtojnë me mjete motorike drejt sporteleve fizike, një mënyrë për reduktimin e emetimit të ndotjes në ajër.

Ky proces do të shoqërohet me mbështetje të vazhdueshme ndaj NJVV-ve, me qëllim ofrimin sa më eficient të shërbimeve vendore nga ana e tyre në formë elektronike bazuar në procedura standarde të veprimit dhe udhëzime të ofrimit të shërbimit.

Qëllimi politik 4: rritja e autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të të ardhurave të veta

Decentralizimi fiskal dhe financiar ka ecur me ritme të qëndrueshme në Shqipëri gjatë dekadave të fundit. Megjithatë përgjegjësitë në rritje të qeverisjes vendore diktojnë nevojën e rritjes së peshës së të ardhurave dhe shpenzimeve vendore ndaj PBB-së dhe shpenzimeve të qeverisjes së përgjithshme, në veçanti rritja e të ardhurave diskrecionare si transferta e pakushtëzuar, të

ardhurat e veta dhe taksat e ndara. Strategjia parashikon masa për shpërndarjen më të drejtë vertikale (midis qeverisë qendrore dhe asaj vendore) dhe horizontale (midis njësive të ndryshme) të burimeve, duke u përqendruar jo vetëm në rritjen e autonomisë financiare por edhe rritjen e kapaciteteve vendore për të realizuar të ardhura dhe mekanizma ekualizues për trajtimin e pabarazive për shkak të kapitalit ekonomik apo natyror të njësive vendore. Së fundmi, rëndësia e një disiplinë të mirë fiskale dhe instrumenteve eficiente për menaxhimin e financave publike bëhet edhe më e rëndësishme më rritjen e rolit të NJVV-ve në ekonominë e vendit.

Nga ana tjetër, sfida mbi parashikueshmërinë dhe qëndrueshmërinë e transfertës qeveritare dhe përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator për financimin me transferta për funksionet vendore apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për njësitë e vetëqeverisjes vendor mbetet për t'u adresuar.

Objektivat specifikë

Financat vendore mbetet një shtyllë e rëndësishme e agjendës së decentralizimit, duke krijuar mundësi që qeveritë vendore të kenë më shumë burime financiare, në mënyrë që ato të kryejnë funksionet dhe kompetencat e tyre në mënyrë efikase dhe të qëndrueshme. Kjo synohet të arrihet nëpërmjet objektivave specifikë si më poshtë:

- objektivi specifik 4.1: rritja e kapacitetit të të ardhurave vendore me qëllim mundësimin e ofrimit të shërbimeve cilësore dhe me standarde;

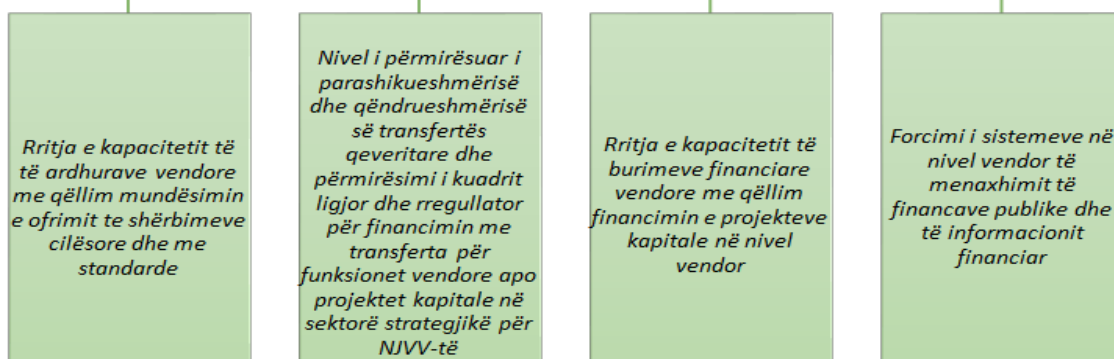
- objektivi specifik 4.2: nivel i përmirësuar i parashikueshmërisë dhe qëndrueshmërisë së transfertës qeveritare dhe përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator për financimin me transferta për funksionet vendore apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për NJVV-të;

- objektivi specifik 4.3: rritja e kapacitetit të burimeve financiare vendore me qëllim financimin e projekteve kapitale në nivel vendor;

- objektivi specifik 4.4: forcimi i sistemeve në nivel vendor të menaxhimit të financave publike dhe të informacionit financiar.

4. Rritja e autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të ardhurave të veta

Objektivi specifik 4.1: rritja e kapacitetit të të ardhurave vendore me qëllim mundësimin e ofrimit të shërbimeve cilësore dhe me standarde

Rritja e kapaciteteve të qeverisjes vendore për ofrimin e shërbimeve, si edhe e autonomisë fiskale vendore është objektivi 4 i SNDQV-së. Synimi kryesor është rritja e nivelit të autonomisë financiare të qeverisjes vendore, veçanërisht duke rritur nivelet e financimit të funksioneve vendore. Rritja e autonomisë fiskale është parashikuar të arrihet nëpërmjet: i) rritjes së të ardhurave vendore nga taksa mbi pasurinë e paluajtshme; ii) rritjes së pjesës së taksave të ndara; dhe iii) gjenerimit të të ardhurave nga aktiviteti ekonomik i njësisë të vetëqeverisjes vendore nëpërmjet përdorimit më eficient të aseteve vendore.

Ky objektivi mund të synojë në një periudhë afatmesme që të arrihet niveli i të ardhurave totale vendore në përqindje të PBB-së i barabartë me mesataren e të ardhurave të vendeve të rajonit (rreth 5.2%). Ndërsa në një periudhë afatgjatë mund të synohet të arrihet mesatarja e vendeve të Bashkimit Evropian prej 10.6% e PBB-së. Realizimi i plotë i objektivave të strategjisë si ndërthurje e decentralizimit fiskal dhe funksional do të bëhet e shtrirë në kohë dhe duke përcaktuar qartë se çfarë mund dhe duhet të arrihet nga rritja e të ardhurave të veta dhe çfarë do të plotësohet nga rritja e transfertës për qeverisjen vendore. Si pjesë e kësaj analize duhet të ndërmerret një studim i kostove për zbatimin e funksioneve të vetëqeverisjes vendore, për të bërë të mundur që burimet e disponueshme të përkohet me përgjegjësitë e transferuara.

Rritja e të ardhurave vendore nga taksa mbi pasurinë e paluajtshme

Reforma do të ketë në themel një plan strategjik zbatimi, koordinim efektiv institucional dhe mbështetjen e vazhdueshme të *leadershipit*/drejtuesve politikë. Në vazhdimësi të hapave të ndërmarrë gjatë viteve të fundit, objektivi afatmesëm për të ardhurat nga taksa mbi pasurinë e paluajtshme është arritja e nivelit 0.5% të PBB-së, nga 0.3% e PBB-së që është aktualisht, nëpërmjet zgjerimit të bazës tatimore falë administrimit më të mirë fiskal.

Objektivi afatgjatë duhet të synojë rishikimin e taksimit mbi pronën dhe vlerësimin e përshtatshmërisë së nivelit aktual të tatimit, i cili mbetet i ulët krahasuar edhe me vendet e rajonit, si edhe i ulët në krahasim me koston administrative të mbledhjes së tij. Ndërsa aktualisht po punohet për taksimin e ndërtesave mbi bazën e vlerës së tregut, në planet e reformës është dhe taksimi i tokave mbi bazën e vlerës së tregut (kjo përkon me periudhën që mbulon kjo strategji). Po ashtu rritja e sipërfaqes së ndërtuar aktualisht, e reflektuar në rritjen e të ardhurave nga taksa e ndikimit në infrastrukturë, pritet të rezultojë në një rritje të bazës së taksueshme për taksën e pasurisë në vitet në vijim.

Objektivi afatgjatë synon reformimin tërësor të sistemit të taksimit të pasurive të paluajtshme në Shqipëri dhe përfshirjen e ndërhyrjeve përmirësuese në legjislacion, nivelin e politikave dhe atë të administrimit, për të mundur: i) taksimin e pasurive të paluajtshme, bazuar në vlerën e tregut, fillimisht për ndërtesat e më pas për tokën, në një nivel të përshtatshëm taksimi, të përafruar me vendet e rajonit dhe me kosto

administrimi më të ulëta në krahasim me të hyrat, duke zbatuar njëkohësisht masa mbrojtëse për kategoritë në nevojë; dhe ii) një regjim tatimor më të drejtë, përmes zgjerimit të bazës tatimore si rezultat i shtimit të kategorive të pasurive të paluajtshme që taksohen, reduktimit të numrit të përjashtimeve ekzistuese dhe rritjes së numrit të pasurive të paluajtshme të regjistruara në kadastrën fiskale. Sipas parashikimeve të FMN-së, pas implementimit të reformës, të ardhurat e gjeneruara nga kjo taksë mund të arrijnë nivelet e 0.7% - 1% të PBB-së.³³

Së fundmi parashikohet zhvillimi i një sistemi monitorimi të mbledhjes së të ardhurave mbështetur në indikatorë sasiorë performance, që mund të japin të dhëna të besueshme për eficiencën në mbledhje. Performancat pozitive mund të lidhen me një skemë incentivuese granti (i dedikuar ose si kriter në formulën e transfertës së pakushtëzuar apo i skemave të tjera të granteve). Një mundësi për nxitjen e përmirësimit të administrimit të taksës së pasurisë është përlogaritja e ekualizimit fiskal për shpërndarjen e transfertës së pakushtëzuar si funksion i kapacitetit fiskal nga taksat e pasurisë (në vend të të ardhurave të mbledhura).

Taksat e ndara

Strategjia do të vlerësojë mundësinë që njërive të vetëqeverisjes vendore t'u ofrohet një mundësi për të rritur nivelin e burimeve financiare në dispozicion nga ndarja e taksave sipas përvojave të vendeve të tjera të rajonit dhe vendeve evropiane. Objektivi synon të arrihet një nivel i të ardhurave vendore nga taksat e ndara afërsisht në rreth 0.9% të PBB-së. Për këtë: i) do të konsolidohet metodologjia e ndarjes së taksës nga tatimi i të ardhurave personale; ii) do të shqyrtohet mundësia një forme ndarjeje për të ardhurat nga tatim fitimi dhe tatimi mbi vlerën e shtuar sipas përvojave të vendeve të tjera; dhe iii) do të rritet përqindja që shkon për qeverisjen vendore nga renta e shfrytëzimit të burimeve natyrore, në veçanti mineralet, duke konsideruar faktin se njësitë e vetëqeverisjes vendore ofrojnë shërbime dhe investime të nevojshme për shfrytëzimin e këtyre burimeve.

Të ardhura nga aktiviteti ekonomik i njërive të vetëqeverisjes vendore nëpërmjet përdorimit me eficiencë të aseteve vendore.

Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund dhe duhet të nxiten për të shfrytëzuar avantazhet që rrjedhin nga burimet natyrore në territorin e tyre, nga pozicioni gjeografik, nga kërkesa për produkte apo shërbime etj. Financimi i këtyre aktiviteteve mund të bëhet nga të ardhurat e veta apo duke mundësuar huamarrjen për projekte ekonomike dhe financiare fitimprurëse. Këto politika duhet të shkojnë përtej krijimit të një mjedisi të përshtatshëm për biznesin dhe politikave fiskale vendore, duke u shtrirë edhe në bashkëpunimin financiar mes njërive të vetëqeverisjes vendore dhe financimin e projekteve të përbashkëta të zhvillimit.

Objektivi specifik 4.2: nivel i përmirësuar i parashikueshmërisë dhe qëndrueshmërisë së transfertës qeveritare dhe përmirësimi i kuadrit ligjor e rregullator për financimin me transfertë për funksionet vendore apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për njësitë e vetëqeverisjes vendore

Si objektivi i strategjisë së re të decentralizimit këshillohet të bëhet vlerësimi i impaktit periodik të mekanizmave dhe efektivitetit të mekanizmave të ekualizimit fiskal vertikal dhe horizontal. Rishikimi i kriterëve ekualizues me faktorë të tjerë natyrorë, demografikë, ekonomikë duhet të synojë të rrisë kapacitetin financiar të njërive të vetëqeverisjes vendore me disavantazhe objektive për mobilizimin e të ardhurave të veta.

Transferta e granteve të përgjithshme dhe granteve sektoriale

Në stadin aktual, për shkak të shqetësimit që mund të ketë qeveria qendrore mbi rezultatin social, si dhe të administrimit të dobët financiar, forma më efikase e transfertës duhet të vazhdojë të jetë nëpërmjet granteve të dedikuara sektoriale (specifike). E rëndësishme është që NJVV-të të financohen gjithmonë me grante, minimalisht të barabarta me atë që qeveria qendrore kombëtare ka shpenzuar për to në kohën kur ky funksion menaxhohej nga vetë qeveria qendrore.

Rritja e transfertës së qeverisë qendrore në formën e granteve duhet të synojë:

- një objektivi afatmesëm mund të jetë arritja e një transfertë nga qeveria qendrore në një nivel 2.5% e PBB-së, në përafërsi me mesataren e vendeve të rajonit;

³³ John Norregaard, William McCluskey, and Lawrence Walters "Moving to a value based property tax. A roadmap for implementation.", IMF, 2014.

- rivlerësimin e kostove të funksioneve të përbashkëta, të cilat kanë kaluar plotësisht në përgjegjësinë e njërive të vetëqeverisjes vendore dhe plotësimin e financimit të këtyre shërbimeve;

- rritjen e granteve sektoriale në veçanti për shërbimet në sektorin social, të arsimit dhe të shëndetësisë.

Si objektivi afatgjatë, krahas përcaktimit të standardeve kombëtare minimale të shëndetit dhe sigurisë, për ofrimin e shërbimit dhe përlllogaritjes së kostos përkatëse të ofrimit të tyre në varësi të karakteristikave rajonale dhe ekonomike, strategjia synon rritjen e autonomisë financiare vendore nëpërmjet rritjes proporcionale të nivelit të transfertës së pakushtëzuar dhe uljes graduale të pjesës së transfertave të kushtëzuara për sektor. Kjo do të përmirësonte parashikueshmërinë e të ardhurave vendore, si dhe eficiencën në akordimin e burimeve midis sektorëve.

Objektivi specifik 4.3: Rritja e kapacitetit të burimeve financiare vendore me qëllim financimin e projekteve kapitale në nivel vendor

NJVV-të mund të rrisin kapacitetin e financimit të investimeve nëpërmjet dy mënyrave: i) financimit nga grantet e investimeve; dhe ii) financimit nëpërmjet huamarrjes. Në thelb transfertat e kushtëzuara për investime vendore duhet të jenë përjashtimi nga rregulli, për raste të veçanta që kërkojnë nivele të larta investimi apo ku qeverisja qendrore ka interesa të veçanta. Instrumente si FZHR-ja duhet të vazhdojnë të përdoren në të mirë të realizimit të përparësive vendore, por vendimmarrja vendore në realizimin e këtyre investimeve të jetë më gjithëpërfshirëse. Po ashtu mund të eksplorohej edhe skema të tjera financimi vendor, përfshirë fondet ripërtëritëse të investimit të (bashkë)menaxhuara nga bashkitë.

Financimi nëpërmjet huamarrjes të njërive të vetëqeverisjes vendore

Duke qenë se qeverisja vendore varet nga transfertat qeveritare, rregullat që përcaktojnë financat publike dhe huamarrjen duhet të jenë të qarta dhe të inkurajojnë qëndrueshmëri në huamarrjen vendore. Mundësimi i njërive të vetëqeverisjes vendore ndaj huamarrjes do të kërkojë vendosjen e një kufiri të nivelit të borxhit që mund të përdoret nga qeverisja vendore, brenda kufirit të lejuar të borxhit publik.

Megjithatë ky objektivi mund të jetë i vështirë të arrihet në periudhë afatmesme, për shkak të niveleve relativisht të larta aktuale të borxhit publik.

Si përfundim: Shqipëria ka mundësi të rritjes së kapacitetit të të ardhurave vendore, si dhe të nivelit të transfertës për financimin e funksioneve vendore. Përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator, si dhe forcimi i kapaciteteve të mbledhjes së të ardhurave vendore të njërive të vetëqeverisjes vendore mund të gjenerojë të ardhura shtesë në një vlerësim minimal në rreth 1.5 % të PPB-së dhe në një vlerësim relativisht më të lartë në 2.1% të PBB-së. Veç rritjes së të ardhurave të veta, transfertës së qeverisë qendrore, një burim tjetër i rritjes së të ardhurave mbetet gjenerimi i tyre nga aktiviteti ekonomik i drejtpërdrejtë i njërive të vetëqeverisjes vendore. Ndërsa rritja e burimeve financiare për projekte investimesh përveç granteve të qeverisë qendrore mbetet i qenësishëm, një burim i konsiderueshëm dhe pothuajse i papërfillshëm mbetet rritja e huamarrjes për njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Objektivi specifik 4.4: forcimi i sistemeve në nivel vendor të menaxhimit të financave publike dhe të informacionit financiar

Sistemi i Informacionit për Menaxhimin Financiar Vendor (SIMF-V)

Strategjia do të mbështesë ndërtimin e një Sistemi të Informacionit për Menaxhimin Financiar për qeverisjen vendore (SIMF), me synim konsolidimin e menaxhimit financiar dhe ofrimin e shërbimeve në qeverisjen vendore. SIMF-i vendor do të duhet të jetë i lidhur me Sistemin e Informacionit Financiar të Qeverisë së Shqipërisë (SIFQ), për të mundësuar vijueshmërinë për planifikimin dhe zbatimin dhe për të siguruar që informacioni për zbatimin e buxhetit nga SIFQ-i të përfshihet dhe të mbështesë planifikimet pasardhëse nëpërmjet SIMF-it vendor. Lidhje duhet të vendosen edhe me Sistemin e Informacionit të Sistemit të Planifikimit të Integruar (IPSIS), Sistemin e Informacionit të Asistencës së Jashtme (EAMIS) dhe Sistemin e Informacionit të Menaxhimit të Burimeve Njerëzore (HRMIS). SIMF-i vendor do të konceptohet dhe ndërtohet në tri faza. Faza 1 synon të vendosë një vizion për zgjidhjen e AFMIS-it vendor, të specifikojë kërkesat

funkionale dhe të përcaktojë proceset kryesore të biznesit që duhet të mbështeten nga zgjidhjet informatike. Gjithashtu, ajo do të ofrojë një strukturë të specifikimeve për veprimtaritë dhe produktet e fazës së dytë, një vlerësim të kostos për fazën e dytë dhe një vlerësim të strukturës së kostove për veprimtaritë dhe produktet e fazës së tretë.

Faza e dytë do të përqendrohet në hartimin e një koncepti të detajuar për AFMIS-in vendor, për t'u siguruar që funksionalitetet e specifikuara gjatë fazës së parë të përfshihen qartë dhe në mënyrë të hollësishme për të udhëzuar ndërtimin e sistemit IT gjatë fazës së tretë.

Faza e parë do të përfundojë gjatë vitit 2022 dhe do të prodhojë termat e referencës për fazën e dytë. Prokurimi për fazën e dytë do të kryhet gjatë vitit 2023 dhe kjo fazë pritet të përmbyllet gjatë vitit 2024. Prokurimi për fazën e tretë do të parashikohet për fundin e vitit 2024/2025. Pritet që ndërtimi i sistemit IT për AFMIS-in vendor të fillojë gjatë vitit 2025.

Përmirësimi i proceseve të buxhetimit

Në funksion të reformimit dhe modernizimit të financave publike dhe kryesisht atyre vendore, gjatë vitit 2022 nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është vendosur që tri bashki të jenë në pilotim, për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm dhe Buxhetit Vjetor sipas riorganizimit të programeve buxhetore të orientuara nga buxheti në nivel produkti dhe kostimi i tyre, si dhe përgatitjes së buxhetit vendor me numër më të vogël se 20 programe që janë aktualisht. Gjithashtu, Ministria e Financave dhe Ekonomisë në periudhë afatmesme do të përfshijë edhe bashkitë e tjera sipas qasjes së bashkive që janë aktualisht në pilotim.

Gjithashtu, në këtë kuadër do të punohet për ristrukturimin e tabelës së konsoliduar të treguesve fiskalë për qeverisjen vendore, i cili konsiston në hartimin e një table të veçantë për treguesit fiskalë të qeverisjes vendore në mënyrë të pavarur nga treguesit fiskalë në nivel qendror, me qëllim monitorimin e vazhdueshëm të treguesve fiskalë të zbatimit të buxhetit vendor, në funksion të zbatimit të atyre politikave buxhetore që do të rrisin efikasitetin dhe efektshmërinë e përdorimit të fondeve publike në nivel vendor.

Konsolidimi i sistemit të kontabilitetit, i klasifikimit buxhetor dhe i raportimit financiar në funksion të përmirësimit të mbikëqyrjes të financave publike të NJVV-ve nga këshilli vendor

Për fazën tjetër të decentralizimit do të jetë e rëndësishme të vazhdojë fokusimi te përmirësimet e planifikimit buxhetor afatmesëm, raportimit dhe transparencës financiare dhe të performancës, si dhe llogaridhënies së njësive të vetëqeverisjes vendore. Konsolidimi i njësive të qeverisjes vendore në 61 bashki me 12 qarqet përkatëse ka përmirësuar ndjeshëm cilësinë e menaxhimit të financave publike në nivelin e qeverisjes vendore. Qasja më strategjike për planifikimin afatmesëm dhe zbatimin e buxhetit vendor duhet të plotësohet më tej me masa të tjera që mund përcaktohen si drejtime strategjike në strategjinë e re të decentralizimit. Këto do të kërkojnë përmirësime dhe rregullim të klasifikimeve buxhetore, planin e llogarive kontabël, të përgjegjësive të kontabilitetit për të ofruar raportim të harmonizuar te drejtuesit dhe këshilli vendor (këshilli i bashkisë ose i qarkut), për të mbikëqyrur realizimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomi të ofrimit të shërbimeve publike me cilësi të mirë për banorët që i zgjedhin këto organe.

Qeveria qendrore do të vazhdojë të luajë një funksion mbikëqyrës për financat publike të qeverisjes vendore, por gjithnjë e më shumë kjo duhet të bëhet përgjegjësi e këshillave të zgjedhur, të mbështetur edhe nga aktivitetet e auditimit të jashtëm, për të garantuar qëndrueshmërinë e financave të çdo bashkie dhe qarku. Funksioni mbikëqyrës i qeverisë qendrore përfshin monitorimin e rregullt brenda vitit dhe monitorimin në fund të vitit të performancës financiare të bashkive dhe qarqeve dhe vlerësimin e tij për shkallën në të cilën bashkitë përballen ose ka të ngjarë të përballen me vështirësi financiare tani dhe në të ardhmen. Për të siguruar qartësi në planifikimin, zbatimin dhe monitorimin e buxhetit, do të duhet të bëhet punë e mëtejshme për të siguruar që klasifikimi buxhetor, plani kontabël dhe formatet e raportimit për njësitë e vetëqeverisjes vendore t'u ofrojnë kryetarëve të bashkive dhe ekipit të tyre informacionin e nevojshëm menaxherial dhe në të njëjtën kohë t'u sigurojë këshilltarëve informacionin që u nevojitet për të siguruar që

NJVV-ja po arrin vlerën më të mirë për paranë në ofrimin e shërbimeve publike për banorët e saj.

Krijimi i nënllogarive individuale të NJVV-ve në llogarinë e vetme të Thesarit

Në funksion të transferimit të përgjegjësisë mbikëqyrëse, bashkitë dhe qarqet do të duhet të kenë një pamje dhe kontroll më të qartë mbi çështjet e tyre financiare. Për këtë qëllim qeveria qendrore duhet të lejojë njësitë e vetëqeverisjes vendore të kenë llogaritë e tyre të veçanta brenda llogarisë së vetme të thesarit në Bankën e Shqipërisë. Kjo do t'u mundësojë njësitë të vetëqeverisjes vendore të kenë në çdo kohë pamje të qartë të likuiditeteve në dispozicion, si dhe mund të shmangë efektin e kufizimeve të vendosura nga qeveria qendrore mbi transaksionet financiare në faza të caktuara të ciklit buxhetor, çka mund të krijojë pamundësi shpenzimi dhe mbartjen e fondeve në vitet pasardhëse buxhetore. Krijimi i llogarive të tilla nuk është vetëm praktikë e mirë, por është edhe një element kritik i autonomisë kuptimplote fiskale për njësitë e vetëqeverisjes vendore. Po ashtu, në momentin që për NJVV-të bëhet e mundur qasje më e gjerë në financimet e huaja dhe huamarrjen e jashtme e të brendshme për investime, nënlllogaritë e veçanta të NJVV-ve në Llogarinë e Vetme të Thesarit do të jenë një kërkesë e domosdoshme për kontabilitet të qartë dhe transparencë të plotë fizike dhe jo thjesht një opsion.

Përmirësimi i kontabilitetit vendor ka përfitime jo vetëm për vendimet menaxheriale dhe mbikëqyrjen brenda NJVV-ve, por vlen edhe për qartësimin ndarjen e qartë të aktiviteteve të nënsektorit të qeverisjes qendrore nga ato të nënsektorit të qeverisjes vendore kur konsiderojnë menaxhimin e qeverisjes së përgjithshme si një e tërë. Kjo do të kërkojë disa ndryshime të vogla në përgatitjen dhe paraqitjen e dokumentacionit buxhetor dhe statistikave financiare të fund të vitit për nënsektorin e qeverisjes vendore, nënsektorin e qeverisjes qendrore dhe sektorin e qeverisjes së përgjithshme në tërësi. Këto do të jenë në përputhje me praktikën ekzistuese për raportimin ndërkombëtar mbi financat publike, duke përdorur sistemin e Statistikave Financiare

Qeveritare (FMN), i cili është baza mbi të cilën punon Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Qëllimi politik 5: forcimi i demokracisë vendore dhe përparimi i agjendës së integritetit evropian në nivel vendor

Qëllimi i pestë i strategjisë ka në fokus forcimin e demokracisë vendore dhe përparimin e agjendës së Integritetit Evropian në nivel vendor, me synim forcimin e mirëqeverisjes në nivel vendor, nxitjen e politikave kundër korrupsionit nëpërmjet konsolidimit të mëtejshëm të arritjeve mbi integritetin, si edhe forcimin e rolit të qeverisjes vendore në zbatimin e politikave dhe të *Acquis Communautaire*. Kjo synohet të arrihet nëpërmjet rritjes së kapaciteteve të administratës vendore për të dhënë shërbime më eficiente, me transparencë dhe llogaridhënie ndaj qytetarëve, si edhe përmbushjen e rolit të qeverisjes vendore në përparimin e agjendës së integritetit evropian.

Pas RAT-it është plotësuar i gjithë kuadri procedural dhe rregullator mbi funksionimin e këshillave bashkiakë (rregullorja mbi organizimin dhe funksionimin e këshillit, kodi i etikës, rregullorja e konsultimit publik etj.), përfshirë dhe strukturat mbështetëse, siç janë sekretariatet e këshillave. Përtej progresit të bërë gjatë viteve të fundit, pavarësisht nga roli domethënës që i atribuohet këshillit bashkiak prej ligjit organik nr. 139/2015, “Për vetëqeverisjen vendore”, ka ende vend për përmirësim, duke qartësuar në mënyrë shteruese veprimtarinë e këshillit bashkiak në të tria dimensionet e punës së tij, atë si vendimmarrës, përfaqësues dhe mbikëqyrës. Një çështje tjetër gjerësisht e diskutuar është përfaqësimi i banorëve të njësisë administrative (NJA) dhe zonave rurale në këshillat bashkiakë, e cila është e nevojshme të adresohet ose nëpërmjet rishikimit të mënyrës së zgjedhjes së këshillave bashkiakë dhe strukturave komunitare, ose/dhe prezantimit/ rjetësimit/ përdorimit të instrumenteve për përfaqësim të NJA-ve dhe zonave rurale në Këshill Bashkiak.

Nga ana tjetër, ndryshimi i vazhdueshëm i *leadershipit*/drejtuesve vendorë (afërsisht 70% e këshilltarëve ndryshojnë nga zgjedhja në zgjedhje³⁴), sjell vështirësi në cilësinë e punës së këshillave vendorë dhe përpjekjeve për rritjen e

³⁴ Lista e trajnimeve të Këshilltarëve të rinj (1068 të trajnuar nga 1619 në total).

kapaciteteve të tyre. Në këtë kontekst, edhe pjesëmarrja e grave në këshilla ka vend për përmirësim të vazhdueshëm, përtej ecurisë pozitive, duke arritur kuotën e përfaqësimit të tyre në lista prej 50%. Gjithashtu, qeverisja vendore ka nevojë të përmirësojë në mënyrë të vazhdueshme mekanizmat e përfshirjes së qytetarëve në proceset konsultuese në mënyrë sistematike dhe domethënëse. Veçanërisht forcimi i pjesëmarrjes së qytetarëve në proceset vendimmarrëse në nivel vendor është një sfidë për t'u adresuar në këtë strategji.

Një tjetër aspekt i qeverisjes vendore për t'u konsoliduar lidhet posaçërisht me parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit, kjo nëpërmjet përmirësimit të integritetit dhe rritjes së transparencës dhe llogaridhënies. Sfidat reflektohen edhe nga perceptimet e qytetarëve të identifikuar nga Hartëzimi i Qeverisjes Vendore (më i fundit i vitit 2020), ku nivelet e perceptuara të transparencës dhe llogaridhënies kanë pasur përmirësim në bashkitë e vogla, por jo në bashkitë e mëdha³⁵. Rritja e transparencës në të gjitha proceset e qeverisjes vendore, shoqëruar me hartimin dhe zbatimin e planeve të integritetit, është e nevojshme për t'u adresuar në vitet në vazhdim për qeverisjen vendore.

Lidhur me agjendën e Integritetit Evropian në nivel vendor, qeverisja vendore has një sërë sfidash. Përtej progresit, duke qenë se rreth 70% e legjislacionit të BE-së do të duhet të zbatohet në nivel vendor, agjendës së decentralizimit i lipset të adresojë nevojën për forcimin e kapaciteteve administrative vendore, me qëllim përmbushjen e rolit të bashkive në këtë kuadër. Kjo kërkon gjithashtu përmirësimin e bashkërendimit midis qeverisjes qendrore dhe asaj vendore në përmbushje të agjendës së përbashkët të integritetit evropian dhe forcim të kapaciteteve në përthithjen e sa më shumë fondeve të BE-së. Patjetër, përpjekjet për një qeverisje të mirë vendore në shërbim të komunitetit dhe për institucione vendore të konsoliduara janë dhe duhet të përbëjnë një proces afatgjatë në konsolidim dhe përmirësim të vazhdueshëm.

Nga ana tjetër, fuqizimi i kapaciteteve të administratës vendore është një çështje konstante, e cila ka nevojë të adresohet jo vetëm në terma të një ekipi të kualifikuar, por edhe të motivuar. Forcimi i kapaciteteve për përthithjen dhe zbatimin e projekteve të financuara nga BE-ja është një sfidë e prekshme veçanërisht në bashkitë e vogla. Vështirësi në ekip dhe kapacitete (njohuri në shkrim projektesh, zbatim apo dhe njohuri e aftësi të tjera) janë të pranishme, çka vështirësohet edhe më shumë nga sistemi i pagave jokonkurrues e i kënaqshëm. Ndër të tjera, sistemi i pagave diferencon bashkitë sipas madhësisë së tyre, duke e bërë edhe më të vështirë për bashkitë e vogla procesin e përthithjes së ekipit të kualifikuar, ndryshe nga bashkitë e mëdha dhe deri diku edhe të mesme, të cilat kanë informacionin dhe aftësitë e nevojshme për të aplikuar dhe zbatuar projektet e financuara nga BE-ja.

Objektivat specifike

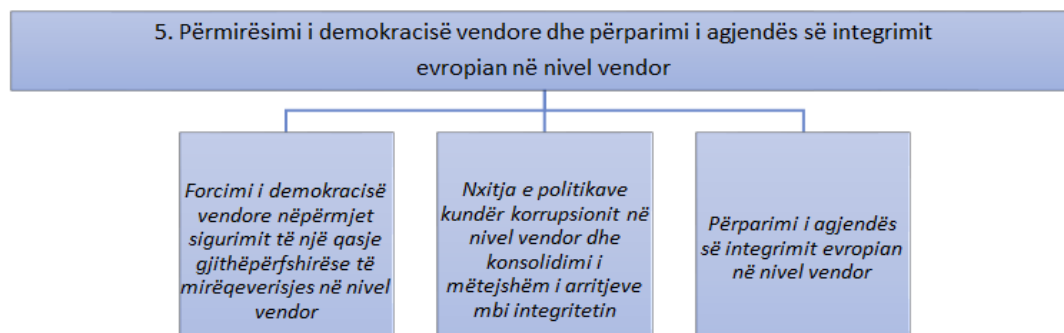
Përmirësimi i Demokracisë Vendore është një përpjekje e vazhdueshme në kuadër të agjendës së decentralizimit, me fokus në forcimin e transparencës dhe të pjesëmarrjes së komuniteteve, biznesit dhe shoqërisë civile në vendimmarrjen publike në nivel vendor dhe përparimin e agjendës së Integritetit Evropian në nivel vendor. Me synim adresimin e sfidave të sipërcituara, kjo strategji propozon objektivat specifike të mëposhtëm:

- objektivi specifik 5.1: forcimi i demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të një qasjeje gjithëpërfshirëse të mirëqeverisjes në nivel vendor;

- objektivi specifik 5.2: nxitja e politikave kundër korrupsionit në nivel vendor dhe konsolidimi i mëtejshëm i arritjeve mbi integritetin;

- objektivi specifik 5.3: përparimi i agjendës së integritetit evropian në nivel vendor.

³⁵ Hartëzimi i Qeverisjes Vendore (2020), <https://www.undp.org/albania/publications/local-governance-mapping-albania-2020>

Objektivi specifik 5.1: forcimi i demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të një qasje gjithëpërfshirëse të mirëqeverisjes në nivel vendor.

Objektivi i parë lidhet me forcimin e demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të një qasje gjithëpërfshirëse të mirëqeverisjes në nivelin vendor. Së pari, demokracia vendore do të përfitonte nga një përshkrim shterues i ligjit nr. 139/2015, “Për vetëqeverisjen vendore”, për të qartësuar kompetencat e të gjithë organeve të qeverisjes vendore. Strategjia synon t’i kushtojë rëndësi përfshirjes së qytetarëve në vendimmarrje, në kuadër të proceseve konsultuese të këshillit në përgjithësi apo dhe të vetë administratës vendore, duke e konsideruar përfshirjen e qytetarëve si një proces sistematik, domethënës dhe të buxhetuar. Çdo ndërhyrje për të konsoliduar e harmonizuar kuadrin ligjor, si dhe për të mbështetur këshillat bashkiakë në rritje kapacitetesh, në ndërtim e konsolidim të strukturave respektive administrative e menaxheriale, do të forconte demokracinë vendore duke intensifikuar ndërveprimin me institucionet në nivel qendror, rajonal e vendor, me qytetarët, strukturat komunitare dhe shoqërinë civile.

Këshillat bashkiakë kanë nevojë të njohin më mirë jo vetëm punën e administratës, por dhe atë të institucioneve të tjera (p.sh. degë territoriale), mbi punën dhe performancën e të cilave duhet të japin gjykim, vlerësim dhe të ndërveprojnë. Këshillat dhe këshilltarët më të mirë janë ata që punojnë ngushtë me qytetarët dhe komunitetet. Në këtë frymë strategjia synon të nxisë bashkëpunim me qëllim që qytetarëve t’u jepet më shumë vendimmarrje mbi komunitetin e tyre, të konsultohen dhe të përfshihen në vendimmarrje dhe aktivitetet e këshillit, të informohen dhe të vazhdojnë të ndikojnë për rritjen e cilësinë e shërbimeve në zonën e tyre.

Në kuadër të këtij objekti, synohet që NJVV-të të ushtrojnë funksionet e tyre në mënyrë autonome duke respektuar kuadrin ligjor, mbështetur në parimin e subsidiaritetit duke ofruar shërbime efikase dhe eficiente në komunikim të vazhdueshëm dhe transparent me qytetarët. Në mënyrë të detajuar, ky objektivi specifik përshin aktivitetet e mëposhtme:

Konsolidim të rolit të NJVV-ve në ushtrimin e funksioneve të tyre duke qartësuar mbivendosjet ligjore dhe administrative në marrëdhëniet qeveritare

Strategjia synon konsolidimin e rolit të NJVV-ve në ushtrimin e funksioneve të tyre, me qëllim sigurimin e përfaqësimit, udhëheqjes, planifikimit dhe vendimmarrjes demokratike e efektive. Kjo nënkupton qartësim të kompetencave të organeve të qeverisjes vendore, duke ndarë qartë detyrat e organeve të qeverisjes vendore, si Këshilli Bashkiak si organ përfaqësues, mbikëqyrës dhe vendimmarrës dhe Kryetarit të Bashkisë si organ ekzekutiv. Kjo gjë do të garantojë adresimin e mbivendosjeve apo boshllëqeve ligjore; duke synuar kështu forcimin e demokracisë vendore dhe garantimin e llogaridhënies dhe të balancimit të pushteteve.

Gjithashtu, në kuadër të ndryshimeve/përmirësimeve ligjore, do të shihet mundësia e adresimit në përfaqësim më të “gjerë” gjeografik të anëtarëve të këshillit bashkiak, si edhe adresim të çështjeve të lidhura me kuadrin ligjor për konsultimin publik dhe pjesëmarrjen e qytetarëve në vendimmarrjen vendore. Kjo do të mundësonte, përveç përmirësimeve ligjore, edhe përdorimin e mekanizmave të tjerë që mundësojnë në mënyrë demokratike dhe transparente (duke përfshirë platforma elektronike) përfshirjen sistematike të komunitetit në veprimtarinë dhe në vendimmarrjen e këshillit bashkiak, si dhe në monitorimin e zbatimit të politikave vendore. Në

fokus do të jenë edhe strukturat komunitare të zgjedhura në mënyrë demokratike, efikase dhe të informuara lidhur me rolin e tyre në bashkëpunim me organet e zgjedhura dhe ekzekutive.

Ndërtim të një mekanizmi nxitës për një Këshill Vendor efikas

Duke konsoliduar rolin e këshillave bashkiakë synohet paralelisht ndërtimi i një mekanizmi nxitës për këshillat vendorë të bashkive, duke përfshirë aspekte si: performanca e këshillit, aspekti i tij financiar, si dhe nxitja e krijimi i modeleve dhe praktikave të mira të NJVV-ve. Strategjia parashikon këtu edhe forcimin e rolit të komisioneve bashkiake, si organe të rëndësishme në veprimtarinë e tij ligjëbërëse dhe monitoruese. Çdo nismë për garantimin e barazisë gjinore, veçanërisht në kuadër të komisioneve bashkiake, konsiderohet si një aspekt pozitiv jo vetëm i agjendës së decentralizimit, por edhe i agjendës së barazisë gjinore.

Në kuadër të modeleve të mira, strategjia synon të zhvillojë një platformë të rrjetëzimit/shkëmbimit të përvojave ndërmjet këshilltarëve në Shqipëri dhe me organizatat rajonale që përfaqësojnë dhe mbështesin këshilltarët.

Objektivi specifik 5.2: nxitja e politikave kundër korrupsionit në nivel vendor dhe konsolidimi i mjeteshëm i arritjeve mbi integritetin

Integriteti, transparenca dhe llogaridhënia janë tri nga elementet kyç gjithëpërfshirës të nevojshëm për parandalimin efikas të korrupsionit në institucionet publike³⁶. Kur aktorët kryesorë publikë në nivel vendor sillen me ndershmëri dhe i përmbushin mandatet e tyre në përputhje me normat etike dhe morale, nuk mbetet hapësirë për korrupsion. Konsolidimi dhe përdorimi në rritje i këtij instrumenti nga më shumë se gjysma e bashkive në Shqipëri, si dhe kthimi i planeve të integritetit në standard dhe pjesë përbërëse të menaxhimit të përgjithshëm të administratave vendore është synimi i kësaj strategjie në kuadër të këtij qëllimi.

Në këtë kuadër, kjo përfshin forcimin e imazhit të zyrtarit publik në nivel vendor, bazuar te transparenca dhe përgjegjshmëria, rritjen e përfshirjes së shoqërisë civile në hartimin, zbatimin

dhe monitorimin e nismave të ndryshme me interes dhe ndjeshmëri lokale dhe rritjen e adoptimit të sistemeve që dekurajojnë praktikën korruptive dhe nxisin transparencën (lehtësimi i procedurave të ofrimit të shërbimeve, bërja publike e dokumenteve, konsultimi i politikave dhe përparësitë e zhvillimit, përmirësimi financiar dhe krijimi i ofrimit të shërbimeve dhe i mekanizmave të monitorimit).

Miratimi i instrumenteve të integritetit nga të gjitha njësitë e qeverisjes vendore do të krijojë një mjedis favorizues dhe do të përbëjë kushtet për një sistem të monitorimit të integritetit në dobi si të qeverisë qendrore, ashtu dhe asaj vendore. Krahas përpjekjeve të tjera dhe asistencës në forcimin e transparencës dhe llogaridhënies në nivel bashkie, investimi në ngritjen e kapaciteteve do të kontribuojë në frenimin e korrupsionit dhe, për rrjedhojë, në harmonizimin me kërkesat e strategjive kombëtare të reformës kundër korrupsionit dhe asaj në administratën publike.

Strategjia propozon në kuadër të nxitjes së politikave kundër korrupsionit në nivel vendor:

Finalizimi i procesit të hartimit të planeve vendore të integritetit dhe Kodit të Sjelljes

Ky aktivitet përfshin hartimin e planeve vendore të integritetit dhe miratimin e tyre pranë këshillave bashkiakë në të gjitha bashkitë e mbetura/të tjera sipas fazave (faza I – 16 bashki miratojnë Plane Lokale të Integritetit dhe Kodit të Sjelljes, faza II – 24 bashki, duke përfunduar kështu edhe hartimin e miratimin e të gjithë planeve të integritetit në nivel vendor). Të dyja fazat janë pjesë e planit afatshkurtër të veprimit të kësaj strategjie, konkretisht 2023–2025. Hartimi i planeve të integritetit do të bazohet në metodologjinë e miratuar nga Ministria e Drejtësisë, me të cilën janë hartuar 21 planet ekzistuese të integritetit.

Krijimi i mekanizmit të brendshëm institucional të strukturave qendrore për monitorimin e demokracisë dhe transparencës vendore

Në kuadër të konsolidimit të masave kundër korrupsionit dhe forcimit të demokracisë vendore synohet krijimi i një mekanizmi të brendshëm institucional me qëllim monitorimin dhe eventualisht kalibrimin sipas kontekstit të demokracisë vendore dhe mirëqeverisjes. Në këtë rast Ministria e Brendshme dhe AMVV-ja kanë rol kyç për të monitoruar produkte të lidhura me këtë fushë, për shembull planet e integritetit, programin

³⁶ Integriteti i qeverisjes vendore: Principles and Standards - Nuno Ferreira da Cruz, Michel Gary - Transparency International © 2015 - ISBN: 978-3-943497-75-5.

e transparencës etj. Ndaj është i nevojshëm krijimi i një mekanizmi të qëndrueshëm, jo *ad-hoc*, për monitorimin e elementeve të demokracisë vendore dhe luftës kundër korrupsionit, ku është i mundur duke konsideruar edhe integrimin e elementit gjinor dhe jo diskriminimin. Kjo kërkon së pari evidentimin e këtyre elementeve, në koordinim edhe me institucione qendrore, vendore apo edhe partnerë zhvillimi (p.sh. Komisioni për të Drejtën e Informimit).

Objekti specifik 5.3: Përparim i agjendës së integritetit evropian në nivel vendor

Integrimi në BE është një proces sfidues që kërkon shumë përpjekje të administratës qendrore dhe vendore. Krijimi i një administrate publike joburokratike, profesionale dhe transparente, e aftë për të përballuar sfidat që sjell integrimi në BE dhe përthithja e fondeve të BE-së është një nga synimet kryesore në përparimin e reformës së administratës publike në nivel vendor.

Roli i qeverisjes vendore në zbatimin e politikave, zbatimin e *Acquis Communautaire* dhe agjendën e përgjithshme të integritetit evropian është shumë i rëndësishëm. Komisioni Evropian e thekson këtë rol në Komunikatën e 2019-s mbi Politikën e Zgjerimit të BE-së: “Roli i autoriteteve rajonale dhe lokale në procesin e harmonizimit të BE-së dhe zbatimi eventual i rregullave të BE-së duhet të merret parasysh. Duhet të gjendet një ekuilibër i përshtatshëm ndërmjet qeverisjes qendrore, rajonale dhe vendore që të mbështesë më së miri zbatimin e reformave dhe ofrimin e shërbimeve për qytetarët.”³⁷

Procesi i anëtarësimit mund të përfitojë shumë nga përfshirja e qeverisjes vendore. Nëse angazhohen drejtpërdrejt, administrata vendore dhe qytetarët shqiptarë mund të mësojnë më së miri, të përfitojnë nga mundësitë dhe të përballojnë sfidat që nënkupton integrimi në BE. Zbatimi i standardeve të integritetit në BE është një proces shumë i rëndësishëm dhe sfidues. Ndërsa procesi i anëtarësimit përparon, më shumë kërkesa do të shtrohen përpara drejtuesve dhe administratave të qeverisjes vendore për t’u siguruar që qytetarëve t’u ofrohen të njëjtat shërbime si qytetarëve të tjerë të

BE-së dhe që demokracia lokale të zbatohet në mënyrë efikase dhe gjithëpërfshirëse.

Strategjia Evropa 2020 thekson rolin e rëndësishëm të qeverisjes vendore, duke theksuar shprehimisht se: “Të gjitha autoritetet kombëtare, rajonale dhe lokale duhet të zbatojnë partneritetin, duke i lidhur ngushtë parlamentet, partnerët socialë dhe përfaqësuesit e shoqërisë civile, duke kontribuar në përpunimin e programeve kombëtare të reformave dhe për zbatimin e tij. *Dialogu* midis qeverisë qendrore, rajonale dhe vendore do t’i sjellë prioritetet e BE-së më afër njerëzve, duke forcuar ndjenjën e pronësisë së nevojshme për të përfshirë të gjithë në lëvizjen e Evropës drejt objektivave të 2020-ës.”³⁸

Në këtë frymë, strategjia synon rritjen e kapaciteteve të njësive të vetëqeverisjes vendore lidhur me detyrimet për të zbatuar me sukses detyrimet e anëtarësimit në BE, si edhe për të përfutur nga mundësitë e financimit të BE-së. Në këtë frymë strategjia synon:

Forcimin e rolit të qeverisjes vendore për të zbatuar detyrimet e anëtarësimit në BE

Forcimi i rolit të qeverisjes vendore në kontekstin e agjendës së Integritetit Evropian synohet të arrihet nëpërmjet disa proceseve:

- Duke siguruar angazhim të plotë të autoriteteve të qeverisjes vendore në procesin e negociatave. Quartësimi i mekanizmave të koordinimit ndërmjet nivelit të qeverisjes qendrore dhe vendore do të sigurojë pjesëmarrjen dhe kontributin e NJVV-ve përpara marrjes së angazhimeve që rrjedhin nga 23 kapitujt e *Acquis Communautaire*, ku qeverisja vendore është e përfshirë në zbatimin e legjislacionit.

- Duke forcuar rolin e të gjithë administratës vendore, përtej njësive të BE-së. Së pari, forcimi i rolit të qeverisjes vendore fillon te njësitet e Integritetit Evropian për të koordinuar dhe marrë pjesë në proceset e zhvillimit të politikave vendore. Njësitet jo vetëm që duhet të përpunojnë informacionin dhe të koordinojnë proceset e brendshme, por duhet të rrisin kontributin e tyre në proceset e zhvillimit të politikave vendore për të siguruar që kërkesat e integritetit në Bashkimin Evropian të merren parasysh nga administrata gjatë gjithë proceseve të tyre administrative. Së dyti, strategjia synon shtrirjen e proceseve të integritetit në BE përtej këtyre njësive, duke siguruar përfshirjen dhe kontributin e duhur të gjithë

³⁷Komisioni Evropian “Komunikimi i Komisionit për Parlamentin Evropian, Këshillin, Komitetin Ekonomik dhe Social Evropian dhe Komitetin e Rajoneve – Komunikatë 2019 mbi Politikën e Zgjerimit të BE-së “29.5.2019 COM (2019) 260 final, f. 7.

³⁸Komisioni Evropian, Strategjia Evropa 2020.

administratës vendore. Rritja e vetëdijes dhe e të kuptuarit të të gjitha departamenteve teknike në NJVV rreth çështjeve që kanë të bëjnë me BE-në dhe që kanë rëndësi për të gjithë administratën bashkiake; rishikimi i rregulloreve të brendshme për të përfshirë proceset e integritetit si pjesë e punës së bashkive; zhvillimi i mëtejshëm i kurrikulave të ASPA-s lidhur me Integritimin në BE dhe qeverisjen vendore dhe ofrimi i trajnimeve si për të zgjedhurit, ashtu edhe për administratën vendore e rajonale janë të rëndësishme në plotësimin e këtij objekti specifiku. Gjithashtu, në këtë frymë, strategjia parashikon organizimin e seminareve të dedikuara me kryetarët e bashkive dhe këshillat bashkiakë, duke u fokusuar më shumë në rolin e qeverisjes vendore në zbatimin e *Acquis Communautaire* dhe dhënien në formë të thjeshtëzuar e lehtësuese të informacionet mbi procesin e negociatave dhe tema të tjera të ngjashme tek administrata e qeverisjes vendore.

- Përfshirja e procesit të integritetit në BE në procesin e përgjithshëm të politikëbërjes së qeverisjes vendore siguron angazhimin e plotë të të gjithë strukturës së administratës vendore në proces. Për të siguruar përfshirjen e duhur dhe rolin udhëheqës të nivelit të lartë menaxherial, është e rëndësishme që proceset dhe detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në Bashkimin Evropian të futen në sistemin vendimmarrës të Këshillit Bashkiak, si dhe të bëhen pjesë e punës së Grupit për Menaxhimin Strategjik në nivel bashkie. Miratimi i mekanizmave të llogaridhënies siguron monitorimin sistematik nga këshillat rajonalë dhe bashkiakë të zbatimit të kërkesave që shtrën përpara NJVV-ve procesi i asociimit në BE.

Forcimi i kapaciteteve të NJVV-ve për të përfituar nga mundësitë e financimit të BE-së.

Ky aktivitet përfshin masat e mëposhtme:

- Ofrim të trajnimeve të vazhdueshme për NJVV-të për aplikim dhe zbatim të suksesshëm të projekteve të financuara nga BE-ja, nëpërmjet ose krahas ASPA-s. Administrata në përgjithësi dhe njësitë e Integritetit Evropian në veçanti kanë nevojë të vazhdueshme për trajnime për të zgjeruar njohuritë mbi fondet e BE-së dhe përgatitjen e aplikimeve lidhur me to.

- Zhvillim të udhëzimeve ndihmuese për administratën vendore, për të kuptuar dhe zbatuar kërkesat që lidhen me rregullat e zbatimit të projekteve të financuara nga BE-ja, e shoqëruar me

asistencën e vazhdueshme për të siguruar zbatim të suksesshëm të projekteve. Në këtë kuadër, strategjia synon krijimin e një sistemi monitorimi dhe raportimi për projektet e zbatuara nga NJVV. EAFMIS mund të përfshijë raportimin nga NJVV-të mbi projektet e financuara nga BE-ja dhe donatorët e tjerë. Gjithashtu përmirësimi i procedurave lidhur me zbatimin e projekteve të financuara nga BE-ja dhe donatorët duhet të rishikohen për të shkurtuar më tej kohën dhe për të lehtësuar procesin e kontraktimit ndërmjet entitetit publik dhe autoritetit kontraktues.

Qëllimi politik 6: Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe i një koordinimi e qeverisjeje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit

Burimet njerëzore, si të qeverisjes vendore, dhe ato të qeverisë qendrore, përgjegjëse për përparimin e agjendës së decentralizimit, janë themeli i një qeverisjeje funksionale dhe demokratike. Këta aktorë përfshijnë administratën publike vendore, të zgjedhurit (anëtarët e këshillat bashkiak dhe të këshillat të qarkut) Ministrinë e Brendshme/ Drejtorinë për Çështjet Vendore, AMVV, KK, Grupin Tematik të Decentralizimit (GTD), Institucionin e Prefektit, si edhe shoqatat e vetëqeverisjes vendore.

Megjithëse kapacitetet e tyre njohin përmirësim, sfida e zhvillimit dhe e forcimit të tyre mbetet e vazhdueshme. Sfidë për qeverisjen vendore vijon të mbetet përthithja, zhvillimi dhe mbajtja e kapaciteteve (burimeve) njerëzore dhe e cilësisë së tyre. Kjo çështje është shumëpërmasor dhe përfshin mungesën e interesit për të punuar në bashki të vogla dhe me nivel zhvillimi urban të kufizuar, paga të ulëta dhe mungesën në treg për profesione të caktuara, për shkak të lëvizjes së brendshme të popullsisë nga këto zona.

Prirjet e migrimit drejt kryeqytetit apo qyteteve pranë tij përbëjnë sfidën kryesore. Sipas të dhënave nga INSTAT, rezulton se ka një ulje të popullsisë në të 11-a qarqet e vendit, përveç Tiranës e cila shënon rritje nga 0.6%-1.3% në 5 vjetët e fundit. Projektionet e popullsisë deri në vitin 2031 për këtë qark parashikojnë rritjen e popullsisë së qarkut

Tiranë nga 911 mijë që është aktualisht në 954 mijë banorë³⁹.

Niveli i pagave në bashki është elementi dekurajues për tërheqjen apo mbajtjen e punonjësve të kualifikuar, në veçanti për disa pozicione të specializuara, si inxhinierë, topografë, arkitektë, urbanistë, juristë, punonjës TIK-u, punonjës socialë etj. Shpesh këto pozicione mbeten vakante për periudha të gjata. Nga ana tjetër, mënyrat e vlerësimit të nevojave për trajnim duhet të ridimensionohen dhe të shkojnë përtej mbledhjes së kërkesave të nevojave nga punonjësit.

Nga ana tjetër, aktorët e agjendës së decentralizimit në nivel qendror përfshijnë një sërë strukturash, si: Ministria e Brendshme/Drejtoria për Çështjet Vendore, Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore, Këshilli i Qarkut, Institucion i Prefektit, si edhe shoqatat e vetëqeverisjes vendore. Përtej këtyre, nevoja për të përmirësuar dialogun dhe konsultimin ndërinstitucional lidhur me agjendën e decentralizimit është e nevojshme, gjë që është konsideruar një sfidë koordinimi e vazhdueshme e agjendës së decentralizimit. Në këtë aspekt, GTD dhe KK, forume/platforma dialogu koordinimi ndërmjet ministrive të linjës, agjencive shtetërore, shoqatave të bashkive, përfaqësuesve të Institucionit të Prefektit, donatorëve dhe përfaqësuesve të shoqërisë civile, duhet të kenë më shumë vëmendje në gjithëpërfshirjen e aktorëve të konsultuar, mbrojtje të interesave të qeverisjes vendore dhe kalibrim të agjendës së decentralizimit, sikundër orientim të partnerëve të zhvillimit. Roli i Këshillit Konsultativ do të zgjerohet edhe në kuadër të monitorimit të performancës së qeverisjes vendore, duke përfshirë dialogun ndërmjet qeverisjes qendrore dhe vendore lidhur me ofrimin e shërbimeve vendore me standarde mbi një metodologji të miratuar, si edhe përafrimin e legjislacionit me *Acquis Communautaire*. Progresi i bërë drejt diskutimit të përmbushjes së detyrimeve (monitorimit dhe vlerësimit) duhet të bëhet pjesë sistematike e aktivitetit të Këshillit Konsultativ.

Agjenda e decentralizimit pas RAT-it vëren një rol të forcuar lehtësisht të Institucionit të Prefektit

në lidhje me monitorimin e legjitimitetit të operacioneve të qeverisjes vendore; ashtu si edhe forcim të autoritetit të prefektit për krijimin e grupeve të punës dhe *taskforcave* me pjesëmarrjen e detyrueshme të njësive të qeverisjes qendrore dhe vendore për të ndjekur politikat e nivelit kombëtar ose emergjencat rajonale. Gjithsesi vërehen problematika në lidhje me përballimin e shpenzimeve për mbarëvajtjen e *taskforcave*, si dhe është nevoja për t'u përmirësuar verifikimi i funksioneve dhe i përgjegjësisë të deleguara nga qeverisja qendrore dhe përdorimi i fondeve të parashikuara për këto funksione.

Në konsideratë të aktorëve të tjerë të agjendës së decentralizimit, shoqatat vendore (si të bashkive, dhe të qarqeve) kanë qenë aktive në monitorimin e performancës së NJVV-ve, hartimin e dokumenteve të pozicionit në raport me politikëbërjen e qeverisë qendrore, mbështetjen për zbatimin e aktiviteteve që mundësojnë rritjen e kapaciteteve të të zgjedhurve vendorë dhe punonjësve të NJVV-ve. Ndaj rritja e bashkëpunimit midis të gjithë aktorëve të decentralizimit me shoqatat vendore mbetet një aspekt për t'u përmirësuar në strategjinë e re. Nga ana tjetër, kapacitetet e tyre mund të rriten në mënyrë të vazhdueshme në varësi të konteksteve të reja.

Objektivat specifike

Në vëmendje të rëndësishme të madhe të burimeve njerëzore, qofshin vendore apo qendrore, kjo strategji i kushton një kapitull të dedikuar zhvillimit dhe forcimit të kapaciteteve njerëzore për një qeverisje funksionale, gjithëpërfshirëse, në zbatim të agjendës së decentralizimit, në mbështetje të qeverisjes vendore, duke përfshirë administratën publike vendore, të zgjedhurit (anëtarët e këshillit bashkiak dhe të këshillit të qarkut), Ministrinë e Brendshme/Drejtorinë për Çështjet Vendore, Agjencinë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore, Këshillin Konsultativ, Grupin Tematik të Decentralizimit, Institucionin e Prefektit, si edhe shoqatat e vetëqeverisjes vendore.

Duke pasur parasysh zgjerimin e fushës së kompetencave të vetëqeverisjes vendore, është thelbësore të përmirësohen më tej sistemet e menaxhimit organizativ që veprojnë në njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe të merren masa për fuqizimin institucional të autoriteteve vendore.

³⁹ <http://www.instat.gov.al/al/temat/treguesit-demografik%C3%AB-dhe-social%C3%AB/popullsia/#tab3>
<http://www.instat.gov.al/media/5222/njoftim-per-media-projeksionet-e-popullsise-2019-2031.pdf>

Ndaj, objektivat specifikë të strategjisë për të adresuar sfidat e mësipërme janë:

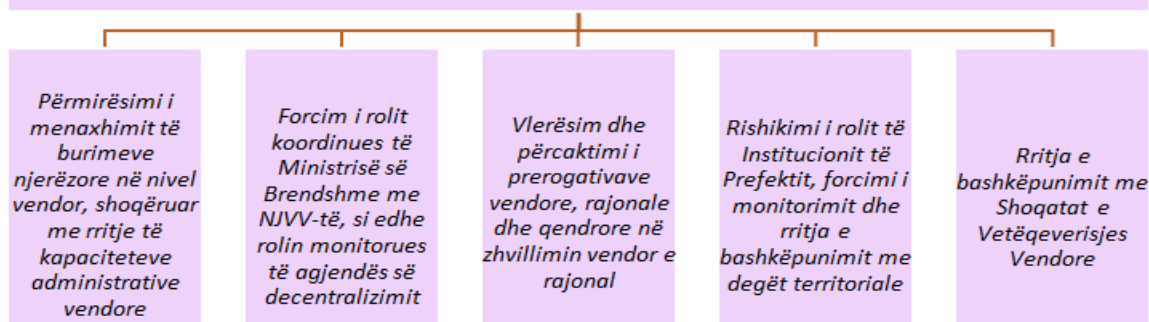
- objektivi specifik 6.1: përmirësimi i menaxhimit të burimeve njerëzore dhe rritja e kapaciteteve administrative me qëllim përmirësimin e eficiencës dhe efektivitetit të qeverisjes vendore;
- objektivi specifik 6.2: forcim i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV-të, si edhe rolin monitorues të agjendës së decentralizimit;

- objektivi specifik 6.3: vlerësim dhe përcaktimi i prerogativave vendore, rajonale dhe qendrore në zhvillimin vendor e rajonal;

- objektivi specifik 6.4: rishikimi i rolit të Institucionit të Prefektit, forcimi i monitorimit dhe rritja e bashkëpunimit me degët territoriale;

- objektivi specifik 6.5: rritja e bashkëpunimit me shoqatat e vetëqeverisjes vendore.

6. Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe një koordinimi dhe qeverisje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit

Objektivi specifik 6.1: Përmirësimi i menaxhimit të burimeve njerëzore dhe rritja e kapaciteteve administrative, me qëllim përmirësimin e eficiencës dhe efektivitetit të qeverisjes vendore

Strategjia parashikon ofrimin e mbështetjes për njësitë e vetëqeverisjes vendore nëpërmjet hartimit të modeleve tip të strukturave dhe organizimit të shërbimeve, të cilat do të kenë karakter orientues dhe jo detyrues për bashkitë. Me mbështetjen e AMVV-së, këto modele mund të shtrihen në organizimin e funksioneve apo njësive të veçanta të bashkive.

Rritja e kapaciteteve administrative është përparësi strategjike transversale dhe synon të reflektojë nevojat për trajnim për procese që NJVV-të kryejnë dhe të reja që do të duhet të kryejnë në kuadër të procesit të integritetit. Institucionet përgjegjëse për menaxhimin e burimeve njerëzore të administratës (DAP dhe ASPA) po punojnë për të zhvilluar një sistem efektiv për vlerësimin e cilësisë së trajnimeve, i cili pritet të gjenerojë të dhënat e nevojshme për matjen e ndikimit të trajnimit në performancën individuale të institucionit dhe të sistemit në tërësi. Kjo praktikë synohet të zbatohet edhe te NJVV-të. Hartimi i politikave të trajnimit bazuar në përvojën e vetë institucionit, në kërkesat e legjislacionit, në përparësitë vjetore, në procesin e integritetit në BE

dhe në rezultatet e nevojave për trajnim, është i një rëndësie të lartë. Shoqatat e bashkive do të nxiten që të japin kontributin e tyre në përcaktimin e nevojave parësore për trajnim.

Në kuadër të ngritjes dhe zhvillimit të kapaciteteve të nëpunësve publikë dhe të zgjedhurve lokalë, synohet krijimi i një Akademie Trajnimi për Nivelin Vendor, e cila do t'u sigurojë njohuritë e nevojshme nëpunësve dhe zyrtarëve për kryerjen e detyrave dhe funksioneve të tyre. Kjo Akademi e posaçme për nivelin vendor, do të angazhojë dhe përfshijë profesionistë të fushës, ekspertë dhe ish-drejtnues të lartë të qeverisjes vendore, të cilët do të ndajnë eksperiencën dhe ekspertizën e tyre me nëpunësit dhe të zgjedhurit në nivel vendor duke ofruar leksione, trajnime apo dhe mentorim në vendin e punës duke u shkuar pranë ekipeve vendore për një qasje më praktike. Ngritja e një Akademie Trajnimi të dedikuar për nivelin vendor, duke përfshirë këtu dhe të zgjedhurit, adreson një mangësi në lidhje me kuadrin institucional të trajnimit në administratën publike, i cili ka në fokus kryesisht nëpunësit civilë, duke ofruar mundësi të kufizuara trajnime për nëpunësit publikë, të cilët nuk janë pjesë e shërbimit civil, apo dhe për të zgjedhurit. Për të siguruar qëndrueshmëri në ndërhyrje dhe një menaxhim efektiv të njohurive, shoqatat vendore

pritet të kontribuojnë në këtë strukturë në mënyrë aktive me angazhimin e ekspertëve më të mirë vendorë si dhe duke realizuar funksionin e ruajtjes së njohurive. Gjithashtu, në vazhden e transformimeve digjitale që ka pësuar së fundmi administrata publike, strategjia e re propozon promovimin e kurrikulave *online*, të cilat mund të ndiqen nga nëpunësit dhe zyrtarët në varësi të ngarkesës së tyre në punë dhe në një orar të përshtatshëm për ta.

Objektivi specifik 6.2: Forcimi i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV-të, si edhe rolin monitorues të agjendës së decentralizimit

Ky objektivi synon forcimin e rolit të Ministrisë së Brendshme dhe AMVV-së në politikëbërjen dhe përparimin e agjendës së decentralizimit, duke siguruar një rol proaktiv të tyre në koordinimin dhe monitorimin e zbatimit të këtyre politikave dhe përmirësimin e efektivitetit të GTD-së, KK-së, Drejtorisë së Çështjeve Vendorë dhe AMVV-së, në mbështetje dhe koordinim me qeverisjen vendore.

Më konkretisht, vëmendje do t'i kushtohet rritjes së kapaciteteve të dy strukturave të kësaj ministrie për koordinimin me NJVV-të dhe ndjekjen/monitorimin e agjendës së decentralizimit. Çështje të lidhura me koordinimin ndërinstitucional në nivel qendror, atë vendor, si dhe shoqërinë civile apo partnerët e zhvillimit synohet të adresohen nëpërmjet përmirësimit të efektivitetit të dy platformave të rëndësishme, GTD-së dhe KK-së.

Përmirësimi i procesit të konsultimit qeverisje qendrore – qeverisje vendore do të sigurohet nëpërmjet forcimit të rolit të MB-së dhe AMVV-së për të siguruar një kontribut paraprak, përgjatë procesit të hartimit të akteve dhe inkurajues ndaj NJVV-ve dhe shoqatave vendore për propozime konkrete mbi ndryshime ligjore dhe nënligjore të KK. Gjithashtu, ky forum do të shërbejë si platformë dialogu për procesin e vendosjes së standardeve minimale të shërbimeve vendore. Ky rol synohet të forcohet dhe në raport me koordinimin e partnerëve të zhvillimit për orientimin e asistencës në përparësitë strategjike të kësaj agjende.

Së fundmi, kapacitetet e AMVV-së do të fuqizohen në kuadër të rolit të saj si sekretariat i kapitullit 22 të *Acquis Communautaire*. Ky kapitull ka në fokus Politikën Rajonale të BE-së, e cila synon

integrimin socio-ekonomik të vendeve dhe kohezionin rajonal, si edhe përmirësimin e konkurrencën ndërmjet vendeve lidhur me fondet strukturore dhe parashikon rregullimin e kornizës rregullatore mbi fondet strukturore dhe ato të kohezionit, të lidhura me organizimin territorial të vendit.

Objektivi specifik 6.3: Vlerësimi dhe përcaktimi i prerogativave vendore, rajonale dhe qendrore në zhvillimin vendor e rajonal

Si pjesë e vlerësimit të rolit të njësisë të vetëqeverisjes vendore do të synohet përmirësimi dhe forcimi i marrëdhënies së bashkëpunimit midis nivelit të parë dhe të dytë të qeverisjes vendore; marrëdhënia midis decentralizimit dhe politikës rajonale e politikës së zhvillimit rajonal e vendor; identifikimi i fushave me potencial për ekonomi shkallë dhe vlerësimi i gatishmërisë për decentralizim të mëtejshëm sipas funksioneve specifike dhe tipareve të veçanta bashkiake. Vëmendje i kushtohet rishikimit institucional dhe administrativ të Këshillit të Qarkut në kuadër të funksionit dhe veprimtarisë së këtij të fundit. Kjo fushë është prekur edhe në qëllimin e parë të strategjisë, ku fokusi është në zhvillimin ekonomik. Ndërsa në kontekstin e qëllimit të gjashtë, strategjia adreson aspektin organizativ dhe atë administrativ në kuadër të zhvillimit ndërrajonal.

Roli i qarqeve do të ridimensionohet për të maksimizuar potencialin e tyre në funksion të përmirësimit të shërbimeve vendore; përfshirë angazhimin e tyre në formulimin e programeve rajonale të zhvillimit dhe lehtësimin e tyre, të programeve të bashkëpunimit ndërvendor e ndërkuftar; përthithjen e fondeve të kohezionit rajonal dhe social dhe bashkërendim të politikave afatgjata zhvillimore rajonale në zbatim të politikave kombëtare, duke siguruar nxitjen e zhvillimit të balancuar ekonomik, shoqëror e kulturor rajonal, në përputhje me rolin e qarkut sipas ligjit të vetëqeverisjes vendore dhe përcaktimeve të ligjit për zhvillimin rajonal.

Objektivi specifik 6.4: Rishikimi i rolit të Institucionit të Prefektit, forcimi i monitorimit dhe rritja e bashkëpunimit me degët territoriale.

Lidhur me Institucionin e Prefektit, strategjia, në thelb një strategji e decentralizimit, nuk synon centralizim nëpërmjet këtij institucioni, por njohjen dhe vënien në zbatim të rolit që ka prefekti i qarkut në bashkërendimin dhe koordinimin me qeverisjen

vendore dhe institucionet qendrore në nivel vendor. Në këtë kontekst, strategjia parashikon rishikimin e ligjit nr. 107/2016, “Për prefektin e qarkut” dhe të bazës rregullatore me qëllim mbështetjen e qeverisjes vendore. Këto rishikime do të garantojnë përmirësimin e funksionimit të Institucionit të Prefektit të qarkut dhe forcimin e kontrollit e monitorimit të veprimtarisë së institucioneve qendrore në nivel vendor.

Ndaj është vlerësuar e nevojshme të qartësohen detyrat dhe përgjegjësitë e prefektit të qarkut duke shtuar detyra të reja apo duke riformuluar disa prej tyre, si dhe të përcaktohen procedurat e kontrollit dhe monitorimit të marrjes së masave për zgjidhjen e problematikave në qark. Këto ndryshime do të bëjnë të mundur plotësimin e mangësive të ligjit aktual, duke sjellë si pasojë një rol më aktiv të prefektit të qarkut.

Në mënyrë më të detajuar, nëpërmjet planit të saj të veprimit, strategjia parashikon si masa afatshkurtra rishikimin e kuadrit ligjor dhe rregullator të Institucionit të Prefektit, forcimin e monitorimit dhe rritjen e bashkëpunimit të Institucionit të Prefektit me strukturat e dekoncentruara/ degët territoriale, përfshirë edhe rolin e tyre në monitorimin e standardeve kombëtare.

Objektivi specifik 6.5: Rritja e bashkëpunimit me Shoqatat e Vetëqeverisjes Vendore

Ky objektivi parashtron vizionin e strategjisë për të rritur dhe forcuar bashkëpunimin me shoqatat e qeverisjes vendore. Këto shoqata kanë një rol kyç

në përfaqësimin dhe mbrojtjen e interesave të NJVV-ve. Përtej bashkëpunimit pozitiv të deritanishëm të strukturave qendrore të monitorimit dhe koordinimit të agjendës së decentralizimit me shoqatat e qeverisjes vendore, strategjia i konsideron ato partnerë të ngushtë të agjendës së decentralizimit. Shoqatat priten të kontribuojnë jo vetëm në zbatimin e planit të veprimit të SNDQV-së, por edhe të marrin një rol përgjegjës në zbatimin e masave specifike. Fuqizimi institucional dhe vecanerisht i kapaciteteve të shoqatave vendore përbën një mundësi të rëndësishme për fuqizimin e qeverisjes vendore.

Në këtë frymë, kjo strategji synon krijimin e hapësirave mundësuese për fuqizimin e shoqatave dhe rolin e tyre në advokim, fuqizimin e anëtarëve dhe gjithëpërfshirje në politikëbërje. Strategjia ka në fokus rritjen e bashkëpunimit me shoqatat e vetëqeverisjes vendore, si në nivel bashkie, ashtu edhe qarku. Shoqatat do të intensifikojnë bashkëpunimin dhe ndarjen e përvojave me njësitë e vetëqeverisjes vendore, ndërsa synohet ngritja/rrijetësimi pranë shoqatave i forumeve profesionale në ndihmë të ndërveprimit mes qeverisë qendrore dhe asaj vendore, si edhe forcimi i bashkëpunimit me MB/AMVV në kuadër të konsolidimit të mekanizmit të konkursit të praktikave të mira.

Pasqyrë përmblledhëse e qëllimeve politike, objektivave specifike dhe indikatorëve jepet si më poshtë:

Qëllimet politike	Objektivat specifikë	Indikatorët (treguesit strategjikë)
1. Nxitja dhe forcimi i zhvillimit të qëndrueshëm vendor.	Përmirësimi i planifikimit ekonomik strategjik dhe përdorimi i skemave dhe incentivave vendore për zhvillim ekonomik ndaj bizneseve dhe organizatave joqeveritare, duke përfshirë rishikim të kuadrit ligjor Menaxhimi i integruar i aseteve dhe burimeve natyrore vendore Forcimi i zhvillimit bujqësor dhe rural Mbështetja për fuqizimin e strukturave të turizmit dhe trashëgimisë kulturore.	Përqindja e Kilometrave të kanaleve dytësore dhe të treta të ujitjes dhe kullimit që mirëmbahen
2. Përmirësimi i cilësisë, standardeve dhe ofrimit të shërbimeve vendore	Konsolidimi i rolit të NJVV-ve në ushtrimin e funksioneve të tyre duke qartësuar mangësitë dhe mbivendosjet ligjore e institucionale, dhe mekanizmat e financimit Zbatimi efikas i funksioneve të NJVV-ve Përmirësim i efikasitetit të shërbimeve, në përputhje me standardet kombëtare e vendore Nxitja përmbajtësore dhe financiare e forcimit të performancës së qeverisjes vendore	Numri i bashkive që financojnë shërbimet sociale me bazë komunitare Numri i planeve të vendore për emergjencat civile të hartuara nga bashkitë Numri i bashkive që trajtojnë mbetjet sipas standardeve Përqindja e standardeve minimale të shërbimeve vendore të hartuara dhe miratuara
3. Zgjerim i qeverisjes digjitale në nivel vendor për të ofruar shërbime dhe programe qeveritare në mënyrë më eficiente, transparente dhe me kosto efektive	Informimi i vendimmarrjes dhe rrugëtimit të aktorëve të përfshirë në Transformimin Digjital të Qeverisjes Vendore Digjitalizimi i ofrimit të shërbimeve online në portalin e-Albania	
4. Rritja e autonomisë financiare vendore nëpërmjet konsolidimit të sistemit të të ardhurave të veta	Rritja e kapacitetit të të ardhurave vendore me qëllim mundësimin e ofrimit të shërbimeve cilësore dhe me standarde Niveli i përmirësuar i parashikueshmërisë dhe qëndrueshmërisë së transfertës qeveritare dhe përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator për financimin me transfertë për funksionet vendore apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për NJVV Rritja e kapacitetit të burimeve financiare vendore me qëllim financimin e projekteve kapitale lokale Forcimi i sistemeve në nivel vendor të menaxhimit të financave publike dhe të informacionit financiar	Raporti i financimit nga transfertat e pakushtëzuar dhe taksat e ndara në raport me PBB-në (%) Të ardhurat nga taksa e pasurisë së paluajtshme në raport me PBB (%) Buxheti i qeverisjes vendore në raport me PBB (%) Raporti i të ardhurave të veta vendore në raport me PBB (%)
5. Përmirësimi i demokracisë vendore dhe përparimi i agjendës së integrimit evropian në nivel vendor	Forcimi i demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të një qasje gjithëpërfshirëse të mirëqeverisjes në nivel vendor Nxitja e politikave kundër korrupsionit në nivel vendor dhe konsolidimi i mëtejshëm i arritjeve mbi integritetin Përparimi i agjendës së integrimit evropian në nivel vendor	Numri i planeve të integritetit të hartuara në nivel vendor Numri i akteve ligjore që përafrohen me direktivat e BE-së të shqyrtuara nga KK
6. Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe një koordinimi dhe qeverisje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit	Përmirësimi i menaxhimit të burimeve njerëzore në nivel vendor, shoqëruar me rritje të kapaciteteve administrative vendore me qëllim përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të qeverisjes vendore Forcimi i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV-të, si edhe rolin monitorues të agjendës së decentralizimit Vlerësim dhe përcaktimi i prerogativave vendore, rajonale dhe qendrore në zhvillimin vendor e rajonal Rishikimi i rolit të institucionit të Prefektit, forcimi i monitorimit dhe rritja e bashkëpunimit me degët territoriale Rritja e bashkëpunimit me Shoqatat e Vetëqeverisjes Vendore	Përqindja e reflektimit të rekomandimeve të qeverisjes vendore në Këshill Konsultativ nga Ministrinë e Linjës

Kapitulli 4 – Llogaridhënia, monitorimi dhe raportimi

Monitorimi i zbatimit të SNDQV-së 2023–2030 është një proces thelbësor i Ministrisë së Brendshme, pasi siguron monitorim të vazhdueshëm të zbatimit të agjendës së decentralizimit dhe politikave vendore, ashtu edhe korrigjime të shpejta në rast moszbatimi sipas planit të veprimit apo adresimi sipas institucioneve përgjegjëse. Kuadri monitorues përfshin:

- a) monitorim të Planit të Veprimit;
- b) monitorim të indikatorëve strategjik;
- c) monitorim financiar të Planit të Veprimit.

Monitorimi do të bazohet në standardet e Sistemit të Informacionit për Planifikimin e Integruar (SIPI/IPSIS), në koordinim edhe me SASPAC-un. Në të gjitha rastet informacioni do të mbledhet nga ministrinë e linjës dhe NJVV-të nëpërmjet formateve të gatshme sipas standardit IPSIS. Gjithashtu, përveç monitorimit vjetor, Ministria e Brendshme do të konsiderojë edhe monitorimin gjashtëmujor, për të bërë të mundur ndjekjen më të shpejtë dhe marrjen e masave sipas rastit në kohë reale. Në të njëjtën kohë, Planit i Veprimit do të shoqërohet edhe me analiza të thelluara të sektorit, duke u dhënë përparësi problematikave të agjendës së decentralizimit. Informacioni do të kryqëzohet edhe me partnerët e zhvillimit, të cilët monitorojnë aspekte të caktuara të agjendës.

Kuadri monitorues do të finalizohet në raportin/et e monitorimit, të cilat do të jenë pjesë e dialogut me ministrinë e linjës, njësitë e qeverisjes vendore dhe shoqatat e tyre, si dhe organizatat e shoqërisë civile e partnerët ndërkombëtarë në GTD, me qëllim konsultimin dhe orientimin e politikave, shoqëruar me koordinim të partnerëve të zhvillimit sipas agjendës së decentralizimit. Gjithashtu këto diskutime do shërbejnë për ripërshtatjen e objektivave të planeve afatshkurtra të veprimit të Strategjisë. Një forum i tillë është pjesë e Grupit të Menaxhimit të Politikave të Integruara nën menaxhimin e zëvendëskryeministrit. GTD-ja konsiderohet një mekanizëm i rëndësishëm për koordinimin e donatorëve, ku mbahen takime të veçanta për të diskutuar mbi aspekte specifike të planeve të partnerëve zbatues, duke shmangur çdo mbivendosje të mundshme midis donatorëve

dhe duke përdorur më së miri burimet e tyre. AMVV-ja edhe Drejtoria e Çështjeve Vendore në Ministrinë e Brendshme luajnë rolin e sekretariatit teknik të GTD-së dhe merren me procesin e koordinimit të agjendës së decentralizimit me të gjithë aktorët.

Fuqizimi i dy strukturave teknike të Ministrisë së Brendshme (Drejtoria e Çështjeve Vendore dhe AMVV) garanton një funksionim më të mirë për pjesën e monitorimit të strategjisë, por në të njëjtën kohë në implementimin e politikave në kuadër të procesit të decentralizimit. Prandaj Ministria e Brendshme ka mundësinë që jo vetëm të garantojë një proces monitorimi të qëndrueshëm, por edhe të ketë strukturat e përshtatshme për ta ndërlidhur këtë strategji me strategjitë e tjera, të cilat kanë një ndërveprim reciprok mes tyre.

Duke marrë shkak nga shkalla jo gjithmonë e dëshirueshme e raportimit të ministrive të linjës, për strategjinë e re Ministria e Brendshme do të luajë një rol të shtuar në monitorim të vazhdueshëm të aktiviteteve të strategjisë. Përveç monitorimit gjashtëmujor dhe atij vjetor, Ministria do të fokusohet edhe në ndjekjen reale të aktiviteteve, duke koordinuar, konsultuar dhe nxitur institucionet përgjegjëse që në fazat e para të zbatimit të aktiviteteve të planeve.

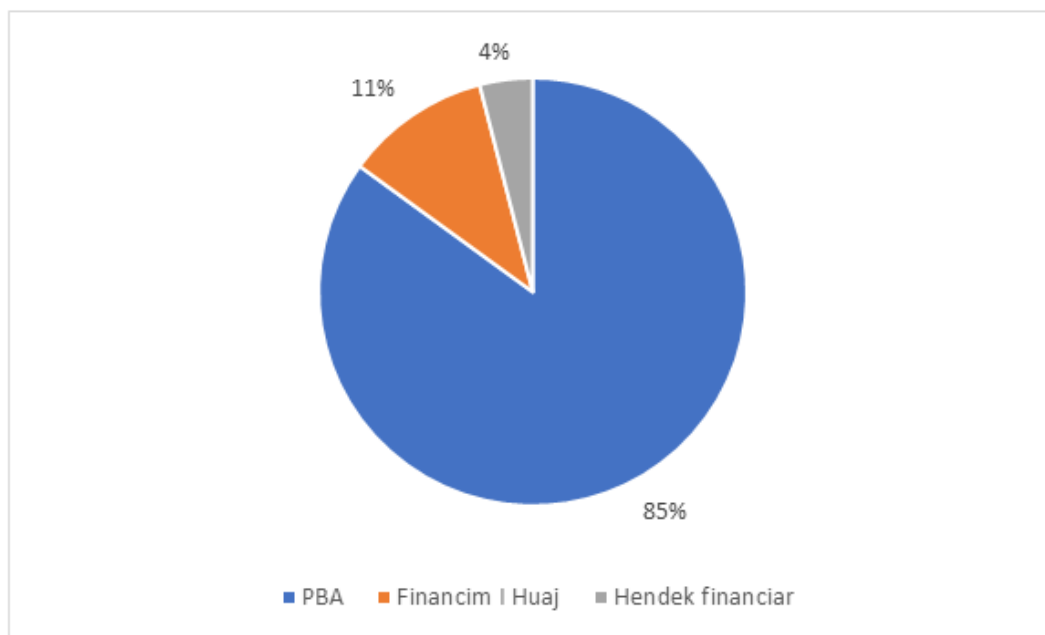
Kapitulli 5 – Burimet financiare për zbatimin e Strategjisë

Kjo strategji financohet nga një sërë burimesh, qeveria shqiptare, njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe partnerë zhvillimi. Në terma të kostimit, Strategjia vjen e shoqëruar me një Plan Veprimi 3-vjeçar (2023–2025) të kostuar sipas standardeve IPSIS dhe metodologjisë së OECD/SIGMA. Procesi i kostimit është mbështetur në konsultimin e dokumenteve kombëtare, përfshirë këtu Programin Buxhetor Afatmesëm 2021–2023. Plani i veprimit për zbatimin e kësaj strategjie shoqërohet me një kostim analitik të secilës masë, i cili është mbështetur nga detajimi i hollësishëm i çdo aktiviteti.

Duke qenë se të gjithë objektivat specifike, përkatësisht 1–6, parashikojnë asistencë teknike, mbështetje të njëjësive të vetëqeverisjes vendore, studime, vlerësime ligjore dhe teknike të funksioneve të ushtruara nga qeverisja vendore, i gjithë plani i veprimit shoqërohet me kostot

indikative sipas zërave përkatës, të cilat janë të mbështetura edhe në PBA, dhe sipas specifikimeve të ligjit nr. 139/2015, ligjit nr. 68/2017, “Për financat vendore” dhe ligjeve të tjera sektoriale. Më konkretisht, plani i veprimit 2023–2025 përballohet nga PBA në masën 85% (kosto korrente dhe kapitale), financim i huaj dhe

hendeku financiar respektivisht 11% dhe 4%. Qëllimet politike 1 dhe veçanërisht 3 parashikojnë kosto kapitale krahas asaj korrente, ndërsa të gjithë qëllimet e tjera kanë vetëm kosto korrente.

Procesi i konsultimit është mbështetur në konsultime me të gjitha institucionet e përfshira, duke rakorduar sipas rastit kostot e mbështetura në PBA, të ndarë në vite, kosto administrative, partnerët e zhvillimit apo të pambuluara financiarisht.

Strategjia nënvizon investimet në projektet e infrastrukturës dhe shërbimet publike, të cilat financohen nga buxheti i bashkive (të ardhurat apo transferta e pakushtëzuar e përgjithshme apo sektoriale), ose nga agjenci të specializuara të qeverisë qendrore. Gjithashtu strategjia shoqëron masat me rritje të kapaciteteve të institucioneve qendrore, si një qëllim i veçantë.

Së fundmi, strategjia parashikon përpjekje të shtuar dhe të vazhdueshme për orientimin e financimeve, pavarësisht nga forma e financimit (buxheti i shtetit apo i partnerëve të zhvillimit) në objektiva/masa konkrete të pambuluara, me qëllim zbatimin e plotë të agjendës së decentralizimit.

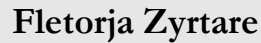
Shtojca

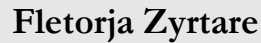
Shtojca 1. Plani i veprimit

Shtojca 2. Pasaporta e indikatorëve

Qëllimi i politikës 1: Forcimi dhe nxiqja e zhvillimit të qëndrueshëm vendor

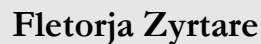
Page | 8124

[illegible]

Viti 2023 – Numri 68

Page | 8126

Viti 2023 – Numri 68

Page | 8127

			(bodi i produktit 91001AA)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																</
--	--	--	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

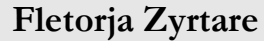
[illegible]

Kosto indikative/2024	Kosto indik.
-----------------------	--------------

Page | 8129

[illegible]

Programi buxhetor që kontrollon për qëllimin e përbërës: "0100 - Përkrahje dhe funksionet e Detyruesit të Pashitit Vendorit" (Buxheti NJVV); 01030 - Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike																								Hedhja financiare
Nr.	Titulli	Programi buxhetor	Institucionet Përkrahëse		Atat i rishpërndarimit		Kosto indikatorë/2023			Kosto indikatorë/2024			Kosto indikatorë/2025			Kosto indikatorë totale			Buxheti i financimit					
			Institucionet Përkrahëse	Institucionet korrëse	Atat i Fillimit	Atat i Mbarimit	Korente	Kapitali	Total Kosto	Korente	Kapitali	Total Kosto	Korente	Kapitali	Total Kosto	Korente	Kapitali	Total Kosto	PRA 2023-2025 (në lekë)			Financim i Hujt (në lekë)/ose jashtë buxhetit		
																			Korente	Kapitali	Total Kosto	Korente	Kapitali	
5.1	Objektivi specifik 5.1 Forcimi i demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të cilësive gjatë procesit të miratimit të nivelit vendor																							
	Masa																							
5.1.1	Kontributi i rritjes së NJVV-ve në uljen e funksioneve të tyre duke optuar mbledhjen ligjore dhe administrativë në bashkëpunim me qeveritë vendore (kompetencat e Këshillit Bashkiak, komitetit publik dhe vendimeve të qeverisë)	0160 - Përkrahja të Funksioneve të Detyruesit të Pashitit Vendorit (produkti 91602A)	MB/AMVV	NJVV, Shoqëritë Vendorë, Partitë Zvillimi	2023	2025	3,100,000		3,100,000	2,000,000		2,000,000	1,000,000		1,000,000	6,100,000	-	6,100,000				6,100,000	SDC/BdF, UN23/17.043	6,100,000
5.1.2	Shtimi i një indikatorë tregues për rritjen e efikasitetit të Këshillit Bashkiak duke punuar përmbledhimet e tij, komitetit bashkiak dhe aspektit të tyre ligjor me transparencën dhe ligjshmërinë, duke marrë në konsideratë nevojat me bazë ligjore	0160 - Përkrahja të Funksioneve të Detyruesit të Pashitit Vendorit (produkti 91602A)	MB/AMVV, MD	NJVV, Shoqëritë Vendorë, Partitë Zvillimi	2023	2025	3,000,000		3,000,000	1,000,000		1,000,000	1,000,000		1,000,000	5,000,000	-	5,000,000				5,000,000	SDC/BdF	5,000,000
5.1.3	Forcimi i kapaciteteve të Këshillit Bashkiak dhe shkëlqimit i shkëlqimit të politikës së miratimit me transparencën, ligjshmërinë dhe vendimet e tyre ligjore	0160 - Përkrahja të Funksioneve të Detyruesit të Pashitit Vendorit (produkti 91602A)	MB/AMVV	NJVV, Shoqëritë Vendorë, Partitë Zvillimi	2023	2025	2,000,000		2,000,000	2,000,000		2,000,000	1,000,000		1,000,000	3,000,000		3,000,000				3,000,000	SDC/BdF	3,000,000
5.5	Objektivi specifik 5.5. Nevoja e përbërës						8,100,000	-	8,100,000	3,000,000	-	3,000,000	3,000,000	-	3,000,000	16,100,000	-	16,100,000	-	-	-	16,100,000	-	16,100,000

Viti 2023 – Numri 68

Page | 8131

[illegible]

Qëllimi i politikës 1: Forcimi dhe nxitja e zhvillimit të qëndrueshëm vendor															
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025			Financim i huaj			Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit				Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH		
Objektivi specifik 1.1: Përmirësimi i planifikimit ekonomik strategjik dhe përdorimi i skemave dhe incentive vendore për zhvillim ekonomik ndaj bizneseve dhe organizatave joqeveritare	MB/AMVV, NJVV	MFE, Shoqatat e NJVV, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	30,023,300	0	30,023,300	3,853,300	0	3,853,300	19,000,000	0	19,000,000	7,170,000	250,194
Objektivi specifik 1.2: Menaxhimi i integruar i aseteve dhe burimeve natyrore vendore	NJVV	MB/AMVV, MBZHR, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	271,218,650	0	271,218,650	2,180,000	0	2,180,000	2,089,000	0	2,089,000	266,949,650	2,260,155
Objektivi specifik 1.3: Forcimi i zhvillimit bujqësor dhe rural	MBZHR	MB/AMVV, AKZM, AKP, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	1,218,651,636	2,473,869,388	3,692,521,024	1,216,401,636	2,228,669,388	3,445,071,024	0	176,000,000	176,000,000	71,450,000	30,771,009
Objektivi specifik 1.4: Mbështetja për fuqizimin e strukturave të turizmit dhe trashëgimisë kulturore	MTM/MK	MB/AMVV, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	30,110,000	0	30,110,000	2,610,000	0	2,610,000	27,500,000	0	27,500,000	0	250,917
Kosto totale Qëllimi i politikës 1 (1.1+1.2+1.3+1.4)					1,550,003,586	2,473,869,388	4,023,872,974	1,225,044,936	2,228,669,388	3,453,714,324	48,589,000	176,000,000	224,589,000	345,569,650	33,532,275
							4,023,872,974			3,453,714,324			224,589,000	345,569,650	
Qëllimi i politikës 2: Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve vendore me qëllim rritjen e cilësisë dhe standardit të ofrimit të tyre për qytetarët															
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025			Financim i huaj			Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit				Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH		
Objektivi 2.1 Konsolidim i rolit të NJVV në ushtrimin e funksioneve të tyre duke qartësuar mangësitë dhe mbivendosjet ligjore, institucionale dhe mekanizmat e financimit në marrëdhëniet me institucionet e qeverisjes qendrore.	MB/AMVV	Ministritë e Linjës, Shoqatat Vendore, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	21,026,650	0	21,026,650	3,666,650	0	3,666,650	600,000	0	600,000	16,760,000	175,222
Objektivi 2.2 Zbatimi efikas i funksioneve të NJVV-ve	MIE, AKUM	AMBU, MSH, FERRU, MTM, NJVV	2023	2025	461,360,750	0	461,360,750	142,010,750	0	142,010,750	309,550,000	0	309,550,000	9,800,000	3,844,673
Objektivi 2.3: Përmirësim i efikasitetit të shërbimeve, në përputhje me standardet kombëtare e vendore	MB/AMVV/MIE, AKUM	Ministritë e Linjës, MSHSSH, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	38,195,000	0	38,195,000	3,075,000	0	3,075,000	22,750,000	0	22,750,000	12,370,000	318,292
Objektivi specifik 2.4 Përmirësimi i performancës së qeverisjes vendore bazuar mbi një sistem nxitës të performancës, që shërben si një mekanizëm dialogu dhe llogaridhënieje ndaj komuniteteve vendore	MB/AMVV, MFE	Ministritë e Linjës, Shoqatat Vendore, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	31,800,000	0	31,800,000	3,800,000	0	3,800,000	28,000,000	0	28,000,000	0	265,000
Kosto totale Qëllimi i politikës 2 (2.1+2.2+2.3+2.4)					552,382,400	0	552,382,400	152,552,400	0	152,552,400	360,900,000	0	360,900,000	38,930,000	1,117,423,187
							552,382,400			152,552,400			360,900,000	38,930,000	
Qëllimi i politikës 3: Digitalizimi i shërbimeve vendore dhe përmirësimi i infrastrukturës së ofrimit të tyre															
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025			Financim i huaj			Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit				Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH		
Objektivi specifik 3.1: Informimi i vendimarrjes dhe i rugëtimit të niveleve	AKSHI	MB/AMVV DPT, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	104,500,000	0	104,500,000	0	0	0	104,500,000	0	104,500,000	0	849,593

dhe aktorëve të përfshirë në Transformimin Digital të Qeverisjes Vendore		MFE													
Objektivi specifik 3.2: Digitalizimi i ofrimit të shërbimeve vendore dhe integrimi në portalin e-Albania	AKSHI	MB/AMVV DPT Partnerë Zhvillimi MFE	2023	2025	3,000,000	4,800,000,000	4,803,000,000	0	4,800,000,000	4,800,000,000	0	0	0	3,000,000	39,048,780
Kosto totale Qëllimi i politikës 3 (objektiva specifike 3.1+3.2)					107,500,000	4,800,000,000	4,907,500,000	0	4,800,000,000	4,800,000,000	104,500,000	0	104,500,000	3,000,000	39,898,374
							4,907,500,000			4,800,000,000			104,500,000	3,000,000	
Qëllimi i politikës 4: Forcimi i financave vendore dhe autonomisë fiskale															
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025			Financim i huaj			Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit											
								Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH		
Objektivi specifik 4.1: Rritja e kapacitetit të të ardhurave vendore me qëllim mundësimin e ofrimit të shërbimeve cilësore	MFE, DPTP	MB/AMVV DPT Partnerë Zhvillimi	2023	2025	31,960,000	2,000,000	33,960,000	29,880,000	2,000,000	31,880,000	2,080,000	0	2,080,000	0	283,000
Objektivi specifik 4.2: Nivel i përmirësuar i parashikueshmërisë dhe qëndrueshmërisë së transferës nga qeverisja qendrore dhe përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator për financimin me transferata për funksionet vendore apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për njësitë e vetëqeverisjes vendore.	MFE, DPTP	MB/AMVV (RKGC), AKSHI DPT Partnerë Zhvillimi	2023	2025	14,000,000	0	14,000,000	14,000,000	0	14,000,000	0	0	0	0	116,667
Objektivi specifik 4.3: Rritja e kapaciteteve të burimeve financiare vendore me qëllim financimin e projekteve kapitale lokale.	MFE, FSHZH	MB/AMVV, FSHZH	2023	2025	28,750,000	0	28,750,000	0	0	0	28,750,000	0	28,750,000	0	239,583
Objektivi specifik 4.4: Forcimi i sistemeve në nivel vendor të menaxhimit të financave publike dhe të informacionit financiar.	MFE	NJVV, Shoqatat Venore, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	135,508,333	0	135,508,333	95,258,333	0	95,258,333	40,250,000	0	40,250,000	0	1,129,236
Kosto totale Qëllimi i politikës 4 (objektiva specifike 4.1+4.2+4.3)					210,218,334	2,000,000	212,218,334	139,138,334	2,000,000	141,138,334	71,080,000	0	71,080,000	0	1,768,486
							212,218,334			141,138,334			71,080,000		
Qëllimi i politikës 5: Përmirësimi i demokracisë vendore dhe avancim i agjendës së integrimit evropian në nivel vendor															
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025			Financim i huaj			Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit											
								Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH		
Objektivi specifik 5.1 Forcimi i demokracisë vendore nëpërmjet sigurimit të një qasje gjithëpërfshirëse të mirëqeverisjes në nivel vendor.	MB/AMVV	NJVV, Shoqatat Vendore Partnerë Zhvillimi	2023	2025	16,100,000	0	16,100,000	0	0	0	16,100,000	0	16,100,000	0	134,167
Objektivi specifik 5.2: Nxirja e politikave kundër korrupsionit në nivel vendor dhe konsolidimi i mëtejshëm i arrijve mbi integritetin.	NJVV	MB/AMVV	2023	2025	46,300,000	0	46,300,000	350,000	0	350,000	24,750,000	0	24,750,000	21,200,000	385,833
Objektivi specifik 5.3 Avancim i agjendës së integrimit evropian në nivel vendor	MB/AMVV NJVV Partnerë zhvillimi	MB/AMVV, MFE, NJVV	2023	2025	8,160,000	0	8,160,000	0	0	0	8,160,000	0	8,160,000	0	68,000
Kosto totale Qëllimi i politikës 5 (objektiva specifike 5.1+5.2+5.3)					70,560,000	0	70,560,000	350,000	0	350,000	49,010,000	0	49,010,000	21,200,000	588,000

Qëllimi i politikës 6: Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe i një koordinimi e qeverisjeje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit				70,560,000	350,000	49,010,000	21,200,000								
Objektivat specifikë	Institucionet përgjegjëse		Afati i zbatimit		Kosto indikative totale			PBA 2023-2025						Hendeku financiar 2023-2025 (në Lekë)	Kosto totale në EUR (kursi këmbimit: 1 EUR = 120ALL)
	Institucioni përgjegjës	Institucioni kontribues	Afati i fillimit	Afati i mbarimit				PBA 2023-2025			Financim i huaj				
					Korente	Kapitale	Total Kosto	Korente	Kapitale	Total BSH	Korente	Kapitale	Total FH		
Objektivi specifik 6.1 Përmirësimi i menaxhimit të burimeve njerëzore në nivel vendor, shoqëruar me rritje të kapaciteteve administrative vendore me qëllim përmirësimin e ofrimit të shërbimeve publike.	DAP, MFE, MB/AMVV, NJVV	Shoqatat Vendore, Partnerë Zhvillimi	2023	2025	244,960,000	0	244,960,000	2,160,000	0	2,160,000	242,800,000	0	242,800,000	0	2,041,333
Objektivi specifik 6.2: Forcimi i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV si edhe monitorues të agjendës së decentralizimit	MB/AMVV	Ministritë e linjës Shoqatat, Partnerë zhvillimi	2023	2025	22,400,000	0	22,400,000	1,810,000	0	1,810,000	14,300,000	0	14,300,000	6,290,000	186,667
Objektivi specifik 6.3: Vlerësim dhe përcaktimi i prerogativave vendore, rajonale dhe qendrore në zhvillimin vendor e rajonal.	MB/AMVV	Ministritë e linjës Shoqatat, Partnerë zhvillimi	2023	2025	15,000,000	0	15,000,000	700,000	0	700,000	6,600,000	0	6,600,000	7,700,000	125,000
Objektiv Specifik 6.4: Rishikimi i rolit të Institucionit të Prefektit, forcimi i monitorimit dhe rritja e bashkëpunimit me degët territoriale.	MB/AMVV	Ministritë e linjës, Shoqatat, Partnerë zhvillimi	2023	2025	1,320,000	0	1,620,000	1,320,000	0	1,320,000	0	0	0	300,000	13,500
Objektiv Specifik 6.5: Rritja e bashkëpunimit me Shoqatat e Vetëqeverisjes Vendore në zbatimin dhe monitorimin e agjendës së decentralizimit	MB/AMVV, Shoqatat Vendore	Partnerë zhvillimi	2023	2025	10,545,000	0	10,545,000	3,945,000	0	3,945,000	6,600,000	0	6,600,000	0	87,875
Kosto totale Qëllimi i politikës 6 (objektiva specifike 6.1+6.2+6.3+6.4+6.5)					294,225,000	0	294,525,000	9,935,000	0	9,935,000	270,300,000	0	270,300,000	14,290,000	2,454,375
Kosto Totale e PV					2,784,889,320	7,275,869,388	10,061,058,708	1,527,020,670	7,030,669,388	8,557,690,058	904,379,000	176,000,000	1,080,379,000	422,989,650	1,195,664,697

Kosto totale e PV	10,061,058,708
PBA	8,557,690,058
Financim I Huaj	1,080,379,000
Hendek financiar	422,989,650

4.20%

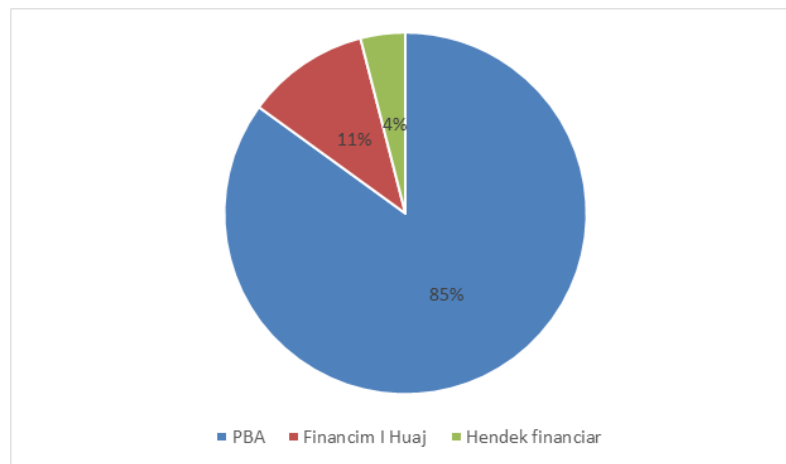
Kosto Korente	2,784,889,320
Kosto kapitale	7,275,869,388
Total kosto	10,061,058,708

85%
11%
4%
1

	Kosto Korente	Kosto Kapitale	Totali
Qëllimi i politikës I	1,550,003,586	2,473,869,388	4,023,872,974
Qëllimi i politikës II	552,382,400	0	552,382,400
Qëllimi i politikës III	107,500,000	4,800,000,000	4,907,500,000
Qëllimi i politikës IV	210,218,334	2,000,000	212,218,334
Qëllimi i politikës V	70,560,000	0	70,560,000
Qëllimi i politikës VI	294,225,000	0	294,525,000

10,061,058,708

40
6
49
2
1
3
100

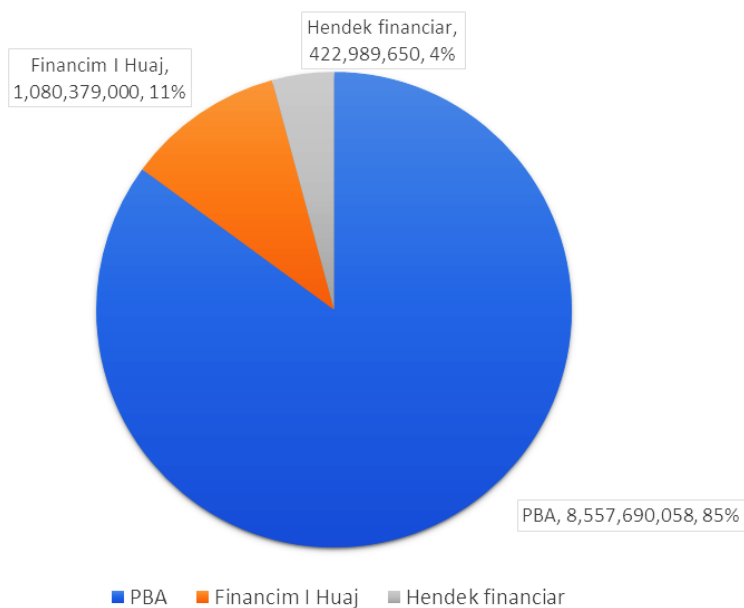

Nevoja kapitale (në lek)

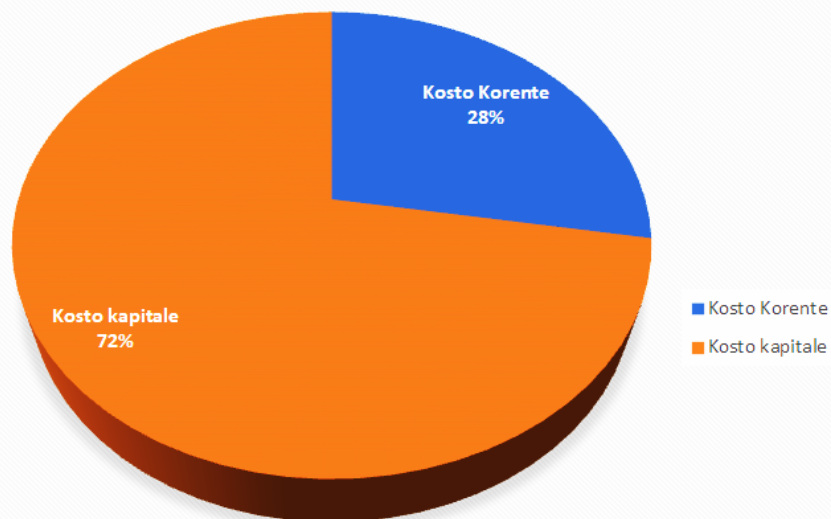
Qëllimet e politikave	Natyra/tipologjia e kostove	Kostot totale 2023-2025	Kosto të planifikuara në PBA 2023-2025 buxheti dhe donatorët	Hendeku financiar 2023-2025
QËLLIMI I POLITIKËS 1: Forcimi dhe nxitja e zhvillimit të qëndrueshëm vendor	korente	1,550,003,586	1,273,633,936	345,569,650
	kapitale	2,473,869,388	2,404,669,388	
QËLLIMI I POLITIKËS 2: Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve vendore me qëllim rritjen e cilësisë dhe standardit të ofrimit të tyre për qytetarët	korente	552,382,400	513,452,400	38,930,000
	kapitale	0	0	
QËLLIMI I POLITIKËS 3: Digjitalizimi i shërbimeve vendore dhe përmirësimi i infrastrukturës së ofrimit të tyre	korente	107,500,000	104,500,000	3,000,000
	kapitale	4,800,000,000	4,800,000,000	
QËLLIMI I POLITIKËS 4: Forcimi i financave vendore dhe autonomisë fiskale	korente	210,218,334	210,218,334	0
	kapitale	2,000,000	2,000,000	
QËLLIMI I POLITIKËS 5: Përmirësimi i demokracisë vendore dhe avancim i agjendës së integrimit evropian në nivel vendor	korente	70,560,000	49,360,000	21,200,000
	kapitale	0	0	
QËLLIMI I POLITIKËS 6: Zhvillimi dhe forcimi i kapaciteteve të nevojshme vendore dhe qendrore dhe i një koordinimi e qeverisjeje funksionale gjithëpërfshirëse të aktorëve të decentralizimit	korente	294,225,000	280,235,000	13,990,000
	kapitale	0	0	
TOTALI [Lekë]		10,060,758,708	9,638,069,058	422,689,650
TOTALI [Euro]		83,839,656	80,317,242	3,522,414
1 euro 120 Lekë				

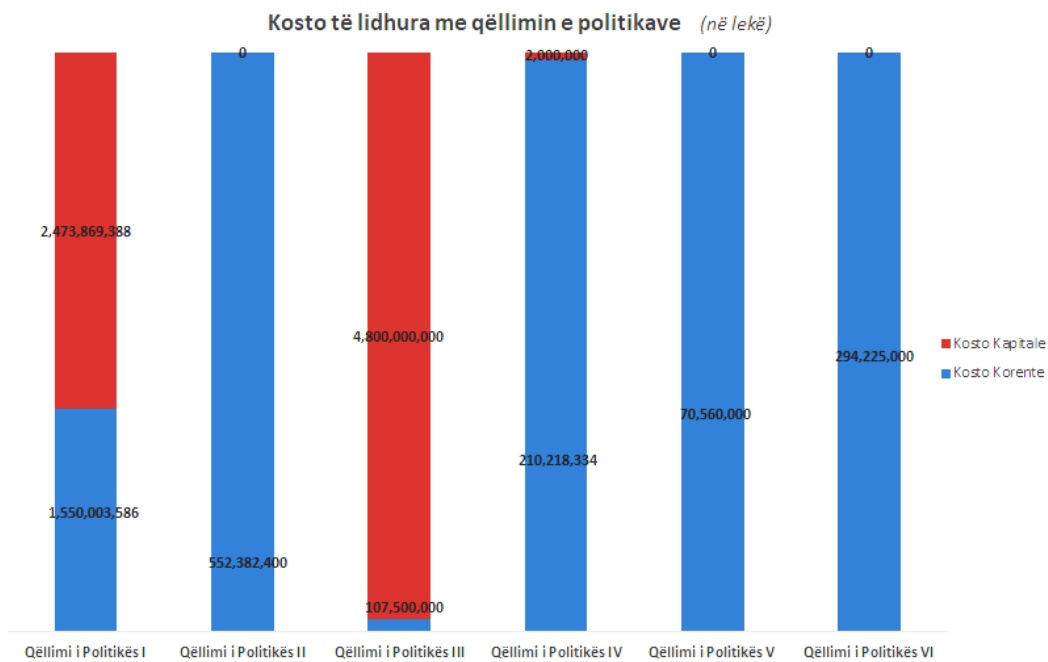

KOSTO E PLANIT TË VEPRIMIT NDARJA E SHPENZIMEVE

NATYRA EKONOMIKE E KOSTOVE TË PLANIT TË VEPRIMIT

[illegible]

					apo projektet kapitale në sektorë strategjikë për rritje të vendqeverisjes vendore				Produktë të Brendshëm Bruto (PBB). Vlerat e treguesve merren në tema nominale për të njëjtin periudhë referencë. Treguesi shprehet në %																
Rezultat	Numri i planeve të vendore për emergjencat civile të hartuara nga bashkitë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor	Forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor	Raporti i Ministrisë së Mbrojtjes/AKMC	AKMC		Ky tregues mat numrin e bashkive që kanë hartuar një plan të emergjencave civile	Vjetore	ritës	direkt	Numri i bashkive që hartojnë plan të emergjencave në vitin t	nr			ritës	N/A (për t'u matur për vitin 2022)	5 më shumë	5 më shumë	10 më shumë	N/A	N/A	OZHQ 13. 15	N/A
Rezultat	Numri i planeve të integritetit të hartuara në nivel vendor	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor	Forcimi i qeverisjes së mirë në nivel vendor	Raporti i Ministrisë së Brendshme/AMVV	AMVV		Ky tregues mat numrin e bashkive që kanë hartuar një plan integritetit në vitin t	Vjetore	ritës	direkt	Numri i bashkive që hartojnë plan integritetit në vitin t	nr			ritës	21	5 më shumë	10 më shumë	20 më shumë	N/A	N/A	OZHQ 11. 16	N/A
Impakt	Numri i akteve ligjore që përfshijnë direktivat e BE-së të shqyrtuara nga KK	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Forcimi i demokracisë vendore dhe përfshirja i agjencisë së integritetit evropian në nivel vendor	Forcimi i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV-në, si edhe monitorues të agjencisë së decentralizimit.	Raporti i Ministrisë së Brendshme/AMVV	AMVV		Treguesi mat përfshirjen e bashkive në diskutimin e ndryshimeve të legjislacionit shqiptar për përfshirjen e të me legjislacionin evropian. Ky tregues llogarit raportin që zëne projektet ligjore që përfshijnë legjislacionin evropian dhe që kanë ndikim në nivelin vendor kundrejt totalit të akteve që shqyrtohen në Këshillin Konsultativ, duke miratuar në konsideratë që projektet mund të kenë përfshirje në një ose më shumë direktiva të Bashkimit Evropian	Vjetore	ritës	përbërë	Numri i projektave ligjore që përfshihen me legjislacionin e Bashkimit Evropian të shqyrtuara në Këshillin Konsultativ ndaj totalit të projektave të shqyrtuara në Këshill Konsultativ	nr	nr	%	ritës	20%	30%	40%	50%	N/A	30	OZHQ 10	N/A
Impakt	Përqindja e adresimit të rekomandimeve të qeverisjes vendore në Këshill Konsultativ nga Ministrinë e Lirisë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Demokracia dhe fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë	Forcimi i demokracisë vendore dhe përfshirja i agjencisë së integritetit evropian në nivel vendor	Forcimi i rolit koordinues të Ministrisë së Brendshme me NJVV-në, si edhe monitorues të agjencisë së decentralizimit.	Raporti i Ministrisë së Brendshme/AMVV	AMVV		Treguesi llogarit përqindjen e adresimit të rekomandimeve të qeverisjes vendore në Këshill Konsultativ nga Ministrinë e Lirisë, si një raport i rekomandimeve të reflektuara nga Ministrinë e Lirisë në raport me të gjithë rekomandimet e dhëna nga përfqësuesit të Qeverisjes Vendore në Këshill Konsultativ	Vjetore	ritës	përbërë	Numri i rekomandimeve të dhëna nga përfqësuesit të Qeverisjes Vendore në Këshill Konsultativ të reflektuara nga Ministrinë e Lirisë ndaj totalit të rekomandimeve të dhëna nga përfqësuesit të Qeverisjes Vendore në Këshill Konsultativ	nr	nr	%	ritës	30%	40%	50%	60%	N/A	20%	OZHQ 10	N/A

URDHËR**Nr. 250, datë 18.4.2023****PËR MËNYRËN E KRIJIMIT,
ORGANIZIMIT DHE FUNKSIONIMIT
TË SPITALIT DITOR DHE SPITALIT
BASHKIAK PUBLIK**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës, së Republikës së Shqipërisë dhe pikës 1, të të nenit 14, të ligjit nr. 55/2022, “Për shërbimin spitalor në Republikën e Shqipërisë”,

URDHËROJ:

1. Spitali bashkiak është institucioni shëndetësor me shtretër që ofron kujdes shëndetësor për pacientët e të gjithë grupmohave, të një ose më shumë bashkive, bazuar në shpërndarjen demografike dhe në planin spitalor rajonal, sipas sistemit të referimit.

2. Spitali bashkiak ushtron veprimtarinë e tij, në përputhje me standartet bazë dhe/ose ato optimale të akreditimit, të protokolleve të diagnozës e të trajtimit dhe udhërrëfyesve, të miratuara nga ministria përgjegjëse për shëndetësinë.

3. Spitali bashkiak ofron shërbimet bazë të pranimit dhe menaxhimit të urgjencave mjekësore; pediatrikë; mjekësisë interne, laborator, radiologji, farmaci, si dhe mund të ofrojë edhe shërbime të tjera të specializuara si kirurgji, obstetrikë – gjinekologji, terapi intensive apo subintensive apo të organizojë njësi të veçanta për kujdesin e zgjatur spitalor për rehabilitim apo kujdes palativ për të sëmurët në fazën terminale të një sëmundjeje, njësi të sëmundjes së transfuzionit sipas përcaktimeve në planin rajonal spitalor mbi shërbimet e nevojshme në territor dhe në varësi të barrës të sëmundshmërisë.

4. Spitali bashkiak siguron vetë ose nëpërmjet një institucioni tjetër shëndetësor furnizimin me gjak dhe nënprodukte të prodhuara nga gjaku.

5. Organi drejtues i spitalit bashkiak dhe atij ditor është drejtoria e spitalit. Drejtoria e spitalit drejton punën teknike, administrative dhe financiare të spitalit dhe përbëhet nga:

- drejtori;
- zëvendësdrejtori teknik;
- kryeinfermieri i përgjithshëm.

6. Emërimi dhe shkarkimi i drejtorit të spitalit bëhet nga ministri përgjegjës për shëndetësinë, me propozim të Operatorit të Shërbimit të Kujdesit Shëndetësor, sipas legjislacionit në fuqi.

7. Detyrat e drejtorit, zëvendësdrejtorit teknik dhe kryeinfermierit të përgjithshëm përcaktohen në rregulloren e funksionimit të spitalit.

8. Struktura organizative e spitalit ditor dhe bashkiak miratohet nga ministri përgjegjës për shëndetësinë.

9. Rregullorja tip e funksionimit të spitalit miratohet me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

10. Spitali ditor është spitali që ofron ndihmën e parë mjekësore për trajtim dhe kurim brenda 24 orëve dhe realizon diagnostikim, trajtim dhe/ose ndërhyrje kirurgjikale sipas shërbimeve të spitalit të përcaktuara në aktin e ngritjes së spitalit.

11. Tipologjitë e përgjithshme të shërbimeve spitalore që ofron spitali ditor janë të përcaktuara në planin spitalor rajonal dhe shërbimet specifike të përcaktohen në aktin e miratimit të ngritjes së spitaleve.

12. Financimi i spitaleve përfshirë dhe të ardhurat nga tarifat për shërbime klinike dhe joklinike për pacientë jashtë sistemit të referimit bëhet sipas legjislacionit në fuqi.

13. Spitalet bashkiake dhe ditore, për financimin e shërbimeve shëndetësore dhe aktivitetit, lidhin kontratë me Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor.

14. Spitali zbaton mekanizmin e sistemit të referimit të miratuar nga ministri përgjegjës për shëndetësinë.

15. Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor dhe Operatori i Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor auditojnë, kontrollojnë dhe monitorojnë, sipas fushave të tyre të përgjegjësisë, zbatimin e sistemit të referimit, menaxhimin e buxhetit, vlerësimin e aktivitetit vjetor të spitaleve dhe performancën e spitaleve, sipas treguesve të aktivitetit spitalor, sipas kushteve të përcaktuara në kontratën e financimit.

16. Në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale ngrihet një grup pune i cili vlerëson statusin e spitaleve aktuale rajonale dhe bashkiake dhe bën propozimet përkatëse sipas përcaktimeve të këtij urdhri.

17. Ngarkohen Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Fondi i Sigurimit të

Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor, Operatori i Shërbimit të Kujdesit Shëndetësor dhe drejtoritë e spitaleve për zbatimin e këtij vendimi.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

MINISTËR I SHENDETËSISË DHE
MBROJTJES SOCIALE
OGERTA MANASTIRLIU

VENDIM

Nr. 14, datë 21.3.2023

**NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë,
e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Elsa Toska	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Illir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Marsida Xhaferllari	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, në datën 21.3.2023 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 21 (A) 2022 të Regjistrat Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Ahmet Nezha

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Agjencia e Trajtimit të Kredive,

Shoqëria Përmbartimore “AFA 2010”

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-1080 (185), datë 12.5.2022, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 71 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (ligji nr. 8577/2000).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Marsida Xhaferllari, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkesit, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Agjencisë së Trajtimit të Kredive (ATK), që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim nga subjekti tjetër i interesuar, shoqëria përmbartimore “AFA 2010”, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkesi Ahmet Nezha në datën 31.3.1993 ka lidhur marrëveshje me Bankën Bujqësore Dega Lushnjë (*kredi bankare*) për marrjen e kredisë në vlerën 2,000,000 lekë, me interes 39%, me afat kthimi 9 muaj. Në datën 25.3.1993 kërkesi ka nënshkruar para noterit deklaratën për vënien si garanci për kredinë bankare të një shtëpie banimi njëkatëshe, të ndodhur në fshatin Çiflik, Lushnjë. Pas lidhjes së kontratës ai ka paguar vetëm një pjesë të detyrimit të kredisë në shumën 300,000 lekë.

2. Me hyrjen në fuqi të ligjit nr. 8894, datë 14.5.2002, “Për Agjencinë e Trajtimit të Kredive”, të drejtat e bankave tregtare të nivelit të dytë i kaluan ATK-së. Me kërkesë të kësaj të fundit, Gjykata e Rrethit Gjyqësor, Lushnjë, me vendimin nr. 305, datë 8.7.2003, ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit për aktin e kredisë bankare të kërkesit. Në vijim, në datën 5.4.2004, ATK-ja i është drejtuar Zyrës së Përmbartimit Shtetëror Lushnjë për ekzekutimin e detyrueshëm të titullit ekzekutiv. Zyra përmbartimore, me vendimin nr. 172 prot., datë 18.11.2005, ka vendosur pushimin e ekzekutimit, me arsyetimin se nuk rezultonin pasuri në emër të kërkesit. E njëjta kërkesë është bërë nga ATK-ja edhe në vitin 2009, sipas së cilës detyrimi i kërkesit ishte 8,138,271 lekë, por sërish zyra përmbartimore, me vendimin nr. 140 prot., datë 12.4.2011, ka vendosur pushimin e ekzekutimit, me arsyetimin se kreditori, ATK-ja, kishte paraqitur kërkesë me shkrim pranë asaj zyre për heqje dorë nga urdhri i ekzekutimit.

3. Rreth një muaj pas këtij vendimi, ATK-ja, në datën 23.5.2011, ka vënë në lëvizje shoqërinë

private përmbartimore “AFA 2010”, e cila ka filluar procedurat e ekzekutimit të detyrueshëm. Shoqëria përmbartimore, me vendimin e datës 21.6.2011, ka vendosur masën e sekuestros për mjetin në pronësi të kërkuarit; me urdhrin e datës 29.6.2011 ka vendosur masën e sekuestros ekzekutive në llogarinë bankare të kërkuarit në shumën 50,008 lekë dhe bllokimin e të gjitha llogarive deri në shlyerjen e detyrimit në masën 8,528,907 lekë; me vendimin e datës 20.7.2011 ka vendosur masën e sekuestros mbi shtëpinë e banimit të tij. Për këtë fundit, shoqëria përmbartimore ka zhvilluar edhe procedurat e ankandit.

4. Në datën 16.7.2012 kërkuari, me pretendimin se detyrimi ishte shuar, ka ngritur padi në gjykatë për pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv “Akt i kredisë bankare”, si dhe pezullimin e procedurave të ekzekutimit. Ndërkohë, sipas vërtetimit të lëshuar nga ATK-ja në datën 30.11.2012, detyrimi i mbetur për t’u shlyer nga kërkuari ishte 8,142,263 lekë, i përbërë nga principali në vlerën 1,700,000 lekë, interesi deri në urdhrin e ekzekutimit në vlerën 6,438,171 lekë; shpenzime gjyqi në vlerën 54,100 lekë dhe zbritja e arkëtimeve në vlerën 50,008 lekë.

5. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lushnjë, me vendimin nr. 1235 (2751), datë 31.12.2012, ka vendosur pranimin e padisë, duke arsyetuar se detyrimi ishte shuar. Sipas saj, ATK-ja kishte vepruar për herë të parë në datën 5.4.2004, jashtë afatit 10-vjeçar të parashkrimit shues të parashikuar nga neni 114 i Kodit Civil (KC), që kishte përfunduar në datën 31.12.2003.

6. ATK-ja ka paraqitur ankim kundër vendimit. Gjykata e Apelit Vlorë ia ka përcjellë çështjen për kompetencë lëndore Gjykatës Administrative të Apelit. Kjo e fundit, me vendimin nr. 991, datë 13.5.2015, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit, me arsyetimin se e drejta për të kërkuar ekzekutimin e detyrimit ishte parashikuar.

7. Kundër këtij vendimi ka ushtruar rekurs ATK-ja dhe avokati i shtetit pranë Ministrisë së Financave. Sipas ATK-së, detyrimi nuk është parashikuar, pasi: i. ATK-së i ka lindur e drejta e kërimit të detyrimit pas krijimit të saj si agjenci, në vitin 1998 dhe në vitin 2002 ka marrë atributet e bankave të nivelit të dytë; ii. debitori ka arkëtuar shumën 300,000 lekë në datën 27.6.1994; iii. urdhri i ekzekutimit është lëshuar në vitin 2003 dhe në vijim janë kryer veprimet për vjeljen e detyrimit.

Edhe sipas rekursit të avokatit të shtetit pranë Ministrisë së Financave detyrimi nuk është parashikuar, pasi: i. ATK-së i ka lindur e drejta për kërkimin e detyrimit pas krijimit të saj si agjenci dhe marrjes në dorëzim të dosjes që i përkiste debitorit; ii. urdhri i ekzekutimit është lëshuar në datën 8.7.2003, pa u plotësuar afati 10-vjeçar; iii. kërkuari në datën 14.7.2011 ka arkëtuar shumën 50,000 lekë, që do të thotë se ai e njeh detyrimin.

8. Në vijim, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-1080 (185), datë 12.5.2022, ka vendosur, në dhomë këshillimi, ndryshimin e vendimeve gjyqësore të dhëna nga gjykatat më të ulëta dhe rrëzimin e padisë, duke arsyetuar se qëndrimet e tyre kanë qenë në linjë të gabuar, pasi nuk përputhen me parashikimet e ligjit material dhe procedural. Sipas Gjykatës së Lartë, afati 10-vjeçar i parashkrimit të padisë është ndërprerë në datën 27.6.1994, kur debitori ka përmbushur një pjesë të detyrimit, ndaj në këtë datë ka filluar sërish afati i parashkrimit. Në kushtet kur ATK-ja ka kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm në datën 5.4.2004, atëherë pretendimi i kërkuarit se është tejkualuar afati 10-vjeçar i parashkrimit sipas neneve 112 e 114 të KC-së bie.

9. Kërkuari ka paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatën Kushtetuese (*Gjykata*), të regjistruar në datën 12.9.2022, me objekt shfuqizimin e vendimit të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën. Kolegji i Gjykatës në datën 6.12.2022, bazuar në nenin 21, pika 1, të ligjit nr. 8577/2000, ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

10. **Kërkuari**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të garantuar nga nenet 42 dhe 43 të Kushtetutës, në aspektet e mëposhtme:

10.1 *E drejta për akses* në kuptimin substancial, pasi Gjykata e Lartë nuk e ka njoftuar për kohën e shqyrtimit të rekursit të tij dhe përbërjen e trupit gjykues që do të shqyrtonte rekursin. Pavarësisht se është interesuar vazhdimisht, ai është vënë në dijeni pas dhënies së vendimit, në datën 2.8.2022, se njoftimi ishte shpallur vetëm në ambientet e gjykatës. Për këtë shkak atij i janë cenuar edhe

parimet e kontradiktoritetit dhe gjykatës së paanshme, si dhe e drejta e mbrojtjes dhe gjykimit të drejtë.

10.2 *Standardi i arsyetimit*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë është kontradiktor dhe aludon për vënien në vonesë të debitorit sipas përcaktimeve të KC-së, kur një fakt i tillë nuk rezulton nga aktet e dosjes, ndërsa në rekurs nuk janë paraqitur shkaqe ligjore për kundërshtimin e vendimit të gjykatës së apelit.

10.3 *Parimi i sigurisë juridike*, pasi Gjykata e Lartë e ka interpretuar ligjin duke mos respektuar praktikën e konsoliduar të saj lidhur me parashkrimin shues të titujve ekzekutivë për çështje të së njëjtës natyrë. Sipas kësaj praktike, afati i parashkrimit fillon nga momenti që kreditorit i lind e drejta për të kërkuar detyrimin, kurse në detyrimet kontraktore me afat, siç është kredia bankare, afati i parashkrimit fillon ditën që përfundon afati i kredisë.

11. **Subjekti i interesuar**, ATK-ja, duke parashtruar veprimet e kryera prej saj ka prapësuar se procesi gjyqësor ka qenë i rregullt.

12. **Subjekti i interesuar**, shoqëria përmbarimore “AFA 2010”, nuk ka paraqitur prapësime me shkrim, edhe pse është njoftuar rregullisht.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesës

13. Çështja e legjitimitimit të subjekteve që mund t’i drejtohen Gjykatës është një ndër aspektet kryesore që lidhen me iniciimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe

rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

14. Gjykata vëren se kërkuesi, si individ, legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor gjatë të cilit është dhënë vendimi i kundërshtuar dhe, për rrjedhojë, ka interes të drejtpërdrejtë për çështjen.

15. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve ligjore efektive*, Gjykata ka pohuar se, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka funksion përfundimtar dhe si e tillë, mund të aplikohet vetëm në lidhje me vendime për të cilat kanë përfunduar procedurat gjyqësore. Kontrolli kushtetues ka natyrë subsidiare, që do të thotë se individit duhet t’i ketë shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore (*shih vendimet nr. 14, datë 21.6.2022; nr. 14, datë 11.3.2021; nr. 17, datë 16.5.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Në rastin në shqyrtim, kërkuesi ka kundërshtuar vendimin e Gjykatës së Lartë që ka përmbyllur në themel procesin gjyqësor të inicuar prej tij për deklarimin e pavlefshëm të titullit ekzekutiv “Akt i kredisë bankare” për shkak të shuarjes së detyrimit me parashkrim. Për pasojë, Gjykata vlerëson se kriteri i shterimit të mjeteve juridike efektive në dispozicion është përmbushur, pasi kërkuesi nuk ka më mjete të tjera ankimi.

17. Lidhur me legjitimitimin *ratione temporis*, neni 71/a, pika 1, shkronja “b”, i ligjit nr. 8577/2000 ka parashikuar afatin 4-mujor nga konstatimi i cenimit për paraqitjen e ankimit kushtetues individual. Gjykata vëren se vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë mban datën 12.5.2022, kurse ankimi kushtetues individual është dërguar nëpërmjet shërbimit postar në datën 31.8.2022. Për rrjedhojë, kërkuesi legjitimohet *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor.

18. Për sa i përket kriterit të legjitimitimit *ratione materiae*, Gjykata ka theksuar se, sipas nenit 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës, si dhe nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave dhe lirive themelore të garantuara në Kushtetutë, kur pasojat negative janë të drejtpërdrejta dhe reale për kërkuenin dhe kur shqyrtimi kushtetues i çështjes mund të rivendosë të drejtën kushtetuese të shkelur. Në këtë pikëpamje, pretendimet e

kërkuesit për cenimin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor në drejtim të së drejtës për akses në kuptimin substancial i parë së bashku me të drejtën e ankimit, të parimit të sigurisë juridike dhe të standardit të arsytimit, të garantuara nga neni 42 i Kushtetutës hyjnë në juridiksionin kushtetues dhe, si të tilla, Gjykata do të analizojë bazueshmërinë e tyre në themel.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e së drejtës për akses substancial

19. Kërkuesi ka pretenduar se i është cenuar e drejta e njoftimit për orën, datën dhe trupin gjykues që do të shqyrtonte rekursin, pasi nuk ka marrë dijeni për to, pavarësisht interesimit të vazhdueshëm të tij në sistemin elektronik të Gjykatës së Lartë dhe ambientet fizike të saj. Kancelaria e asaj gjykate me shkresën nr. 3460/1, datë 2.8.2022, pas përfundimit të procesit, e ka informuar se shpallja e njoftimit nuk ishte realizuar në sistemin elektronik, por vetëm në ambientet e gjykatës, por pa përcaktuar nëse njoftimi ishte vendosur në vendin e aksesueshëm për qytetarët. Për këto arsye, kërkuesi pretendon se i është shkelur parimi i mbrojtjes dhe kontradiktoritetit, si dhe e drejta për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Po kështu, në parashtrimet drejtuar seancës plenare, ai ka evidentuar se nuk ka marrë dijeni rregullisht as për rekursin e ushtruar nga avokati i shtetit pranë Ministrisë së Financave.

20. Subjekti i interesuar, ATK-ja, nuk ka prapësuar me argumente konkrete lidhur me këtë pretendim të kërkuesit por është shprehur se i gjithë procesi i ndjekur ka qenë i rregullt dhe në përputhje me aktet ligjore.

21. Neni 42 i Kushtetutës parashikon se të drejtat e njohura me Kushtetutë dhe me ligj nuk mund të cenohet pa një proces të rregullt ligjor dhe se kushdo, për mbrojtjen e tyre ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj.

22. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se shteti i së drejtës nuk mund të konceptohet pa u njohur individëve të drejtën për t'iu drejtuar gjykatës, e cila nuk përfshin vetëm të drejtën për të filluar një proces, por edhe të drejtën për të pasur një zgjidhje gjyqësore përfundimtare për mosmarrëveshjen. Nëse mohohet kjo e drejtë, procesi konsiderohet i parregullt, sepse aksesin në gjykatë është, para së gjithash, kusht kryesor për të

realizuar mbrojtjen e të drejtave të tjera të individit (*shih vendimet nr. 29, datë 1.11.2022; nr. 11, datë 21.4.2022; nr. 52, datë 14.11.2014, të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë këndvështrim, Gjykata ka evidentuar rëndësinë e të drejtës për t'u njoftuar për të marrë pjesë në gjykim, e cila u paraprin të drejtave të tjera, pasi nëse pala ndërgjyqëse nuk njoftohet për datën dhe orën e seancës, ajo detyrimisht do të gjendet në pamundësi objektive për të ushtruar të drejtat që i garantohen nga neni 42 i Kushtetutës në kuadrin e një procesi të rregullt ligjor. Gjithashtu, e drejta për të marrë pjesë në gjykim krijon të njëjtat mundësi për të paraqitur prova dhe argumente në mbrojtje të interesave vetjake në raport me palën kundërshtare (*shih vendimet nr. 8, datë 23.2.2021; nr. 49, datë 22.7.2016; nr. 21, datë 4.4.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Sa i takon procesit në Gjykatën e Lartë, kjo e fundit, pavarësisht nëse i shqyrton çështjet në seancë të hapur publike ose mbi bazë dokumentesh, ka detyrimin të verifikojë nëse palët në proces kanë marrë dijeni efektivisht për rekursin dhe procesin, me qëllim garantimin e së drejtës së mbrojtjes dhe barazisë së armëve në gjykim (*shih vendimin nr. 21, datë 4.4.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Gjykata vëren se kërkesat kushtetuese të procesit të rregullt ligjor janë reflektuar në përmbajtje të nenit 61 të ligjit nr. 49/2012, “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar (*ligji nr. 49/2012*), sipas të cilit shqyrtimi i rekursit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë, si rregull, bëhet mbi bazë dokumentesh, në dhomë këshillimi (*pika 1*). Gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton, me shpallje, ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues të paktën 15 ditë përpara (*pika 2*). Në shtesë të këtyre rregullave, neni 482, pika 3 i Kodit të Procedurës Civile (KPC), i zbatueshëm për gjykimin administrativ, parashikon se njoftimi me shpallje bëhet edhe në faqen e internetit të Gjykatës së Lartë. Krahas njoftimit me shpallje, kjo dispozitë parashikon edhe njoftimin individual kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat e tyre elektronike të kontaktit në shkallët e tjera të gjykimit. Këto rregulla janë detajuar në urdhrin nr. 131, datë 2.7.2021, “Për publikimin e datave të

gjykimeve dhe njoftimin e palëve” të nxjerrë nga zëvendëskryetari i Gjykatës së Lartë.

24. Duke iu kthyer çështjes në shqyrtim, Gjykata konstaton se, në ndryshim nga sa pretendon kërkuesi, rekursi i avokaturës nga ATK-ja dhe avokati i shtetit, i janë njoftuar rregullisht atij nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lushnjë. Kështu, rekursi i ATK-së i është njoftuar personalisht kërkuesit në datën 6.7.2015 nëpërmjet ftuesit të gjykatës në adresën e banimit, ndërsa rekursi i avokatit të shtetit i është njoftuar me shpallje publike pranë Bashkisë Divjakë, në periudhën 1.9.2015 - 22.9.2015. Është e vërtetë që njoftimi individual i këtij rekursi fillimisht është kthyer me shënimin “adresë e pamjaftueshme” nga shërbimi postar, por ky fakt nuk ka cenuar thelbin e të drejtës së njoftimit, për sa kohë gjykata ka proceduar në vijim me njoftimin nëpërmjet shpalljes, e cila ka qëndruar e afishuar për një periudhë të arsyeshme kohore prej 21 ditësh.

25. Më tej, çështja e kërkuesit është regjistruar në Gjykatën e Lartë me nr. 31003-02146-00-2015, datë 12.10.2015 dhe për të është caktuar trupi gjyqësor, bazuar në vendimin nr. 8, datë 25.3.2022, të Këshillit të Gjykatës së Lartë, “Për caktimin e gjyqtarëve në përbërje të kolegjeve të Gjykatës së Lartë si dhe caktimin e gjyqtarëve në përbërje të trupave gjyqësore të secilit koleg” (*vendimi nr. 8/2022*). Me vendimin e datës 27.4.2022, relatori i çështjes ka caktuar datën 12.5.2022 për shqyrtimin e çështjes në dhomën e këshillimit, si dhe ka urdhëruar sekretarinë të kryejë njoftimin e palëve për orën dhe ditën e caktuar.

26. Në datën 12.5.2022 Gjykata e Lartë ka shqyrtuar çështjen në dhomën e këshillimit dhe, në përfundim, ka vendosur ndryshimin e vendimeve të gjykatave më të ulëta, si dhe rrëzimin e padisë, me arsyetimin se qëndrimet e tyre kanë qenë në linjë të gabuar, pasi nuk përputhen me parashikimet e ligjit material dhe procedural.

27. Mbi bazën e kërkesës së kërkuesit, Gjykata e Lartë, me shkresën nr. 3460/1 prot. datë 2.8.2022, e ka informuar atë se nga verifikimet në sekretarinë gjyqësore rezultonte se lista e shpalljes është realizuar vetëm pranë ambienteve të gjykatës, për ditën, orën, si dhe përbërjen e trupit gjyqësor. Ndërkohë, nga verifikimet e kryera në faqen elektronike të Gjykatës së Lartë, në rubrikën “Çështje të shpallura në gjykim”, ku pasqyrohen të dhënat e çështjeve për shqyrtim në dhomën e

këshillimit, përfshirë datën e shpalljes, numrin e çështjes, palët ndërgjyqëse, bazën ligjore, trupin gjyqësor, relatorin, datën dhe orën e shqyrtimit, ashtu edhe në rubrikën “Çështje të ardhura”, ku pasqyrohen detajet e çështjes, nuk rezultoi e publikuar ndonjë e dhënë apo informacion lidhur me datën dhe orën e seancës, ose datën e planifikimit.

28. Në këtë kontekst faktesh, Gjykata vëren se mungesa e njoftimit në faqen elektronike të Gjykatës së Lartë lidhur me datën dhe orën e shqyrtimit të çështjes së kërkuesit, përbën mangësi në mënyrën e njoftimit të palëve, asaj me shpallje, edhe pse njoftimi është realizuar në ambientet fizike të gjykatës. Për sa i përket alternativës tjetër të njoftimit, atij individual, një gjë e tillë nuk duket të ketë qenë e zbatueshme në rastin e kërkuesit, ndërsa nga ai nuk pretendohet të ketë lënë të dhënat e tij elektronike të kontaktit në shkallët e tjera të gjykimit. Në lidhje me mangësinë procedurale të konstatuar në procesin e zhvilluar në Gjykatën e Lartë, në drejtim të njoftimit me shpallje të palëve, Gjykata vlerëson se një mangësi e tillë duhet analizuar në aspektin e ndikimit të saj në të drejtën kushtetuese të aksesit substancial, të lidhur me të drejtat e tjera procedurale kushtetuese për kërkuesin. Në këtë kuptim, Gjykata rithekson se jo çdo shkelje procedurale e bën procesin të parregullt, në aspektin e respektimit të të drejtave kushtetuese, dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit (*shih vendimet nr. 38, datë 2.12.2021; nr. 71, datë 13.11.2017, të Gjykatës Kushtetuese*). Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për të drejtën për proces të rregullt nuk mjafton vetëm konstatimi i shkeljes procedurale, por duhet të analizohet karakteri i saj, pasojat që kanë ardhur për kërkuesin dhe për interesat që ai përfaqëson (*shih vendimin nr. 38, datë 2.12.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Në çdo çështje të veçantë, duke pasur parasysh edhe të gjithë procedurën që mund të jetë ndjekur, Gjykata vlerëson nëse një kufizim ose shkelje gjatë kësaj procedure ka ndikuar drejtpërdrejtë në zgjidhjen e çështjes dhe ia ka bërë palës të pamundur mbrojtjen dhe zhvillimin e procesit gjyqësor në mënyrë të drejtë (*shih vendimin nr. 7, datë 28.2.2000, të Gjykatës Kushtetuese*).

29. Duke iu referuar këtyre standardeve, Gjykata vlerëson se mungesa e njoftimit me shpallje në

faqen elektronike të Gjykatës së Lartë nuk rezultojn ta ketë vendosur kërkuesin në pozita të pafavorshme lidhur me të drejtën e aksesit në aspektin substancial. Në nxjerrjen e këtij përfundimi, Gjykata mban në konsideratë faktin se, nga njëra anë, kërkuesi ishte njoftuar rregullisht për rekursin e paraqitura nga palët ndërgjyqëse. Po kështu, njoftimi për datën dhe orën e shqyrtimit të procesit të tij ishte afishuar nga Gjykata e Lartë në këndin e njoftimeve në ambientet fizike të saj (*shih supra paragrafin 27*). Nga ana tjetër, pretendimi i tij se mungesa e njoftimit e ka penguar të paraqiste parashtrime deri 5 ditë para zhvillimit të seancës, është formuluar në mënyrë të përgjithshme, pa treguar ndonjë argument thelbësor të ri të paparashtuar më parë, i cili potencialisht mund të passillte një rezultat të ndryshëm të zgjidhjes së çështjes së tij nga Gjykata e Lartë. Për më tepër, Gjykata konstaton se kërkuesi, ndonëse është njoftuar rregullisht për rekursin, ka zgjedhur të mos paraqesë kundërrkurs, për mbrojtjen eventuale të çështjes së tij. Gjykata mban në konsideratë po ashtu se në rekursin e paraqitura janë ngritur të njëjtat pretendime që nuk janë marrë parasysh më parë nga gjykatat më të ulëta, ndërkohë që në rrjedhën e procesit gjyqësor kërkuesi ka pasur mundësinë dhe ka arritur të realizojë mbrojtjen e interesave të veta, ndërsa pretendimet e tij janë gjetur të drejta dhe konsideruar të plota për pranimin e padisë nga ato gjykata. Gjithashtu, Gjykata evidenton se vendimi i Këshillit të Gjykatës së Lartë nr. 8/2022, që përcaktonte përbërjen e kolegjeve të saj, gjendet i publikuar në faqen elektronike në rubrikën “Gjykata - Organizimi juridik - Këshilli i Gjykatës - Vendime”. Në rastin e tij, çështja është shqyrtuar nga trupi gjyqësor nr. 1 i Kolegjit Administrativ dhe përbërja e këtij kolegji është publike dhe e aksesueshme, si nga palët, ashtu edhe nga çdo person tjetër i interesuar. Ndërkohë, nuk rezultojn që kërkuesi të ketë argumentuar në mënyrë konkrete pasjen e pretendimeve në drejtim të ndonjë prej anëtarëve të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë që kanë shqyrtuar çështjen e tij. Për rrjedhojë, mangësia e konstatuar për sa i përket njoftimit të palëve me shpallje në faqen elektronike, në kontekst të rastit konkret, nuk mund të klasifikohet si shkelje thelbësore që e bën të parregullt në kuptimin kushtetues procesin gjyqësor të zhvilluar në Gjykatën e Lartë.

30. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit për cenimin e së drejtës së aksesit në aspektin substancial është i pabazuar⁴⁰.

B.2. Për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit

31. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Lartë, nëpërmjet një arsyetimi kontradiktor, ka aluduar për vënien në vonesë të debitorit sipas përcaktimeve të KC-së, kur një fakt i tillë nuk rezultojn nga aktet e dosjes.

32. Subjekti i interesuar, ATK-ja, nuk ka prapësuar me argumente konkrete lidhur me këtë pretendim të kërkuesit, por është shprehur se i gjithë procesi i ndjekur ka qenë i rregullt dhe në përputhje me aktet ligjore.

33. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se e drejta për proces të rregullt ligjor përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funksioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë (*shih vendimin nr. 10, datë 4.3.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Vendimi gjyqësor, në çdo rast, duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre (*shih vendimet nr. 2, datë 11.2.2021; nr. 3, datë 20.1.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

34. Duke iu kthyer rastit në shqyrtim, Gjykata vëren se Gjykata e Lartë, pasi ka pasqyruar në mënyrë kronologjike dhe të përmbledhur rrethanat e çështjes dhe shkaqet e rekursit të paraqitur nga ATK-ja, ka vijuar me vlerësimin e çështjes në raport me dispozitat ligjore të zbatueshme, materiale dhe procedurale të përcaktuara në legjislacionin material dhe procedural civil lidhur me institutin e parashkrimit të padisë, si dhe në legjislacionin e kohës që normonte krijimin dhe funksionimin e ATK-së. Po kështu, vendimi paraqitet logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje, duke përmbushur standardet e arsyetimit të vendimit gjyqësor. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit për

⁴⁰ Gjyqtarja Sonila Bejtja votoi për pranimin e këtij pretendimi, për shkak të vendbanimit jashtë Tiranës dhe mungesës së një avokati të kërkuesit.

cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit është i pabazuar.

B.3. Për cenimin e parimit të sigurisë juridike

35. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Lartë ka keqinterpretuar ligjin dhe ka anashkaluar praktikën e konsoliduar të saj lidhur me parashkrimin shues të titujve ekzekutivë, duke mbajtur qëndrime të ndryshme për çështje të së njëjtës natyrë. Sipas kësaj praktike, fillimi i afatit të parashkrimit është taksativ që nga momenti që kreditorit i ka lindur e drejta për të kërkuar detyrimin, dhe në detyrimet kontraktore me afat, parashkrimi nis nga përmbushja e afatit.

36. Subjekti i interesuar, ATK-ja, ka prapësuar se ajo nuk i ka shkaktuar asnjë dëm kërkuesit. Ky i fundit ka nënshkruar kredinë në datën 31.3.1993, me afat maturimi datën 31.12.1993, ka arkëtuar shumën 300,000 lekë sipas mandatit të arkëtimit në datën 27.6.1994, gjashtë muaj pas maturimit të kredisë dhe i është aprovuar ristrukturimi i kredisë deri në datën 31.3.1998. Kërkuesit do t'i lindte e drejta për t'iu drejtuar gjykatës nëse në dosjen e tij nuk do të kishte të dhëna që të vërtetonin veprimet dhe njoftimet e kryer nga kreditori për shlyerjen e detyrimit. Kërkuesi nuk duhet të mohojë faktin që është kontaktuar disa herë nga punonjësit e bankës dhe ATK-ja ndër vite, dhe që përveç shumës 300,000 lekë ka shlyer edhe shumën 50,000 lekë në datën 14.7.2011.

37. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar vazhdimisht rëndësinë e parimit të sigurisë juridike, i cili nënkupton, ndërmjet të tjerash, garantimin e besueshmërisë së individit të shteti, institucionet e tij dhe aktet që ato nxjerrin (*shih vendimet nr. 11, datë 21.4.2022; nr. 50, datë 3.7.2017 të Gjykatës Kushtetuese*). Për sa u përket të drejtave të fituara si element i parimit të sigurisë juridike, Gjykata është shprehur se çdo proces ku vihen në dyshim të drejtat e fituara, nuk mund të konsiderohet se qëndron jashtë nocionit të “procesit të rregullt”, përderisa diskutohet e vendoset lidhur me këto të drejta të fituara. Ky parim është i detyrueshëm të respektohet në të gjitha fazat e një procesi ku pretendohet cenimi i të drejtave të fituara dhe, për rrjedhojë, parimi i sigurisë juridike (*shih vendimet nr. 22, datë 29.9.2022; nr. 11, datë 16.4.2018; nr. 10, datë 13.2.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

38. Gjithashtu, Gjykata evidenton se interpretimi i ligjit është kompetencë e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe sidomos e Gjykatës

së Lartë, e cila ka autoritetin të njësojë ose ndryshojë praktikën gjyqësore për të siguruar uniformitetin e interpretimit të normave ligjore nga ana e gjyqtarëve të zakonshëm, përmes përcaktimit të linjave të interpretimit të cilave gjyqtarët duhet t'u përmbahen. Përfundimet në të cilat arrin Gjykata e Lartë nuk vlejnë vetëm për rastin konkret të zgjidhur prej saj, por për të gjitha rastet e ngjashme për gjykatat e tjera ose vetë kolegjet e thjeshta të asaj gjykate. Barazia në të drejta, mes të tjerash, përcakton edhe detyrimin për vendimmarrje të njëjtë dhe të qëndrueshme në çështje të ngjashme nga gjykatat e zakonshme (*shih vendimin nr. 47, datë 3.7.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

39. Duke iu rikthyer çështjes në shqyrtim, Gjykata vëren se kërkuesi, në thelb, e ka argumentuar cenimin e parimit të sigurisë juridike nga Gjykata e Lartë, duke e lidhur me mënyrën e interpretimit të dispozitave të KC-së për llogaritjen dhe ndërprerjen e afatit 10-vjeçar të parashkrimit të detyrimit “kredi bankare”, në procedurën e ekzekutimit të detyrueshëm në mënyrë të ndryshme prej saj. Në mbështetje të këtij pretendimi, ai ka referuar vendimet nr. 156, datë 17.4.2014 dhe nr. 657, datë 9.12.2015, me të cilat dy kolegjet e Gjykatës së Lartë – civil dhe administrativ, kanë analizuar pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv për shkak të parashkrimit të së drejtës për të kërkuar ekzekutimin, sipas nenit 609 të KPC-së.

40. Gjykata, në analizë të argumenteve, evidenton se kërkuesi nuk ndodhet në kushtet e ndonjë të drejte të fituar nga ligji apo nga gjykata me vendim gjyqësor të formës së prerë, e cila të jetë vënë në dyshim nga vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë. Çështja e parashkrimit të detyrimit, të cilën ai e ngre si shkak kryesor përpara gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe para kësaj Gjykate, lidhet me interpretimin dhe zbatimin e normave ligjore në një rast konkret, çka është atribut i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm përfshirë edhe Gjykatën e Lartë, e cila ka kompetencën të njësojë ose ndryshojë praktikën gjyqësore. Për më tepër, dy vendimet e referuara nga kërkuesi në mbështetje të këtij pretendimi, lidhen me parashkrimin e detyrimeve të ndryshme nga ato të kredisë bankare. Konkretisht, vendimi i vitit 2014 lidhet me parashkrimin e detyrimit nga shpërblyeri i dëmit jashtëkontraktor, bazuar në nenin 115, shkronja “dh”, të KC-së, ndërsa

vendimi i vitit 2015 lidhet me detyrimet e krijuara nga shoqëritë jobankare huamarrëse, bazuar në ligjin nr. 8215, datë 9.5.1997, “Për kontrollin financiar të personave juridikë jobankarë që kanë marrë hua nga publiku i gjerë”. Në këto dy raste, Gjykata e Lartë, në ndryshim nga sa pretendon kërkuesi, nuk ka pasur për objekt interpretimin dhe zbatimin e ligjit në lidhje me ndërprerjen e afatit të parashkrimit të detyrimit të lindur nga një “Akt i kredisë bankare”.

41. Për sa më lart, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuesit për cenimin e parimit të sigurisë juridike është i pabazuar.

42. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesit janë të pabazuara dhe kërkesa duhet rrëzuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe neneve 71 dhe 72, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 21.3.2023.

Shpallur më 20.4.2023.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Elsa Toska, Ilir Toska, Marjana Semini, Genti Ibrahim

Anëtarë kundër: Fiona Papajorgji, Sandër Beci, Sonila Bejtja, Marsida Xhaferllari

MENDIM PAKICE

1. Në gjykimin kushtetues të çështjes që i përket kërkuesit Ahmet Nezha, me objekt: “*Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-1080 (185), datë 12.5.2022, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajitueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë*”, ne, gjyqtarët Fiona Papajorgji, Sandër Beci dhe Marsida Xhaferllari, jemi kundër qëndrimit të

shumicës për rrëzimin e kërkesës, pasi vlerësojmë se ajo duhej të ishte pranuar. Në mbështetje të nenit 132, pika 3, të Kushtetutës dhe nenit 72, pika 8, të ligjit nr. 8577/2000, që parashikojnë publikimin e mendimit të pakicës së bashku me vendimin përfundimtar të Gjykatës, parashitrojmë në vijim argumentet që mbështesin qëndrimin kundër.

2. Në mënyrë të përmbledhur, nga rrethanat e çështjes, rezulton se padia e ngritur nga kërkuesi për pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv “Akt i kredisë bankare”, për shkak të shuarjes së detyrimit, është pranuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lushnjë dhe ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata Administrative e Apelit. Rekursi i ushtruar nga ATK-ja dhe avokati i shtetit pranë Ministrisë së Financave është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 12.10.2015. Me vendimin e datës 27.4.2022 relatori i çështjes ka caktuar datën 12.5.2022 për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, por pa përcaktuar orarin e zhvillimit të saj, si dhe ka urdhëruar sekretarinë e gjykatës të kryejë njoftimin e palëve për orën dhe ditën e caktuar. Njoftimi për datën, orën dhe trupin gjykues është shpallur i afishuar vetëm në ambientet fizike të asaj gjykate, ndërkohë që nuk është shpallur në faqen elektronike të saj. Në procesverbalin e shqyrtimit të çështjes në dhomë këshillimi, që mban datën 12.5.2022, ora 15:10, është shënuar se palët ndërgjyqëse kanë marrë dijeni rregullisht sipas ligjit nëpërmjet shpalljes së datës 26.4.2022 dhe nuk rezulton të kenë paraqitur ndonjë kërkesë procedurale për përjashtimin e trupit gjykues, ndërsa kërkuesi nuk rezulton të ketë paraqitur kundërrkurs ose parashtrime me shkrim ndaj pretendimeve në rekurs të palës tjetër, ATK-së. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, trupi gjykues është tërhequr për marrjen e vendimit dhe ka vendosur ndryshimin e vendimeve të gjykatave më të ulëta, si dhe rrëzimin e padisë.

3. Shumica ka vlerësuar se pretendimi i kërkuesit për cenimin e së drejtës së aksesit, në aspektin substancial, është i pabazuar. Sipas saj, mangësia e konstatuar për sa i përket njoftimit të palëve me shpallje në faqen elektronike, në kontekst të rastit konkret, nuk mund të klasifikohet si shkelje thelbësore që e bën të parregullt në kuptimin kushtetues procesin gjyqësor të zhvilluar në Gjykatën e Lartë; ajo nuk rezulton ta ketë vendosur kërkuesin në pozita të pafavorshme

lidhur me të drejtën e aksesit, në aspektin substancial, pasi njoftimi ishte afishuar nga Gjykata e Lartë në këndin e njoftimeve në ambientet fizike të saj, kërkuesi, ndonëse është njoftuar rregullisht për rekursët, ka zgjedhur të mos paraqesë kundërrekurs për mbrojtjen eventuale të çështjes së tij, ai nuk ka treguar ndonjë argument thelbësor të ri të paparashtruar më parë, i cili potencialisht mund të passillte një rezultat të ndryshëm të zgjidhjes së çështjes nga Gjykata e Lartë, në rekursët e paraqitura janë ngritur të njëjtat pretendime që nuk janë marrë parasysh më parë nga gjykatat më të ulëta, ndërkohë që në rrjedhën e procesit gjyqësor kërkuesi ka pasur mundësinë dhe ka arritur të realizojë mbrojtjen e interesave të veta, ndërsa pretendimet e tij janë gjetur të drejta dhe konsideruar të plota për pranimin e padisë nga ato gjykata (*shih paragrafin 29 të vendimit*).

4. Në ndryshim nga shumica, çmojmë se pretendimi i kërkuesit për cenimin e së drejtës së aksesit, në aspektin substancial, për shkak të parregullsive të njoftimit, për datën dhe orën e gjykimit, si dhe përbërjen e trupit gjykues, është i bazuar. Në nxjerrjen e këtij përfundimi vlejné të evidentohen tri arsye kryesore.

5. *Së pari*, Gjykata ka theksuar se e drejta për t'u njoftuar për një gjykim dhe pjesëmarrja në të janë të lidhura me vendimmarrjen e gjykatës, e cila ndikon drejtpërsëdrejti mbi të drejtat subjektive ose interesat e ligjshëm të individit. Nga njëra anë, kjo e drejtë u paraprin të drejtave të tjera, pasi nëse pala ndërgjyqëse nuk njoftohet për datën dhe orën e seancës, ajo detyrimisht do të gjendet në pamundësi objektive për të ushtruar të drejtat që i garantohen nga neni 42 i Kushtetutës, në kuadrin e një procesi të rregullt ligjor. Nga ana tjetër, e drejta për të marrë pjesë në gjykim krijon të njëjtat mundësi për të paraqitur prova dhe argumente në mbrojtje të interesave vetjakë në raport me palën kundërshtare (*shih vendimet nr. 13, datë 20.2.2017; nr. 21, datë 4.4.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

6. Gjykata ka një jurisprudencë të konsoliduar për mbrojtjen e garancive të procesit të rregullt në drejtim të njoftimit dhe pjesëmarrjes në proces të palëve ndërgjyqëse, duke verifikuar për këtë qëllim rregullsinë e procedurave të njoftimit të ndjekura nga Gjykata e Lartë. Në një numër të konsiderueshëm rastesh të ankimeve kushtetuese individuale që kanë pasur në objektin e tyre këtë pretendim, Gjykata, pavarësisht nëse çështja është

shqyrtuar në seancë publike ose mbi bazë të dokumenteve, ka verifikuar nga pikëpamja faktike nëse njoftimi është realizuar në mënyrat e domosdoshme të përcaktuara nga ligji – me anë të shpalljes në ambientet fizike dhe shpalljes në faqen elektronike. Kur është konstatuar se njoftimi për datën e zhvillimit të seancës në Gjykatën e Lartë nuk ka qenë i shpallur në faqen elektronike të saj, Gjykata e ka pranuar pretendimin për cenimin e procesit të rregullt ligjor, duke argumentuar se sekretaria e Gjykatës së Lartë ka detyrimin për njoftimin e rregullt të palëve, në mënyrë që ato të mund të marrin pjesë në gjykim, si dhe të dëgjohen, qoftë edhe mbi bazën e dokumenteve, me anë të paraqitjes së komenteve ose prapësimeve, me qëllim garantimin e së drejtës së mbrojtjes, barazisë së armëve në gjykim dhe kontradiktoritetit (*shih vendimet nr. 20, datë 22.9.2022; nr. 17, datë 1.3.2017; nr. 13, datë 20.2.2017; nr. 76, datë 16.12.2016; nr. 49, datë 22.7.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Ky konstatim ka qenë i mjaftueshëm për Gjykatën për të pranuar kërkesën dhe për të kthyer çështjen për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë. Madje, Gjykata ka pohuar se njoftimi i datës dhe orës së gjykimit është një akt i domosdoshëm procedural, që merr rëndësi më tepër në rastin kur Gjykata e Lartë ka ndryshuar dy vendimet e gjykatave më të ulëta dhe ka rrëzuar padinë e kërkuesit. Në këtë rast, moskomunikimi i zhvillimit të seancës nga ana e administratës gjyqësore, në përputhje me rregullat procedurale për zhvillimin e gjykimit administrativ, sjell mospërfitimin e garancive ligjore të kërkuesit për njohjen në kohë të pretendimeve të palës tjetër dhe kundërshtimin e tyre nëpërmjet paraqitjes së argumenteve, kjo me qëllim shmangien e vënies në një pozitë të pafavorshme në raport me atë palë (*shih vendimin nr. 65, datë 7.11.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

7. Mbi bazën e kësaj jurisprudence, nuk pajtohemi me argumentin e shumicës, që ka shërbyer për rrëzimin e pretendimit për cenimin e së drejtës së njoftimit, sipas të cilit, ndonëse kërkuesi është njoftuar rregullisht për rekursët, ka zgjedhur të mos paraqesë kundërrekurs dhe se në rrjedhën e procesit gjyqësor ai ka pasur mundësinë dhe ka arritur të realizojë mbrojtjen e interesave të veta. Në këtë pikë duhet evidentuar se vendimmarrja e gjykatave të të dyja shkallëve të para të gjykimit ka vendosur në favor të kërkuesit, ndërsa vendimmarrja e Gjykatës së Lartë e ka

përmbysur këtë rezultat, duke e rrëzuar padinë e ngritur prej tij në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm në vitin 2012.

8. *Së dyti*, rëndësia e njoftimit të palëve për zhvillimin e gjykimit, përfshirë atë të Gjykatës së Lartë, dhe forcimi i garancive për realizimin e njoftimit efektiv janë përkrahur edhe nga zhvillimet e fundit legjislativë, si dhe nga praktika e punës së gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Ato u janë përgjigjur zhvillimeve të teknologjisë së informacionit, që kanë lehtësuar komunikimin në jetën e përditshme, pavarësisht distancave gjeografike. Kështu, fillimisht, në vitin 2012, ligji për organizimin e gjykatave administrative dhe, më tej, ndryshimet në KPC, në vitin 2017, kanë parashikuar përdorimin e mjeteve elektronike gjatë procesit, ku krahas njoftimit me shpallje në ambientet fizike realizohet edhe njoftimi në faqen elektronike të gjykatës, si edhe njoftimi individual i drejtpërdrejtë në rastin kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat elektronike të kontaktit. Në të njëjtën linjë, Gjykata e Lartë, me urdhrin e datës 2.7.2021, ka përcaktuar detyrimin e sekretarisë gjyqësore që, përveç afishimit në këndin e njoftimit dhe shpalljes në faqen elektronike, të kryejë edhe njoftimin elektronik në adresat e postës elektronike të palëve.

9. Në këtë kontekst, ne ndajmë vlerësim të ndryshëm me shumicën, sipas së cilës mungesa e njoftimit në faqen elektronike nuk përbën shkelje thelbësore, pasi çmojmë se ky argument dobëson garancitë e individit dhe nuk i përgjigjet zhvillimit aktual shoqëror. Në këtë drejtim, sjellim në vëmendje se evoluimi i mënyrave të veprimit, edhe nëpërmjet përdorimit të mjeteve elektronike, paraqet rëndësi për të lehtësuar dhe siguruar jo vetëm efektivitetin e këtyre veprimeve, por edhe përmbushjen e pritshmërive të qytetarëve. Përdorimi i këtyre mjeteve është i nevojshëm në procedurat gjyqësore, pasi, pavarësisht distancave fizike të selive të gjykatave dhe vendbanimeve të palëve ndërgjyqëse, krijon mundësi komunikimi dhe aksesit në kohë reale dhe të garantuar.

10. *Së treti*, nisur nga rrethanat e çështjes konkrete, vlerësojmë se kriteri i përdorur nga shumica, sipas të cilit kërkuesi ngarkohet me barrën për të paraqitur një *“argument thelbësor të ri të paparashtuar më parë, i cili potencialisht mund të passillte një rezultat të ndryshëm të zgjidhjes së çështjes së tij”*, së bashku me faktin se rekursi është marrë në

shqyrtim pas më shumë se 6 vjetësh e gjysmë nga regjistrimi i tij, nga njëra anë, krijon një barrë joproporcionale për individin, që ia vështirëson gjer në mohim të drejtën e aksesit në gjykim. Ndërsa, nga ana tjetër, krijon konflikt juridiksioni, pasi e vendos Gjykatën në pozicionin për të vlerësuar bazueshmërinë e themelit të shkaqeve të rekursit, që është pjesë e juridiksionit të Gjykatës së Lartë.

11. Nën këtë analizë, vlerësojmë se Gjykata e Lartë duke e realizuar njoftimin vetëm me shpallje në ambientet fizike, nuk ka përmbushur detyrimin ligjor për njoftimin edhe në faqen elektronike të saj. Mënyra se si Gjykata e Lartë ka vepruar, në dukje të krijon idenë sikur ka vendosur dhe përmbysur rezultatin e çështjes në disfavor të kërkuesit, vetëm mbi bazën e pretendimeve të parashtuara në rekurs nga pala tjetër, duke mos i dhënë mundësinë atij të dëgjohej dhe të mbrohej me shkrim në lidhje me çështjen. Për më tepër, barra e vendosur ndaj kërkuesit është dukshëm joproporcionale, pasi shqyrtimi i rekursit është bërë pas një kohe relativisht të gjatë, banonte në një fshat të Lushnjës dhe pritshmëritë që ai të paraqitej vijimësisht gjatë 6 vjetëve e gjysmë në ambientet fizike të Gjykatës së Lartë janë haptazi të paarsyeshme. Në këto kushte, Gjykata e Lartë ka dështuar në garantimin e procesit të rregullt gjyqësor, pasi e ka vendosur kërkuesin në pamundësi për të paraqitur pretendimet e tij, i cili jo vetëm potencialisht, por edhe faktikisht është prekur nga vendimmarrja e saj, duke u vendosur në pozita të pafavorshme.

12. Në përfundim, ne, gjyqtarët në pakicë, vlerësojmë se pretendimi i kërkuesit për cenimin e së drejtës së aksesit në aspektin substancial, është i bazuar, për rrjedhojë ankimi kushtetues i tij duhej të pranohej pjesërisht dhe të vendosej shfuqizimi i vendimit të Gjykatës së Lartë.

Anëtarë: Marsida Xhaferllari, Sandër Beci, Fiona Papajorgji

VENDIM
Nr. 118, datë 4.4.2023

MBI KËRKESËN E SHOQËRISË “ECO-ELB” SHA, PËR RINOVIMIN E LICENCËS NË VEPRIMTARINË E PRODHIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE NGA CENTRALI I PËRPUNIMIT TË MBETJEVE URBANE, ME KAPACITET TË INSTALUAR 2850 kw

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37 pika 2, germa “a”, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; nenit 44, të ligjit nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”; neneve 4, pika 1, germa “a”, 5 pika 1, germa “a” dhe 16 të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, i ndryshuar; si dhe neneve 15 dhe 19, pika 1, germa “a”, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 137/5 prot., datë 30.3.2023, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi kërkesën e shoqërisë “ECO-ELB” sh.a., për rinovimin e licencës në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali i përpunimit të mbetjeve urbane, me kapacitet të instaluar 2850 kw”,

konstatoi se:

- Shoqëria “ECO-ELB” sh.a. me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 1843 prot., datë 9.11.2022, ka paraqitur kërkesën për rinovimin e licencës në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali TEC (përpunimi i mbetjeve urbane), me kapacitet të instaluar 2850 kw.

- Sa konstatuar, aplikimi i shoqërisë është depozituar sipas afatit të përcaktuar në nenin 16, pika 1, të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, e ndryshuar.

- Sa më sipër, pas përmbushjes së kriterëve formale ligjore, është vlerësuar që në përputhje me përcaktimet e germave “b” dhe “d” të nenit 44, të

ligjit nr. 44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”, është njoftuar shoqëria mbi sa konstatuar për kontratën e qirasë.

- Pas korrespondencës së zhvilluar ndërmjet ERE dhe shoqërisë “ECO-ELB” sh.a., në lidhje me statusin e rinovimit të kësaj kontrate, rezultoi se me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 137/4 prot., datë 27.3.2023, shoqëria ka depozituar në ERE: Kontratën e rinovuar të qirasë, me nr. 1027 prot., datë 10.3.2023, të nënshkruar me Agjencinë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe Konfiskuara (Qiradhënësi) dhe shoqërisë “ECO-ELB” sh.a. (Qiramarrësi). Në pikën 4 të kësaj kontrate përcaktohet se ajo lidhet me një afat 1-vjeçar, duke filluar nga data e nënshkrimit të kontratës, nga 28.3.2023 deri më datë 27.3.2024, me të drejtë rinovimi.

- Në këto rrethana, vlerësojmë se janë plotësuar të metat e kërkesës dhe veprimet e nevojshme për fillimin e procedurës, në përputhje edhe me përcaktimet e nenit 44 të KPA-së.

- Në zbatim të përcaktimeve të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, e ndryshuar, aplikuesi për rinovimin e licencës në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike duhet të depozitojë në ERE: dokumentacionin e kërkuar nga neni 16, formatin e plotësuar të aplikimit, sipas shtojcës 1; çdo modifikim ose ndryshim të mundshëm të dokumentacionit të dhënave teknike apo dokumentacionit tjetër të depozituar në aplikimin për pajisje me licencë; informacion mbi ushtrimin e veprimtarisë e licencuar (kontrata për shitblerjen e energjisë, nëse ka pasur); si dhe të ketë kryer pagesën e aplikimit dhe pagesat e rregullimit.

- Shoqëria ka kryer pagesën e aplikimit për t’u pajisur me licencë nga ERE, në zbatim të aneksit A të rregullores dhe nuk rezultoi debitor ndaj ERE-s për sa u përket pagesave të rregullimit.

- Nga shqyrtimi i dokumentacionit të depozituar nga shoqëria “ECO-ELB” sh.a. rezultoi i plotësuar si vijon:

- Neni 16 “Rinovimi i licencës”, pika 1, gerrat “a”, “b” dhe “c”. Plotësuar.

- ERE, në zbatim të nenit 38 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, dhe nenit 5 të “Rregullores për

procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, lëshon një licencë për veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike deri në 30 vjet, por ERE kushtëzohet nga afati i kontratës së qirasë për sa i përket afatit të vlefshmërisë që do të ketë ky rinovim licence, pra deri më datë 27.3.2024.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të fillojë procedurën për rinovimin e licencës së shoqërisë “ECO-ELB” sh.a., në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali i përpunimit të mbetjeve urbane, me kapacitet të instaluar 2850 kw, me afat deri më datë 27.3.2024.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, nishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT

Maksim Shuli

VENDIM

Nr. 119, datë 4.4.2023

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR RINOVIMIN E LICENCËS SË SHOQËRISË “AEE” SHPK, NË VEPRIMTARINË E TREGTIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37 pika 2, germa “d”, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; neneve 4 pika 1, germa “e”, 5 pika 1, germa “e”, 10 pikat 1 dhe 3

dhe 16 të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, i ndryshuar; si dhe neneve 15 dhe 19, pika 1, germa “a” të Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96 datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 998/4 prot., datë 30.3.2023, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi fillimin e procedurës për licencimin e shoqërisë “AEE” sh.p.k., në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike”,

konstatoi se:

- Shoqëria “AEE” sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 998/1 prot., datë 27.3.2023, ka paraqitur kërkesën për rinovimin e licencës në veprimtarinë e tregtimit dhe prodhimit të energjisë elektrike.

- Duke qenë se shoqëria ka paraqitur kërkesën për rinovim për të dyja licencat e saj, por vlefshmëria e licencës për veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike, dhënë shoqërisë “AEE” sh.p.k., me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 209, përfundon më datë 27.9.2043 dhe aplikimi për rinovimin e kësaj licence sipas rregullores në fuqi duhet të bëhet brenda datës 27.3.2043, ERE me e-mailin e datës 30.3.2023, protokolluar me nr. 998/2 prot., datë 30.3.2023 i kërkoj shoqërisë që të saktësojë kërkesën e saj për rinovim.

- Në përgjigje të sa më sipër, me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 998/3 prot., datë 30.3.2023, shoqëria ka saktësuar kërkesën e saj për aplikimin për rinovim vetëm të licencës në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.

- Data e përfundimit të vlefshmërisë së licencës së tregtimit nr. 425, seria T18, është 27.9.2023. Sa konstatohet shoqëria e ka paraqitur aplikimin e saj më datë 27.3.2023, pra brenda afatit të parashikuar në nenin 16, pika 1 të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, e ndryshuar, ku përcaktohet se paraqitja e kërkesës për rinovimin e licencës bëhet jo më vonë se 6 muaj para përfundimit të kohëzgjatjes së vlefshmërisë së licencës së dhënë.

- Në zbatim të përcaktimeve të rregullores, aplikanti duhet të depozitojë në ERE: formatin e plotësuar të aplikimit, sipas shtojcës 1; çdo modifikim ose ndryshim të mundshëm të dokumentacionit të të dhënave teknike apo dokumentacionit tjetër të depozituar në aplikimin për pajisje me licencë; informacion mbi ushtrimin e veprimtarisë e licencuar (kontrata për shitblerjen e energjisë, nëse ka pasur); shtojca 1/I; si dhe duhet të ketë kryer pagesën e aplikimit dhe pagesat e rregullimit në ERE.

- Shoqëria ka depozituar në ERE mandatin për pagesën e aplikimit, të kryer më datë 27.3.2023, sipas përcaktimeve të aneksit A, të rregullores. dhe rezulton që shoqëria ka shlyer të gjitha detyrimet ndaj pagesave të rregullimit ndaj ERE-s.

- Nga shqyrtimi i këtij aplikimi rezulton se shoqëria “AEE” sh.p.k. ka plotësuar dokumentacionin si vijon:

- Neni 16 “Rinovimi i licencës”, pika 1, geramat “a”, “b” dhe “c”. Plotësuar.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të fillojë procedurën për rinovimin e licencës së shoqërisë “AEE” sh.p.k., në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike, dhënë me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 210, datë 27.9.2018.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes, të njoftojë aplikuesin për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli

VENDIM Nr. 120, datë 4.4.2023

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR SHQYRTIMIN E NDRYSHIMEVE NË RREGULLOREN E PROCEDURAVE PËR LIDHJET E REJA DHE MODIFIKIMIN E LIDHJEVE EKZISTUESE ME RRJETIN E TRANSMETIMIT, MARRËVESHJEN E OPERIMIT NË RRJETIN E TRANSMETIMIT NDËRMJET OST SHA DHE PËRDORUESIT TË MIRATUAR ME VENDIMIN E BORDIT TË ERE-S NR. 87, DATË 20.4.2018

Në zbatim të neneve 16, 10 pika 2, 20, germa “h” dhe 27 pika 3 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, si dhe neneve 15 dhe 19 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, pasi shqyrtoi informacionin shtesë me nr. 1041/2 prot., datë 30.3.2023, të përgatitur nga drejtoritë teknike “Mbi fillimin e procedurës për shqyrtimin e ndryshimeve në Rregulloren e procedurave për lidhjet e reja dhe modifikimin e lidhjeve ekzistuese me rrjetin e transmetimit”, marrëveshjen e operimit në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 87, datë 20.4.2018”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s me vendimin nr. 87, datë 20.4.2018 miratoi “Rregulloren e procedurave për lidhjet e reja dhe modifikimin e lidhjeve ekzistuese me rrjetin e transmetimit”; marrëveshjen e operimit në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit, si dhe marrëveshjen e lidhjes në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit”.

- Në mbledhjen nr. 13, datë 20.3.2023, të Bordit të ERE-s u relatua relacioni nr. 1041/1 prot., datë 16.3.2023 “Mbi fillimin e procedurës për shqyrtimin e ndryshimeve në Rregulloren e procedurave për lidhjet e reja dhe modifikimin e lidhjeve ekzistuese me rrjetin e transmetimit, Marrëveshjen e operimit në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit të miratuar me

vendimin e Bordit të ERE-s nr. 87, datë 20.4.2018”. Në këtë mbledhje u la detyrë që ky informacion të plotësohet me komunikimin me OST sh.a. konform ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar.

- Në nenin 20, germa “h”, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, është përcaktuar se ERE miraton kontratat tip ose kushtet e përgjithshme të kontratave për shërbimet e rregulluara, të ofruara nga pjesëmarrësit e tregut, të ngarkuara me detyrimet e shërbimit publik.

- Konsulenti i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (EBRD/BERZH) ka përcjellë në ERE nëpërmjet postës elektronike më datë 15.2.2023 kërkesën me lëndë: “Për vlerësimin dhe pranimin e disa ndryshimeve në marrëveshjen standarde të lidhjes të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 87, datë 20.4.2018”.

- Ndër të tjera konsulenti i MIE e vlerëson të nevojshme ndryshimin e këtij akti për faktin se në datë 22.6.2021, MIE ka hapur një procedurë tenderimi për përzgjedhjen e disa projekteve të energjisë së erës në tokë, me vendndodhje të përcaktuar nga zhvilluesit, të cilët do të përfitojnë nga masat mbështetëse. Pjesëmarrja në këtë procedurë tenderimi është e kufizuar për projektet me kapacitet minimal 10 MW dhe kapacitet maksimal 75 mw (secili i referuar si “Projekti i erës”).

- Në vijim ERE nëpërmjet postës elektronike të datës 9.3.2023 i është drejtuar MIE-s për të shprehur qëndrimin e saj lidhur me draftin e ndryshimeve të kontratës tip të lidhjes të përcjellë në ERE.

- MIE nëpërmjet komunikimit me e-mail të datës 10.3.2023, ka parashtruar se shprehet dakord me propozimin i cili është në përputhje me rekomandimet që na kanë dërguar konsulentët për ankandin e erës.

- OST sh.a. nëpërmjet komunikimit me e-mail të datës 27.3.2023, parashtron se janë bërë takime me grupin e konsulencës dhe palët kanë rënë dakord për ndryshimet në marrëveshjen e tip të lidhjes, të cilat janë ato të përcjella nga konsulenca.

- Propozimet kanë të bëjnë me ndryshime në nenet 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 19 dhe 23. Ndryshimet e propozuara nuk janë ndryshime cilësore, por më tepër të karakterit logjistik dhe organizativ të marrëdhënies midis OST sh.a. dhe përdoruesit.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për shqyrtimin e ndryshimeve në rregulloren e procedurave për lidhjet e reja dhe modifikimin e lidhjeve ekzistuese me rrjetin e transmetimit, marrëveshjen e operimit në rrjetin e transmetimit ndërmjet OST sh.a. dhe përdoruesit të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 87, datë 20.4.2018. (Ndryshimet e propozuara gjenden bashkëlidhur këtij vendimi)

2. Drejtoria Juridike dhe e Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve, të njoftojë Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, shoqërinë OST sh.a. dhe palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli

**LISTA E NDRYSHIMEVE TË
PROPOZUARA NË MARRËVESHJEN E
LIDHJES ME RRJETIN E
TRANSMETIMIT
NDËRMJET OPERATORIT TË SISTEMIT TË
TRANSMETIMIT OST SHA DHE
PËRDORUESIT**

1. Propozohet ndryshimi i paragrafi 2 të nenit 1 (“Aneksat dhe përkufizimet”) të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“2. Me anekse do të kuptojmë:

a) *Aneksi nr. 1: Dokumentacioni teknik i lidhjes me Rrjetin Kombëtar të Transmetimit;*

b) Aneksi nr. 2: Licenca për prodhimin e energjisë elektrike, e lëshuar nga ERE ose aplikimi pranë ERE për t'u pajisur me një licencë për prodhimin e energjisë elektrike;

c) Aneksi nr. 3: Specifikimet teknike të sistemit të matjes tregtare;

d) Aneksi nr. 4: Specifikimet teknike të lidhjes me sistemin e telekomunikacionit;

e) Aneksi nr. 5: Specifikimet teknike të lidhjes me sistemin SCADA të Qendrës Kombëtare Dispeçer;

f) Aneksi nr. 6: Deklaratat e përgjegjësisë dhe gatishmërisë;

g) Aneksi nr. 7: Dorëzimi i pjesës së linjës. Pjesët e aseteve të lidhjes që do të dorëzohen;

h) Në rast konflikti, ndërmjet përcaktimeve të bëra në anekset e kësaj kontrate dhe dispozitave të mëposhtme, këto të fundit do të mbizotërojnë.”

2. Propozohet shtimi i përkufizimeve të reja dhe ndryshimi i përkufizimeve ekzistuese të parashikuara në nenin 1 (“Anekset dhe përkufizimet”), paragrafi 3 i marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“Akt”	nënkupton çdo ligj, vendim të Këshillit të Ministrave, udhëzim të ministrave ose të organeve publike rregullatore ose jo, të veshura me kompetenca për të nxjerrë akte me qëllim rregullimin e një fushe të caktuar, të cilët kanë efekt mbi veprimtarinë e palëve dhe veçanërisht mbi fushën objekt i kësaj marrëveshje.
“Energjia e prodhuar”	nënkupton energjinë të injektuar në rrjetin e transmetimit të OST sh.a. në pikën matjes siç matet në përputhje me Kodin e Matjes dhe kësaj Marrëveshje të Lidhjes.
“Marrëveshje”	nënkupton këtë marrëveshje të lidhur midis përdoruesit dhe OST me qëllim përcaktimin e kushteve për lidhjen dhe përdorimin e rrjetit kombëtar të transmetimit të energjisë elektrike nga përdoruesi.
“Ngjarje e ndërprerjes”	nënkupton çdo ndërprerje në Rrjetin e Transmetimit ose deenergizim të impiantit që nuk lejon përdoruesin të injekttojë Energjinë Elektrike plotësisht ose pjesërisht në pikën e lidhjes që është si rezultat i çdo sjelljeje me dashje ose nga pakujdesia të OST sh.a. ose shkelje nga OST sh.a. të dispozitave të ligjit të zbatueshëm, të Kodit të Rrjetit apo kësaj Marrëveshjeje.
“Përdorues”	nënkupton personat fizikë ose juridikë, të cilët furnizojnë me, ose të cilët furnizohen me energji elektrike nëpërmjet rrjetit të sistemit të transmetimit.
“Objekti”	Implant gjenerimi ose ngarkese
“Implanti [Hidro] [Solar] [Erë] [Burime të tjera të rinovueshme]”	[në rastin e marrëveshjeve të lidhjes me implant gjenerimi] nënkupton, Hidrocentralin _____ që do të ndërtohet nga Përdoruesi. [në rastin e marrëveshjeve të lidhjes me implant gjenerimi] nënkupton impiantin fotovoltaik që do të ndërtohet nga Përdoruesi. [në rastin e marrëveshjeve të lidhjes me implant gjenerimi] nënkupton impiantin e Erës që do të ndërtohet nga Përdoruesi. [në rastin e marrëveshjeve të lidhjes me implant gjenerimi] nënkupton impiante nga burime të tjera të rinovueshme që do të ndërtohet nga Përdoruesi.
“Asetet e lidhjes”	nënkupton asetet e lidhjes (linja, nënstacioni, elementë të tjerë lidbës), që do të ndërtohen nga përdoruesi, për të lidhur centralin prodhues/konsumator të energjisë elektrike me rrjetin e transmetimit siç është paraqitur në aneksin nr. 1.
“Nënstacion”	nënkupton nënstacionin .../... kV që do të ndërtohet nga përdoruesi afër (Hidrocentralit / Implanti fotovoltaik / Implanti të erës me fuqi transformatri ... MVA.
“Pika e Lidhjes ”	nënkupton pikën ku objektet lidhen me rrjetin e transmetimit, që përcakton vendin e saktë të lidhjes me rrjetin e transmetimit (Hyrje- dalje në linjë, lidhje në zbara etj.)
“Pika e Matjes”	nënkupton pikën ku matet energjia elektrike që përdoruesi injektton në/merr nga rrjeti i transmetimit që është i instaluar në anën e tensionit të lartë të Transformatorit të fuqisë.
“Komisionim”	nënkupton procesin e testimit, kontrollit dhe kolaudimit të aseteve të lidhjes (nënstacionit TL/TM dhe pjesës së linjës lidbëse), për të plotësuar kushtet dhe përcaktimet e parashtruara nga Kodi i Rrjetit të Transmetimit.
“Licenca”	nënkupton në çdo kohë, dokumentin zyrtar për licencimin e një subjekti dhe veprimtarinë e saj sipas ligjit të zbatueshëm.

“Kodi i Rrjetit”	nënkupton Kodin e Rrjetit të Transmetimit të miratuar nga ERE, që është tërësia e rregullave teknike, të cilat rregullojnë operimin e sistemit të transmetimit, si dhe përcaktojnë kushtet e shërbimit që ofrohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ndaj përdoruesve të sistemit të transmetimit, në përputhje me rregullat e ENTSO-e.
“Rregullator”	nënkupton Entin Rregullator të Energjisë (ERE)
“Rrjeti i Transmetimit”	nënkupton rrjetin kombëtar të transmetimit të energjisë elektrike siç përcaktohet në Kodin e Rrjetit të Transmetimit
“Ndryshim në kontroll”	nënkupton çdo shtetje, kalim, transferim, ndërprerje, qira, tjetërsim, dburim, dorëheqje, shkëmbim, ose ndonjë heqje tjetër dore nga kontrolli.
“Punimet”	nënkupton punën që do të kryhet nga përdoruesi ose kontraktori i tij për të realizuar lidhjen në rrjetin e transmetimit.
“Ndërprerje të programuara të detyruara”	nënkupton çdo ndërprerje të detyruar nga rrethana siç përcaktohen në këtë marrëveshje, të kërkuar nga OST-ja në përputhje me këtë marrëveshje dhe që amendon ndërprerjet e planifikuara në sistem
“Ditë pune”	nënkupton të gjitha ditët e javës përveç të shtunës, të dielës dhe çdo dite pushimi zyrtar në Republikën e Shqipërisë.
“Qendra Operative e Përdoruesit”	nënkupton njësinë organizative të përdoruesit me aftësitë e nevojshme teknike, e cila është ndërfaqja direkte ndërmjet objektit të përdoruesit dhe OST/Qendrës Kombëtare Dispečer

3. Propozohet shtimi i një paragrafi nr. 3 në nenin 3 (“Kohëzgjatja e marrëveshjes”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“NENI 3 – KOHËZGJATJA E MARRËVESHJES

1. Kjo Marrëveshje lidhet për një kohëzgjatje të pacaktuar, përveç rasteve të zgjidhjes së marrëveshjes sipas nenit 18.

2. Në rastin kur Përdoruesi synon ta përfundojë këtë Marrëveshje dubet të bëjë të ditur qëllimin e saj, duke njoftuar OST-në me anë të njoftimit të regjistruar 6 (gjashtë) muaj përpara.

3. Në rastin kur OST-ja synon ta përfundojë këtë Marrëveshje, njofton Ministrinë Përgjegjëse për Energjinë të paktën 6 (gjashtë muaj) përpara.

4. Zgjidhja e Marrëveshjes sjell shkëputjen fizike të pikës së lidhjes (sipas projektit për lidhjen).”

4. Propozohet ndryshimi i nenit 4 (“Deklarime dhe garanci të përdoruesit”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“NENI 4 – DEKLARIME DHE GARANCI TE PËRDORUESIT

Përdoruesi deklaron dhe garanton OST se:

1. Përdoruesi është themeluar në përputhje me legjislacionin shqiptar, i regjistruar pranë Regjistrat Tregtar dhe nuk është subjekt i asnjë procedure likuidimi dhe/ose falimentimi.

2. Përdoruesi zotëron ose do të marrë të gjitha autorizimet e nevojshme me qëllim zbatimin e punimeve që lidhen me ndërtimin, komisionimin dhe vënien në punë të objektit dhe asetëve të lidhjes.

3. Përdoruesi disponon ose do të ketë të gjitha mjetet, financiare, teknike dhe teknologjike me qëllim realizimin e projektit që lidhet me ndërtimin e objektit, asetëve të lidhjes, dhe të të gjitha veprimtarive të tjera që lidhen me mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin në punë nga vetë përdoruesi. Shpenzimet për mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e asetëve të lidhjes janë në ngarkim të Shqipërisë dhe përcaktohen në marrëveshjen e mirëmbajtjes që do të lidhet midis OST sh.a. dhe Shqipërisë, pas nënshkrimit të Marrëveshjes së Operimit.

4. Përdoruesi do të zbatojë me përpikëri të gjitha procedurat dhe rregullat e zbatueshme në përputhje me Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe legjislacionit shqiptar në përgjithësi për ndërtimin dhe vënien në punë të objektit dhe asetëve të lidhjes.

5. Lidhja dhe zbatimi i kësaj marrëveshje nga ana e përdoruesit nuk përben asnjë shkelje të ligjit në fuqi në Shqipëri, dokumenteve statutoire të shqipërisë dhe çdo kontratë ose marrëveshje në të cilën përdoruesi është palë.

6. Shqipëria do t'i garantojë dhe sigurojë OST sh.a., përgjatë gjithë kohëzgjatjes së kësaj marrëveshje, të drejtën e kalimit për të hyrë dhe për të kryer punime në Nënstacionin lidhës me rrjetin e transmetimit, të përdoruesit, si dhe në sipërfaqet e tokës ku kalon traseja e linjës lidhëse.

7. Shqipëria do t'i kalojë OST-së në pronësi asetet e lidhjes me rrjetin e transmetimit dhe do t'i garantojë dhe sigurojë OST sh.a., qëllimin e qetë, për të përdorur dhe gëzuar pronën e kaluar, me anë të një kontratë dburimi. Në këtë rast, pika 3 e këtij neni nuk do të zbatohet për pjesën që lidhet me shpenzimet e mirëmbajtjes dhe shfrytëzimit të asetëve të lidhjes.”

5. Propozohet ndryshimi i paragrafit 7, të nenit 6 (“Detyrimet e përdoruesit”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“7. Në rast se Përdoruesi kërkon shkëputjen e lidhjes elektrike nga Rrjeti i Transmetimit duhet të njoftojë OST sh.a., 6 muaj përpara dhe Shogëria është e detyruar të mbulojë të gjitha shpenzimet e nevojshme për shkëputje.”

6. Propozohet ndryshimi i nenit 8 (“Detyrime të OST sh.a.”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“NENI 8 – DETYRIME TË OST SH.A, I NDRYSHUAR

1. OST sh.a., duhet të:

a) marrë përsipër planifikimet dhe detyrimet përkatëse;

b) marrë në dorëzim pjesën e linjës ____ pjesa e linjës që do t'i dorëzohet dhe kalojë në pronësi OST-së, fillon të shtylla nr. ____ deri të shtylla nr. __, përfshirë shtyllat, bazamentet dhe sipërfaqet e tokës së bazamenteve të shtyllave. [i aplikueshëm kur ka dhurim];

c) brenda një periudhe të arsyeshme nga momenti kur Shogëria ka përmbytur përcaktimet e bëra në nenin 9 dhe 11 si dhe me një njoftim me shkrim të saj, t'i sigurojë Shogërisë akses në Rrjetin e Transmetimit, për të mundësuar përfundimin e punimeve duke energjizuar nënstacionin ____.”

7. Propozohet ndryshimi i paragrafit 2, të nenit 9 (“Dorëzimi i pjesës së linjës” [i aplikueshëm kur ka dhurim]), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“2. Kalimi i pronësisë do të bëhet me kontratë dhurimi, ku Shogëria do të dhurojë dhe OST-ja do të pranojë pasuritë e parashikuara në pikën 1 të këtij neni.”

8. Propozohet ndryshimi i paragrafit 2 të nenit 10 (“Lidhja me sistemin SCADA, telekomunikacionin dhe komunikimi me Qendrën Kombëtare Dispeçer”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“2. Shogëria merr përsipër integrimin e të dhënave të nevojshme të nënstacionit të ri për kontroll-monitorimin në sistemin SCADA të Qendrës Kombëtare Dispeçer. Të dhënat e nevojshme për t'u integruar duhet të jenë statuset e çelësave/thikave, alarmet dhe matjet (P, Q, U, I, F) për traktet e tensionit të lartë të linjave dhe transformatorëve të këtij nënstacioni, duke përmbytur kërkesat e përcaktuara në aneksin nr. 5.”

9. Propozohet ndryshimi i nenit 13 (“Planifikimi i ndërprerjeve dhe deenergizimi”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“NENI 13 – PLANIFIKIMI I NDËRPRERJEVE DHE DEENERGJIZIMI

1. Bazuar në procedurat e përcaktuara në Kodin e Rrjetit të Transmetimit, Operatori i Sistemit lejohet të kryejë menaxhimin e drejtë të situatave teknike në sistemin elektroenergetik, duke marrë në konsideratë një gamë të gjerë kushtesh operacionale, në rrethana normale dhe jo normale, në kushtet e tanishme dhe të një sistemi në të ardhmen. Në Kodin e Rrjetit nuk mund të parashikohen dhe adresohen të gjitha mundësitë operacionale, prandaj OST sh.a., në rrethana të paparashikuara në Kod, mund të veprojë vendosmërisht në zbatim të detyrimeve të saj.

2. OST sh.a. dhe përdoruesi duhet të koordinojnë ndërprerjet e planifikuara në rrjet, në përputhje me Kodin e Rrjetit të Transmetimit, në atë masë që është praktikisht e mundshme dhe arsyeshme.

3. OST sh.a. dhe përdoruesi do të bëjnë përpjekje të arsyeshme për të siguruar që ndërprerjet e tilla do të jenë me kohëzgjatje minimale dhe do të shkaktojnë shqetësime minimale për të tretët dhe nuk do të dëmtojnë funksionimin e sigurt dhe të besueshëm të sistemit.

4. Pavarësisht nga planifikimi ijetor i ndërprerjeve, OST sh.a. do të mund të kryejë ndërprerje të programuara të detyruar dhe deenergizim të pikës së lidhjes së përdoruesit, kur kjo kërket me qëllim ushtrimin e funksioneve të saj, me kushtin që të njoftojë këtë të fundit 7 (shtatë) ditë kalendarike përpara ditës së kryerjes së ndërprerjeve, për ndryshimin e planit të ndërprerjeve dhe për kryerjen e ndërprerjeve të programuara të detyruar, sipas rastit, ku njoftime të tilla do të jenë në përputhje me paragrafin 5 më poshtë.

5. Njoftimi i OST sh.a. do të përfshijë:

a) njoftimin dhe arsyetimin;

b) planin e ndërprerjeve të përditësuar;

c) ndërprerjen e programuar të detyruar duke specifikuar numrin e pritshëm të ndërprerjeve, kohëzgjatjen në orë dhe datat për secilën pikë lidhje ku kryhet ndërprerja.

6. Nëse përdoruesi pengon OST sh.a. në kryerjen e ndërprerjeve të programuara të detyruar, bëhet përgjegjës për të gjitha pasojat dhe kostot që lidhen me vonesat dhe që mund t'i shkaktoben OST-së apo të tretëve me të cilët OST sh.a. është në marrëdhënie kontraktuale.

7. OST do të ushtrojë të drejtën e deenergizimit të përdoruesit në çdo kohë dhe në afatet dhe masën që OST sh.a. e vlerëson proporcionale me situatën, në përputhje me Kodin e Rrjetit të Transmetimit, ose në ndonjë nga rrethanat e mëposhtme:

a) në kushtet e forcës madhore, kur konsiderohet se rrethanat e kërkojnë një masë të tillë;

b) për qëllim të realizimit të projekteve për fuqizimin e rrjetit të transmetimit, duke i dërguar njoftim me shkrim Përdoruesit të paktën 7 (shtatë) ditë kalendarike përpara;

c) për qëllim të realizimit të lidhjeve të reja të të tretëve në rrjetin e transmetimit duke i dërguar njoftim me shkrim Përdoruesit të paktën 7 (shtatë) ditë kalendrike përpara;

d) me qëllim gjetjen dhe eliminimin e një defekti, për mirëmbajtjen, riparimin, ose testimin e një pjese të rrjetit, të cilat janë të nevojshme për të siguruar funksionimin normal dhe për të fuqizuar sigurinë operacionale të rrjetit, duke i dërguar njoftim me shkrim Përdoruesit brenda një afati që është praktikisht i mundur dhe i arsyeshëm për OST-në;

e) nëse është e nevojshme në një situatë emergjence në afërsi të rrjetit elektrik, ose në rast nevojë për të zbutur efektet e çdo rreziku material ose humbje financiare për çdo person apo prone të lidhur me ose pranë rrjetit;

f) kur kërkohet nga furnizuesi i përdoruesit, për mospagesë të furnizimit me energji elektrike. Në një rrethanë të tillë, OST-ja mund të kërkojë dëshmi të mospagesës nga përdoruesi;

g) kur përdoruesi nuk përmbush detyrimet në bazë të Kodit të Rrjetit të Transmetimit dhe sipas vlerësimit të OST sh.a. kjo ka një efekt material të dëmshëm në rrjet;

h) në funksion të nenit 7 “Ushtrimi i të drejtave” të Marrëveshjes së Operimit, nga momenti që është nënshkruar dhe e zbatueshme për Palët e kësaj Marrëveshjeje;

i) nëse marrëveshja mes palëve përfundon

j) pas njoftimit me shkrim 7 (shtatë) ditësh kalendrike përpara nëse nuk ka dakordësi midis Palëve për ndryshime në rrjetin e Përdoruesit (shtesë fuqi, rikonfigurim etj.).

k) nëse gjatë kryerjes së punimeve ose gjatë operimit të asetëve të lidhjes, bazuar në një opinion të arsyeshëm të secilës palë, kushtet ose mënyra e veprimit të rrjetit të transmetimit ose në rast se pjesa e linjës ose nënstacioni shfaq një kërvënim të menjëhershëm për plagosje ose dëme materiale ndaj ndonjë personi ose rrjetit të transmetimit ose vetë nënstacionit, OST sh.a. mund të urdhërojë, sipas rastit, personelin operativ të nënstacionit të deenergizojë menjëherë pjesën e linjës dhe nënstacionin ose OST sh.a. mund të deenergizojë pjesë të rrjetit të transmetimit, në çdo rast, duke iu përmbajtur Kodit të Rrjetit të Transmetimit, nëse është e nevojshme ose e përshtatshme për të shmangur shfaqjen e këtyre plagosjeve ose dëmeve.”

8. Në rastet e deenergizimit të një përdoruesi, OST sh.a. do të dokumentojë shpenzimet që lidhen me deenergizimin dhe do t'i faturojë përdoruesit këto shpenzime kur:

a) deenergizimi është bërë me kërkesën e përdoruesit;

b) deenergizimi është bërë në kushtet e nenit 28 të Marrëveshjes së Operimit nga momenti që është nënshkruar dhe e zbatueshme për Palët e kësaj Marrëveshjeje dhe përdoruesi ka qenë shkaktar për nevojën e deenergizimit;

c) kur deenergizimi është bërë për shkak të shkeljes së Kodit të Rrjetit të Transmetimit apo Marrëveshjes së

Lidhjes, Marrëveshjes së Operimit dhe Marrëveshjes së Mirëmbajtjes.

9. Kur deenergizimi kërkohet nga furnizuesi i përdoruesit, OST sh.a. do t'i faturojë shpenzimet në lidhje me deenergizimin, furnizuesit të përdoruesit.

10. Pa cenuar detyrimet e tjera të kësaj Marrëveshjeje, OST sh.a. do të rienergizojë sa më parë që të jetë e mundur përdoruesin kur ka të dhëna që rrethanat që çuan në deenergizim nuk ekzistojnë më apo ka garanci të dokumentuar që rrethanat nuk do të përsëriten;

11. OST sh.a. mund të kërkojë nga përdoruesi i prekur nga deenergizimi, prova të arsyeshme ose kryerjen e testeve, për të verifikuar që shkaqet e deenergizimit janë adresuar apo nuk ekzistojnë më. Testimet e nevojshme mund të realizohen nga ana e vetë përdoruesit, nga të tretë ose të do të lejohet të kryhen nga OST-ja.

12. Kur verifikimi apo testimet kryhen nga OST sh.a., përdoruesi do të jetë përgjegjës për mbulimin e kostove përkatëse.

13. Rienergizimi do të kryhet me koordinimin e të dyja palëve duke garantuar sigurinë e operimit të sistemit dhe shmangur efektet shqetësuese për të tretët.

14. Kostot për rienergizimin alokohen në të njëjtën mënyrë si kostot e deenergizimit.

15. Nëse, gjatë kohëzgjatjes së kësaj Marrëveshjeje, Përdoruesi nuk është në gjendje të livrojë energjinë e prodhuar si pasojë e një ngjarjeje të ndërprerjes, atëherë OST sh.a. duhet të dëmshpërblejë Përdoruesin, sipas legjislacionit në fuqi.”

10. Propozohet ndryshimi i paragrafit 1, të nenit 19 (“Konfidencialiteti”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“1. Secila nga Palët merr përsipër që të ruajë sekret përmbajtjen e kësaj marrëveshjeje dhe kushtet e saj, si dhe çdo informacion dhe dokument që palët kanë shkëmbyer ose kanë marrë dijeni gjatë negociimeve të kësaj marrëveshjeje, me përjashtim të rasteve kur bëra publike e sa më sipër është kërkesë e ligjeve shqiptare ose e institucioneve financiare të Përdoruesit (nëse ka) (duke përfshirë filialet e tyre, punonjësit, këshilltarët dhe çdo palë tjetër të lidhur), me kusht që këto institucione financiare pajtohen me detyrimet e konfidencialitetit.”

11. Propozohet ndryshimi i nenit 23 (“Ligji i zbatueshëm dhe zgjidhja e mosmarrëveshjeve”), të marrëveshjes së lidhjes me rrjetin, si më poshtë:

“NENI 23 – LIGJI I ZBATUESHËM DHE ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

1. Kjo marrëveshje është hartuar në përputhje me legjislacionin e Republikës së Shqipërisë dhe do të zbatohet dhe interpretohet në përputhje me të.

2. Të gjitha mosmarrëveshjet që do të lindin si pasojë e interpretimit dhe zbatimit të kësaj marrëveshje, kur kanë të bëjnë me interpretimin e dispozitave të Kodit të Rrjetit të Transmetimit, do të zgjidhen në përputhje me procedurat e parashikuara në të. Në çdo rast tjetër, palët do të mundohen t'i zgjidhin mosmarrëveshjet me mirëkuptim midis tyre.

3. Në rast se palët nuk e kanë zgjidhur me mirëkuptim mosmarrëveshjen brenda 30 (tridhjetë) ditëve kalendarike, secila Palë mund ta dërgojë këtë mosmarrëveshje për zgjidhje tek ERE.

4. Në rast se mosmarrëveshja nuk është zgjidhur nga ERE, secila Palë ka të drejtë t'i drejtohet Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë."

VENDIM

Nr. 121, datë 4.4.2023

MBI RINOVIMIN E LICENCËS SË SHOQËRISË "FURNIZUESI I TREGUT TË LIRË" (FTL) SHA, NË VEPRIMTARINË E FURNIZIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa "d", të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike" i ndryshuar; neneve 4, pika 1, germa "e", 5 pika 1 germa "e" dhe 10 pikat 1 dhe 3 të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE), nr. 109, datë 29.6.2016, i ndryshuar; si dhe neneve 15 dhe 19, pika 1 germa "a" të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 1000/3 prot., datë 31.3.2023, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes, "Mbi rinovimin e licencës të shoqërisë 'Furnizuesi i Tregut të Lirë' (FTL) sh.a., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, dhënë me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 199, datë 3.9.2018",

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 76, datë 15.3.2023, vendosi fillimin e procedurës së rinovimit të licencës dhënë shoqërisë Furnizuesi i Tregut të Lirë (FTL) sh.a. në veprimtarinë e

furnizimit të energjisë elektrike me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 199, datë 3.9.2018.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 16.3.2023 dhe 17.3.2023) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 25.3.2023), nuk rezultoi të ketë të tilla.

- Shoqëria ka kryer pagesën e aplikimit në zbatim të përcaktimeve të aneksit A të rregullores dhe po ashtu ka shlyer ndaj ERE-s të gjitha detyrimet për sa u përket pagesave të rregullimit.

- Në zbatim të përcaktimeve të rregullores, aplikanti duhet të depozitojë në ERE: formatin e plotësuar të aplikimit, sipas shtojcës 1; çdo modifikim ose ndryshim të mundshëm të dokumentacionit të të dhënave teknike apo dokumentacionit tjetër të depozituar në aplikimin për pajisje me licencë; informacion mbi ushtrimin e veprimtarisë e licencuar (kontrata për shitblerjen e energjisë, nëse ka pasur). Nga aplikimi rezulton se shoqëria "FTL" sh.a. ka plotësuar tërësisht dokumentacionin sa kërkuar për aplikim.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të rinovojë e licencën nr. 423, seria F18, të shoqërisë "Furnizuesi i Tregut të Lirë" (FTL) sh.a., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, për një afat 5-vjeçar, duke filluar nga data 4.9.2023.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë aplikuesin për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli

VENDIM**Nr. 122, datë 4.4.2023****MBI ZGJATJEN E VENDIMMARRJES SË
BORDIT TË ERE-S NË LIDHJE ME
KËRKESËN E SHOQËRISË
“FURNIZUESI I TREGUT TË LIRË”
(FTL) SHA PËR RINOVIMIN E
LICENCËS NË VEPRIMTARINË E
TREGTIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE**

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; nenit 14, pika 3, të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, e ndryshuar; si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96 datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 999/4 prot., datë 31.3.2023, të përgatitur nga Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi zgjatjen e vendimmarrjes së Bordit të ERE-s në lidhje me aplikimin e shoqërisë ‘Furnizuesi i Tregut të Lirë’ sh.a. për rinovimin e licencës në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 77, datë 15.3.2023 vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë “Furnizuesi i Tregut të Lirë” (FTL) sh.a., në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 16.3.2023 dhe 17.3.2023) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 25.3.2023), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e kësaj procedure u botua edhe në faqen zyrtare të internetit të ERE-s.

- Me e-mailin e datës 31.3.2023, shoqëria ka kërkuar mirëkuptimin e ERE-s për të zgjatur me 5 (pesë) ditë afatin për plotësimin e dokumentacionit të mbetur ende pa plotësuar, për arsye se është i shpërndarë në vite dhe është voluminoz.

- Në nenin 14, pika 3, të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrik”, e ndryshuar, parashikohet se Bordi mund të vendosë rast pas rasti për zgjatjen e afatit për marrjen e vendimit përfundimtar për pranimin ose refuzimin e aplikimit për licencë kur dokumentacioni nuk është i plotë, por jo më shumë se 30 ditë.

- Me qëllim që t'i jepet mundësia shoqërisë të plotësojë dokumentacionin përkatës, duke përllogaritur më pas dhe kohën për të shqyrtuar dokumentacionin e depozituar nga ana e saj, vlerësohet të zgjatet deri në 20 (njëzet) ditë afati i vendimmarrjes së Bordit mbi aplikimin e shoqërisë FTL sh.a. për rinovimin e licencës në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të zgjasë deri në 20 (njëzet) ditë afatin për marrjen e vendimit përfundimtar për aplikimin e shoqërisë “Furnizuesi i Tregut të Lirë” (FTL) sh.a., për rinovimin e licencës për veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë shoqërinë për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

**NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli**

VENDIM**Nr. 123, datë 4.4.2023****MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË “SUN ENERGY SOLUTIONS” SHPK, NË VEPRIMTARINË E PRODHIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE NGA CENTRALI FOTOVOLTAIK ME KAPACITET TË INSTALUAR 2 mw, NË FSHATIN SHEQ MARINAS, TOPOJË, BASHKIA FIER**

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa “a”, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; neneve 4, pika 1, germa “a”, 5, pika 1, germa “a” dhe 13, të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s” miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 571/9 prot., datë 30.3.2023, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes, “Mbi licencimin e shoqërisë ‘Sun Energy Solutions’ sh.p.k., në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaike me kapacitet të instaluar 2 mw, në Sheq Marinas, Topojë, Bashkia Fier”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 50, datë 20.2.2023, vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë “Sun Energy Solutions” sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaike, me kapacitet të instaluar 2 mw, me vendndodhje në fshatin Sheq Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, qarku Fier.

- ERE botoi njoftimin në medien e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 21.2.2023 dhe 22.2.2023) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 2.3.2023), nuk rezultoi të ketë të tilla.

- Me shkresën nr. 571/3 prot., datë 3.3.2023, ERE i është drejtuar shoqërisë duke i njoftuar fillimin e procedurës dhe dokumentacionin e

konstatuar të munguar apo të plotësuar pjesërisht. Shoqëria ka depozituar dokumentacion plotësues të aplikimit nëpërmjet shkresës së protokolluar në ERE me nr. 571/4 prot., datë 7.3.2023.

- Për shkak të kohës së pamjaftueshme për të zhvilluar një korrespondencë të mëtjeshme me shoqërinë për të sqaruar dokumentacionin që duhet të depozitonte në kuadër të këtij aplikimi, e po ashtu formën e depozitimit të tij, me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 101, datë 20.3.2023, u vendos zgjatja deri në 15 (pesëmbëdhjetë) ditë e afatit të vendimmarrjes së Bordit mbi aplikimin e shoqërisë “Sun Energy Solutions” sh.p.k. për t’u licencuar në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 571/7 prot., datë 21.3.2023, shoqëria ka depozituar dokumentacionin plotësues të këtij aplikimi.

- Në zbatim të përcaktimeve të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, e ndryshuar, aplikuesi për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike duhet të depozitojë në ERE: dokumentacionin e përgjithshëm për të gjitha aplikimet për pajisje me licencë (neni 9, pika 1); dokumentacionin specifik për licencën e prodhimit të energjisë elektrike (neni 9, pika 2.1); shtojcën 1, shtojcën 1A dhe shtojcën 2 të plotësuar; si dhe të ketë kryer pagesën për regjistrim dhe shqyrtim të një aplikimi (aneksi A).

- Aplikuesi ka kryer pagesën, sipas përcaktimeve të aneksit A të Rregullores.

- Nga shqyrtimi i aplikimit, rezulton se shoqëria “Sun Energy Solutions” sh.p.k. ka plotësuar dokumentacionin në zbatim të nenit 9 të rregullores për pikën 1.1, gerrat “a”, “b” dhe “c”; për pikën 1.2, gerrat “a”, “b”, “c” dhe “d”; për pikën 1.3, gerrat “a”, “b” dhe “c”; për pikën 2.1, gerrat “a”, “b”, “d” “e” dhe “f”.

- Për sa parashikuar në VNM-në paraprake, në lidhje me zbatimin në terren të projektit dhe duke iu referuar deklaratës së shoqërisë se nuk ka filluar ende punimet, vlerësohet që t’i lihet kusht që të informojë ERE-n çdo 2 (dy) muaj, në lidhje me fillimin e punimeve të ndërtimit të centralit fotovoltaike, deri në datën 6.9.2024 (datë në të cilën përfundon dhe vlefshmëria e lejes aktuale).

- ERE, në zbatim të nenit 38 të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, dhe nenit 5 të “Rregullores për

procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, lëshon një licencë për veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike deri në 30 vjet, por duke qenë se nga sa deklarohet nga shoqëria rezulton se jetëgjatësia e pritshme e centralit është 25 vjet, atëherë ERE kushtëzohet nga kjo jetëgjatësi në dhënien e afatit maksimal për këtë licencë fotovoltaike, deri në 25 vjet.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërisë “Sun Energy Solutions” sh.p.k., në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaike me kapacitet të instaluar 2 mw, me vendndodhje në fshatin Sheq Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, për një afat 25-vjeçar.

2. Shoqëria të informojë ERE-n çdo 2 (dy) muaj, në lidhje me fillimin e punimeve të ndërtimit të centralit fotovoltaike, deri në datën 6.9.2024.

3. Ky vendim është objekt rishikimi nga ERE.

4. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë shoqërinë dhe Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit, në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi, apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTARI I BORDIT
Maksim Shuli

VENDIM

Nr. 124, datë 4.4.2023

MBI MIRATIMIN E LICENCIMIT TË SHOQËRISË “ENERGY 24” SHPK NË VEPRIMTARINË E FURNIZIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa “ç”, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; neneve 4 pika 1, germa “f”, 5 pika 1, germa “d” dhe 13, të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, i ndryshuar; si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2017; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 593/10 prot., datë 31.3.2023, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi licencimin e shoqërisë ‘Energy 24’ sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 74, datë 13.3.2023 vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë “Energy 24” sh.p.k., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 14.3.2023 dhe 15.3.2023) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 23.3.2023), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e kësaj procedure u botua edhe në faqen zyrtare të internetit të ERE-s.

- Me shkresën nr. 593/8 prot., datë 23.3.2023, ERE i është drejtuar shoqërisë duke i njoftuar fillimin e procedurës dhe duke i evidentuar dokumentacionin e plotësuar pjesërisht në këtë aplikim. Shoqëria ka kthyer përgjigje me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 593/9 prot., datë 28.3.2023, duke depozituar dokumentacionin plotësues të këtij aplikimi.

- Në zbatim të përcaktimeve të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike”, aplikuesi për licencim në veprimtarinë e furnizimit

të energjisë elektrike duhet të depozitohet në ERE: dokumentacionin e përgjithshëm për të gjitha aplikimet për pajisjen me licencë (neni 9, pika 1); dokumentacionin specifik për licencën e furnizimit të energjisë elektrike (neni 9, pika 2.4); Shtojcën 1 dhe Shtojcën 1/D të plotësuar; si dhe të ketë kryer pagesën për regjistrim dhe shqyrtim të aplikimit (Aneksi A).

- Aplikuesi ka kryer pagesën e aplikimit, në zbatim të përcaktimeve të Aneksit A të Rregullores.

- Nga analizimi i këtij aplikimi rezulton se shoqëria “Energy 24” sh.p.k. ka plotësuar tërësisht dokumentacionin në zbatim të nenit 9 të rregullores për pikën 1.1, germat “a”, “b” dhe “c”; për pikën 1.2, germat “a”, “b”, “c” dhe “d”; për pikën 1.3, germat “a”, “b” dhe “c” dhe për pikën 2.4, germat “a”, “b”, “c” dhe “d”.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë “Energy 24” sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, për një afat 5 vjeçar.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë aplikuesin për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

**NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli**

VENDIM

Nr. 125, datë 4.4.2023

**MBI NJË NDRYSHIM NË VENDIMIN
E BORDIT TË ERE-s NR. 58, DATË
31.3.2022, “MBI LICENCIMIN E
SHOQËRISË “HEC TERFOJA SHPK NË
VEPRIMTARINË E PRODHIMIT TË
ENERGJISË ELEKTRIKE NGA HEC
‘TERFOJA’, ME KAPACITET TË
INSTALUAR 1980 kw”**

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; nenit 53, pika 3, të ligjit nr. 144/2015 “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”; si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 1128/1 prot., datë 4.4.2023, të përgatitur nga Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi ndryshimin e vendimit të Bordit të ERE-s nr. 58, datë 31.3.2023, ‘Licencimin e shoqërisë ‘HEC Terfoja’ sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga HEC ‘Terfoja’ me kapacitet të instaluar 1980 kw”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 58, datë 31.3.2022, ka vendosur të licencojë shoqërinë “HEC Terfoja” sh.p.k., në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga HEC “Terfoja”; me kapacitet të instaluar 1980 kW, për një afat 30-vjeçar, duke i lënë kusht që të depozitohet lejen e përdorimit të burimit ujor me afat të rinovuar, brenda datës 23.1.2023.

- Me shkresën nr. 175/10 prot., datë 20.12.2022, ERE i ka kujtuar shoqërisë detyrimin për të depozituar lejen e përdorimit të burimit ujor të rinovuar.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 1128 prot., datë 24.3.2023, shoqëria ka bërë me dije se ka aplikuar sërish në datën 18.1.2023, pasi organi përgjegjës nuk mund të lëshonte faturën përkatëse pa marrë konfirmimin nga operatori i rrjetit për energjinë e prodhuar, dhe ka depozituar në ERE aplikimin për rinovimin e kësaj lejeje.

- Në korrespondencën që ERE ka zhvilluar me Agjencinë e Menaxhimit të Burimeve Ujore

(AMBU), në lidhje me vlefshmërinë dhe rinovimin e lejeve të përdorimit të burimeve ujore për prodhimin e energjisë elektrike, AMBU-ja ka vlerësuar se në lidhje me HEC-et/subjektet, aplikimet e të cilëve për pajisje me leje apo rinovim të lejes ekzistuese janë në proces trajtimi nga organet e menaxhimit të burimeve ujore, verifikimet dhe informimet do të bëhen në vijim.

- Për sa më sipër dhe në referencë të VKM-së nr. 550 datë 15.7.2020, *“Për miratimin e formularëve të kërkesës për miratimin, në parim, për dhënien me koncension të përdorimit të burimit ujor, e lejes/autorizimit për përdorim burimi ujor, veprimtari ndërtimore në brigje, veprimtari në shtratin e burimit ujor, shkarkime të lëngshme, përdorimin dhe ripërdorimin e ujërave të përdorura, të ndotura, të dokumenteve shoqëruese, të procedurës së shqyrtimit e të vendimmarrjes, të formateve të lejes, të autorizimit, të kushteve të posaçme dhe të afatave të vlefshmërisë së tyre”*, vlerësohet që t’i lihet kusht shoqërisë që të depozitojë në ERE lejen e përdorimit të burimit ujor të rinovuar brenda 3 muajve nga data e aplikimit (18.1.2023), pra brenda datës 18.4.2023.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Pika 2 e vendimit nr. 58, datë 31.3.2022, e Bordit të ERE-s ndryshon dhe bëhet:

2. Shoqëria “HEC Terfoja” sh.p.k. të depozitojë në ERE lejen e përdorimit të burimit ujor të rinovuar brenda datës 18.4.2023.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes të njoftojë shoqërinë për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t’i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli

VENDIM

Nr. 126, datë 4.4.2023

MBI DHËNIEN E AUTORIZIMIT NGA ERE PËR NDRYSHIMIN E ORTAKUT QË KONTROLLON INTERESAT E SHOQËRISË “M&K ENERGY TRADING CO” SHPK

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; neneve 5, 7, 9 pikat 4 dhe 5, dhe nenit 10 të “Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien e autorizimit nga ERE për ndryshimin e statusit ligjor të të licencuarit, ndryshimin e ortakut/aksionarit që kontrollon interesat e të licencuarit dhe vendosjen e kuotave/aksioneve të ortakut/aksionerit që kontrollon interesat e të licencuarit si mjete për garantimin e përmbushjes së detyrimit/eve ndaj të tretëve”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 235, datë 26.11.2021; si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 4.4.2023, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 40/5 prot., datë 30.3.2023, të përgatitur nga Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Mbikëqyrjes “Mbi dhënien e autorizimit nga ERE për ndryshimin e ortakut që kontrollon interesat e shoqërisë “M&K Energy Trading Co” sh.p.k.”.

konstatoi se:

- Shoqëria “M&K Energy Trading Co” sh.p.k., është licencuar në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike, me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 200, datë 3.8.2022, për një afat 5-vjeçar.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 40/4, datë 21.3.2023, shoqëria ka paraqitur aplikimin për dhënien e autorizimit nga ERE për ndryshimin e ortakut që kontrollon interesat e kësaj shoqërie, për transferimin (nëpërmjet dhurimit) të 25.5% të kuotave të zotëruara nga ortaku i shoqërisë Z. F Q, të Z. V Q, dhe transferimin (nëpërmjet dhurimit) të 25.5% të kuotave nga ortaku i shoqërisë, Z. K Q, të Z. V Q. Duke qenë se shoqëria tashme e ka kryer transferimin e kuotave para marrjes së miratimit nga ERE, ajo shprehet se në kuadër të këtij gabimi është e gatshme për të kthyer strukturën e kuotave në

gjendjen e mëparshme në rast të mosmarrjes të këtij miratimi nga ERE.

- Nga shqyrtimi i dokumentacionit konstatohet se shoqëria ka plotësuar tërësisht dokumentacionin e kërkuar për këtë aplikim.

- Shoqëria “M&K Energy Trading Co” sh.p.k. nuk ka detyrime të pashlyera ndaj ERE-s për sa i përket pagesave të rregullimit.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Dhënien e autorizimit nga ERE për ndryshimin e ortakut që kontrollon interesat e shoqërisë “M&K Energy Trading Co” sh.p.k.

2. Ortaku kryesor i shoqërisë “M&K Energy Trading Co” sh.p.k., me 51% të kuotave të kapitalit, bëhet z. Viktor Qylafi.

3. Dhënia e autorizimit nga ERE për ndryshimin e ortakut që kontrollon interesat e shoqërisë “M&K Energy Trading Co” sh.p.k. nuk e çliron këtë të fundit nga detyrimi për të marrë autorizimin/miratimin e organeve të tjera për këtë ndryshim, në rast se kjo kërkohej nga këto organe.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGESË DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Maksim Shuli

KËRKESË

Nr. 113/6, datë 18.4.2023

PËR SHPRONËSIM PUBLIK

Agjencia Shtetërore për Shpronësimin shpall “Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimi i segmentit rrugor ‘Ndërtim rruga lidhëse e aeroportit ndërkombëtar të Vlorës (VIA) autostrada Fier–Vlorë’.

Subjekti kërkuar i këtij projekti është shoqëria Autoriteti Rrugor Shqiptar.

Me anë të këtij publikimi, kërkojmë të vëmë në dijeni personat e prekur nga ky shpronësim, për pasuritë e paluajtshme, pronë private, të cilët do të kompensohen sipas vlerësimit paraprak të llogaritur për pasuritë e llojit “arë” dhe “truall”, bazuar në VKM-në nr. 89, datë 3.2.2016, “Për miratimin e hartës së vlerës së tokës në Republikën e Shqipërisë.

Personat që preken nga ky projekt të cilët kanë emrin në tabelën e publikuar dhe personat të cilët preken por nuk figurojnë në këto lista, jo më vonë se 15 (pesëmbëdhjetë) ditë nga publikimi në Fletoren Zyrtare, kanë të drejtë të paraqesin pretendimet e tyre, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës, si edhe të shprehen nëse janë dakord me të dhënat e publikuara për përfundimin e procedurave të shpronësimit, në Autoritetin Rrugor Shqiptar, si dhe në Agjencinë Shtetërore për Shpronësimet.

Vlera totale paraprake e shpronësimit 957 852 (nëntëqind e pesëdhjetë e shtatë mijë e tetëqind e pesëdhjetë e dy) lekë.

DREJTOR I PËRGJITHSHËM
Egra Ibrahim

LISTA EMËRORE E PRONARËVE, PËR SHPRONËSIMIN, PËR INTERES PUBLIK, TË PRONARËVE TË PASURIVE TË PALUAJTSHME, PRONË PRIVATE, QË PREKEN NGA NDËRTIMI I SEGMENTIT RRUGOR “NDËRTIM RRUGA LIDHËSE E AEROPORTIT NDËRKOMBËTAR TË VLORES (VIA) AUTOSTRADA FIER–VLORE”

Nr.	Pronari	ZK	Nr. i pas.	Lloji i pasurisë	Sip. totale	Adresa	Vlerësimet			Vlera totale (lekë)	Shënime
	Emri i pronarit						Sip. e shpronësimit (m²)	Çmimi (lekë/m²)	Vlera (lekë)		
1	Thimi Hyso	2813	146/1	arë	5200	Novoselë	456	204	93024	93,024.0	Konf. ASHK
2	Vllasi Hyso	2813	136/1	arë	2000	Novoselë	349	204	71196	71,196.0	Konf. ASHK
3	Nije Llambro Kozma Llambro Natasha Llambro Entela Llambro Arberjan Llambro Eliona Llambro Gjenea Llambro	2813	148/1	arë	7800	Novoselë	434	204	88536	88,536.0	Konf. ASHK
4	Kristaq Moçka	2813	132/32	arë	1200	Novoselë	920	204	187680	187,680.0	Konf. ASHK
5	Mihallaq Dhomi Buzi	2813	123/1	arë	5244	Novoselë	462	204	94248	94,248.0	Konf. ASHK
6	Aleko Llanaj	2813	147/37	truall	3354	Novoselë	237	384	91008	91,008.0	Ndodhet pasuria 147/37 ND
7	Kastriot Sinanaj	2813	124/16	truall	8840	Novoselë	398	384	152832	152,832.0	Konf. ASHK
8	Shoq. Azurra Imobilare	2813	124/17	truall	1160	Novoselë	49	384	18816	18,816.0	Konf. ASHK
9	Shoq. Azurra Imobilare	2813	124/11	truall	8000	Novoselë	378	384	145152	145,152.0	Konf. ASHK
10	Shoq. Azurra Imobilare	2813	124/12	truall	730	Novoselë	40	384	15360	15,360.0	Konf. ASHK
Totali							63454	3,348	957,852	957,852.0	

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
Vulosur elektronikisht nga Qendra e Botimeve Zyrtare
Viti: 2023 - Numri: 68
Datë: 2023/04/26 16:00:21
e3d5402d-791f-4a94-aea4-71ed7619e509

*Shënim: Ky dokument është gjeneruar dhe vulosur me anë
të një procedure automatike nga një sistem elektronik
(Qendra e Botimeve Zyrtare)*

	Formati 61x86/8
--	-----------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2023

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 944 lekë